

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Σχέδιο νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών»
(Κεφάλαια Α' έως Δ')

Επισπεύδον Υπουργείο: 1/ Υπουργείο Δικαιοσύνης

Στοιχεία επικοινωνίας: Φώτης Στεφανής, Ειδική Νομική Υπηρεσία, Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ 11527, Αθήνα, Τηλ. 210 7709 660, email: grammateia@justice.gov.gr

2/ Υπουργός Επικρατείας, Στοιχεία επικοινωνίας: Πηνελόπη Τσιλικά, Διευθύντρια Ιδιαίτερου Γραφείου, τηλ.: 210 3385 213, email: ptsilika@primeminister.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

⁴ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

⁵ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

⁶ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>Κεφάλαιο Β΄: Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 19 του Συντάγματος: «1.Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους, εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων». Με την εν λόγω συνταγματική διάταξη κατοχυρώνεται η ελευθερία της ανταποκρίσεως και της επικοινωνίας, καθώς και το απόρρητο και απαραβίαστο κάθε μορφής επικοινωνίας και παρέχεται εξουσιοδότηση, ώστε να τεθούν με νόμο αυξημένες εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Αντικείμενο της συνταγματικής προστασίας δεν είναι το μήνυμα καθ' εαυτό, αλλά το απόρρητο του μηνύματος. Η προστασία του απορρήτου αφορά όχι μόνο τα γραπτά μηνύματα (επιστολές), αλλά και οποιαδήποτε μορφή ιδιωτικής, δηλαδή μη δημόσιας επικοινωνίας, όπως τηλεγραφήματα, τηλεφωνήματα, τηλεομοιοτυπικά μηνύματα, ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails), που είναι η σύγχρονη μορφή των επιστολών. Το απόρρητο αίρεται κατά τους όρους που θέτει η ίδια η συνταγματική διάταξη (ΟλομΑΠ 1/2017). Με τον εκτελεστικό του Συντάγματος ν. 2225/1994 (Α' 121) τέθηκαν γενικά οι προϋποθέσεις και οι όροι για την άρση του απορρήτου της επικοινωνίας για λόγους εθνικής ασφαλείας (άρθρο 3), για διακρίβωση εγκλημάτων (άρθρο 4), καθώς και η διαδικασία της άρσης αυτής (άρθρο 5). Δεδομένου ότι οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις ευνοούν την άμεση, απρόσκοπτη και ελεύθερη επικοινωνία και καθιστούν εύκολη την παραβίαση της εμπιστευτικότητας της επικοινωνίας, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου για τη διασφάλιση της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών.</p> <p>Κεφάλαιο Γ΄: Επιδιώκεται ο ποινικός κολασμός της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης και η αυστηροποίηση των ποινών των άρθρων 370Α και 370Ε του Ποινικού Κώδικα [ν. 4619/2019, (Α' 95)].</p> <p>Κεφάλαιο Δ΄: Η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.) αποτελεί μία δημόσια πολιτική υπηρεσία, η οποία έχει ιδιαίτερη οργανωτική και λειτουργική δομή και η εκπλήρωση της αποστολής της οριοθετείται από το Σύνταγμα και τον νόμο. Αποστολή της είναι, μέσω της αναζήτησης, της συλλογής, της επεξεργασίας και της γνωστοποίησης πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές, η προστασία και προώθηση των πολιτικών, οικονομικών, στρατιωτικών και εν γένει εθνικών στρατηγικών συμφερόντων της χώρας, η πρόληψη και αντιμετώπιση δραστηριοτήτων που συνιστούν απειλή κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος, των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, της εδαφικής ακεραιότητας και της εθνικής ασφάλειας</p>

	<p>του Ελληνικού Κράτους, του εθνικού πλούτου της Χώρας, καθώς και η πρόληψη και αντιμετώπιση δραστηριοτήτων τρομοκρατικών οργανώσεων, καθώς και άλλων ομάδων οργανωμένου εγκλήματος.</p> <p>Η προϊούσα τεχνολογική εξέλιξη σε συνδυασμό με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και την ανάπτυξη του οργανωμένου και του ηλεκτρονικού εγκλήματος επιβάλλουν τη μετεξέλιξη της Ε.Υ.Π. σε έναν λειτουργικό, οργανωμένο, αποτελεσματικό και ευέλικτο μηχανισμό, με σεβασμό στις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές και στα ανθρώπινα δικαιώματα.</p> <p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η αναβάθμιση της οργάνωσης της Ε.Υ.Π., ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στον ρόλο της ως βασικού μηχανισμού αναζήτησης, συλλογής, επεξεργασίας και γνωστοποίησης πληροφοριών προς το συμφέρον της εθνικής ασφάλειας της χώρας και κατά τρόπο που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες.</p>
2.	<p>Γιατί αποτελεί πρόβλημα;</p> <p>Κεφάλαιο Β΄: Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που αφορά στη διαδικασία άρσης απορρήτου είναι ελλιπές, κατακερματισμένο και παρίσταται επιτακτική η ανάγκη για εκσυγχρονισμό και εξαντλητική ρύθμισή του, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και το άρθρο 19 του Συντάγματος.</p> <p>Κεφάλαιο Γ΄: Η εμπορία, κατοχή και χρήση απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης δεν αντιμετωπίζεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο με τον ισχύοντα Ποινικό Κώδικα ή με ειδικούς ποινικούς νόμους.</p> <p>Κεφάλαιο Δ΄: Απαιτείται η βελτίωση της οργάνωσης της Ε.Υ.Π. με νομοθετική παρέμβαση, με την οποία συστήνονται αναγκαίες υπηρεσιακές μονάδες για την αποτελεσματικότερη δράση της και την ενίσχυση της διαφάνειας κατά τη λειτουργία της.</p>
3.	<p>Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;</p> <p>Αφορά στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, στη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) της Ελληνικής Αστυνομίας και στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, στους εισαγγελικούς και δικαστικούς λειτουργούς που αιτούνται και σε κάθε περίπτωση μετέχουν στη διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, καθώς και σε όλο εν γένει τον πληθυσμό.</p>

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης

4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>	
<p>v. 2225/1994 (Α' 121) v. 3649/2008 (Α' 39)</p>		
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας</p>	
<p>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</p>		<p>Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.</p>
<p>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;</p>		<p>Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.</p>
<p>iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;</p>		<p>Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.</p>

<p>Συναφείς πρακτικές</p>		
6.	<p>Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:</p>	
<p>i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:</p>		<p>Έχουν ληφθεί υπόψη οι αντίστοιχες ρυθμίσεις για τις υπηρεσίες πληροφοριών της Μεγάλης Βρετανίας, της Ολλανδίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.</p>
<p>ii) σε όργανα της Ε.Ε.:</p>		
<p>iii) σε διεθνείς οργανισμούς:</p>		

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης					
7.	<p>Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> <div style="text-align: center;">☒ </div> <div style="text-align: center;">☐ </div> </div>				
8.	<p>Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tbody> <tr> <td style="width: 50%;">i) βραχυπρόθεσμοι:</td> <td> <p>Η θωράκιση της διαδικασίας άρσης απορρήτου των επικοινωνιών. Η βελτιστοποίηση της δράσης της Ε.Υ.Π.. Η άμεση απαγόρευση εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.</p> </td> </tr> <tr> <td>ii) μακροπρόθεσμοι:</td> <td> <p>Η θέσπιση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού νομικού πλαισίου για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών. Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της εξωστρέφειας της Ε.Υ.Π.. Η καταπολέμηση της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.</p> </td> </tr> </tbody> </table>	i) βραχυπρόθεσμοι:	<p>Η θωράκιση της διαδικασίας άρσης απορρήτου των επικοινωνιών. Η βελτιστοποίηση της δράσης της Ε.Υ.Π.. Η άμεση απαγόρευση εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.</p>	ii) μακροπρόθεσμοι:	<p>Η θέσπιση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού νομικού πλαισίου για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών. Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της εξωστρέφειας της Ε.Υ.Π.. Η καταπολέμηση της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.</p>
i) βραχυπρόθεσμοι:	<p>Η θωράκιση της διαδικασίας άρσης απορρήτου των επικοινωνιών. Η βελτιστοποίηση της δράσης της Ε.Υ.Π.. Η άμεση απαγόρευση εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.</p>				
ii) μακροπρόθεσμοι:	<p>Η θέσπιση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού νομικού πλαισίου για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών. Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της εξωστρέφειας της Ε.Υ.Π.. Η καταπολέμηση της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.</p>				
9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ⁷				

➤ Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη:

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ίσαχ β) ίσοχ και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							

⁷ Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							
Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							
Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							
Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							
Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, π.χ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιούμενων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμοτήτων)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρέη							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

Ψηφιακή διακυβέρνηση

10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας παράδοσης της διάταξης για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας στην Ε.Υ.Π. και στη Δ.Α.Ε.Ε.Β..
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	Εξηγήστε:	

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης		
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	Στόχος
	1	Τίθεται ο σκοπός του νόμου που συνίσταται στη θωράκιση και τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, στη βελτιστοποίηση της δράσης της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, στην προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών από λογισμικά παρακολούθησης, στην οργανική και λειτουργική αναβάθμιση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας στη χώρα και στην αποτελεσματικότερη προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
	2	Τίθεται το αντικείμενο του νόμου, που έγκειται στην εξαντλητική ρύθμιση της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, στην εισαγωγή τροποποιήσεων στη διάρθρωση και λειτουργία της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, στον ποινικό κολασμό της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης, στη σύσταση και λειτουργία Επιτροπής Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας και στην τροποποίηση των ρυθμίσεων ενσωμάτωσης στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

	της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 119).
3	Τίθενται οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του παρόντος.
4	Στην αξιολογούμενη ρύθμιση γίνεται εξαντλητική περιγραφή της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας. Ειδικότερα, προσδιορίζονται τα όργανα που υποβάλλουν το αίτημα της άρσης, το περιεχόμενο του αιτήματος και της διάταξης που επιβάλλει ή απορρίπτει την άρση του απορρήτου. Επιπλέον, θεσπίζονται ειδικές ασφαλιστικές δικλίδες για την άρση του απορρήτου για τα πολιτικά πρόσωπα. Τέλος, προβλέπεται η διαδικασία γνωστοποίησης της επιβολής του περιοριστικού μέτρου στον θιγόμενο, κατά τρόπο που συναρθρώνονται η προστασία της εθνικής ασφάλειας και τα δικαιώματων του θιγομένου.
5	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταστροφής του υλικού τεκμηρίωσης για την άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Επίσης, προβλέπονται ο τρόπος και η διαδικασία διαχείρισης του πληροφοριακού υλικού που αποτυπώνεται ή εξάγεται από το σύστημα επισυνδέσεων σχετικά με άρσεις απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας.
6	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται οι προϋποθέσεις άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διακρίβωση εγκλημάτων. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξορθολογίζεται ο κατάλογος των αδικημάτων για τη διακρίβωση των οποίων είναι δυνατό να αρθεί το απόρρητο των επικοινωνιών, στο πλαίσιο της συνταγματικής επιταγής «για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων». Συγκεκριμένα, η εξειδίκευση της ανωτέρω συνταγματικής επιταγής και κατ' επέκταση η απαρίθμηση των εγκλημάτων στηρίζεται στα εξής κριτήρια: α) στη φύση και στην ιδιαίτερη απαξία του εγκλήματος, β) στη προσφορότητα του μέτρου της άρσης του απορρήτου ως μέσου εξιχνίασης των εγκλημάτων, γ) στη βαρύτητα της επαπειλούμενης ποινής. Με την εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων διασφαλίζεται ότι παραμένει κανόνας η προστασία του δικαιώματος, η οποία κάμπτεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως επιτάσσει και η συνταγματική διάταξη του άρθρου 19 Συντάγματος. Επίσης, περιγράφεται η

	<p>διαδικασία της άρσης και προβλέπονται τα στοιχεία που περιέχει το βούλευμα ή η διάταξη που επιβάλλει ή απορρίπτει την άρση του απορρήτου. Τέλος, προβλέπεται η διαδικασία γνωστοποίησης επιβολής του περιοριστικού μέτρου στον θιγόμενο.</p>
7	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται ο τρόπος και η διαδικασία διαχείρισης των στοιχείων που συνελέγησαν ή κατασχέθηκαν και του υλικού που αποτυπώνεται ή συγκεντρώνεται σε εκτέλεση του βουλεύματος ή της διάταξης για την άρση του απορρήτου σε περίπτωση διακρίβωσης εγκλημάτων.</p>
8	<p>Στην αξιολογούμενη ρύθμιση περιγράφεται η διαδικασία για την άρση του απορρήτου, τόσο για λόγους εθνικής ασφάλειας όσο και για τη διακρίβωση εγκλημάτων. Ειδικότερα, προβλέπονται η παράδοση αποσπασμάτων διατάξεων ή βουλευμάτων στους εκπροσώπους των μέσων ανταπόκρισης ή επικοινωνίας και σε περίπτωση δημόσιων υπηρεσιών ή νομικών προσώπων που υπάγονται στον έλεγχο ή την εποπτεία του κράτους, στον οικείο Υπουργό, καθώς και η κοινοποίηση όλης της διάταξης που επιβάλλει την άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας στην Α.Δ.Α.Ε., η οποία την αποθηκεύει σε σύστημα βάσης δεδομένων. Την εν λόγω αποθήκευση διενεργεί προσωπικό της Α.Δ.Α.Ε. ειδικά εξουσιοδοτημένο προς τούτο από την Ολομέλεια αυτής.</p> <p>Ως προς τη διάρκεια της άρσης του απορρήτου, διευκρινίζεται ότι αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες και σε κάθε περίπτωση τους δέκα (10) μήνες συνολικά, αν έχουν δοθεί περισσότερες από μια παρατάσεις. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η υπέρβαση του ως άνω ορίου μόνο για λόγους εθνικής ασφάλειας και υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Σε κάθε περίπτωση η εξακολούθηση της συνδρομής των στοιχείων αυτών επιβεβαιώνεται σε κάθε παράταση της ισχύος της άρσης.</p> <p>Επιπλέον, τίθεται ρητά απαγόρευση χρήσης του εν λόγω υλικού σε άλλες ποινικές, πολιτικές και διοικητικές δίκες και διοικητικές διαδικασίες και θεσπίζονται και ποινικές κυρώσεις για τους υπαλλήλους των μέσων επικοινωνίας για μη συνδρομή και για αποκάλυψη της άρσης ή του περιεχομένου της επικοινωνίας. Τέλος, με απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε., οι διατάξεις και τα βουλεύματα περί άρσης του απορρήτου, που έχουν αποθηκευτεί σε φυσικά αρχεία στην Αρχή από την ίδρυσή της, ψηφιοποιούνται και αποθηκεύονται σε ειδικά ηλεκτρονικά αρχεία από ειδικά εξουσιοδοτημένο από την Ολομέλεια προσωπικό της Αρχής.</p>

9	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η θητεία των εισαγγελικών λειτουργών που ελέγχουν και εποπτεύουν την Ε.Υ.Π. και τη Δ.Α.Ε.Ε.Β., με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ανανέωση της θητείας τους. Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην επίτευξη των σκοπών της απόσπασης εισαγγελικών λειτουργών στις ανωτέρω υπηρεσίες, χωρίς τις αρνητικές παρενέργειες που ενδεχομένως θα μπορούσε να επιφέρει η δυνατότητα μιας τέτοιας ανανέωσης.
10	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αυστηροποιείται το πλαίσιο ποινής του άρθρου 370Α Π.Κ. για την παραβίαση του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας και της προφορικής συνομιλίας, με αποτέλεσμα το εν λόγω αδίκημα να τρέπεται από πλημμέλημα σε κακούργημα.
11	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αυστηροποιείται το πλαίσιο ποινής του άρθρου 370Ε Π.Κ. για την παραβίαση μη δημόσιων διαβιβάσεων δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών, με αποτέλεσμα το εν λόγω αδίκημα να τρέπεται από πλημμέλημα σε κακούργημα.
12	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον Ποινικό Κώδικα άρθρο 370ΣΤ για την εμπορία, την παραγωγή, την κατοχή και την με οποιονδήποτε τρόπο διακίνηση λογισμικών παρακολούθησης και συνθηματικών, κωδικών πρόσβασης ή άλλων παρεμφερών δεδομένων, με τη χρήση των οποίων μπορεί να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος πληροφοριακού συστήματος. Για λόγους ασφάλειας δικαίου τα ανωτέρω λογισμικά, είτε ονομαστικά είτε κατά τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά, καθορίζονται με απόφαση που εκδίδει ο Διοικητής της Ε.Υ.Π. εντός επτά (7) ημερών από την έναρξη ισχύος του νόμου και επικαιροποιείται σε τακτά διαστήματα και πάντως το αργότερο κάθε έξι (6) μήνες.
13	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος μετά από πρόταση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με το οποίο ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων εκ μέρους κρατικών δομών για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης του άρθρου 370ΣΤ Π.Κ. για την εκπλήρωση των σκοπών τους.
14	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η ενημέρωση του κοινού για τα λογισμικά του άρθρου 370ΣΤ Π.Κ., για τον τρόπο δράσης τους και τα μέτρα προστασίας έναντι αυτών.
15	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται η σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου Ε.Υ.Π. και Γραφείου Τύπου και

	Επικοινωνίας προς τον σκοπό ενίσχυσης, αντιστοίχως, της διαφάνειας και της εξωστρέφειας της δράσης της.
16	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία του Κέντρου Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ.) που αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφάνειας.
17	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι η Ε.Υ.Π., ως τεχνικής φύσεως Αρχή Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC), είναι αρμόδια για τη θέσπιση οδηγιών αναφορικά με τη σύνταξη πολιτικών ασφαλείας και διαχείρισης των διαβαθμισμένων πληροφοριών σε όλα τα δίκτυα και τους χώρους της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Υπουργείων, πλην του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
18	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι ως Διοικητής της Ε.Υ.Π. ορίζεται πρέσβης ή πληρεξούσιος υπουργός Α΄ ή πρέσβης επί τιμή ή πληρεξούσιος υπουργός Α΄ επί τιμή ή απόστρατος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων ή των σωμάτων ασφαλείας. Επίσης, προβλέπεται ότι τον Διοικητή συνεπικουρούν δύο Υποδιοικητές, που φέρουν μία από τις ιδιότητες που προβλέπονται για τη θέση του Διοικητή. Υποδιοικητής μπορεί να οριστεί και εν ενεργεία ή συνταξιούχους υπάλληλος και λειτουργός του δημοσίου τομέα.
19	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση Ακαδημίας Πληροφοριών και Αντικατασκοπείας Ε.Υ.Π. με αποστολή την εκπαίδευση, την επιμόρφωση και την εξειδίκευση του προσωπικού της για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων του. Επίσης, ορίζεται ότι τα ζητήματα σχετικά με τη σύσταση, τη λειτουργία και την οργάνωση της Ακαδημίας, τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων, την εκπόνηση προγραμμάτων διδασκαλίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Ακαδημίας, άλλως εφαρμόζονται ο εσωτερικός κανονισμός και ο συνημμένος σε αυτόν πίνακας σύνθεσης και κατανομής του προσωπικού της Ε.Υ.Π..

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
--	--------------------------------------	------------------------------------	--	---------------

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	×				
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	×				
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	×				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	×				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	×				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκονται η ενίσχυση και η θωράκιση του νομικού πλαισίου για τη διαδικασία άρσης απορρήτου των επικοινωνιών. Επιπλέον, σκοπούνται η αποτελεσματικότερη δράση, η διαφάνεια και η εξωστρέφεια της Ε.Υ.Π. και η καταπολέμηση της εμπορίας, της κατοχής και της χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία				
		Υποδομή / εξοπλισμός				
		Προσλήψεις / κινητικότητα				
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκόμενων				
		Άλλο				

	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης				
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση				
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση				
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Βλ. συνημμένη έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

2 1 .	<p>Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη).</p> <p>Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>
	<p>- Παρατηρήσεις της Α.Δ.Α.Ε. (διαθέσιμες σε: http://www.adae.gr/fileadmin/documents/Paratiriseis_tis_ADAE_gia_to_Nomosxedio_01.pdf).</p> <p>- Παρατηρήσεις της Ένωσης Ελλήνων Ποινικολόγων (διαθέσιμες σε: https://hcba.gr/wp-content/uploads/2022/11/%CE%95%CE%95%CE%A0_%CE%A3%CE%A7%CE%95%CE%94%CE%99%CE%9F_%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%A5_%CE%91%CE%A1%CE%A3%CE%97%CE%A3_%CE%91%CE%A0%CE%9F%CE%A1%CE%A1%CE%97%CE%A4%CE%9F%CE%A5_final-002-1.pdf).</p> <p>- Γνωμοδότηση Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα 5/2022 (διαθέσιμη σε: https://www.dpa.gr/sites/default/files/2022-11/gnomodotisi%205_2022%20anonym.pdf. Βλ. ιδίως σελ. 10 έως 12).</p>

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	<p>Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς</p>	
x	<p>Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες</p>	<p>Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, Υπουργείο Εσωτερικών, Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).</p>
x	<p>Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές</p>	<p>Α.Δ.Α.Ε., Α.Π.Δ.Π.Χ..</p>
☐	<p>Διεθνής διαβούλευση</p>	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Σαράντα εννέα (49)
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Δέκα τρία (13)
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	<p>Δεν υιοθετήθηκε ομάδα σχολίων διότι ήταν περιγραφικά, στερούνταν ουσιαστικού περιεχομένου και δεν προτάθηκε με αυτά κάποια παρατήρηση προς συμπλήρωση ή βελτίωση της προτεινόμενης ρύθμισης. (βλ. σχόλια επί των άρθρων 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19).</p> <p>Επίσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επί του άρθρου 1 και των σχολίων σχετικά με σύσταση ειδικής επιτροπής της Βουλής, η οποία θα γνωμοδοτεί για την άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας αναφέρεται ότι αποτέλεσε βούληση του νομοθέτη στη σχετική διαδικασία, λόγω του ευαίσθητου του θέματος, να εμπλέκονται όσο το δυνατόν λιγότερα πρόσωπα, χωρίς κάποια έκπτωση στις θεσμικές εγγυήσεις. • Επί του άρθρου 3 και των σχολίων για την προσθήκη ορισμών αναφέρεται ότι παρέλκει η ανάγκη προσθήκης των προτεινόμενων ορισμών καθώς δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας νομοθετικής

		<p>πρωτοβουλίας ή είναι ήδη ορισμένη η έννοιά τους.</p> <ul style="list-style-type: none">• Επί του άρθρου 4 σημειώνεται ότι τα ειδικότερα ζητήματα που τίθενται απορρίπτονται καθώς οι προβλέψεις του παρόντος ακολουθούν καλές διεθνείς πρακτικές.• Επί του άρθρου 5 και των σχολίων σχετικά με τη σύντομη καταστροφή αναφέρεται ότι δεν έχει γίνει απόλυτη κατανόηση της ρύθμισης και το σχετικό άρθρο αναδιατυπώθηκε προς το ορθότερο.• Επί του άρθρου 6 και των σχολίων περί προσθήκης νέων αδικημάτων για τα οποία επιτρέπεται η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών αναφέρεται ότι βούληση του νομοθέτη είναι η απόλυτη συμφωνία με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 19 του Συντάγματος.• Επί του άρθρου 7 και του σχολίου σχετικά με τον περιορισμό του υλικού της άρσης στο απολύτως αναγκαίο αποδεικτικό υλικό για διακρίβωση εγκλημάτων αναφέρεται ότι η συγκεκριμένη διάταξη λαμβάνει υπόψη τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων σχετικά με την επεξεργασία μη κρίσιμων προσωπικών δεδομένων.• Επί του άρθρου 8 και του σχολίου σχετικά με επιβολή ανώτατης διάρκειας στις άρσεις για λόγους εθνικής ασφάλειας αναφέρεται ότι η ανώτατη συνολική διάρκεια για όλες τις άρσεις καθιερώνεται σε δέκα (10)
--	--	---

		<p>μήνες από δώδεκα (12) που ισχύει ως σήμερα για τα εγκλήματα και αόριστη για τις άρσεις για λόγους εθνικής ασφάλειας. Ειδικώς για τις άρσεις για λόγους εθνικής ασφάλειας, λόγω του ευαίσθητου του θέματος, προβλέπεται η δυνατότητα υπέρβασης του ανώτατου χρονικού ορίου των δέκα (10) μηνών αλλά κατόπιν συνδρομής ειδικών προϋποθέσεων και ελέγχου της συνδρομής αυτής σε κάθε χορηγούμενη παράταση.</p> <ul style="list-style-type: none">• Επί του άρθρου 10 αναφέρεται ότι βούληση του νομοθέτη είναι η αυστηροποίηση των ποινών του άρθρου 370Α ΠΚ και επαναφορά της τιμώρησης όπως ίσχυε κατά το 370Α ΠΚ του προϊσχύσαντος ΠΚ (π.δ. 283/1985, Α' 106)• Επί του άρθρου 12 και των σχολίων σχετικά με θέσπιση αόριστης ποινικής διάταξης αναφέρεται ότι η διάταξη του παρόντος νόμου είναι αρκούντως ορισμένη, σύμφωνα και με το άρθρ. 7 παρ. 1 του Συντάγματος από το οποίο απορρέει η αρχή n.c.n.p.s.l. certa (nullum crimen nulla poena sine lege certa) που επιτάσσει το ορισμένο του ποινικού νόμου.• Επί του άρθρου 13 και των σχολίων σε αυτό αναφέρεται ότι βούληση του νομοθέτη είναι η έκδοση προεδρικού διατάγματος που θα προβλέπει τις αυστηρές προϋποθέσεις υπό τις οποίες κρατικές δομές θα
--	--	---

		<p>προμηθεύονται λογισμικά παρακολούθησης για την εκπλήρωση των σκοπών τους. Επελέγη οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις να καθοριστούν με π.δ. καθώς πριν εκδοθεί υποβάλλεται σε αυστηρό έλεγχο συνταγματικότητας από το ΣτΕ.</p> <ul style="list-style-type: none">• Επί του άρθρου 14 και των σχολίων αναφέρεται ότι η σχετική αρμοδιότητα, που δεν είναι αποκλειστική, περί ενημέρωσης ανατίθεται στην ΕΥΠ χάριν της ειδικής τεχνογνωσίας και του εξειδικευμένου της προσωπικού.• Επί του άρθρου 15 και του εκεί σχολίου αναφέρεται ότι ο νομοθέτης θεωρεί το παρόν πεδίο δράσης της ΕΥΠ απολύτως αναγκαίο για τη βέλτιστη συμβολή της στην εξασφάλιση της εθνικής ασφάλειας της χώρας.• Επί του άρθρου 17 και των σχολίων του αναφέρεται ότι αποτελεί ειδικό τεχνικό θέμα.• Επί του άρθρου 18 και των σχολίων αναφέρεται ότι βούληση του νομοθέτη είναι η υιοθέτηση της παρούσας ρύθμισης για τον διορισμό του Διοικητή της ΕΥΠ και των Υποδιοικητών, λαμβάνοντας υπόψη αντίστοιχες ρυθμίσεις Υπηρεσιών Πληροφοριών άλλων κρατών.• Επί του άρθρου 19 και του σχολίου αναφέρεται ότι αποτελεί βούληση του νομοθέτη η αρτιότερη εκπαίδευση του προσωπικού της ΕΥΠ παρακολουθώντας ειδικά
--	--	---

		<p>σχολεία και προγράμματα εκπαιδεύσεων και προς την καλύτερη και βέλτιστη οργάνωση αυτών των εκπαιδεύσεων επέλεξε τη σύσταση Ακαδημίας Πληροφοριών και Αντικατασκοπείας ΕΥΠ.</p>
--	--	---

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Επισπεύδων Φορέας: Υπουργείο Δικαιοσύνης
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305) και λοιπές διατάξεις»

Το Σ/Ν με τίτλο: «Προστασία προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 (L 305)» ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ την Πέμπτη, 29^η Σεπτεμβρίου 2022 και ώρα 23:00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: Πέμπτη 13^η Οκτωβρίου 2022 και ώρα 23:00.

Δικτυακός τόπος Ανάρτησης: www.opengov.gr

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ: Γαβριέλα Σαρρή & Μαρία Νούλα

Συνεργασία με άλλα Υπουργεία / Υπηρεσίες: (-)
Συνεργασία με Κοινωνικούς Φορείς/Ανεξάρτητες Αρχές (-)
Διεθνής Διαβούλευση: (-)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΝΤΩΝ:
Σχόλια που αναρτήθηκαν : (47)
Σχόλια που δεν αναρτήθηκαν : (0)
Αιτιολόγηση : (-)
ΠΛΗΘΟΣ ΑΡΘΡΩΝ: 26
ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ : 47

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός (11 Σχόλια)

- 22 Νοεμβρίου 2022, 17:51 | ΚΩ ΣΥΜΦΩΝΩ ΜΕ ΤΟ ΑΚΟΛΟΥΘΟ ΑΡΘΡΟ: <https://fantomas.gr/telos-diavouleysis-gia-to-nomoschedio-gia-to-neo-thesmiko-plaisio-eyr-amp-kyvernoasfaleias/>

Τέλος διαβούλευσης για το νομοσχέδιο για το νέο θεσμικό πλαίσιο ΕΥΠ & Κυβερνοασφάλειας
 Σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση τέθηκε το νομοσχέδιο για το νέο θεσμικό πλαίσιο για ΕΥΠ

και
Fantomas από Κυβερνοασφάλεια
22/11/2022 Fantomas
σε Top News, Άμυνα & Ασφάλεια, Ελλάδα, Πολιτική
0 Share on Facebook
Share on Twitter

Σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση τέθηκε το νομοσχέδιο υπό τον τίτλο: «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών». Η διαβούλευση ολοκληρώνεται σήμερα 22 Νοεμβρίου 2022.

Δείτε εδώ το σχέδιο νόμου

Όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης αλλά και πολλοί διακεκριμένοι νομικοί, ιδίως Συνταγματολόγοι τοποθετήθηκαν δημόσια για το σχέδιο νόμου με την συντριπτική πλειοψηφία αυτών να ασκούν επικριτική κριτική στην Κυβέρνηση για αυτό το νομοσχέδιο.

Πρόκειται για το νομοσχέδιο με το οποίο θα απαγορεύεται υποτίθεται η πώληση παράνομων κακόβουλων λογισμικών παρακολούθησης, ενώ φέρνει και μια αλλαγή ως προς την περιβόητη επίκληση του απορρήτου, πίσω απ' την οποία επιμένει να κρύβεται ο Πρωθυπουργός και η κυβέρνησή του, αρνούμενοι να άρουν τη σχετική ρύθμιση για την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) επί της ουσίας.

Ενώ θα μπορούσε να εισακούσει το αίτημα σύσσωμης της Αντιπολίτευσης να επαναφέρει την ρύθμιση που ο ίδιος κατάργησε ώστε να μπορεί κάποιος να ενημερώνεται κατευθείαν απ' την ΑΔΑΕ για το αν έχει πέσει θύμα παρακολούθησης, η κυβέρνηση επέλεξε μια εντελώς προσχηματική τροπολογία. Το νέο νομοσχέδιο προβλέπει λοιπόν πως θα μπορεί κάποιος να αποτανθεί στην ΑΔΑΕ για ενημέρωσή του, αλλά μόνο τρία χρόνια μετά θα μπορεί να μάθει! Κάτι βέβαια που προσκρούει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Επιπλέον, το νομοσχέδιο προβλέπει ότι η τελική απόφαση θα είναι ζήτημα τριμελούς επιτροπής στην οποία θα συμμετέχει ο Διοικητής της ΕΥΠ, ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ και ο αρμόδιος Εισαγγελέας. Η όποια απόφασή τους θα λαμβάνεται χωρίς χρήση πρακτικών και χωρίς να φαίνεται η μειοψηφούσα άποψη, αν υπάρχει. Αν η επιτροπή αποφασίσει αρνητικά, τότε ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα να επαναλάβει την αίτηση μετά από ένα χρόνο.

Το νομοσχέδιο αποκαλύπτει την ώρα που είδε το φως της δημοσιότητας η έκθεση κόλαφος της ΑΔΑΕ, η οποία πέραν της αύξησης των «νόμιμων» επισυνδέσεων καυτηριάζει την απόφαση της κυβέρνησης με την οποία απαγορεύτηκε η γνωστοποίηση της παρακολούθησης για λόγους Εθνικής Ασφάλειας. Συγκεκριμένα, η έκθεση πεπραγμένων για το 2021 καταγράφει 15.475 εισαγγελικές διατάξεις που αφορούσαν άρση απορρήτου για λόγους Εθνικής Ασφάλειας, έναντι 13.751 το 2020 και 11.680 2019. Επιπλέον, τονίζει ότι η απόφαση της κυβέρνησης με την οποία απαγορεύτηκε η γνωστοποίηση της παρακολούθησης για λόγους εθνικής ασφάλειας είναι ασύμβατη με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η δυσώδης λοιπόν υπόθεση των υποκλοπών φανερώνει μέρα με τη μέρα ένα καλά οργανωμένο και ευρύ δίκτυο ώσμωσης της ανεξέλεγκτης εξουσίας, απουσία ισχυρών θεσμικών αντίβαρων, με το οργανωμένο παρακράτος, με απόλυτη ευθύνη –αν όχι σχεδιασμό– του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και των συν αυτώ. Σε αυτό το πλαίσιο, το νομοσχέδιο που παρουσιάστηκε για την προστασία του απορρήτου και την αναδιοργάνωση της ΕΥΠ είναι τουλάχιστον εγκληματικό και αποτελεί μνημείο αυταρχισμού, πρόκληση για κάθε δημοκρατικό πολίτη της χώρας και συνιστά ολοκλήρωση της επιχείρησης συγκάλυψης του σκανδάλου.

Με απλά λόγια, πρώτον η ΕΥΠ θα αποφασίζει ποιο λογισμικό είναι παράνομο και ποιο όχι και η ΕΥΠ με την «ενσωματωμένη» Εισαγγελέα της να αποφασίζει αν θα ενημερώσει έπειτα από τρία χρόνια (δηλαδή ποτέ) όσους αδικώς παρακολούθησε για λόγους Εθνικής Ασφάλειας. Στο ενδιάμεσο θα έχει καταστραφεί κάθε στοιχείο που θα εξηγήι τι έγινε μόλις έξι μήνες μετά την παύση ισχύος της σχετικής εισαγγελικής διάταξης. Πλήρες κουκούλωμα δηλαδή, μηδέν λογοδοσία.

Ο αόριστος ορισμός της Εθνικής Ασφάλειας καταγγέλλεται ήδη από πλήθος έγκριτων Συνταγματολόγων, όμως ίσως να μην είναι το χειρότερο από όλα τα σημεία του νομοσχεδίου. Η

ξεκάθαρη υποβάθμιση του ρόλου της Αρχής Διασφάλισης Απορρήτου Επικοινωνιών, η θεσμοθέτηση της δυνατότητας της ελεγχόμενης από τον Μητσοτάκη ΕΥΠ να παρακολουθεί πολιτικά πρόσωπα, μεταξύ των οποίων μέλη της Κυβέρνησης, ο/η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Αρχηγοί κομμάτων κ.ά., και κυρίως τα ορθάνοιχτα παράθυρα που αφήνει το νομοσχέδιο για την προμήθεια και χρήση κακόβουλων λογισμικών από την ΕΥΠ, δείχνουν πως η Alt-Right κυβέρνηση Μητσοτάκη αφενός κοροϊδεύει τον κόσμο και αφετέρου προσπαθεί να εδραιώσει την εξουσία της με κάθε μέσο.

Τα επιχειρήματα περί αναγκαστικής τριετίας –για λόγους ασφαλείας– μέχρι ο δύσμοιρος «επισυνδεδεμένος» πολίτης να μάθει το γιατί παρακολουθήθηκε αλλά και η τυπική έγκριση που θα δίνεται στο εξής από τον πρόεδρο της Βουλής για παρακολούθηση ακόμα και του ΠτΔ είναι αντίθετα με το Σύνταγμα, ενώ στις διατάξεις θεσμοθετούνται μεγαλύτερα στεγανά και πλήρης απουσία κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Πρέπει όμως εδώ να τονίσουμε ότι δικαιολογημένα η κυβέρνηση διαφημίζει μέσω των δορυφόρων της ως καινοτόμο το νομοσχέδιο (Γεραπετρίτη – Τσιάρρα) για τη «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών», διότι πράγματι είναι η πρώτη φορά μετά τη χούντα που θεσμοθετείται τόσο αποκάλυπτα η παραβίαση Συντάγματος και νόμων για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών.

Ήδη οι πλέον κραυγαλέες διατάξεις του νομοσχεδίου έχουν διεξοδικά καταγραφεί και κατακριθεί σε εκτενή δημοσιεύματα και στις αντιδράσεις των υπό παρακολούθηση «εσωτερικών εχθρών», συνταγματολόγων, κομμάτων κ.λπ. παρά τις απέλπιδες προσπάθειες να διασκεδαστούν οι εντυπώσεις με non paper «καλών προθέσεων».

Το μόνο σωστό που κάνουν στην σημερινή Κυβέρνηση, σε αντίθεση με αυτά που εισηγούνται κάποιοι, είναι η παραμονή μιας τέτοιας υπηρεσίας με ευρύτητα αρμοδιοτήτων υπό τον Πρωθυπουργό όπως έπραξε με τον νόμο 1645/1986 ο Ανδρέας Παπανδρέου αλλά και το μη «σπάσιμο» της Υπηρεσίας σε δύο ή και τρία άλλα Υπουργεία όπως προτείνουν κάποιοι που μάλλον δεν γνωρίζουν τα μεγέθη αλλά και τις ανάγκες άλλων μεγάλων χωρών.

Νομοσχέδιο «έκτρωμα»

Με βαριές εκφράσεις υποδέχθηκαν στον ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ. τη νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης Μητσοτάκη για τις παρακολουθήσεις. Στην Κουμουνδούρου εκτιμούν πως «το σχέδιο νόμου αποτελεί νομοθετική ταφόπλακα στην προσπάθεια να έρθει η αλήθεια στο φως» και «επιβεβαιώνει με πανηγυρικό τρόπο την ενοχή» του πρωθυπουργού.

Η αξιωματική αντιπολίτευση έχοντας στο στόχαστρο πάντα τον Κυρ. Μητσοτάκη σημειώνει πως «επιχειρεί την επισήμοποίηση της ομερτά, και τη θεσμοθέτηση της επιχείρησης συγκάλυψης του σκανδάλου».

Παρά τις επισημάνσεις των ευρωπαϊκών θεσμών και της ΑΔΑΕ, παρά την αντίθεση σύσσωμης της αντιπολίτευσης, αναφέρει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ., «φέρνει ένα έκτρωμα για να μπορέσει να κρυφτεί για τρία χρόνια».

Καταλογίζει ευθύνες στην κυβέρνηση καθώς «δεν επαναφέρει σε ισχύ τη διάταξη που κατάργησε και μάλιστα αναδρομικά για την δυνατότητα ενημέρωσης του παρακολουθούμενου» εξηγώντας ότι σχετικό αίτημα μπορεί να διατυπωθεί τρία χρόνια μετά από τη λήξη της παρακολούθησης.

«Με άλλα λόγια, μέχρι τις εκλογές, δεν θα ξέρουμε ποιος ήταν ο λόγος εθνικής ασφάλειας για τον οποίον παρακολουθούνταν όχι μόνο ο κ. Ανδρουλάκης ή ο κ. Κουκάκης, αλλά και όσα άλλα θύματα παρακολουθήσεων από το Predator ενδεχομένως βρίσκονταν και σε παράλληλη επισύνδεση από την ΕΥΠ» καταλήγει ο ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

«Συστημικές παθολογίες» για τον Γ. Γεραπετρίτη οι υποκλοπές – Καμία λέξη για κυβερνητικές ευθύνες

Άρθρο του Υπουργού Επικρατείας στην «Καθημερινή»

Με τον περίπου... ιατρικό ορό «συστημικές παθολογίες», επιχείρησε ο υπουργός Επικρατείας, Γιώργος Γεραπετρίτης, να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα γύρω από το σκάνδαλο των υποκλοπών που έχει ξεσπάσει στην ελληνική πολιτική ζωή.

Ο Υπουργός Επικρατείας και στην προσπάθειά του να περιγράψει το πλαίσιο σχεδίου νόμου για την για την άρση απορρήτου με άρθρο του στην «Καθημερινή» αποφεύγει να αναφερθεί στις υποκλοπές παρά μόνο στο τέλος του άρθρου τις αναφέρει ως «κακόβουλα λογισμικά», ενώ την παρακολούθηση Ανδρουλάκη την αναφέρει ως «άρση απορρήτου Ανδρουλάκη».

Μάλιστα σπεύδει να πει πως τα «κακόβουλα» αυτά λογισμικά υπάρχουν παντού σε όλες τις χώρες, ενώ αρνούμενος να αναλάβει τις ευθύνες της κυβέρνησης μιλά για «λάθη» γενικώς και αορίστως ούτε καν «λάθη ΜΑΣ» για να συμπληρώσει: «Θέλουμε να κοιτάμε μπροστά».

Αντί να πει ο υπουργός Επικρατείας «Αναγνωρίζοντας τα λάθη ΜΑΣ, αναλαμβάνουμε τις ευθύνες ΜΑΣ, όποιες και αν είναι αυτές», επιχειρεί να διαφύγει από την δύσκολη θέση με γενικόλογους όρους.

Αναλυτικώς, όπως σημειώνει στο άρθρο του ο υπουργός Επικρατείας,

«η αλληλεπίδραση τεχνολογίας και ιδιωτικότητας συνιστά μια από τις δυσκολότερες εξισώσεις που οφείλει να διαχειριστεί μια σύγχρονη κοινωνία. Κι αυτό, διότι η τεχνολογία εξελίσσεται με τόσο ραγδαίους ρυθμούς, ώστε η άμυνα της πολιτείας σε παραβιάσεις δικαιωμάτων των πολιτών να καθίσταται αναχρονιστική πριν καν προλάβει να εμπεδωθεί. Το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο σύνθετο όταν στην εξίσωση εντάσσεται η παράμετρος της εθνικής ασφάλειας. Θα πρέπει να αναζητείται μια χρυσή ισορροπία αναλογίας με βιώσιμα χαρακτηριστικά, που, χωρίς να απονευρώνει τις υπηρεσίες πληροφοριών και ασφαλείας, που επιτελούν αναγκαίο εθνικό έργο, ιδιαίτερα στην παρούσα συγκυρία, δεν θα παρεμβαίνει σε δικαιώματα των πολιτών, παρά μόνο στο αναγκαίο μέτρο».

Το νομοθετικό πλαίσιο για τις άρσεις απορρήτου των επικοινωνιών ανατρέχει στο 1994, υπενθυμίζει, ο Γ. Γεραπετρίτης, τότε δηλαδή που «μόλις είχε ξεκινήσει η λειτουργία των κινητών τηλεφώνων στην Ελλάδα, που η διείσδυση του διαδικτύου ήταν στο 0,5% του πληθυσμού, που οι υπολογιστές λειτουργούσαν με επεξεργαστές πολύ χαμηλών δυνατοτήτων, που δεν υφίστατο ο όρος κυβερνοασφάλεια, διότι πρακτικά δεν είχε λόγο ύπαρξης».

Παρά ταύτα, συνεχίζει, «η αναχρονιστική αυτή νομοθεσία επιβίωσε ως τις μέρες μας, προκαλώντας πολλαπλά προβλήματα εφαρμογής και παρουσιάζοντας μηδενικά αντανακλαστικά στις εξελίξεις και στις κρίσεις. Πώς αλήθεια να παλέψεις σήμερα την ενίοτε δυστοπική εξέλιξη της τεχνολογίας, με ρυθμιστικά εργαλεία που θεσπίστηκαν προ 30 ετών;» διερωτάται ακόμη.

Ερχόμενος στην τρέχουσα περίοδο, ο υπουργός Επικρατείας υπογραμμίζει πως η σχετική νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης, που ήδη βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση και θα κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή το αμέσως επόμενο διάστημα, «αλλάζει ριζικά το υφιστάμενο πλαίσιο σε όλα τα επίπεδα».

Εισερχόμενος στις λεπτομέρειες του σχεδίου νόμου, σε σχέση με την οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, κατ' αρχάς:

«(α) Διοικητής μπορεί να είναι μόνο διπλωμάτης ή απόστρατος ανώτατος αξιωματικός, ενόσω σήμερα μπορεί να είναι οποιοσδήποτε δημόσιος υπάλληλος ή ιδιώτης.

Αν και η περιγραφή της συγκεκριμένης θέσης στο νομοσχέδιο είναι ασαφής ως προς τους τίτλους των υποψηφίων ο εμπνευστής της μάλλον είναι άσχετος με την διεθνή πρακτική... Δηλαδή για παράδειγμα ΣΕΑ (Σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας) του Πρωθυπουργού μπορεί να είναι ένας Διδάκτωρ Διεθνών Σχέσεων όπως ο κύριος Ντόκος (πρώην Διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ) αλλά δεν μπορεί να είναι Διοικητής της ΕΥΠ... Θυμίζουμε στον Πρωθυπουργό ότι ο κ. Ντόκος αντικατέστησε έναν Ναύαρχο ε.α. ο οποίος κρίθηκε ότι δεν ήταν ικανός για ΣΕΑ αλλά θα μπορεί να κριθεί ικανός ένας απόστρατος Αξιωματικός για Διοικητής της ΕΥΠ... Να θυμίσουμε στον Πρωθυπουργό ότι πρώην υπάλληλοι Μυστικών Υπηρεσιών όπως ο Τζωρτζ Τέννερ κρίθηκαν ικανοί για διευθύνοντας την μεγαλύτερη Μυστική Υπηρεσία του κόσμου την CIA ενώ άλλοι υπάλληλοι Μυστικών Υπηρεσιών κρίθηκαν ικανοί για Πρόεδροι υπερδυνάμεων όπως της Ρωσίας (Βλαντιμίρ Πούτιν KGB). Δηλαδή μας λένε τώρα ότι Στρατιωτικοί ή Αστυνομικοί (που είναι αμφίβολο αν κάποιοι από αυτούς είναι απόφοιτοι ΑΕΙ) κρίνονται ικανοί για την διοίκηση μιας Μυστικής Υπηρεσίας όταν είναι πολύ πιθανό ότι δεν έχουν ποτέ υπηρετήσει σε μία τέτοια ή υπηρέτησαν για λίγο κάτω από μόνιμα στελέχη μιας τέτοιας υπηρεσίας αλλά δεν έχουν και εμπειρία επί θεμάτων Διεθνών Σχέσεων... Δηλαδή ένας Καθηγητής Πανεπιστημίου ή ένας επιστήμονας – εμπειρογνώμονας πάνω σε αυτά τα αντικείμενα

όπως ο κ. Ντόκος, ή ένας Νομικός ή πρώην Δικαστικός ή Εισαγγελέας δεν θα μπορούσε να είναι Διοικητής μιας Μυστικής Υπηρεσίας;

(β) Ιδρύεται Ακαδημία Πληροφοριών και Αντικατασκοπείας με αποστολή την εκπαίδευση, επιμόρφωση και εξειδίκευση του προσωπικού, ενόσω σήμερα δεν υφίσταται συγκροτημένη τέτοια δομή.

Αυτό το θέμα είναι κάτι που παρακολουθώντας τον Ιούνιο του 2008 μία επιστημονική Ημερίδα που διοργάνωσε η ΠΟΣΕΥΠ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων ΕΥΠ) παρουσία της τότε πολιτικής και φυσικής ηγεσίας της Υπηρεσίας (Πρ. Παυλόπουλος αρμόδιος Υπουργός και Ι. Κοραντής Διοικητής) αλλά και εκπροσώπων όλων των κομμάτων της Βουλής, Καθηγητών Πανεπιστημίου, Στρατιωτικής και Αστυνομικής ηγεσίας και δημοσιογράφων) ακούσαμε τον Πρόεδρο της ΠΟΣΕΥΠ κ. Κώστα Αγγελάκη, να αναφέρει στην εισαγωγική ομιλία του ότι χρόνιο αίτημα των υπαλλήλων ήταν η ίδρυση μιας Σχολής – Ακαδημίας για την εκπαίδευση σε άλλες βάσεις του προσωπικού της Υπηρεσίας. Ο κ. Κοραντής το υποσχέθηκε και όπως μάθαμε μετά είχαν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες αλλά η Κυβέρνηση του Κώστα Καραμανλή το 2009 παρέδωσε την εξουσία και όλα αυτά τελμάτωσαν στην πολύπαθη αυτή Υπηρεσία... Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής αυτής της Ημερίδας ήταν ο σημερινός ΣΕΑ κ. Ντόκος και τα Πρακτικά της Ημερίδας «ΚΡΑΤΟΣ – ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ» εκδόθηκαν από τις Εκδόσεις «Δίκαιο & Οικονομία – Π.Ν. Σάκκουλας».

ΚΡΑΤΟΣ – ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ // Η Επίσης, σε εκείνη την Ημερίδα ακούσαμε και για την ίδρυση Τμήματος Επικοινωνίας – Τύπου της ΕΥΠ αλλά και για Τμήμα Μελετών που αναφέρονται και στο σημερινό σχέδιο νόμου... Καλό θα ήτο λοιπόν ο κ. Γεραπετρίτης και οι ιθύνοντες του νομοσχεδίου αυτού να ρίξουν και μια ματιά στα άρθρα 1 & 2 του Π.Δ. 126/2009 που αναφέρονται και σε Τμήματα Επικοινωνίας και Μελετών όπως είχαν προβλέψει ο κ. Κοραντής και οι τότε ιθύνοντες της ΕΥΠ αλλά όπως είπαμε δεν πρόλαβαν καθώς αυτό το Π.Δ. υπογράφηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 και ο κ. Κοραντής είχε ήδη αποχωρήσει από την ΕΥΠ και η Κυβέρνηση Κώστα Καραμανλή λίγες μέρες μετά... Το γιατί τώρα δεν υλοποιήθηκαν αυτά ας ρωτήσουν τους υπευθύνους από το 2009 έως και σήμερα...

Διαβάστε εδώ: '

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ – ΟΡΓΑΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1

Διάρθρωση Ε.Υ.Π.

Η Ε.Υ.Π. συγκροτείται από την Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές Μονάδες. Οι Υπηρεσίες της Ε.Υ.Π. διαρθρώνονται σε Διευθύνσεις, Υποδιευθύνσεις, Μονάδες, Αυτοτελή Τμήματα, Τμήματα, Αυτοτελή Γραφεία και Γραμματείες, όπως καθορίζονται ειδικότερα στο παρόν άρθρο και εξειδικεύονται αναλυτικά στον Εσωτερικό Κανονισμό της Ε.Υ.Π.

α. Η Κεντρική Υπηρεσία περιλαμβάνει:

- Τη Γραμματεία Διοικητή
- Τις Γραμματείες Υποδιοικητών
- Την Α' Διεύθυνση
- Τη Β' Διεύθυνση
- Τη Γ' Διεύθυνση
- Τη Δ' Διεύθυνση
- Την Ε' Διεύθυνση
- Τη ΣΤ' Διεύθυνση
- Τη Ζ' Διεύθυνση
- Την Η' Διεύθυνση
- Την Θ' Διεύθυνση
- Το Τμήμα Ελεγκτικού
- Το Τμήμα Επικοινωνίας
- Το Τμήμα Μελετών

β. Οι Περιφερειακές Μονάδες περιλαμβάνουν

– Τις Περιφερειακές Μονάδες Υποστήριξης (Π.Μ.Υ.), τις Ηλεκτρονικές Μονάδες (Η/Μ) καθώς και τα Κλιμάκια αυτών, όπως εξειδικεύονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Ε.Υ.Π.

– Τα όργανα και τους συνδέσμους που ιδρύονται ή τοποθετούνται σε διάφορες περιοχές της Χώρας ή του εξωτερικού, όπως εξειδικεύονται αναλυτικά στον Εσωτερικό Κανονισμό της Ε.Υ.Π.

Στην Ε.Υ.Π. λειτουργούν:

α. Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Κράτους που στελεχώνεται σύμφωνα με τις περί Νομικού Συμβουλίου του Κράτους διατάξεις (ν. 3086/2002, Α' 324).

β. Συντονιστικό Συμβούλιο Διαχείρισης Πληροφοριών και Συμβούλιο Πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του ν. 3649/2008 αντίστοιχα.

γ. Υπηρεσία Ιστορικού Αρχείου σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4 εδ. β' του ν. 3649/2008.

Στην Ε.Υ.Π. συνιστάται Γραφείο Εισαγγελέα επί θεμάτων της Υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 3 του ν. 3649/2008.

ΑΡΘΡΟ 2

Αρμοδιότητες Υπηρεσιών Ε.Υ.Π.

Οι Υπηρεσίες της Ε.Υ.Π. έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Γραμματεία Διοικητή.

Εξασφαλίζει τη γραμματειακή υποστήριξη του Διοικητή, τηρεί την αλληλογραφία του και μεριμνά για την ομαλή λειτουργία του Γραφείου του.

β. Γραμματείες Υποδιοικητών.

Εξασφαλίζουν τη γραμματειακή υποστήριξη των Υποδιοικητών, τηρούν την αλληλογραφία τους και μεριμνούν για την ομαλή λειτουργία των Γραφείων τους.

γ. Α' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για τη συλλογή πληροφοριών που αφορούν στην εθνική ασφάλεια της χώρας στο στρατιωτικό, πολιτικό και οικονομικό τομέα.

δ. Β' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για θέματα συνεργασίας της Ε.Υ.Π. με Ξένες Υπηρεσίες Πληροφοριών καθώς και για τη γραμματειακή υποστήριξη του Συντονιστικού Συμβουλίου Διαχείρισης Πληροφοριών, του Συμβουλίου Πληροφοριών και της Υπηρεσίας Ιστορικού Αρχείου, της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου.

ε. Γ' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για τη σχεδίαση και υλοποίηση του έργου της συλλογής, επεξεργασίας και διανομής στις αρμόδιες αρχές των πάσης φύσεως πληροφοριών που αφορούν στην αντιμετώπιση της κατασκοπευτικής δραστηριότητας εις βάρος της χώρας, στην προάσπιση του δημοκρατικού πολιτεύματος και εν γένει των εθνικών συμφερόντων. Επίσης συλλέγει, επεξεργάζεται και παρέχει πληροφορίες και εκτιμήσεις για τρομοκρατικές απειλές και για δραστηριότητες ομάδων οργανωμένου εγκλήματος.

στ. Δ' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για την ανάλυση, επεξεργασία και διανομή στους εθνικούς φορείς του εισερχόμενου στην Υπηρεσία πληροφοριακού υλικού που αφορά στην πολιτικοοικονομική κατάσταση και ασφάλεια των χωρών του εγγύς και ευρύτερου περιβάλλοντος της χώρας.

ζ. Ε' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια:

– για τη συλλογή πληροφοριών από και με ηλεκτρονικά μέσα και για την ασφάλεια εν γένει των εθνικών επικοινωνιών.

– για τεχνικής φύσεως θέματα ασφάλειας πληροφοριών (INFOSEC) και ειδικότερα για την ασφάλεια των εθνικών και των με την Ε.Ε. επικοινωνιών, των συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών καθώς και για την αξιολόγηση και πιστοποίηση των διαβαθμισμένων συσκευών και συστημάτων ασφάλειας επικοινωνιών και πληροφορικής.

– για τη συλλογή, την επεξεργασία δεδομένων και την ενημέρωση των αρμόδιων φορέων καθώς και για την, κατά περίπτωση, στατική και ενεργητική αντιμετώπιση των ηλεκτρονικών επιθέσεων

κατά των κρίσιμων υποδομών της χώρας και ειδικότερα κατά των δικτύων επικοινωνιών, εγκαταστάσεων αποθήκευσης πληροφοριών και συστημάτων πληροφορικής.

– για την ανάπτυξη, μηχανογραφική υποστήριξη και διαχείριση των πάσης φύσεως δικτύων επικοινωνιών της Ε.Υ.Π. και των δικτύων Η/Υ της Διεύθυνσης.

η. ΣΤ' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για την ανάπτυξη, υποστήριξη και διαχείριση των συστημάτων πληροφορικής και δικτύων Η/Υ της Ε.Υ.Π., με την επιφύλαξη της περίπτωσης ζ, για την γραμματειακή υποστήριξη και την τήρηση των αρχείων της καθώς και για την παροχή τεχνικής υποστήριξης και μέσων στις υπηρεσίες της Ε.Υ.Π.

θ. Ζ' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για τα θέματα που αφορούν στην υπηρεσιακή κατάσταση και εκπαίδευση του προσωπικού, στην οργάνωση καθώς και στα οικονομικά και στις συμβάσεις της Ε.Υ.Π.

ι. Η' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για θέματα διοικητικής μέριμνας, διαχείρισης χρηματικού, υλικών και μέσων, τεχνικής υποστήριξης που αφορά στον έλεγχο καλής λειτουργίας και στη συντήρηση κτιριακών, ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και οχημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας.

ια. Θ' Διεύθυνση.

Είναι αρμόδια για θέματα ασφάλειας εν γένει των υπηρετούντων στην Ε.Υ.Π., των υλικών, μέσων και εγκαταστάσεων αυτής.

ιβ. Τμήμα Ελεγκτικού.

Είναι αρμόδιο για τις οικονομικές επιθεωρήσεις των Διαχειρίσεων Χρηματικού και Υλικού της Ε.Υ.Π.

ιγ. Τμήμα Επικοινωνίας.

Είναι αρμόδιο για την αποδελτίωση των εντύπων και ηλεκτρονικών δημοσιευμάτων των ΜΜΕ που άπτονται της Ε.Υ.Π. και την προετοιμασία των κειμένων τα οποία, ύστερα από έγκριση της Ιεραρχίας της Ε.Υ.Π. πρόκειται να αποτελέσουν τις επίσημες απαντήσεις της Υπηρεσίας σε αυτά.

ιδ. Τμήμα Μελετών.

Είναι αρμόδιο για τη μελέτη, την έρευνα και τη διαμόρφωση προβλέψεων επί θεμάτων ενδιαφέροντος Ε.Υ.Π. Το Τμήμα Μελετών ανάλογα με το αντικείμενο συνεργάζεται κατά περίπτωση με Υπηρεσίες της Ε.Υ.Π. και άλλες κρατικές Υπηρεσίες καθώς και με Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα Μελετών και φορείς Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου. Υποβάλλει στο Διοικητή τις μελέτες ή τα πορίσματα ερευνών του Τμήματος.

ιε. Περιφερειακές Μονάδες.

Παρέχουν πληροφοριακή υποστήριξη υποβοηθώντας το έργο της Κεντρικής Υπηρεσίας της Ε.Υ.Π.

Το προσωπικό της Ε.Υ.Π. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών της υποχρεούται, κατά τη συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, να τηρεί τις διατάξεις των ν. 2472/1997 (Α' 50), όπως ισχύει, 3471/2006 (Α' 133) και 3115/2003 (Α' 47) και των εκτελεστικών διατάξεων του τελευταίου.

(γ) Ενεργοποιείται για πρώτη φορά Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου για τον έλεγχο φαινομένων παράβασης καθήκοντος και διαφθοράς στην ΕΥΠ. (δ) Θεσπίζονται νέες εγγυήσεις διαφάνειας στη λειτουργία του Κέντρου Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας της ΕΥΠ».

Σε σχέση με τη νόμιμη άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας:

«(α) Την άρση επισπεύδει μόνο η ΕΥΠ και η αντιτρομοκρατική υπηρεσία, ενώ σήμερα την επισπεύδει καταρχήν κάθε δημόσια αρχή.

(β) Εξειδικεύεται η 'εθνική ασφάλεια' με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, ενόσω σήμερα ο όρος προσδιορίζεται απεριόριστα από κάθε φορέα.

(γ) Η άρση πραγματοποιείται με αίτηση της αρχής και αποφάσεις δύο εισαγγελέων, επαναφέροντας από τον περασμένο Αύγουστο την πρόσθετη εγγύηση του δεύτερου εισαγγελέα που είχε καταργηθεί το 2018.

Μήπως εδώ θα έπρεπε κ. Γεραπετρίτη να τεθούν και χρονικά περιθώρια στην απόφαση των Εισαγγελέων αλλά και των Επιτροπών που προτείνετε καθότι αν η απόφαση δεν παρθεί άμεσα το «ύποπτο πουλάκι» μπορεί να πετάξει κι έτσι να χαθεί και η υπόθεση; Ιδίως σε θέματα Αντικατασκοπείας ή Διεθνούς Τρομοκρατίας... Λέμε τώρα... Γιατί καλοί και άγιοι Εισαγγελείς και

Δικαστές και Πολιτικοί αλλά οι ρυθμοί τους δεν είναι ρυθμοί Μυστικών Υπηρεσιών... Διαβάστε και το τελευταίο κεφάλαιο (13ο) του Sun Tzu («Η Τέχνη του Πολέμου») και θα καταλάβετε...

(δ) Όταν η άρση αφορά πολιτικά πρόσωπα, θα πρέπει να δώσει σχετική άδεια ο Πρόεδρος της Βουλής πριν τη διπλή εισαγγελική κρίση, ενώ η άρση στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή μόνο όταν υπάρχει άμεση και εξαιρετικά πιθανή διακινδύνευση της εθνικής ασφάλειας, ενόσω σήμερα δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία.

(ε) Το πρόσωπο που υπέστη την άρση ενημερώνεται ότι παρακολούθηθηκε μετά την πάροδο τριών ετών από την παύση της, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε η άρση, όπως αξιολογείται από ειδικό τριμελές όργανο με τη συμμετοχή και του Προέδρου της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Η τριετία λογίζεται εύλογος χρόνος, ώστε να υφίσταται απόσταση από γεγονότα υψίστης εθνικής ασφαλείας. (στ) Τίθενται αυστηρά χρονικά όρια για την καταστροφή των αρχείων. Για μεν το περιεχόμενο της παρακολούθησης (όπως ηχητικά αρχεία), προβλέπεται καταρχήν αυτόματη διαγραφή μετά την πάροδο 6 μηνών από την παύση της άρσης.

Για δε τον φάκελο με το υλικό τεκμηρίωσης για την άρση, προβλέπεται η καταστροφή του, καταρχήν μετά την πάροδο δέκα ετών από τη λήξη της άρσης. Έως σήμερα, ο νόμος προβλέπει την καταστροφή των αρχείων χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό».

Ως προς τα λογισμικά παρακολούθησης:

«(α) Η χρήση λογισμικών και συσκευών παρακολούθησης από ιδιώτες αναβαθμίζεται σε κακούργημα και τιμωρείται με κάθειρξη ως 10 έτη, ενώ σήμερα είναι απλό πλημμέλημα. Η εμπορία και η απλή κατοχή χαρακτηρίζεται πλημμέλημα με ποινή ως 5 έτη, ενόσω το ειδικό σχετικό αδίκημα είχε καταργηθεί με τον Ποινικό Κώδικα του Ιουνίου του 2019. Με τον τρόπο αυτό εισάγεται για πρώτη φορά καθολική απαγόρευση της ύπαρξης τέτοιων λογισμικών στην Ελλάδα. (β) Το δημόσιο μπορεί να προμηθεύεται λογισμικά παρακολούθησης μόνο με τις προϋποθέσεις που θέτει προεδρικό διάταγμα, το οποίο θα έχει υποβληθεί σε επεξεργασία του Συμβουλίου της Επικρατείας».

Παραλλήλως, στις αλλαγές που αφορούν την Κυβερνοασφάλεια:

«(α) Συστήνεται Επιτροπή Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας, με ισχυρές συντονιστικές αρμοδιότητες για να καταπολεμήσει το πρόβλημα πολυδιάσπασης των σχετικών δομών στο υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το ΓΕΕΘΑ, την ΕΥΠ και την Ελληνική Αστυνομία.

(β) Καταρτίζεται για πρώτη φορά Εθνικό Σχέδιο Αποτίμησης Επικινδυνότητας Συστημάτων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την αναγνώριση, ανάλυση και αποτίμηση των κινδύνων και των επιπτώσεών τους για την ασφάλεια των συστημάτων τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών σε εθνικό επίπεδο».

Στο καίριο θέμα των προσωπικών δεδομένων των πολιτών, τέλος, σύμφωνα πάντα με τον Υπουργό Επικρατείας

«(α) Με 12 συγκεκριμένες παρεμβάσεις καλύπτονται κενά και αίρονται ασάφειες στην ενσωμάτωση του ενωσιακού πλαισίου τον Αύγουστο του 2019, προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ιδιωτικότητας. (β) Συγκροτείται Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Προσωπικών Δεδομένων ως παρατηρητήριο για την έγκαιρη παρέμβαση σε θέματα που πλήττουν προσωπικά δεδομένα».

Εν κατακλείδι,

«η άρση απορρήτου του κυρίου Ανδρουλάκη και η ύπαρξη κακόβουλων λογισμικών στην Ελλάδα, όπως και στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, αποτέλεσε τη θρυαλλίδα για την ανάδειξη σοβαρών συστημικών παθολογιών.

Προφανώς, κανένας δεν μπορεί να είναι ικανοποιημένος με όσα συνέβησαν.

Αναγνωρίζοντας τα λάθη, οφείλουμε να κοιτάμε μπροστά.

Ταυτόχρονα με τη δικαστική και κοινοβουλευτική διερεύνηση όλων των θεμάτων που ανέκυψαν, είναι αναγκαίο ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο που τυποποιεί τις σχετικές διαδικασίες, αυστηροποιεί το ρυθμιστικό πλαίσιο, αντιπαρατίθεται με σύγχρονες προκλήσεις και εισάγει καλές πρακτικές προηγμένων συστημάτων του εξωτερικού. Μια τέτοια πρόταση θέτουμε στην κρίση της κοινωνίας και του αντιπροσωπευτικού σώματος», καταλήγει στο άρθρο του ο Γ. Γεραπετρίτης.

Σοβαρές ενστάσεις της ΑΔΑΕ για το νομοσχέδιο συγκάλυψης των παρακολούθησεων

Παραμένουν στο σκοτάδι οι άρσεις απορρήτου. Απουσιάζει ο κοινοβουλευτικός έλεγχος στην ΕΥΠ. Είναι απροκάλυπτη η παραβίαση συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων.

Φύλλο και φτερό κάνει η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών το σχέδιο νόμου της κυβέρνησης για την ΕΥΠ που συγκαλύπτει το «Κυριάκος-Gate».

Με το νομοσχέδιο παραμένουν στο σκοτάδι οι άρσεις απορρήτου με τις νέες ρυθμίσεις που προωθεί η κυβέρνηση. Απουσιάζει ο κοινοβουλευτικός έλεγχος στην ΕΥΠ και είναι απροκάλυπτη η παραβίαση συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων.

Η σημαντικότερη από όλες τις παρατηρήσεις της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ είναι ότι μετά την ψήφισή του «θα σταματήσει υποχρεωτικά και αυτομάτως η δυνατότητα καταχώρησης και αποθήκευσης των παραλαμβανομένων από την ΑΔΑΕ διατάξεων και βουλευμάτων, αφού σύμφωνα με τα προηγηθέντα θα είναι αδύνατη η επιτασσόμενη κρυπτογράφηση». Τούτο, όπως εξηγεί η Αρχή, «ισοδυναμεί με ακύρωση κάθε δυνατότητας της ΑΔΑΕ να φτιάξει για ένα απροσδιόριστο διάστημα ένα δικό της αρχείο με προσωπικά δεδομένα (...)» Ουσιαστικά, η ΑΔΑΕ «θα γίνει με τον τρόπο αυτό και εκ των πραγμάτων μια μη αξιόπιστη Αρχή και μια μοναδική περίπτωση ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής που δεν θα έχει δικό της αρχείο διατάξεων και βουλευμάτων περί άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Αυτό μπορεί κανείς βάσιμα να υποθέσει ότι δεν είναι κάτι που είναι δυνατό να επιθυμεί η Εθνική Αντιπροσωπεία».

Γίνεται πλέον φανερό πως οι υποτιθέμενοι στόχοι του νομοσχεδίου ισχύουν μόνο στα non paper του Μαξίμου, ενώ προκαλούν γέλια οι ισχυρισμοί περί γρήγορων αντανάκλαστικών, θεραπεία δυσλειτουργιών, περιορισμό ευχέρειας στις παρακολουθήσεις της ΕΥΠ και σύγχρονο και συνεκτικό πλαίσιο ανάμεσα στις χώρες της Ευρώπης.

Η Ολομέλεια της ΑΔΑΕ συνήλθε την Παρασκευή (18/11) προκειμένου να μελετήσει το νομοσχέδιο για την διαδικασία άρσης απορρήτου των Επικοινωνιών, την κυβερνοασφάλεια και την προστασία προσωπικών δεδομένων (που αναρτήθηκε για διαβούλευση στις 15.11.2022).

Παρατηρήσεις

Άρθρο 4:

Α) Με το άρθρο αυτό διατηρείται το παλιό σύστημα της έκδοσης της εισαγγελικής διάταξης για άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας στον εισαγγελέα της ΕΥΠ και της ΔΑΕΕΒ. Ωστόσο το σύστημα αυτό πάσχει, σε ό,τι αφορά τις εγγυήσεις διαφάνειας και αποτελεσματικής προάσπισης του δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών διότι η ανάθεση της αρμοδιότητας έκδοσης των διατάξεων άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας σε εισαγγελέα εφετών, αποσπασμένο από τον φυσικό του χώρο και λειτουργούντα στο περιβάλλον της ΕΥΠ και της ΔΑΕΕΒ, προκαλεί μια μορφή ενσωμάτωσής του στο περιβάλλον και τη νοοτροπία που κυριαρχούν στις υπηρεσίες αυτές. Η ρύθμιση αυτή απομακρύνεται με τον τρόπο από την κατά το άρθρο 19 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο του Συντάγματος στόχευση του συνταγματικού νομοθέτη, που είναι ένας ανεξάρτητος δικαστικός λειτουργός (και όχι απαραίτητα εισαγγελικός λειτουργός) να λειτουργεί ως εγγύηση προστασίας του κατά τα λοιπά απολύτως απαραβίαστου θεμελιώδους δικαιώματος στο απόρρητο των επικοινωνιών και εφαρμογής κατά την λήψη της απόφασης του περί εκδόσεως διατάξεως άρσης του απορρήτου της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας.

Πρέπει, λοιπόν, για τον λόγο αυτό να επανέλθει το σύστημα το ισχύσαν προ του νόμου 3649/2008 και να ανατεθεί η αρμοδιότητα της έκδοσης των διατάξεων, περί των οποίων το άρθρο 4 του σχολιαζομένου νομοσχεδίου, σε εισαγγελέα εφετών, ο οποίος παραμένει στην έδρα του. Περαιτέρω, για λόγους μείζονος εγγυήσεως είναι απαραίτητο η αρμοδιότητα αυτή να ανατεθεί σε τριμελές δικαστικό συμβούλιο (όχι απαραίτητως αποτελούμενο από εισαγγελείς) το οποίο θα οφείλει να αποφαίνεται σε σύντομες αποκλειστικές προθεσμίες.

Β) Το προτεινόμενο νομοσχέδιο εξακολουθεί να μην συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία, που περιέχονται στις εισαγγελικές διατάξεις περί άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, τη ναιτιολογία λήψεως του μέτρου. Αιτιολογία απαραίτητη, εφόσον αποτελεί το μόνο μέσο για να μπορεί αρμοδίως να διαπιστωθεί ότι κατά την εισαγγελική κρίση δεν εμφιλοχώρησε υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας του εισαγγελικού λειτουργού κατά την εκ μέρους του ερμηνεία της νομικής έννοιας της εθνικής ασφάλειας καθώς και μη τήρηση της συνταγματικά

κατοχυρωμένης αρχής της αναλογικότητας. Τούτο καθίσταται επιτακτικότερο, στην συγκεκριμένη περίπτωση από το γεγονός ότι στο άρθρο 3 περίπτ α του νομοσχεδίου δίδεται ένας υπεράγαν ευρύς ορισμός της έννοιας της «εθνικής ασφάλειας», με κινδύνους καταχρήσεων.

Γ) Η απαγόρευση τήρησης αρχείου από τον Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου (προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του νομοσχεδίου) θέτει ζητήματα διαφάνειας της διαδικασίας άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας και αδυναμίας πραγματοποίησης λυσιτελούς και αποτελεσματικού ελέγχου από την ΑΔΑΕ.

Δ) Στο άρθρο 4 παρ. 7 ορίζεται η διαδικασία της εκ των υστέρων γνωστοποίησης στον θιγέντα της κατά το παρελθόν τυχόν επισυμβάσης άρσεως του απορρήτου των επικοινωνιών του για λόγους εθνικής ασφάλειας.

Η αρμοδιότητα αυτή αφαιρείται τελείως από την ΑΔΑΕ και ανατίθεται σε τριμελές όργανο το οποίο αποτελείται α) από τον Διοικητή της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ, β) τον εισαγγελέα της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ και τον Πρόεδρο της ΑΔΑΕ. Ομοίως η αίτηση δεν υποβάλλεται στην ΑΔΑΕ, αλλά στον εισαγγελέα της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ.

Δα) Η ρύθμιση αυτή δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή διότι α) το Σύνταγμα (άρθρο 19 παρ. 2) έχει επιλέξει ως εγγυητή της τήρησης της νομοθεσίας περί προστασίας του απορρήτου την ΑΔΑΕ και β) έρχεται σε αντίθεση με τη νομολογία του ΕΔΔΑ [πρβλ. α) Klass και λοιποί κατά Γερμανίας, απόφαση της 6.9.1978, παράγραφος 58, β) Weber και Saravia κατά Γερμανίας, υπόθεση υπ' αριθ. 54934/00) παράγραφος 136, και γ) Roman Zakharov κατά Ρωσίας, απόφαση της 4.12.2015, παράγραφος 288] από την οποία προκύπτει ότι, για να είναι συμβατή με το άρ. 8 της ΕΣΔΑ (προστασία του ιδιωτικού βίου) εθνική νομοθεσία, απαιτείται η γνωστοποίηση στον θιγέντα του μέτρου να αποφασίζεται από ανεξάρτητο όργανο.

Δβ) Περαιτέρω, η απαγόρευση αποτύπωσης της τυχόν μειοψηφίας και της τήρησης πρακτικών καθιστά προβληματική την συμμετοχή του κάθε μέλους που, για λόγους συνειδησιακούς, θα ήθελε να μειοψηφήσει. Τούτο κατά μείζονα λόγο όταν η απαγόρευση αυτή επιβάλλεται σε μέλος μιας ανεξάρτητης συνταγματικά κατοχυρωμένης Αρχής (όπως είναι ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ) που απολαύει προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεν είναι απλός διοικητικός υπάλληλος.

Δγ) Το χρονικό διάστημα των τριών ετών μετά την λήξη της άρσης του απορρήτου για να επιτραπεί η υποβολή αίτησης, που προβλέπεται από το άρθρο 4§7 του νομοσχεδίου, είναι άνευ αποχρώντος λόγου υπερβολικά μακρύ.

Δδ) Στην ίδια διάταξη του νομοσχεδίου προβλέπεται ότι δεν θα περιέχονται στην ενημέρωση του θιγέντος οι λόγοι για τους οποίους είχε ληφθεί το μέτρο, με αποτέλεσμα να μην εκπληρώνεται ο σκοπός για τον οποίο γίνεται η γνωστοποίηση, σύμφωνα με την νομολογία του ΕΔΔΑ και ο οποίος δεν είναι άλλος από το να χορηγηθεί στον θιγέντα η δυνατότητα να ασκήσει τα ένδικα βοηθήματα και μέσα τα οποία προβλέπει η έννομη τάξη, προκειμένου να υπερασπισθεί τα δικαιώματα και έννομα συμφέροντα του απέναντι σε κάθε τυχόν μη σύννομη, ή καταχρηστική και δυσανάλογη εις βάρος του χρήση του μέτρου.

Άρθρο 6

Με το άρθρο 6 του νομοσχεδίου υιοθετείται η ρύθμιση ότι για όλα τα κακουργήματα μπορεί να δικαιολογηθεί η άρση του απορρήτου, προστίθεται δε επιπλέον και ένας μεγάλος κατάλογος πλημμελημάτων (πάνω από 50 από μια πρόχειρη καταμέτρηση). Έτσι όμως η διάταξη παρουσιάζει σοβαρό πρόβλημα συμφωνίας με το άρθρο 19 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο του Συντάγματος, διότι μετατρέπει τον κανόνα σε εξαίρεση και την εξαίρεση σε κανόνα.

Άρθρο 8

Αναφορικά με την αποθήκευση από την ΑΔΑΕ των διατάξεων που της αποστέλλονται σε ειδικό αρχείο η διάταξη που προβλέπει τα σχετικά (άρθρο 8 παρ. 2) είναι ατελής και ασαφής. Ανακύπτουν δε πολύ σοβαρά ερωτήματα σε σχέση με την τηρητέα διαδικασία. Αν ψηφιστεί το νομοσχέδιο ως έχει, ως προς το θέμα αυτό, θα σταματήσει υποχρεωτικά και αυτομάτως η δυνατότητα καταχώρησης και αποθήκευσης των παραλαμβανομένων από την ΑΔΑΕ διατάξεων και βουλευμάτων, αφού για τους λόγους που παρατίθενται αναλυτικά στο πλήρες κείμενο με τις παρατηρήσεις της Αρχής, θα είναι αδύνατη η κρυπτογράφηση, που επιβάλλεται για το εν λόγω ειδικό αρχείο με την εν λόγω παράγραφο. Αν όντως συμβεί αυτό, θα ακυρωθεί ουσιαστικά η

δυνατότητα της ΑΔΑΕ να φτιάξει και να διατηρήσει ένα δικό της αρχείο με προσωπικά (και μη) δεδομένα με βάση τα βουλευμάτα και τις διατάξεις περί άρσης του απορρήτου, που αποστέλλονται σε αυτήν και θα είναι υποχρεωμένη για να ασκήσει το συνταγματικό της καθήκον και τις αρμοδιότητες που της αναθέτει σε εκπλήρωση του καθήκοντός της αυτού ο νομοθέτης, να καταφεύγει στα αρχεία τα τηρούμενα από τα ελεγχόμενα από αυτήν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, δηλαδή τους παρόχους των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, χωρίς μάλιστα να έχει καμία δυνατότητα να διασταυρώσει τα περιεχόμενα σε αυτά δεδομένα. Αυτό μπορεί κανείς βασίμως να υποθέσει ότι δεν είναι κάτι που είναι δυνατό να επιθυμεί η Εθνική Αντιπροσωπεία.

Θα πρέπει να προβλεφθεί στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2 και 8 παρ. 4 του νομοσχεδίου ότι πρέπει να κοινοποιούνται στην ΑΔΑΕ και οι εισαγγελικές αποφάσεις που αφορούν την ΕΥΠ και την ΔΑΕΕΒ, με τις οποίες απορρίπτεται υπηρεσιακό αίτημα για έκδοση διάταξης άρσης απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας. Και τούτο διότι, το ΕΔΔΑ για την εκτίμηση της συμβατότητας της σχετικής με τις άρσεις του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας νομοθεσίας μίας χώρας με την ΕΣΔΑ, συνεκτιμά ως ιδιαίτερα κρίσιμο κριτήριο το ποσοστό των εγκριθεισών άρσεων σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των υποβληθέντων αιτημάτων [ΕΔΔΑ *lordachi and others v. Moldova* (25198/02) παράγραφοι 13 και 51].

Επαναλαμβάνεται στο άρθρο 8 παρ. 5 η χορήγηση από το νομοθέτη εξουσιοδότησης προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης προκειμένου να εκδώσουν κοινή απόφαση, με την οποία θα καθορίζονται οι τεχνικές και λοιπές λεπτομέρειες που θα επιτρέψουν την αποστολή στην ΑΔΑΕ των διατάξεων και βουλευμάτων με ηλεκτρονικό τρόπο. Όμως, παρά το γεγονός ότι παρόμοια εξουσιοδότηση υπήρχε και στο προγενέστερο καθεστώς (άρθρο 5 § 12 του ν. 2225/1994, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 37 παρ.2 Ν.4786/2021, ΦΕΚ Α 43/23.3.2021) και παρά το γεγονός ότι από την θέση σε ισχύ της τελευταίας αυτής διάταξης παρήλθαν 20 μήνες, η εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση δεν έχει εκδοθεί.

Τέλος, στο άρθρο 8 παρ. 8 τέταρτο εδάφιο του νομοσχεδίου ορίζεται ότι επιτρέπεται υπέρβαση του ανώτατου ορίου παρακολούθησης που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου (και που είναι δέκα μήνες) στις περιπτώσεις που η άρση έχει γίνει για λόγους εθνικής ασφάλειας. Όμως και στην εν λόγω υπέρβαση πρέπει ο νομοθέτης να θέσει ένα ανώτατο χρονικό όριο, διότι η χωρίς καταληκτικό χρονικό σημείο άρση του απορρήτου των επικοινωνιών ενός πολίτη είναι προβληματική σε σχέση με την συμβατότητα της με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ (πρβλ. απόφαση *Roman Zakharov κατά Ρωσίας*, απόφαση της 4.12.2015 παράγραφος 231).

Άρθρο 12

Με το άρθρο αυτό προστέθηκε νέο άρθρο (με αριθμό 370ΣΤ) στον Ποινικό Κώδικα η αντικειμενική υπόσταση του οποίου δεν είναι γνωστή εκ των προτέρων, αφού θα εξαρτάται από το τι θα αποφασίζει κάθε εξάμηνο ο εκάστοτε Διοικητής της ΕΥΠ, με αποτέλεσμα να δημιουργείται έλλειμμα ασφάλειας δικαίου και ενδεχομένως αντίθεση στην αρχή *nullum crimen nulla poena sine lege* και προς το άρθρο 7 του Συντάγματος.

Άρθρο 13

Με το άρθρο αυτό χορηγείται η δυνατότητα προμήθειας και χρήσης λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης τύπου Pegasus/Predator από κρατικές δομές. Κρίνεται απαραίτητη η έκδοση Κανονισμού από την ΑΔΑΕ, με σκοπό την λήψη μέτρων ασφάλειας κατά την χρήση των ως άνω λογισμικών, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί από την Αρχή η όλη διαδικασία καθώς και ότι θα τηρηθούν οι σχετικές συνταγματικές εγγυήσεις. Ν. Ανδρουλάκης για νομοσχέδιο υποκλοπών: “Κύριε Μητσοτάκη δεν θα πάρουμε” – Τι είπε ο Καθηγητής Αλιβιζάτος

Δεν θίγει τις σοβαρές παθογένειες του συστήματος τόνισε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ. Αντινομία το γεγονός ότι ενώ η τεχνολογία καλπάζει, οι εγγυήσεις για τα δικαιώματα του πολίτη περιορίζονται, είπε ο κ. Αλιβιζάτος.

Την... πόρτα στο προωθούμενο νομοσχέδιο υποκλοπών έκλεισε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, Νίκος Ανδρουλάκης, κατά τη συνέντευξη Τύπου, που έδωσε και στην οποία έκρινε πως οι διατάξεις του δεν αντιμετωπίζουν τις σοβαρές παθογένειες του συστήματος.

Ζήτησε επίσης με τη συνδρομή του Ευρωκοινοβουλίου να γίνει από την ελληνική Βουλή έλεγχος όλων των κινητών βουλευτών και συνεργατών τους. «Ο μόνος δρόμος είναι η δικαιοσύνη και καλώ όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα να απευθυνθούν στη δικαιοσύνη» ανέφερε, προσθέτοντας πως «υπό το φόβο της καταδίκης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την πίεσή μας, η κυβέρνηση έφερε ένα σχέδιο νόμου, που παρά τα κάποια θετικά στοιχεία, δε θίγει τον πυρήνα των σοβαρών παθογενειών του συστήματος».

Και προσθέτει: «Στο σχέδιο νόμου της η κυβέρνηση προτείνει το αυτονόητο, επιβεβαιώνοντας τη θεσμική νίκη της παράταξής μας καθώς θέτει αυστηρές προϋποθέσεις και την ανάγκη πρότερης έγκρισης του Προέδρου της Βουλής για την παρακολούθηση πολιτικών προσώπων. Όμως εξακολουθεί να λείπει κάθε διάθεση λογοδοσίας, για μια υπόθεση που πλήττει βάνουσα το κύρος των θεσμών μας και δυσφημεί τη χώρα διεθνώς».

Όπως σχολίασε «αυτό δείχνει το γεγονός ότι μπαίνει όριο τριών ετών για να μάθει ο παρακολουθούμενος ότι παρακολούθηθηκε και όχι γιατί παρακολούθηθηκε καθώς και το ότι η ΑΔΑΕ, που θα έπρεπε να αποφασίζει για τη γνωστοποίηση της παρακολούθησης, παραγκωνίζεται από ένα συλλογικό όργανο, στο οποίο την πλειοψηφία θα έχουν οι ελεγχόμενοι Διοικητής και Εισαγγελέας της ΕΥΠ».

Ανδρουλάκης: Ο θεσμικός μας ρόλος είχε αποτέλεσμα

«Ο θεσμικός ρόλος που επιλέξαμε είχε τελικά αποτέλεσμα» σχετικά με την υπόθεση των παρακολουθήσεων, υπογράμμισε ο Νίκος Ανδρουλάκης σε συνέντευξη Τύπου που έδωσε στο “Κέντρο Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος”.

Ωστόσο, ανέφερε πως «πίσω από το επιτελικό συγκεντρωτικό κράτος της Νέας Δημοκρατίας, υπήρχε ένα ισχυρό και οργανωμένο παρακράτος, ένας παρακρατικός βραχίονας. Η ευθύνη του Πρωθυπουργού δεν μπορεί να «ξεπλυθεί» με την επίκληση «νόμιμων λαθών».

«Η ερευνητική δημοσιογραφία δείχνει με αριθμούς και ονοματεπώνυμα ότι το predator χειρίζονταν Έλληνες αστυνομικοί σε κτίριο της ΕΥΠ. Καθημερινά επίσης προβάλλονται λίστες, χωρίς όμως κανείς να γνωρίζει με βεβαιότητα τι ευσταθεί και τι όχι, ποιος δυσφημεί και ποιος δυσφημείται, ποιος εκβιάζει και ποιος εκβιάζεται» είπε.

«Ο θεσμικός ρόλος που επιλέξαμε είχε τελικά αποτέλεσμα» σχετικά με την υπόθεση των παρακολουθήσεων, υπογράμμισε ο Νίκος Ανδρουλάκης σε συνέντευξη Τύπου που έδωσε στο “Κέντρο Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος”.

«Το ζήτημα των παρακολουθήσεων δεν αφορά μόνο την πολιτική κοινότητα αλλά όλους τους πολίτες, είπε ο κ. Ανδρουλάκης και συνέχισε χαρακτηρίζοντάς το ως πρόβλημα άρρηκτα συνδεδεμένο με την ελληνική παθογένεια. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, προχώρησε ακόμη σε συγκεκριμένες προτάσεις προς την Κυβέρνηση, ύστερα από το σχέδιο νόμου που δημοσιεύτηκε για τις υποκλοπές.

«Επιμένουμε θεσμικά. Ζητούμε την πλήρη αιτιολόγηση της άρσης απορρήτου και την αποκοπή της ΕΥΠ από το πρωθυπουργικό γραφείο», σημείωσε.

Οι προτάσεις Ανδρουλάκη και ο ρόλος του Ευρωκοινοβουλίου

Μεταξύ των προτάσεων που κατέθεσε είναι:

η κατάργηση της αντισυνταγματικής διάταξης που απαγορεύει στην ΑΔΑΕ να ενημερώνει τους παρακολουθούμενους για λόγους εθνικής ασφαλείας και μάλιστα αναδρομικά, η πλήρη αιτιολόγηση της άρσης του απορρήτου στην σχετική εισαγγελική διάταξη ώστε να μπορεί να ελεγχθεί η νομιμότητά της, η αποκοπή της ΕΥΠ από το πρωθυπουργικό γραφείο, η τελική απόφαση για την παρακολούθηση για λόγους εθνικής ασφαλείας, να λαμβάνεται από Τριμελές Δικαστικό Συμβούλιο Εφετών και να γνωστοποιείται με πλήρη στοιχεία αμέσως στον πρόεδρο της ΑΔΑΕ, ώστε ο έλεγχος να είναι ουσιαστικός.

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όταν ξεκίνησε τη λειτουργία της η Εξεταστική Επιτροπή PEGA σχετικά με τα παράνομα λογισμικά, δημιούργησε την απαραίτητη υποδομή για τον έλεγχο των κινητών των ευρωβουλευτών και πλέον και των συνεργατών τους» σημείωσε ο κ. Ανδρουλάκης.

«Έχω ήδη προτείνει, η Ελληνική Βουλή και ο κ. Τασούλας να αναλάβουν πρωτοβουλίες -τον προτρέπω να το κάνει εντός της εβδομάδας- προκειμένου να υπάρξει έλεγχος των κινητών

τηλεφώνων όλων των Βουλευτών και των συνεργατών τους, όπως ακριβώς υπάρχει αυτή η δυνατότητα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Να πάψουν να υπάρχουν φήμες, υποψίες και ο πολιτικός κόσμος να είναι όμηρος αυτής της κατάστασης» τόνισε.

Καθηγητής Ν. Αλιβιζάτος: Αδιανόητο να πάμε σε εκλογές με σκιές για παρακολουθήσεις
Στο ζήτημα των παρακολουθήσεων αναφέρθηκε ο συνταγματολόγος Νίκος Αλιβιζάτος ο οποίος παραβρέθηκε στη συνέντευξη του προέδρου του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ.

Ο ομότιμος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Νίκος Αλιβιζάτος χαρακτήρισε ως τη μεγάλη αντινομία το γεγονός ότι «ενώ η τεχνολογία τα τελευταία χρόνια καλπάζει, οι εγγυήσεις για να προφυλάξουμε τα δικαιώματα του πολίτη περιορίζονται. Το αντίθετο ακριβώς που συμβαίνει σε πάρα πολλές χώρες».

Και πρόσθεσε: «Ήδη, όπως μας πληροφόρησε ο Πρόεδρος, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν ειδοποιηθεί ότι υπάρχει η τελευταία εκδοχή του Predator που δεν χρειάζεται να πέσεις στην παγίδα και να πατήσεις το κουμπί, αλλά γίνεται η σύνδεση απευθείας. Ο ιδρυματικός εισαγγελέας, δηλαδή ο πλήρους απασχόλησης εισαγγελέας τοποθετείται στην ΕΥΠ με τον νόμο Παυλόπουλου της Νέας Δημοκρατίας το 2008. Αντιλαμβάνεστε τι σημαίνει αυτό. Βάλτε το χέρι στην καρδιά και σκεφτείτε την προσωπική σας εμπειρία. Κάποιος είναι δίπλα σας και είστε 24 ώρες το 24ωρο μαζί. Τρώτε μαζί, τα λέτε για την οικογένειά σας. Είναι δυνατόν να είναι ανεξάρτητος απέναντί σας; Μπορεί να σας ελέγξει σοβαρά, όταν του κλείσουν το μάτι και του πουν ότι “είναι πολύ σοβαρή υπόθεση και πρέπει να παρακολουθήσουμε τον άλλον”;» σημείωσε, ενώ πρόσθεσε ότι «ο ιδρυματικός εισαγγελέας είναι ένας περιορισμός της εγγυήσεως της δικαστικής αρχής που επιβάλλει το Σύνταγμα για τις νόμιμες επισυνδέσεις».

Διαχρονική και διακομματική ευθύνη

Επιπλέον, υπογράμμισε ότι η ευθύνη είναι διαχρονική, αλλά και διακομματική. «Εντούτοις, η ευθύνη της Νέας Δημοκρατίας με καθαρά επιστημονικά κριτήρια είναι ακόμη μεγαλύτερη. Τι σημαίνει η πρώτη δήλωση του πρωθυπουργού; “Δεν γνώριζα. Αν γνώριζα, δεν θα είχε συμβεί”. Σημαίνει ότι αν έδινε το ΟΚ ο ίδιος θα είχε γίνει η παρακολούθηση του Ανδρουλάκη κανονικά. Δεν είναι δυνατόν σε μια ευνομούμενη χώρα, να εξαρτάται από τον πρωθυπουργό της χώρας η δυνατότητα παρακολούθησης ενός πολιτικού του αντιπάλου», επισήμανε.

Επανερχόμενος στο νομοσχέδιο της κυβέρνησης για τις παρακολουθήσεις, ο κ. Αλιβιζάτος έθιξε το ζήτημα της αναδρομικότητας, λέγοντας χαρακτηριστικά: «Δεν προβλέπεται τίποτα για την αναδρομικότητα, για αυτά που έχουν συμβεί ως τώρα. Δεν είναι δυνατόν να πάμε σε εκλογές έτσι. Να υπάρχει βαθύτατη σκιά ότι κάποιος υποψήφιος πρωθυπουργός παρακολουθείται για λόγους εθνικής ασφαλείας. Είναι αδιανόητο. Αυτό δεν μπορεί να συμβεί σε μια ευρωπαϊκή χώρα».

«Η προσωπική μου γνώμη είναι ότι θα νιώθαμε πολύ μεγάλη ανακούφιση αν το ειδικό για αυτά τα θέματα – ευρωπαϊκό όργανο – όχι ένα φιλαράκι μας στην Κομισιόν – που είναι η Επιτροπή της Βενετίας καλείτο να βγάλει επείγουσα γνώμη για το εκκρεμές νομοσχέδιο, κάτι μπορεί να γίνει σε δύο μήνες», τόνισε ο κ. Αλιβιζάτος.

Τι ίσχυε και τι αλλάζει με το σχέδιο νόμου για τις παρακολουθήσεις

Δείτε τον συγκριτικό πίνακα

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει αλλαγές στα θέματα του απορρήτου, την λειτουργία της ΕΥΠ, αλλά και τι θα ισχύει με τις παρακολουθήσεις.

Ακολουθεί συγκριτικός πίνακας σχετικά με το τι ίσχυε και τι αλλάζει με το Σχέδιο Νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών», που τέθηκε σήμερα σε δημόσια διαβούλευση:

Δείτε τον Πίνακα σε pdf

«Το ποινικό οπλοστάσιο για τις υποκλοπές υπάρχει. Θα εφαρμοστεί;»

Από το 2019 προβλέπεται νομική προστασία και ποινική μεταχείριση κατά τόσο της εμπορίας όσο και της εγκατάστασης ειδικών τεχνικών μέσων για παράνομες παρακολουθήσεις, τονίζει ο Μιχάλης Καλογήρου, πρώην υπουργός Δικαιοσύνης και διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, υπογραμμίζοντας ότι «όσοι έχουν εμπλακεί σε αυτό το παρακράτος παρακολουθήσεων έχουν τελέσει πληθώρα και κακουργημάτων και πλημμελημάτων».

Μάλιστα, η κυβέρνηση Μητσοτάκη με το άρθρο 61 του Ν.4855/2021, πρόσθεσε και τρίτο εδάφιο στο σχετικό άρθρο του Ποινικού Κώδικα.

Σε δήλωση του υπό τον τίτλο: «Το ποινικό οπλοστάσιο για τις υποκλοπές υπάρχει. Θα εφαρμοστεί;», ο κ. Καλογήρου, αφού παραθέτει αυτό το «ποινικό οπλοστάσιο», καταλήγει αναφέροντας ότι «το ανωτέρω πλαίσιο μπορούν να το επικαλεστούν, σε περίπτωση που τελικά αποφασίσουν να προσφύγουν στη Δικαιοσύνη, όσοι υπουργοί, βουλευτές και στελέχη της Ν.Δ. φέρονται να έχουν πέσει θύματα των παράνομων παρακολουθήσεων των αρπακτικών του Predator...».

Η δήλωση του πρώην υπουργού Δικαιοσύνης Μιχάλη Καλογήρου:

Επειδή η κυβέρνηση της Ν.Δ. ετοιμάζεται να αναλάβει πρωτοβουλία για το θέμα των υποκλοπών και τα στελέχη της παριστάνουν τους ευαίσθητους για δήθεν κενά και «πλημμεληματοποιήσεις» στην ποινική καταστολή μετά τις αλλαγές του ΠΚ, ας γνωρίζουν ότι υπάρχει ήδη το ποινικό οπλοστάσιο που απαγορεύει τα κακόβουλα λογισμικά στη χώρα μας. Όσοι έχουν εμπλακεί σε αυτό το παρακράτος παρακολουθήσεων έχουν τελέσει πληθώρα και κακουρημάτων και πλημμελημάτων.

Συγκεκριμένα, για να μην κοπιάζουν άδικα:

Άρθρο 292Α ΠΚ Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των επικοινωνιών: «1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση σε σύνδεση ή σε δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, και με τον τρόπο αυτόν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τηλεφωνικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 1 έτους και χρηματική ποινή...4. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημιά σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή. Εφόσον το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημιά υπερβαίνουν το ποσό των 120.000 ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη έως 10 έτη και χρηματική ποινή. Αν από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να τεθούν σε κίνδυνο θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος, όπως μνημονεύονται στο άρθρο 134Α ΠΚ ή απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή στην ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται κάθειρξη». Παράνομη συλλογή και γνώση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα παρ. 1 και ιδίως παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3471/2006: «3. Εφόσον ο δράστης των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψει τρίτο, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 Euro) μέχρι και εκατόν πενήντα χιλιάδων ευρώ (150.000 Euro). Αν προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την εθνική Ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων ευρώ (50.000 Euro) μέχρι και τριακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (350.000 Euro)». Τέλος, να μη ξεχνάμε τη διάταξη της εγκληματικής οργάνωσης άρθρο 187 παρ. 1 ΠΚ: «1. Όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε επιχειρησιακά δομημένη και με διαρκή εγκληματική δράση οργάνωση τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων κακουρημάτων τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή».

Το ανωτέρω πλαίσιο μπορούν να το επικαλεστούν, σε περίπτωση που τελικά αποφασίσουν να προσφύγουν στη Δικαιοσύνη όσοι υπουργοί, βουλευτές και στελέχη της Ν.Δ. φέρονται να έχουν πέσει θύματα των παράνομων παρακολουθήσεων των αρπακτικών του Predator...».

Διατάξεις του Ποινικού Κώδικα που αλλάζουν για τις υποκλοπές – Με άδεια του/της Προέδρου της Βουλής μπορεί να παρακολουθηθεί και ο/η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Η θητεία του Εισαγγελέα της ΕΥΠ θα είναι τριετής και δεν θα ανανεώνεται, προβλέπει νέα διάταξη του νομοσχεδίου- Στις 22 Νοεμβρίου τελειώνει η δημόσια διαβούλευση για το νομοσχέδιο

Συζήτηση προ Ημερησίας Διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ κ. Αλέξη Τσίπρα, σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων

“για τις παρακολουθήσεις από την υπαγόμενη στον Πρωθυπουργό ΕΥΠ πολιτικών αντιπάλων του και δημοσιογράφων” Παρασκευή 26 Αυγούστου 2022 (ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΑΡΙΝΗΣ / ΕΥΡΟΚΙΝΙΣΣΙ)

Αλλαγή άρθρων του Ποινικού Κώδικα για το σκέλος που αφορά το πλαίσιο ποινών για τις υποθέσεις παρακολουθήσεων και “επαναποινικοποίηση” (κατά την διατύπωση της Κυβέρνησης) της χρήσης λογισμικών παρακολουθήσεων περιλαμβάνει το νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τις υποκλοπές που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση και φέρει την υπογραφή Γεραπετρίτη- Τσιάρα.

Με αυτές:

α) γίνεται (και πάλι) κακούργημα με ποινή έως 10 χρόνια κάθειρξη η χρήση παράνομων λογισμικών και συσκευών και

β) επανέρχεται ως αδίκημα με την μορφή πλημμελήματος η εμπορία και κατοχή τέτοιων λογισμικών με ποινή 1-5 έτη.

Έτσι τροποποιείται το άρθρο 370Ε του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α’ 95), ως προς το πλαίσιο ποινής, προστίθεται παρ. 3 και διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 370Ε

Όποιος, αθέμιτα, με τη χρήση τεχνικών μέσων, παρακολουθεί ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσιες διαβιβάσεις δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές από, προς ή εντός πληροφοριακού συστήματος ή παρεμβαίνει σε αυτές με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί το περιεχόμενό τους, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του Κράτους σε καιρό πολέμου τιμωρούνται κατά το άρθρο 146.»

Νομική διαφωνία στο νομοσχέδιο για τις υποκλοπές

Ουσιαστικά η Κυβέρνηση αναφέρει πως έως το 2019 η παράνομη υποκλοπή ήταν κακούργημα και τιμωρείτο με κάθειρξη έως 10 έτη, ενώ η κατοχή και εμπορία παράνομων λογισμικών ήταν πλημμέλημα και τιμωρείτο με φυλάκιση έως 2 έτη. “Λίγες μέρες πριν τη διάλυση της Βουλής για τις εκλογές του 2019 και ενόσω ο ΣΥΡΙΖΑ γνώριζε την ύπαρξη στην Ελλάδα παράνομων λογισμικών, άλλαξε ακατανόητα ο Ποινικός Κώδικας με αποτέλεσμα η μεν υποκλοπή πλέον να τιμωρείται με φυλάκιση από 10 μέρες έως 5 έτη, η δε κατοχή και εμπορία αποποινικοποιήθηκε”. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επανέρχεται ως είχε το κακούργημα για τη χρήση παράνομων λογισμικών και συσκευών και το πλημμέλημα της εμπορίας και κατοχής με ποινή 1-5 έτη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ με ανακοίνωση (μεταξύ άλλων του Μιχ. Καλογήρου, πρώην Υπουργού Δικαιοσύνης και νυν Διευθυντή του Πολιτικού Γραφείου του Αλέξη Τσίπρα) υποστηρίζει ότι ο ποινικός κολασμός της εμπορίας λογισμικών αυτό καλύπτεται ήδη από το άρθρο 292Α ΠΚ όπου υπάρχει σχετική αναφορά.

“Δεν υπήρχε”

Η Κυβέρνηση αντιτείνει δια του νομοσχεδίου ότι “δεν υπήρχε απαγόρευση για κατοχή και εμπορία κακόβουλων λογισμικών που να αφορά την παραβίαση απορρήτου ιδιωτικών επικοινωνιών. Το ισχύον άρθρο 292Α δεν καλύπτει απολύτως τη διάταξη που φέρνουμε. Ανήκει στο κεφάλαιο “Εγκλήματα κατά τηλεπικοινωνιών” του Ποινικού Κώδικα και αναφέρεται σε πρόσβαση σε σύνδεση ή σε δίκτυο με τρόπο που θέτει σε συστημικό κίνδυνο τη φυσική ασφάλεια του δικτύου τηλεφωνικών επικοινωνιών (αρμοδιότητας ΕΕΤΤ). Αντιθέτως, η διάταξη του νέου νομοσχεδίου για τα κακόβουλα λογισμικά ανήκει στο κεφάλαιο “Προσβολές ατομικού απορρήτου και επικοινωνίας” και αφορά κάθε λογισμικό ή συσκευή που παρεμβαίνει σε ιδιωτικές επικοινωνίες (αρμοδιότητας ΑΔΑΕ). Συνεπώς, οι δύο διατάξεις έχουν διαφορετικό σκοπό. Για τον λόγο αυτό εξάλλου συνυπάρχουν και σήμερα, από μακρού χρόνου, στον ισχύοντα ποινικό κώδικα οι δύο διαφορετικές διατάξεις. Αυτό το οποίο προτείνουμε με το νομοσχέδιο είναι να επανέλθει με αυστηρότερο και αναβαθμισμένο ποινικά περιεχόμενο η διάταξη που κατήργησε ο ΣΥΡΙΖΑ και αφορά την καθολική απαγόρευση εμπορίας, διάθεσης και κατοχής λογισμικών παρακολούθησης ατομικών επικοινωνιών”.

Η διάταξη

Έτσι προστίθεται νέο άρθρο 370ΣΤ στον ΠΚ ως ακολούθως:

«Άρθρο 370ΣΤ

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους τιμωρείται όποιος παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί λογισμικά ή συσκευές παρακολούθησης, δηλαδή με δυνατότητα υποκλοπής, καταγραφής και κάθε είδους άντλησης περιεχομένου ή και δεδομένων επικοινωνίας (κίνησης και θέσης), τα οποία καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου επικαιροποιείται το αργότερο κάθε έξι (6) μήνες. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους τιμωρείται όποιος παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα, με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.».

Το Δημόσιο και τα πολιτικά πρόσωπα

Σύμφωνα πάντως με τις διατάξεις του νομοσχεδίου το δημόσιο θα μπορεί να προμηθεύεται κατασκοπευτικά λογισμικά υπό προϋποθέσεις που θα καθορίζονται με Προεδρικό Διάταγμα των συναρμόδιων Υπουργών, που θα έχει τύχει της προβλεπόμενης επεξεργασίας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Παράλληλα καθορίζονται τα πολιτικά πρόσωπα για τα οποία θα μπορεί να δώσει έγκριση ο Πρόεδρος της Βουλής για να τεθούν υπό παρακολούθηση για λόγους Εθνικής Ασφαλείας: “Πολιτικά πρόσωπα” λογίζονται ο/η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί, οι Βουλευτές του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι Αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα ανώτατα μονοπρόσωπα Όργανα των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού(σ.σ. Δήμαρχοι, Περιφερειάρχες)”.

Παράλληλα προβλέπεται πως η θητεία του Εισαγγελέα της ΕΥΠ θα είναι τριετής και δεν θα ανανεώνεται. Μάλιστα αιτιολογείται η ανάγκη ύπαρξης “ειδικών Εισαγγελέων αφού ενισχύουν την εξειδίκευση των προσώπων αλλά και τη στεγανοποίηση των πληροφοριών. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται για την άρση απορρήτου λόγω Εθνικής Ασφάλειας και δεύτερος Εισαγγελέας ώστε να μη λειτουργεί το σύστημα ιδρυματικά. Για τον ίδιο λόγο, οι θητείες των επιτόπιων Εισαγγελέων είναι τριετείς μη ανανεούμενες (ενώ ως σήμερα η θητεία του Εισαγγελέα της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας της ΕΛ.Α.Σ. μπορεί να ανανεωθεί)”.

• **22 Νοεμβρίου 2022, 17:24 | ΚΩ ΣΥΜΦΩΝΩ ΜΕ ΤΟ ΑΚΟΛΟΥΘΟ ΑΡΘΡΟ:** <https://fantomas.gr/telos-diavoyleysis-gia-to-nomoschedio-gia-to-neo-thesmiko-plaisio-eyr-amp-kyvernoasfaleias/>

• **22 Νοεμβρίου 2022, 11:33 | Homo Digitalis**

Η Homo Digitalis χαιρετίζει την υποβολή του παρόντος Σχ. Νόμου για την ρύθμιση της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ) και του ποινικού κολασμού της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης στα Κεφάλαια Β έως Ε του παρόντος Σχ. Νόμου. Τα ζητήματα άρσης απορρήτου των επικοινωνιών χρήζουν διευκρίνισης, ώστε να διασφαλιστεί το κύρος της διαδικασίας και να εξασφαλιστεί το Συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του απορρήτου των επικοινωνιών (βλέπετε Άρθρο 19 του Συντάγματος). Παρά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο παρουσιάζει έναν περιορισμένο αριθμό θετικών στοιχείων, βρίθει σειράς προβληματικών ρυθμίσεων, τις οποίες υπογραμμίζουμε στα σχόλια μας, ενώ η θεσμική παράλειψη της συμπερίληψης της ΑΔΑΕ στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία δημιουργεί σημαντικές προκλήσεις. Η Homo Digitalis καλεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης να λάβει σοβαρά υπόψη τις σχετικές παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ επί των διατάξεων του παρόντος Σχ. Νόμου, όπως αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση. Η Homo Digitalis συντάσσεται τις παρατηρήσεις αυτές στο σύνολό τους.

Επίσης, η Homo Digitalis χαιρετίζει την τροποποίηση των εθνικών ρυθμίσεων ενσωμάτωσης στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2016/680 στον ν.4624/2019 στο Κεφάλαιο ΣΤ του παρόντος Σχ.Νόμου, η οποία αποτελεί απόρροια της υποβολή σχετικής καταγγελίας ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τη Homo Digitalis τον Οκτώβριο του 2019, και των σχετικών διαβουλεύσεων που εκκινήθηκαν από την Επιτροπή με το Ελληνικό Κράτος. Η εν λόγω αναθεώρηση καίτοι μετά την πάροδο της ταχθείσας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ημερομηνία συμμόρφωσης του Ελληνικού Κράτους (Ιούνιος 2022), διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και εξασφαλίζει το Συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων (βλέπετε Άρθρο 9Α του Συντάγματος).

• **21 Νοεμβρίου 2022, 09:49 |**

Κυρίες-οι,

Θεωρώ ότι κανείς δεν αμφισβητεί την υποχρέωση της Πολιτείας να φροντίζει για την ασφάλεια της Χώρας, από εσωτερικούς ή εξωτερικούς κινδύνους.

Βασική προϋπόθεση υλοποίησης θα πρέπει να είναι ο σεβασμός στο πολίτη και τα συνταγματικά του δικαιώματα.

Σύνταγμα της Ελλάδος:

Άρθρο 2.

1. Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας.

Άρθρο 9.

Το απαραβίαστο της κατοικίας και της ιδιωτικής ζωής.

Άρθρο 19.

Απόρρητο επιστολών, ανταπόκρισης και επικοινωνίας

Άρθρο 25.

Αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει, να ισχύσουν και στο προτεινόμενο νομοθέτημα, αυτά που ο νομοθέτης θεώρησε αυτονόητα στο Νόμο 4624/2019.

(Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις)

Ειδικότερα:

Άρθρο 53, 54 Δικαιώματα του Υποκειμένου των δεδομένων

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει γενικές και ευχερώς προσβάσιμες στο κοινό πληροφορίες σε απλή και κατανοητή γλώσσα και μέσω του διαδικτυακού τόπου της δημόσιας αρχής αναφορικά με:

α) τους σκοπούς της επεξεργασίας,

β) το δικαίωμα του υποκειμένου να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόσβαση, διόρθωση, διαγραφή ή περιορισμό της επεξεργασίας,

γ) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου επεξεργασίας και του ΥΠΔ,

δ) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή, και

ε) τα στοιχεία επικοινωνίας της Αρχής.

Άρθρο 54 Δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου (άρθρο 13 της Οδηγίας)

1. Σε ειδικές περιπτώσεις και ιδίως όταν η συλλογή των δεδομένων του υποκειμένου πραγματοποιήθηκε υπό συνθήκες μυστικότητας, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η άσκηση των δικαιωμάτων του, το υποκείμενο θα πρέπει, επιπλέον των πληροφοριών του προηγούμενου άρθρου, τουλάχιστον να ενημερώνεται για:

α) τη νομική βάση της επεξεργασίας•

β) την περίοδο για την οποία θα αποθηκευτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της εν λόγω περιόδου•

δ) τους αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εάν υπάρχουν•

ε) όταν είναι απαραίτητο, να του παρέχονται επιπλέον πληροφορίες, ιδίως όταν τα δεδομένα

προσωπικού χαρακτήρα συλλέχθηκαν εν αγνοία του.
2. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να καθυστερήσει, να περιορίσει ή να παραλείψει την ενημέρωση του υποκειμένου εφ' όσον αυτό είναι αναγκαίο:

α) για την εκτέλεση των καθηκόντων των αρμοδίων αρχών, όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 43,

β) για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια ασφάλεια, ή
γ) για την προστασία των έννομων συμφερόντων τρίτων, τα οποία θα απειλούνταν διαφορετικά, εάν το συμφέρον για την αποφυγή αυτών των απειλών υπερισχύει έναντι του συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων να τύχει ενημέρωσης.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 7 του επόμενου άρθρου εφαρμόζονται και για τους περιορισμούς της προηγούμενης παραγράφου.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 09:53 |**

Οι θέσεις μας στην διαβούλευση του νομοσχεδίου για άρση απορρήτου επικοινωνίας

Χριστόφορος Σεβαστίδης, ΔΝ Εφέτης,
Χαράλαμπος Σεβαστίδης, Εφέτης,
Παντελής Μποροδήμος, Πρωτοδικής
Μιχάλης Τσέφας, Πρόεδρος Πρωτοδικών
Ιωάννης Ασπρογέρακας, Πρόεδρος Πρωτοδικών
Έφη Κώστα, Ειρηνοδίκης,
Μέλη του Δ.Σ. της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων

Αθήνα, 21 Νοεμβρίου 2022

Στις 15 Νοεμβρίου (και ώρα 17:40!) αναρτήθηκε στη δημόσια διαβούλευση νομοσχέδιο με τίτλο «Διαδικασία άρσης απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών», με προσδιοριζόμενο χρόνο λήξης της διαβούλευσης την 22α Νοεμβρίου 2022. Δεν ξέρουμε αν οι επτά (7) σχεδόν ημέρες της διαβούλευσης θα μπορούσαν σε κάποιο άλλο ευρωπαϊκό κράτος να θεωρηθούν αρκετός χρόνος για τον απαραίτητο θεσμικό διάλογο μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων, δεδομένου ότι το νομοσχέδιο φαίνεται να φιλοδοξεί να προσφέρει λύση, σε ένα πρόβλημα που δεν έχει καν περιγράψει. Παρά ταύτα, στον ελάχιστο αυτό χρόνο οφείλουμε να συνδράμουμε το νομοθετικό έργο, καταδεικνύοντας κάποιες από τις αδυναμίες του νομοσχεδίου και προτείνοντας βελτιώσεις, ιδίως στους τομείς που αφορούν στους δικαστικούς λειτουργούς.

• Στο άρθρο 3 δίνεται ένας ορισμός της έννοιας «λόγοι εθνικής ασφάλειας», η κατάφαση των οποίων νομιμοποιεί την άρση του απορρήτου, ο οποίος όμως χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη ευρύτητα και γενικότητα. Συγκεκριμένα ως λόγοι εθνικής ασφάλειας ορίζονται: ««... οι λόγοι που συνάπτονται με την προστασία των βασικών λειτουργιών του κράτους και των θεμελιωδών συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου και περιλαμβάνουν την πρόληψη και την καταστολή δραστηριοτήτων ικανών να επιφέρουν πλήγμα στις συνταγματικές, πολιτικές, οικονομικές ή κοινωνικές δομές της χώρας όπως, ιδίως, λόγοι σχετικοί με την εθνική άμυνα, την εξωτερική πολιτική, την ενεργειακή ασφάλεια, την κυβερνοασφάλεια και την προστασία από άλλες υβριδικές απειλές, την προστασία του νομίσματος και της εθνικής οικονομίας, την προστασία από ανθρωπιστική κρίση, τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος». Είναι ολοφάνερο ότι σε ένα τέτοιας γενικότητας ορισμό, είναι δυνατό να χωρέσουν σχεδόν τα πάντα. Για τον λόγο αυτό η ρύθμιση ελέγχεται από άποψη συνταγματικότητας, καθώς ανατρέπει τον εξαιρετικό της χαρακτήρα έναντι του κανόνα που θεσπίζεται στο άρθρο 19 του Συντάγματος. Ως εκ τούτου καθίσταται αναγκαία η επιλογή από τη νομοθετική εξουσία ενός στενότερου πεδίου αντίληψης περί επιβουλής της εθνικής ασφάλειας, που θα περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό του τι συνιστά «πλήγμα», ώστε να είναι δυνατό να διασαφηνιστεί το πεδίο επικινδυνότητας που θα καθιστά συνταγματικά ανεκτή την παρέμβαση του κράτους στην ειδικά προστατευόμενη σφαίρα του απορρήτου των επικοινωνιών.

• Στο νομοσχέδιο, στο οποίο ακολουθείται η νομοτεχνική διάστρωση του παλαιότερου ν. 2225/1994, εξακολουθεί η διαφοροποίηση μεταξύ των προϋποθέσεων άρσης απορρήτου

επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας (άρθρο 4) και της άρσης απορρήτου επικοινωνιών για τη διακρίβωση εγκλημάτων (άρθρο 6). Παρά τις παλαιότερες επισημάνσεις που κάναμε τόσο εμείς όσο και άλλοι εκπρόσωποι του νομικού κόσμου, οι απαιτήσεις του νομοσχεδίου για το περιεχόμενο των δύο διαφορετικού αντικειμένου διατάξεων εξακολουθούν να λειτουργούν σε δύο ταχύτητες δικαιοκρατικών εγγυήσεων. Έτσι ενώ για τη διάταξη άρσης απορρήτου για διακρίβωση εγκλημάτων είναι αναγκαίο να περιλαμβάνονται -και ορθώς- α) το όνομα του προσώπου ή των προσώπων κατά των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης και της διεύθυνσης διαμονής τους, εφόσον είναι γνωστή και β) η αιτιολογία επιβολής της άρσης, οι δύο αυτές προϋποθέσεις και σε αυτό το νομοσχέδιο λείπουν από τις διατάξεις για την άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Η έλλειψη αυτή όχι μόνο δεν δικαιολογείται, αλλά αντίθετα εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους είτε σφαλμάτων -λόγω των χιλιάδων αιτημάτων επισύνδεσης που αποδεικνύεται ότι έχουν καταγραφεί τα τελευταία χρόνια- είτε μεθοδεύσεων που αξιοποιούν την ανωνυμία και την ανάγκη για ταχύτητα. Θεωρούμε αναγκαίο να προστεθούν οι δύο αυτές προϋποθέσεις και στη διάταξη για την άρση για λόγους εθνικής ασφάλειας.

- Καινοτομία θεωρείται ότι στο άρθρο 4 παρ. 3 του νομοσχεδίου αυτού διαφοροποιούνται οι προϋποθέσεις άρσης απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας όταν αφορά στα πολιτικά πρόσωπα σε σχέση με τους υπόλοιπους πολίτες. Ως πολιτικά δε πρόσωπα ορίζονται: «ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, τα μέλη της κυβέρνησης και οι υφυπουργοί, οι βουλευτές και τα μέλη του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου, οι αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και τα ανώτατα μονοπρόσωπα όργανα των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού». Οφείλουμε να επισημάνουμε στο σημείο αυτό ότι ο εξοπλισμός της διαδικασίας άρσης απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας με περισσότερες βαθμίδες ελέγχου μόνο για τα πολιτικά πρόσωπα και όχι για τους δικαστικούς λειτουργούς, αποτελεί σοβαρότατη παραβίαση της αρχής της ισότητας μεταξύ των κρατικών λειτουργιών. Υπό το σχεδιαζόμενο σύστημα παραμένουν οι δικαστικοί λειτουργοί έκθετοι στον κίνδυνο αναιτιολόγητων παρακολούθησεων, εντασσόμενοι στον σωρό ανωνυμίας και απουσίας αιτιολογίας, που παραπάνω εκτέθηκε. Θεωρούμε εντελώς αναγκαία τη διαμόρφωση και για τους δικαστικούς λειτουργούς ανάλογο με των πολιτικών προσώπων συστήματος επάλληλων αξιολογήσεων, καθώς η παρέμβαση στο απόρρητο της επικοινωνίας του δικαστικού λειτουργού, ήτοι του προσώπου που είναι θεσμικά επιφορτισμένο με την τήρηση του Συντάγματος και της νομιμότητας πρέπει να γίνεται υπό πολύ εξαιρετικές και αυστηρές προϋποθέσεις, τα δε πρόσωπα που θα καλούνται να αποφασίσουν ως προς την αναγκαιότητα της άρσης του απορρήτου θα πρέπει με βεβαιότητα να γνωρίζουν την ιδιότητα του καθ' ου η άρση ως δικαστικού λειτουργού.

- Ιδιαίτερα προβληματική είναι και η πρόβλεψη του άρθρου 4 παρ. 7 για τις προϋποθέσεις ενημέρωσης του προσώπου που υπέστη την άρση απορρήτου. Σύμφωνα με αυτή το καθ' ου η άρση απορρήτου πρόσωπο, μόνο μετά από τρία (3) έτη από τη λήξη της ισχύος της διάταξης άρσης απορρήτου θα μπορεί να λάβει γνώση περί την παρακολούθηση. Ορίζεται δε ότι αυτό θα γίνεται α) μετά από δικό του αίτημα, β) υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε το μέτρο, γ) με απόφαση τριμελούς οργάνου που απαρτίζεται από εισαγγελικό λειτουργό, τον διοικητή είτε της Ε.Υ.Π, είτε της Δ.Α.Ε.Ε.Β. (κατά περίπτωση) και τον πρόεδρο της Α.Δ.Α.Ε., με κατά πλειοψηφία απόφαση, χωρίς να καταγράφεται η μειοψηφία. Παρατηρείται το εντελώς παράδοξο προαπαιτούμενο της προηγούμενης αίτησης του ίδιου του καθ' ου, που υπολαμβάνει ότι κάθε πολίτης, χωρίς άλλη ενημέρωση θα πρέπει να υποπτευθεί εξ ιδίων ότι παρακολουθείται για να υποβάλλει σχετική αίτηση! Περαιτέρω, το ότι η αξιολόγηση της αίτησης γίνεται από τα ίδια πρόσωπα που κίνησαν ή έκριναν κατά τη διαδικασία της άρσης απορρήτου, δημιουργεί σοβαρές επιφυλάξεις για την εικόνα της αμεροληψίας του οργάνου, οι οποίες εντείνονται από την ειδική μνεία ότι δεν καταγράφεται μειοψηφία στην απόφαση, ώστε να μπορούν να πλειοψηφούν τα δύο μέλη χωρίς να φαίνεται η μειοψηφία του τρίτου ή ταυτότητά του. Τέλος, οι αυστηροί περιορισμοί ως προς το αντικείμενο της ενημέρωσης, που είναι μόνο το μέτρο που ελήφθη και η διάρκειά του, καθιστούν αδύνατο στον καθ' ου η άρση να πληροφορηθεί είτε την αιτία της παρακολούθησης, είτε το εύρος της έκθεσης του απόρρητου της επικοινωνίας του. Τα παραπάνω δε, επιβαρύνονται ακόμη περισσότερο από την πρόβλεψη του άρθρου 5 παρ. 2,

σύμφωνα με την οποία το υλικό που αποτυπώθηκε στο σύστημα επισυνδέσεων θα διαγράφεται αυτόματα μετά την πάροδο 6 μηνών από την παύση ισχύος της διάταξης ή και νωρίτερα αν το κρίνει η υπηρεσία που επισπεύδει την άρση με μόνη την επίκληση ειδικού λόγου, που δεν προσδιορίζεται. Με τον τρόπο αυτό όμως φαλκιδεύεται πλήρως το δικαίωμα ενημέρωσης του καθ' ου καθώς, όταν μετά την παρέλευση τριετίας θα έχει αποκτήσει το σχετικό δικαίωμα, δεν θα υφίσταται πια τίποτα από το καταγραφέν υλικό του οποίου θα έπρεπε να λάβει γνώση. Ο σχεδιασμός αυτός χρήζει πλήρους απόσυρσης στο σύνολό του, καθώς εκ πλαγίου οδηγεί σε πλήρη αποστέρηση της δυνατότητας ενημέρωσης του καθ' ου. Εναλλακτικά, προτείνουμε να εισαχθεί νέα διάταξη που με αυτεπάγγελτη απόφαση του τριμελούς οργάνου του άρθρου 4 παρ. 7, στην οποία θα καταγράφεται η μειοψηφία και χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό, θα είναι υποχρεωτική η ενημέρωση του καθ' ου η άρση, τόσο για την αιτία όσο και την έκταση της άρσης του απορρήτου που υπέστη, αμέσως μετά την παύση της ισχύος της διάταξης. Ο δε χρόνος της καταστροφής του καταγραφέντος υλικού θα πρέπει να έπεται του χρόνου γνωστοποίησης στον καθ' ου, ώστε να διασφαλίζεται η πραγματική του ενημέρωση.

- Στο άρθρο 9 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι «Στην Ε.Υ.Π. αποσπάται ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ένας εισαγγελικός λειτουργός για τριετή θητεία που δεν μπορεί να ανανεωθεί, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των ειδικών επιχειρησιακών δράσεων της, που αφορούν θέματα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ασκεί όσες άλλες Αρμοδιότητες του ανατίθενται με διατάξεις του παρόντος νόμου...». Έχουμε επισημάνει και παλαιότερα ότι ούτε ο αριθμός των εισαγγελέων με αρμοδιότητα τις υποθέσεις της Ε.Υ.Π. ούτε ο χρόνος της θητείας τους μπορούν να διασφαλίσουν από μόνα τους ότι θα διενεργείται ουσιαστικός έλεγχος κατά την έκδοση διατάξεων άρσης απορρήτου. Όσο θα θεωρείται λογικό να ανατίθεται σε έναν ή περισσότερους εισαγγελικούς λειτουργούς ο έλεγχος πάνω από 15.000 αιτημάτων της ΕΥΠ ετησίως, ο ουσιαστικός έλεγχος θα παραμένει ανεκπλήρωτος δικαιοκρατικός στόχος και η υπεροπλία της υπηρεσίας πληροφοριών και της διοίκησης θα νομιμοποιείται μέσα από την σχεδιασμένα αδύναμη παρουσία της δικαστικής αρχής.

Το αναρτηθέν στη διαβούλευση νομοσχέδιο δυστυχώς δεν είναι αποτέλεσμα ώριμου διαλόγου στους κόλπους της κοινωνίας και της νομικής επιστήμης, αλλά ακολουθεί μια κακή παράδοση αποσπασματικής και ευκαιριακής νομοθέτησης, ενόψει της συγκυρίας. Διαμορφώνει ένα πλέγμα προστασίας μόνο του πολιτικού προσωπικού της χώρας, αφήνοντας σε δεύτερη ταχύτητα τους δικαστικούς λειτουργούς και όλους τους πολίτες. Ελπίζουμε ο χρόνος μέχρι την τελική του ψήφιση να αποδειχθεί αρκετός για τις αναγκαίες αλλαγές και συμπληρώσεις, προκειμένου να μη χαθεί η ευκαιρία και να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο συμβατό με τις αρχές του Κράτους Δικαίου, που θα προστατεύει στο μέλλον το κύρος και την αξιοπιστία της δημοκρατικής λειτουργίας.

- **18 Νοεμβρίου 2022, 09:08 |**

Το απόρρητο των τηλεπικοινωνιών είναι απολύτως απαραβίαστο με βάση το Σύνταγμα και αυτό εφαρμόζεται ήδη με αυστηρή νομοθεσία. Όμως η νομοθεσία αυτή στην πράξη δεν εφαρμόζεται για τους Παρόχους Τηλεφωνίας. Η ΑΔΑΕ είναι αρμόδια να ελέγχει τους Παρόχους για τις παραβιάσεις του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών. Οι βασικοί παραβάτες, με βάση τις αποφάσεις της ΑΔΑΕ, είναι οι δυο μεγαλύτερες εταιρείες τηλεφωνίας, οι οποίες μαζί έχουν ετήσια κέρδη περίπου 1,5 δις ευρώ (EBITDA). Η ΑΔΑΕ διαπιστώνει τις παραβιάσεις της νομοθεσίας περί απορρήτου και τους επιβάλλει πρόστιμα της τάξεως των 20.000-100.000 ευρώ ανά παράβαση. Προφανώς τα πρόστιμα τους είναι αδιάφορα αν τα συγκρίνουμε με τα μυθικά ετήσια κέρδη τους. Ο Νόμος ορίζει αυστηρές ποινικές κυρώσεις για τους νόμιμους εκπροσώπους των εταιρειών τηλεφωνίας που παραβιάζουν το απόρρητο, με βάση τις αποφάσεις της ΑΔΑΕ. Οι νόμιμοι εκπρόσωποι είναι τα ίδια πρόσωπα εδώ και 10 χρόνια στις δυο μεγαλύτερες εταιρείες τηλεφωνίας. Θα περίμενε κάποιος σε μια ευνομούμενη Πολιτεία, η ΑΔΑΕ, αμέσως μόλις εκδίδει τις αποφάσεις της να τις στέλνει στον Εισαγγελέα για τα νόμιμα. Όπως πράττουν δηλαδή άλλες Ανεξάρτητες Αρχές. Παρόλα αυτά ΚΑΜΪΑ απόφαση της ΑΔΑΕ δεν έχει σταλεί στον Εισαγγελέα την τελευταία δεκαετία (τουλάχιστον). Με βάση τον Κανονισμό της ΑΔΑΕ οι αποφάσεις στέλνονται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος με την σειρά του ΔΕΝ ΤΙΣ στέλνει στον Εισαγγελέα. Έτσι έχουμε κατά συρροή εγκληματίες – παραβάτες του δικαίου περί απορρήτου των τηλεπικοινωνιών, να μένουν ποινικά ατιμώρητοι, επειδή η ίδια η

Πολιτεία τους προστατεύει με την μη αποστολή της δικογραφίας στον Εισαγγελέα. Είναι χαρακτηριστική η υπόθεση της απόφασης 51/2022 με την οποία η ΑΔΑΕ διαπίστωσε ότι η μεγαλύτερη εταιρεία τηλεφωνίας στην Ελλάδα, επί 6 χρόνια έχει παραπλανήσει συνειδητά την ΑΔΑΕ, διαβεβαιώνοντας την ότι η παραβίαση του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών που έχει πράξει, έχει διορθωθεί. Είναι τρομακτικό ότι η ΑΔΑΕ διαπίστωσε ήδη το 2014 ότι η εταιρεία αυτή ΔΕΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ ποιος υπάλληλός της μπαίνει στα συστήματά της και βλέπει τις κλήσεις που πραγματοποιούν και δέχονται οι συνδρομητές της. Ενώ οφείλει να το κάνει. Διαπιστώθηκε το 2014 και η εταιρεία τηλεφωνίας διαβεβαίωσε την ΑΔΑΕ ότι το διορθώνει αμέσως. Και μετά, το 2021, διαπιστώθηκε και πάλι ότι δεν το είχε διορθώσει, παρότι είχε διαβεβαιώσει την ΑΔΑΕ για το αντίθετο (βλ. απόφαση 51/2022). Δηλαδή για τους μισούς Έλληνες, όποιος υπάλληλος της εταιρείας αυτής ήθελε, έβλεπε τις κλήσεις του και κανείς δεν τον κατέγραφε ότι το έπραξε (κατά παράβαση της νομοθεσίας). Οπότε ένας εγκληματίας θα μπορούσε να πληρώσει έναν υπάλληλο της εταιρείας αυτής και να βλέπει ΕΥΚΟΛΑ τις κλήσεις ενός συνδρομητή, πχ ενός υπουργού, ενός δημοσιογράφου, ενός επιχειρηματία, ενός βουλευτή. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τηλέφωνα της ΑΔΑΕ (πρόεδρος κ.λπ. συμβούλιο) ήταν σε αυτήν την εταιρεία επί χρόνια (όπως τα τηλέφωνα του 50% των Ελλήνων). Για την ιστορία, καταλογίστηκε το «μυθικό» πρόστιμο 40.000€ στην εταιρεία για αυτή την αισχρή παραβίαση της νομοθεσίας, παρά τις αντιρρήσεις του προέδρου της ΑΔΑΕ (βλ. απόφαση 51/2022).

Εν κατακλείδι, η σχετική νομοθεσία θα πρέπει να υποχρεώνει την ΑΔΑΕ να στέλνει αμελλητί στον Εισαγγελέα όλες τις αποφάσεις της και τα επιβαλλόμενα από την ΑΔΑΕ τα χρηματικά πρόστιμα θα πρέπει να πολλαπλασιαστούν.

• **16 Νοεμβρίου 2022, 14:08 |**

Κατά την παρ.1 του άρθρου 19 του Συντάγματος «1.Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.», ενώ κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου «Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες ανεξάρτητης αρχής που διασφαλίζει το απόρρητο της παραγράφου 1.» Η παραπάνω συνταγματική διάταξη προφανώς και δεν θεσπίστηκε για να νομιμοποιούνται 15.000 επισυνδέσεις ετησίως με μια συνήθως ασαφή και απόρρητη αιτιολογία περί «εθνικών λόγων δημόσιας ασφαλείας» η οποία, δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί τις περισσότερες φορές, ενδεχομένως ούτε κι από τον Εισαγγελέα που διατάσσει την άρση του απορρήτου, αν έχει στα χέρια του μια γενική (και ίσως λόγω του αριθμού των επισυνδέσεων τυποποιημένη) αναφορά των υπηρεσιών κι έναν τηλεφωνικό αριθμό, χωρίς τα στοιχεία του ελεγχόμενου. Δεν κατανοώ πως η υπηρεσία νομιμοποιείται να γνωρίζει το όνομα του ελεγχόμενου κι όχι η δικαιοσύνη που κατά το άρθρο 19 του Συντ. είναι η μόνη αρμόδια να διατάσσει την άρση του απορρήτου?

Όπως επίσης δεν κατανοώ πως διασφαλίζεται ότι ο έλεγχος και η άρση του απορρήτου, γίνονται πραγματικά για λόγους εθνικής ασφαλείας, όταν πλέον με το αρθ.87 παρ.1 του Ν.4790/2021, καταργήθηκε η δυνατότητα γνωστοποίησης της παρακολούθησης, μετά το πέρας αυτής, στον ενδιαφερόμενο.

Το Σύνταγμα προστατεύει το δικαίωμα του απορρήτου της επικοινωνίας, ως απόλυτα απαραβίαστο και πρέπει να συνεχίζει να το προστατεύει. Η κυβέρνηση μετά τον σάλο που δημιουργήθηκε από την παρακολούθηση των επικοινωνιών του δημοσιογράφου κ.Κουκάκη και την προσπάθεια παγίδευσης των επικοινωνιών του ευρωβουλευτή και Προέδρου του ΠΑΣΟΚ κ.Ανδρουλάκη (ήδη η Βουλή ψήφισε τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής), προχώρησε σε κάποιες βελτιώσεις που όμως δεν αρκούν. Μια πρόταση (που προφανώς επιδέχεται βελτιώσεις)

1. Σύσταση στη Βουλή, ειδικής διαρκούς διακομματικής επιτροπής εθνικής ασφαλείας (η ακόμα και επιτροπής άρσης απορρήτου για λόγους εθνικής ασφαλείας).
2. Η άρση του τηλεφωνικού (κλπ) απορρήτου για λόγους εθνικής ασφαλείας θα μπορεί να γίνεται μόνο με απόφαση δικαστικού συμβουλίου κατ'άρθρο 19 παρ.1 του Συντ. και μετά από

προηγούμενη γνωμοδότηση της άνω επιτροπής εθνικής ασφαλείας.
3. Περιορισμός σε 2 μήνες της αόριστης διάρκειας άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας με δυνατότητα δικαιολογημένων παρατάσεων κατά την ανωτέρω διαδικασία.
4. Δυνατότητα γνώσης από τον ελεγχόμενο (με αίτημα προς την επιτροπή εθνικής ασφαλείας) εκ των υστέρων του λόγου της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, αλλά και των δεδομένων που τον αφορούν.
5. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του συμβουλίου και της επιτροπής θα αποτελούν κρατικά απόρρητα και η δημοσιοποίηση των σε κάθε περίπτωση πριν από την παρέλευση του χρόνου για τον οποίο ισχύει η άρση του απορρήτου, θα στοιχειοθετεί τα αδικήματα των άρθρων 146 και 252 ΠΚ.

Σπεύδω εδώ καταλήγοντας να απαντήσω καταφατικά στο ενδεχόμενο ερώτημα «είναι δυνατόν η ως άνω επιτροπή της Βουλής και τα δικαστικά συμβούλια να ασχολούνται καθημερινά με ένα τόσο μεγάλο αριθμό (15.000 ετησίως) αιτημάτων άρσης?» επισημαίνοντας ότι για ένα τέτοιο ευαίσθητο και σοβαρό θέμα που αφορά το απόρρητο των επικοινωνιών και την προστασία της ιδιωτικής ζωής (αλλά και την εθνική ασφάλεια από την άλλη πλευρά), και χρειάζεται να συσταθεί και πρέπει να λειτουργεί (όσο απαιτείται) η ως άνω προτεινόμενη επιτροπή εθνικής ασφαλείας. Χρειάζεται επίσης και πρέπει να επιλαμβάνονται κάθε φορά δικαστικά συμβούλια (κι όχι ένας Εισαγγελέας), αφού βέβαια προηγουμένως περιοριστούν στις απολύτως απαραίτητες (και ως εξαίρεση του νόμου) οι 15.000 άρσεις απορρήτου (και επισυνδέσεις) ετησίως, που προφανώς δεν είναι δυνατόν όλες, να αφορούν λόγους εθνικής ασφαλείας.
<https://www.dikastiko.gr/articles/eyaggelos-gkigkilinis-ypoklopes/?fbclid=IwAR37hBLCyixDBYCOFov-Vo3SsVgRwifuU81ML0h07ccU1hjXHLEdFpVVat4>

• **16 Νοεμβρίου 2022, 03:45 |**

1. Μόνο οι ελληνικές εθνικές κρατικές υπηρεσίες για την εθνική ασφάλεια θα έπρεπε να χρησιμοποιούν, και μάλιστα τα καλύτερα, λογισμικά, με έγκριση ομόφωνα όλων των βουλευτών ως απόρρητη πληροφορία, των ελλήνων πολιτών εντός και εκτός ελληνικής επικράτειας, ξένων υπηκόων ευρισκόμενοι στην ελληνική επικράτεια.
2. Η κατοχή και χρήση/ενοικίαση λογισμικών παρακολούθησης ευρισκόμενο εντός ή εκτός ελληνικής επικράτειας, για χρήση παρακολούθησης ελλήνων πολιτών εντός ή εκτός ελληνικής επικράτειας απαγορεύεται σε οποιονδήποτε που δεν είναι εθνικός ελληνικός κρατικός φορέας ασφαλείας, αστυνομία, ευπ, στρατός.
3. Τήρηση αυστηρή του συντάγματος για την ιδιωτικότητα και του απορρήτου των επικοινωνιών.
4. Αυστηροί λόγοι εξαίρεσης και αιτιολόγησης της άρσης του απορρήτου νομοθετημένοι με ομοφωνία των βουλευτών, μόνο ηλεκτρονικά με κωδικοποίηση των λόγων, αιτιολογήσεων και επιλογή ενός ή περισσότερων λόγων, αιτιολογήσεων, ενώ σε περίπτωση μίας και μόνο μίας επανάληψης της εξαίρεσης επιπλέον κωδικοποίηση λόγων, αιτιολόγησης και τεκμηρίωσης.
5. Αυστηρός χρόνος τέλεσης με κωδικοποιημένα τα χρονικά διαστήματα για επιλογή στην ηλεκτρονική εφαρμογή και διαφορετική διαχείριση σε περίπτωση επέκτασης-με αυστηρότερο/περιορισμένο χρόνο.
6. Πλήρη ενημέρωση του παρακολουθούμενου με ευθύνη της εκάστοτε υπηρεσίας να καλέσει τον παρακολουθούμενο με τη λήξη της παρακολούθησης, είτε τυπικά-εφόσον δεν υπάρχουν αξιόποινες πράξεις είτε μέσω δικαιοσύνης λόγω τέλεσης αξιόποινων πράξεων σχετικά με την εθνική ασφάλεια.
7. Μηνιαία αναλυτική λογοδοσία στη βουλή όλων των κρατικών φορέων που χρησιμοποιούν συστήματα παρακολούθησης, για λόγους εθνικής ασφαλείας, αξιολόγηση με συγκεκριμένα κωδικοποιημένα κριτήρια και, κυρώσεις για μη σύννομες πράξεις και παραπομπή στη δικαιοσύνη, δημοσίευση στοιχείων, διακρατικές συνεργασίες με ομόφωνη απόφαση όλων των βουλευτών.
8. Νομοθέτηση με βάση το σύνταγμα για τους αυστηρούς λόγους εθνικής ασφαλείας και αιτιολόγησης, έγκριση τεκμηρίωσης των αποτελεσμάτων της άρσης απορρήτου και αρχειοθέτηση ή παραπομπή στη δικαιοσύνη, αξιολόγηση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε από τους υπαλλήλους των κρατικών υπηρεσιών,, κανονισμός προσλήψεων, προαγωγών, παραπομπή κρατικών λειτουργών στη δικαιοσύνη: ομόφωνα απόφαση όλων των βουλευτών.

- **15 Νοεμβρίου 2022, 22:50 |**

Γενικής φύσεως σχόλιο: Μόνο που πηγαίνουμε για αντικατάσταση νόμου του 1994, είναι μία κατάκτηση

- **15 Νοεμβρίου 2022, 20:43 |**

Θεωρώ πως πρέπει να επανέλθει η διάταξη που δίνει την δυνατότητα στην ΑΔΑΕ να ενημερώνει τους πολίτες κατόπιν αιτήματος για το αν έχουν τεθεί υπο παρακολούθηση, αφού αυτή έχει ολοκληρωθεί. Χωρίς αυτή την δυνατότητα η ΕΥΠ δεν λογοδοτεί ουσιαστικά για την δράση της. (Προτείνω να αλλάξει το άρθρο 87 του Νόμου 4790/2021 και να επανέλθει στην μορφή που ήταν στην παρ. 9 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994)

- **15 Νοεμβρίου 2022, 20:48 |**

Θεωρώ πως πρέπει να επανέλθει η διάταξη που δίνει την δυνατότητα στην ΑΔΑΕ να ενημερώνει τους πολίτες κατόπιν αιτήματος για το αν έχουν τεθεί υπο παρακολούθηση, αφού αυτή έχει ολοκληρωθεί. Χωρίς αυτή την δυνατότητα η ΕΥΠ δεν λογοδοτεί ουσιαστικά για την δράση της.

Άρθρο 2 Αντικείμενο (0 Σχόλιο)

Άρθρο 3 Ορισμοί (10 Σχόλια)

- **22 Νοεμβρίου 2022, 17:29 |**

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το απόρρητο των επικοινωνιών καλύπτει τόσο το περιεχόμενο της επικοινωνίας όσο και τα εξωτερικά στοιχεία αυτής. Ωστόσο, οι εισαγγελικές, ανακριτικές και προανακριτικές αρχές, επικαλούμενες ανά περιπτώσεις τις Γνωμοδοτήσεις 9/2009, 12/2009 και 9/2011 της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, σύμφωνα με τις οποίες το απόρρητο των επικοινωνιών δεν καλύπτει την επικοινωνία μέσω διαδικτύου ή τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας, επιβάλλουν στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να γνωστοποιούν τα ηλεκτρονικά ίχνη μιας εγκληματικής πράξης, την ημεροχρονολογία και τα στοιχεία του προσώπου στο οποίο αντιστοιχεί το ηλεκτρονικό ίχνος, καθώς και εν γένει τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας άρσης απορρήτου, φέρνοντάς τους αντιμέτωπους με την πιθανότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων από την ΑΔΑΕ και άλλες αρχές.

Παρόλο που από την ερμηνεία της υφιστάμενης νομοθεσίας είναι σαφές ότι το απόρρητο των επικοινωνιών καλύπτει τόσο την επικοινωνία μέσω διαδικτύου όσο και τα εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας, προτείνουμε να αναλυθεί η έννοια του «απορρήτου των επικοινωνιών» και στους ορισμούς του παρόντος, ώστε να αποφευχθούν οι ανωτέρω πρακτικές.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 11:39 |**

A. Άρθρο 3, στοιχείο α) του παρόντος Σχ. Νόμου: Ο προτεινόμενος ορισμός επιδιώκει να αποσαφηνίσει το περιεχόμενο της έννοιας των λόγων εθνικής ασφάλειας (τους οποίους μνημονεύει το Άρθρο 19 του Συντάγματος), η επίκληση των οποίων επιτρέπει περιορισμό του δικαιώματος απορρήτου των επικοινωνιών. Ωστόσο, θεωρείται άστοχη η αναφορά στην «προστασία από ανθρωπιστική κρίση» ως έναν από τους «λόγους εθνικής ασφάλειας». Μια κατάσταση ανθρωπιστικής κρίσης απαιτεί τη παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας. Αντιθέτως, ο όρος «προστασία από» προσδίδει μια διάσταση απειλής στην «ανθρωπιστική κρίση». Συνεπώς, προτείνεται η διαγραφή του όρου «προστασία από ανθρωπιστική κρίση» ή η αντικατάστασή της «προστασίας» από πιο προσηκουσα και εύστοχη έκφραση. Διαφορετικά, ευάλωτες κοινωνικά ομάδες οι οποίες θα βρίσκονται στο επίκεντρο της ανθρωπιστικής αυτής κρίσης, αλλά και δικηγόροι που υπερασπίζονται τα δικαιώματα υποκειμένων των ομάδων αυτών ή άλλοι εργαζόμενοι σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που παρέχουν ανθρωπιστική βοήθεια, ενδέχεται κατά αυτόν τον τρόπο να αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης για λόγους εθνικής ασφάλειας. Τέλος, ο ορισμός είναι αρκετά ευρύς με αποτέλεσμα εντέλει να μην αποσαφηνίζεται η έννοια των λόγων εθνικής ασφάλειας, αλλά αντιθέτως να δημιουργείται ένας μακροσκελής κατάλογος σχετικών λόγων. Αντιθέτως, θα ήταν προτιμότερο ο ορισμός να μην περιλαμβάνει τον σχετικό κατάλογο παραδειγμάτων λόγων εθνικής ασφάλειας και να ολοκληρώνεται πριν την παράθεση αυτών, ως εξής: «Λόγοι εθνικής ασφάλειας» είναι οι λόγοι που συνάπτονται με την προστασία των βασικών λειτουργιών του κράτους και των θεμελιωδών συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου και περιλαμβάνουν την πρόληψη και την καταστολή δραστηριοτήτων ικανών να επιφέρουν πλήγμα στις συνταγματικές, πολιτικές, οικονομικές ή κοινωνικές δομές της χώρας.»

- **22 Νοεμβρίου 2022, 10:12 |**

Η ΔΔ-Ελλάς εκφράζει τον προβληματισμό της για τον υπερβολικά διευρυμένο ορισμό των «λόγων εθνικής ασφάλειας» που δίνεται στο συγκεκριμένο άρθρο. Κατά την διατύπωση του ΣχΝ, οι λόγοι εθνικής ασφάλειας, οι οποίοι δύνανται να δικαιολογήσουν την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών, μπορούν να σχετίζονται με οποιαδήποτε δραστηριότητα σχετίζεται με την εθνική οικονομία ή το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία, την ανθρωπιστική κρίση και άλλες «υβριδικές απειλές». Με αυτό το περιεχόμενο, πέρα από το ότι καθιστά δεκτική παρακολούθησης δυνητικά κάθε επικοινωνία που έχει κοινωνική ή οικονομική αναφορά, δημιουργεί εύλογη αμφιβολία και για την αντίστροφη όψη: ήτοι εάν κάθε σχετική πληροφορία που είναι στην διάθεση των κρατικών αρχών και σχετίζεται με αυτά τα πεδία, εκτός διαφορετικής πρόβλεψης θα μπορεί να χαρακτηρίζεται ως «διαβαθμισμένη». Εάν, όμως, αυτή η συσχέτιση ισχύει, τότε ο νόμος 4990/2020 (Α' 210 – 11.11.2022) για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις ενωσιακού δικαίου λειτουργικά εξουδετερώνεται. Υπενθυμίζεται ότι η ΔΔ-Ελλάς, κατά την διαβούλευση του ΣχΝ που ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε ως ο ν. 4990/2022, είχε ζητήσει την εξειδίκευση της έννοιας των «διαβαθμισμένων πληροφοριών» στο συγκεκριμένο νόμο, για να προβλέπεται μεν η προσήκουσα προστασία σημαντικών πληροφοριών για την εθνική ασφάλεια κατά την σαφή συνταγματική έννοια της τελευταίας (βλ. άρ. 19 Σ.), αλλά να υπάρχει σημαντικό αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής για την υποβολή αναφορών παράνομων πράξεων ή άλλων καταχρηστικών συμπεριφορών κατά τον ν. 4990/2022. Σε κάθε περίπτωση, η αναγκαιότητα για σαφή κανονιστικό περιορισμό της έννοιας των διαβαθμισμένων πληροφοριών στο άρ. 5 του ν. 4990/2022 καθίσταται πλέον περισσότερο επιτακτική.

- **17 Νοεμβρίου 2022, 13:52 |**

Οι «Λόγοι εθνικής ασφάλειας» όπως είναι διατυπωμένοι επιτρέπουν την παρακολούθηση οιαδήποτε φέρει αντίθετη γνώμη από την εκάστοτε κυβερνητική για οτιδήποτε αφορά την καθημερινή του ζωή. Είναι μια μορφή τρομοκρατίας προς την ελευθερία της έκφρασης και ταξινόμησης πολιτών διαφορετικών πολιτικών αντιλήψεων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά το δοκούν από οποιαδήποτε κρατούσα κυβέρνηση πιθανώς θεμιτό από τον κοινοβουλευτικό κόσμο αλλά άκρως επικίνδυνο για μια πραγματική δημοκρατία.

- **16 Νοεμβρίου 2022, 16:03 |**

Οι Δήμαρχοι δεν είναι αμιγώς πολιτικά πρόσωπα. Δε νομοθετούν και η άσκηση της οποιασδήποτε εκτελεστικής εξουσίας είναι στα πλαίσια των περιθωρίων που καθορίζονται από το Υπουργείο Εσωτερικών και στα στενά όρια του Δήμου τους. Το παραπάνω κατά μια έννοια ισχύουν και για του Περιφερειάρχες, αλλά ο αριθμός τους είναι περιορισμένος. Η ένταξη τους στον ορισμό «Πολιτικά Πρόσωπα» έχει σαν επακόλουθο η άρση του Απορρήτου τους για λόγους Εθνικής Ασφάλειας να εξαρτάται από τον Πρόεδρο της Βουλής. Πολλοί Δήμαρχοι εκπροσωπούν τις πόλεις τους Διεθνώς και έρχονται σε επαφή με ξένα επιχειρηματικά και πολιτικά συμφέροντα ώστε να φέρουν επενδύσεις και τουρισμό ή αναγνωρισιμότητα στο Δήμο τους. Όλα τα παραπάνω μπορεί να είναι κατά περίπτωση εναντίον της Εθνικής Ασφάλειας.

Παράδειγμα του παραπάνω συλλογισμού αποτελεί η δράση Δημάρχων στην Ανατολική Θράκη, οι οποίοι συνεργάζονται με το Τουρκικό Προξενείο και διευκολύνουν το γειτονικό Κράτος στο έργο του για τη δημιουργία και αναγνώριση Τουρκικής Μειονότητας στην Ελλάδα. Άλλο παράδειγμα αποτελούν οι σχέσεις Δημάρχων που εδραζουν πλησίον Αλβανικών, Βόρειομακεδονικών και Τουρκικών συνόρων. Οι σχέσεις μπορεί να αφορούν πολιτισμικούς ή τουριστικούς λόγους, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δεν ενέχει πάντα ο κίνδυνος για θέματα εθνικής ασφάλειας.

Πρόσφατο παράδειγμα αποτελούν και οι Δήμαρχοι των νησιών που σήκωσαν το βάρος της προσφυγικής κρίσης, αφού κάποιοι από αυτούς ακουσίως ή εκουσίως υποστηρίζοντας δράσεις ξένων ή και εγχώριων ΜΚΟ εξυπηρετούσαν συμφέροντα δικτύων λαθρομετανάστευσης και ξένων μυστικών υπηρεσιών.

Ως εκ τούτου θεωρώ ότι ο χαρακτηρισμός των Δημάρχων ως «Πολιτικά Πρόσωπα» καθιστά δυσκίνητο το έργο της ΕΥΠ για θέματα εθνικής ασφάλειας στα συγκεκριμένα πρόσωπα, ενώ

παράλληλα ενέχει τον κίνδυνο να βρίσκεται ο Πρόεδρος της Βουλής σε μια συνεχή κατάσταση έγκρισης αιτημάτων για πρόσωπα που δεν έχουν ουσιαστική εκτελεστική και καθόλου νομοθετική εξουσία με ότι αυτό συνεπάγεται στο λειτουργικό και πολιτικό κομμάτι των αποφάσεων του Προέδρου.

• **16 Νοεμβρίου 2022, 10:54 |**

Υπάρχει μια αντίφαση.

Αφενός, σύμφωνα με το παρόν άρθρο:

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου:
α) «Λόγοι εθνικής ασφάλειας» [...] περιλαμβάνουν την πρόληψη και την καταστολή δραστηριοτήτων ικανών να επιφέρουν πλήγμα στις συνταγματικές [...] δομές της χώρας.

Αφετέρου, σύμφωνα με την -προσκειμένη στην κυβέρνηση- νυν Πρόεδρο της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων:

«Το απόρρητο των επικοινωνιών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας είναι απόλυτα απαραβίαστο και μόνο πραγματικοί λόγοι εθνικής ασφάλειας ή διακρίβωσης ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων μπορούν να το άρουν και να το περιορίσουν, δηλαδή, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις και ο περιορισμός του δικαιώματος συντελείται υπό αυστηρές προϋποθέσεις. Σε μία ευνομούμενη πολιτεία, η προσβολή του δικαιώματος αυτού αποτελεί συνταγματική εκτροπή, παραβίαση της συνταγματικής νομιμότητας.»

Η συνισταμένη των ανωτέρω είναι ότι, εάν εφαρμοστούν οι προβλέψεις του παρόντος άρθρου, η ΕΥΠ πρέπει να παρακολουθεί, για λόγους εθνικής ασφαλείας, όσα φυσικά πρόσωπα συμμετείχαν

1. με τις πράξεις τους (φυσική συμμετοχή στις υποκλοπές), και
2. με τις παραλήψεις τους

(αδυναμία έγκαιρου εντοπισμού όσων διενήργησαν τις υποκλοπές και πολιτική συμμετοχή στις υποκλοπές λόγω συντήρησης νομοθετικού κενού που οι ίδιοι γνώριζαν πως υπήρχε, και προς κάλυψη του οποίου προωθούν την παρούσα νομοθετική ρύθμιση, όπως αποδεινύεται από το Κεφάλαιο Α' ΓΕΝΙΚΑ Άρθρο 1 Σκοπός (α), (β), (γ) και (ε).)

Δηλαδή το παρόν άρθρο προβλέπει την παρακολούθηση από την ΕΥΠ των στελεχών της ΕΥΠ, της κυβέρνησης και όσων βουλευτών της παρείχαν ψήφο εμπιστοσύνης.

Αντιφατικό.

• **16 Νοεμβρίου 2022, 00:24 |**

Ρητή και σαφή απαρίθμηση τι συνιστά οι «λόγοι εθνικής ασφάλειας, όπως και τι δεν περιλαμβάνει. Επαναδιατύπωση του όρου «κοινωνικό σύνολο» σε Έλληνες πολίτες ή πολίτες Ε.Ε. ως και κατοικούντες ανεξάρτητα από καθεστώς διαμονής.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 23:14 |**

Θα πρότεινα επίσης να προστεθεί ένα τελευταίο εδάφιο στην παράγραφο α, ή ξεχωριστή παράγραφος αμέσως μετά την α, που να ορίζει τι δεν συνιστά «λόγους εθνικής ασφάλειας». Μεταξύ αυτών θα πρέπει να περιλαμβάνονται η νόμιμη άσκηση πολιτικής ή συνδικαλιστικής δράσης, καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διάδοση ιδεών και επιστημονικών απόψεων.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 22:17 |**

Ο όρος «κοινωνικό σύνολο» θα πρέπει να επαναδιατυπωθεί σε Έλληνες πολίτες της Χώρας, και λοιποί πολίτες ανεξαρτήτως καθεστώτος παραμονής. Θα πρέπει να αναφερθούν ως πολίτες και όχι μόνο ως κοινωνικό σύνολο. Δυστυχώς καμία αναφορά για επιβούλευση εθνικής εδαφικής ακεραιότητας της Χώρας στον ορισμό. Καμία αναφορά επίσης σε ενεργειακά συμφέροντα.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 22:40 |**

Στους λόγους εθνικής ασφάλειας προτείνω να προστεθεί ρητά η διασφάλιση του αδιάβλητου των εκλογικών διαδικασιών.

Άρθρο 4 Άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας (13 σχόλια)

• **22 Νοεμβρίου 2022, 17:20 |**

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του Σχεδίου Νόμου, τα καθ' ου η άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας πρόσωπα δύνανται να αιτηθούν και να λάβουν γνώση σχετικά με την επιβολή του συγκεκριμένου μέτρου.

Παρότι η πρόβλεψη του συγκεκριμένου μέτρου είναι προς την σωστή κατεύθυνση, αναδεικνύονται ορισμένα ζητήματα που μπορούν να βελτιωθούν. Συγκεκριμένα:

- Το χρονικό διάστημα των τριών (3) ετών από την παύση της ισχύος της εισαγγελικής διάταξης που αφορά την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας κρίνεται δυσανάλογο και υπέρμετρα μακρό, ιδίως αν λάβουμε υπόψη τη δυνατότητα παράτασης της άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας χωρίς περιορισμούς (σύμφωνα με το άρθρο 8), που σημαίνει πως η εκκίνηση της άρσης μπορεί να είναι παλαιότερη των τριών (3) ετών.
- Η απόφαση σχετικά με τη γνωστοποίηση λαμβάνεται από όργανο, το οποίο αποφασίζει κατά πλειοψηφία, χωρίς καταγραφή της τυχόν μειοψηφίας και χωρίς τήρηση πρακτικών. Με αυτόν τον τρόπο, περιορίζεται το δικαίωμα του αιτούντος να αμφισβητήσει την συγκεκριμένη απόφαση αρμοδίως.

- Σε περίπτωση που αποφασιστεί η ενημέρωση του αιτούντος, η ενημέρωση αυτή περιορίζεται μόνο στην επιβολή του περιοριστικού μέτρου και στη διάρκειά του. Είναι σαφές πως δεν επαρκεί το συγκεκριμένο περιεχόμενο, ιδίως υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων του προσώπου σε δίκαιη δίκη, πρόσβαση σε έννομη προστασία και αποτελεσματική προσφυγή για την προστασία των δικαιωμάτων του. Άλλωστε, σε αυτό συνηγορεί η συντριπτική νομολογία του ΕΔΔΑ.

Προτείνεται η αντικατάσταση του συγκεκριμένου άρθρου, με την κατάργηση του άρθρου 86 του ν. 4790/2021.

• 22 Νοεμβρίου 2022, 17:11 |

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του Σχεδίου Νόμου, τα καθ' ου η άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας πρόσωπα δύνανται να αιτηθούν και να λάβουν γνώση σχετικά με την επιβολή του συγκεκριμένου μέτρου.

Παρότι η πρόβλεψη του συγκεκριμένου μέτρου είναι προς την σωστή κατεύθυνση, αναδεικνύονται ορισμένα ζητήματα που μπορούν να βελτιωθούν. Συγκεκριμένα:

- Το χρονικό διάστημα των τριών (3) ετών από την παύση της ισχύος της εισαγγελικής διάταξης που αφορά την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας κρίνεται δυσανάλογο και υπέρμετρα μακρό, ιδίως αν λάβουμε υπόψη τη δυνατότητα παράτασης της άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας χωρίς περιορισμούς (σύμφωνα με το άρθρο 8), που σημαίνει πως η εκκίνηση της άρσης μπορεί να είναι παλαιότερη των τριών (3) ετών.
- Η απόφαση σχετικά με τη γνωστοποίηση λαμβάνεται από όργανο, το οποίο αποφασίζει κατά πλειοψηφία, χωρίς καταγραφή της τυχόν μειοψηφίας και χωρίς τήρηση πρακτικών. Με αυτόν τον τρόπο, περιορίζεται το δικαίωμα του αιτούντος να αμφισβητήσει την συγκεκριμένη απόφαση αρμοδίως.

- Σε περίπτωση που αποφασιστεί η ενημέρωση του αιτούντος, η ενημέρωση αυτή περιορίζεται μόνο στην επιβολή του περιοριστικού μέτρου και στη διάρκειά του. Είναι σαφές πως δεν επαρκεί το συγκεκριμένο περιεχόμενο, ιδίως υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων του προσώπου σε δίκαιη δίκη, πρόσβαση σε έννομη προστασία και αποτελεσματική προσφυγή για την προστασία των δικαιωμάτων του. Άλλωστε, σε αυτό συνηγορεί η συντριπτική νομολογία του ΕΔΔΑ. Προτείνεται η αντικατάσταση του συγκεκριμένου άρθρου, με την κατάργηση του άρθρου 86 του ν. 4790/2021.

• 22 Νοεμβρίου 2022, 11:08 |

Η Homo Digitalis συντάσσεται με τις παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ σχετικά με το παρόν άρθρο όπως αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση.

Αναφορικά με την παράγραφο 4: Η διάταξη που επιβάλλει την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας- σε αντίθεση με ο,τι συμβαίνει στην άρση του απορρήτου για διακρίβωση σοβαρών εγκλημάτων- δεν επιβάλλεται ούτε με τη νέα διάταξη, να εμπεριέχει την αιτιολογία λήψης του μέτρου. Η αιτιολόγηση όλων των αποφάσεων των κρατικών οργάνων είναι απαραίτητη σε ένα κράτος δικαίου, προκειμένου να μπορεί να ελεγχθεί η τήρηση της αρχής της νομιμότητας. Επιπλέον, δεν αναφέρεται ως αναγκαίο στοιχείο ούτε το όνομα του θιγόμενου, σε αντίθεση με όσα έχει κρίνει το ΕΔΔΑ, επιτρέποντας σιωπηρά με αυτό τον τρόπο τις μαζικές παρακολούθησεις υποκειμένων.

Αναφορικά με την παράγραφο 7 εντοπίζονται ιδιαίτερα προβληματικές ρυθμίσεις για δύο λόγους: Α) Αναφορικά με το χρονικό διάστημα που προτείνεται, τα 3 έτη που απαιτείται να παρέλθουν προκειμένου ο θιγόμενος να μπορέσει να ενημερωθεί για την λήψη εις βάρος του του μέτρου της παρακολούθησης, είναι υπερβολικά και δεν υφίσταται ουσιαστικός λόγος να προβλέπονται. Το υποκείμενο θα πρέπει να μπορεί να ενημερωθεί από τη στιγμή που δεν διακυβεύεται ο σκοπός εθνικής ασφάλειας για τον οποίο είχε τεθεί υπό παρακολούθηση σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΕΔΔΑ (βλέπετε πχ υπόθεσεις Weber and Saravia v. Germany, Ekimdzhiev v. Bulgaria, Kennedy v. the United Kingdom, Uzun v. Germany, και Roman Zakharov v. Russia). Επίσης, στην παράγραφο αυτή προβλέπεται η δυνατότητα ενημέρωσης του υποκειμένου «μόνο για την επιβολή του περιοριστικού μέτρου και για τη διάρκειά του». Η περιοριστική αυτή πρόβλεψη εξακολουθεί να παραβιάζει τα όσα επανειλημμένα έχει κρίνει το ΕΔΔΑ σχετικά με το εν λόγω ζήτημα αλλά και το δικαίωμα του προσώπου σε δίκαιη δίκη, πρόσβαση σε έννομη προστασία και το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής. Η δυνατότητα γνωστοποίησης θα πρέπει να παρέχεται ώστε το υποκείμενο να μπορεί εν συνεχεία να προσφύγει στα δικαστήρια και να αμφισβητήσει τη νομιμότητα του μέτρου. Όταν όμως το υποκείμενο δεν ενημερώνεται για την αιτιολογία και τον σκοπό της παρακολούθησης του, είναι ολοφάνερο πως δεν μπορεί εν τοις πράγμασι να προβάλλει επιχειρήματα κατά της παρακολούθησης του με αποτέλεσμα να παραβιάζονται τα Άρθρα 8 και 13 της ΕΣΔΑ και τα Άρθρα 5Α, 19, και 20 του Συντάγματος της Ελλάδας. Η Homo Digitalis κρίνει ότι το μόνο που απαιτείται είναι η κατάργηση του άρθρου 87 του ν. 4790/2021, χωρίς τη θέση περαιτέρω προϋποθέσεων και περιορισμών.

Β) Αναφορικά με το τριμελές όργανο που λαμβάνει την εν λόγω απόφαση εντοπίζονται επίσης πολύ σημαντικές προκλήσεις. Το εν λόγω όργανο αποτελείται από δύο άτομα που σχετίζονται άμεσα με την ΕΥΠ, τον διοικητή της ΕΥΠ και τον αρμόδιο εισαγγελέα της ΕΥΠ, οι οποίοι ήταν και αυτοί που επέβαλαν αρχικά την παρακολούθηση, και το τρίτο μέλος είναι ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ. Επομένως, την πλειοψηφία του οργάνου την έχουν τα άτομα που έδωσαν την έγκρισή τους για την παρακολούθηση του υποκειμένου και ο Συνταγματικά κατοχυρωμένος εποπτικός ρόλος της ΑΔΑΕ κατακρημνίζεται με τον Πρόεδρό της ΑΔΑΕ να αποτελεί παρατηρητή στην ουσία της όλης διαδικασίας σχετικά με τη λήψη απόφασης ενημέρωσης του υποκειμένου, καθώς αποτελεί την μειοψηφία. Όπως αναφέρουμε και ανωτέρω, η Homo Digitalis κρίνει ότι το μόνο που απαιτείται είναι η επαναφορά του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε πριν τις αλλαγές που επέφερε το Άρθρο 87 του ν. 4790/2021, με τον θεσμικό και Συνταγματικά κατοχυρωμένο εποπτικό ρόλο της ΑΔΑΕ να προστατεύεται.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 10:36 |**

Η αδυναμία γνωστοποίησης του θιγόμενου προσώπου προ της παρόδου τριετίας οδηγεί σε λειτουργική εξουδετέρωση των συνταγματικών του δικαιωμάτων. Πέρα από την ανάπτυξη των θέσεων που έχουν γίνει από διακεκριμένους επιστήμονες και την ΑΔΑΕ, η συγκεκριμένη ρύθμιση φαίνεται να μην είναι σύμφωνη με τα κριτήρια ελέγχου του κράτους δικαίου, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή Βενετίας) που λειτουργεί υπό το Συμβούλιο της Ευρώπης. Βλ. σχετικά την μετάφρασή των εν λόγω κριτηρίων της Επιτροπής Βενετίας στην έκδοση του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων (Φθινόπωρο 2022) με τίτλο «Το Κράτος Δικαίου. Κριτήρια Ελέγχου» που εκδόθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και ειδικότερα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη Δημοκρατία μέσω του Δικαίου (Επιτροπή Βενετίας) ενώ υιοθετήθηκε στην 106η Σύνοδο της Ολομέλειάς της στις 11-12/3/2016, Η έκδοση προλογίζεται από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Απόστολο Τασούλα και είναι προσπελάσιμη διαδικτυακά στον
ιστότοπο: <https://foundation.parliament.gr/flipbook/192?fbclid=IwAR00UID80UEI1dvlJWWXrKYksfmsGG5s2oUypilQjxTKjMNPmtGeSUXZyEM> .

Στη σελ. 105 της ως άνω έκδοσης τίθεται το εξής ερώτημα ελέγχου για κάθε κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης: «υπάρχουν αποτελεσματικά ένδικα μέσα για φερόμενες παραβιάσεις ατομικών δικαιωμάτων λόγω στρατηγικής παρακολούθησης;». Με βάση το τόσο μακρινό χρονικό διάστημα που δίδεται για την δυνατότητα πληροφόρησης, και πέρα από τις απολύτως εύλογες ενστάσεις επί του διαδικαστικού σκέλους και σχετικά με την αρμοδιότητα του αποφασίζοντος

οργάνου κλπ., είναι φανερό ότι ο όποιος δικαστικός/διοικητικός έλεγχος παρακολούθησης προσώπων για λόγους ασφαλείας, όπως διαγράφεται κατά την διάταξη του άρ. 4 του ΣχΝ, θα είναι εκ των πραγμάτων αναποτελεσματικός. Άλλωστε η αναποτελεσματικότητα του διοικητικού/δικαστικού ελέγχου προκύπτει από το ότι κατά τις προβλέψεις της παρ. 3 του άρ. 5 του ΣχΝ «το σύνολο του πληροφοριακού υλικού που εξάγεται για τις ανάγκες της Υπηρεσίας από το σύστημα επισυνδέσεων σε έγχαρτη μορφή ή αποτυπωμένο σε υλικούς φορείς καταστρέφεται εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της ισχύος της εισαγγελικής διάταξης που διέταξε την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και συντάσσεται έκθεση για την καταστροφή». Επίσης ζητήματα μπορούν να τεθούν με την εμπλοκή του Προέδρου της Βουλής στην διαδικασία άρσης του απορρήτου που αφορά πολιτικά πρόσωπα. Και αυτό γιατί παρά το πολιτειακό αξίωμα του Προέδρου της Βουλής, ο τελευταίος είναι και βουλευτής. Επομένως είναι πιθανό να τεθεί σε δοκιμασία το κύρος του θεσμού, εφόσον θα πρέπει ένα πολιτικό πρόσωπο να πάρει αποφάσεις που θα έχουν ως αποτέλεσμα την παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων ομολόγων του.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:31 |**

Τρία μέλη της Ολομέλειας της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ο Πρόεδρος Χρήστος Ράμμος και τα μέλη Στέφανος Γκρίτζαλης και Αικατερίνη Παπανικολάου) υποστήριξαν την άποψη ότι η απόφαση για την χορήγηση της άδειας προκειμένου να εκδοθεί διάταξη άρσης του απορρήτου πολιτικού προσώπου για λόγους εθνικής ασφάλειας (άρθρο 4 παρ. 3 του νομοσχεδίου) πρέπει να λαμβάνεται όχι από μονοπρόσωπο όργανο, αλλά από όργανο ευρύτερης κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης, του Προέδρου της Βουλής μετέχοντος. Ειδικότερα, δε το μέλος Σ. Γκρίτζαλης πρότεινε περαιτέρω, ως προς τη σύνθεση του υπό συζήτηση οργάνου, την συμμετοχή του Προέδρου της Βουλής και των προερχόμενων από όλα τα κόμματα, πλην της κυβέρνησης, Αντιπροέδρων. Σε περίπτωση δε ισοψηφίας, να υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:18 |**

1. Με το άρθρο αυτό διατηρείται το παλιό σύστημα της έκδοσης της εισαγγελικής διάταξης για άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας κατά βάση στον εισαγγελέα της ΕΥΠ και της ΔΑΕΕΒ.

Ωστόσο, το σύστημα αυτό πάσχει, σε ότι αφορά τις εγγυήσεις διαφάνειας και αποτελεσματικής προάσπισης του δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών. Και τούτο διότι το Σύνταγμα ανέθεσε, με το άρθρο 19 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο, την έκδοση των αποφάσεων (διατάξεων) άρσης του απορρήτου σε δικαστική αρχή (και όχι απαραίτητα σε εισαγγελικό λειτουργό) για λόγους μεζόνων εγγυήσεων και όχι για κάποιο ειδικό δογματικό από νομικής απόψεως λόγο. Και τούτο διότι ο συντακτικός νομοθέτης θεωρεί τους δικαστικούς λειτουργούς εγγυητές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών. Το έργο αυτό θα μπορούσε να είχε ανατεθεί εξ ολοκλήρου και σε ανεξάρτητη αρχή, όπως συμβαίνει σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες. Ειδικά δε η άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας δεν συνιστά καν δικαιοδοτικό έργο. Είναι μια διοικητική ενέργεια με βάση το λειτουργικό κριτήριο κατατάξεως των κρατικών πράξεων (αποφάσεων). Με τα δεδομένα αυτά, η από τον κοινό νόμο ανάθεση της αρμοδιότητας έκδοσης των διατάξεων άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας –που είναι η περίπτωση την οποία αφορά το άρθρο 4 του νομοσχεδίου, το οποίο σχολιάζεται στο σημείο αυτό– σε εισαγγελικό λειτουργό και συγκεκριμένα σε εισαγγελέα εφετών, αποσπασμένο από τον φυσικό του χώρο (που είναι το δικαστήριο στην οργανική δύναμη του οποίου ανήκει), λειτουργούντα δε στο περιβάλλον της ΕΥΠ και της ΔΑΕΕΒ και μάλιστα σε μακροχρόνια βάση έχει ως συνέπεια μια μορφή ενσωμάτωσης του στο περιβάλλον και τη νοοτροπία που κυριαρχούν στις υπηρεσίες αυτές. Επομένως, ρύθμιση αυτή, χωρίς να είναι ευθέως αντισυνταγματική, απομακρύνεται πάντως με την νομοθετική αυτή επιλογή από την πιο πάνω στόχευση του συνταγματικού νομοθέτη. Πρέπει, για τον λόγο αυτό, να επανέλθει το σύστημα το ισχύσαν προ του νόμου 3649/2008 και να ανατεθεί η αρμοδιότητα της έκδοσης των διατάξεων, περί των οποίων το άρθρο 4 του σχολιαζόμενου νομοσχεδίου, σε δικαστικό λειτουργό, ο οποίος παραμένει στην έδρα του. Περαιτέρω, για λόγους μεγαλύτερων εγγυήσεων πρέπει η αρμοδιότητα αυτή να ανατεθεί σε τριμελές δικαστικό συμβούλιο (όχι απαραίτητα εισαγγελικών λειτουργών) και να παύσει να ασκείται από ένα μονοπρόσωπο εισαγγελικό όργανο. Και τούτο, διότι είναι πασίδηλο ότι τα

συλλογικά όργανα διαλέγονται μεταξύ τους· με τον δε διάλογο και την βάσανο των επιχειρημάτων δίδονται πάντα καλύτερες λύσεις και λαμβάνονται πιο ώριμες και ορθές αποφάσεις. Και αυτό είναι το ζητούμενο του συνταγματικού νομοθέτη για την περίπτωση, δηλαδή η προάσπιση του ατομικού δικαιώματος με βάση μια ορθή στάθμιση μεταξύ αφενός της ανάγκης προστασίας του δημοσίου συμφέροντος (εθνική ασφάλεια) και της προστασίας του θεμελιώδους δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών αφετέρου, μέσω της ορθής εφαρμογής της κατοχυρωμένης συνταγματικά αρχής της αναλογικότητας.

Το αντεπιχείρημα που είναι δυνατό να προβληθεί, στο σημείο αυτό, ότι το μονοπρόσωπο όργανο ενεργεί με μεγαλύτερη ταχύτητα, η οποία είναι προτιμητέα στην αντιμετώπιση των κινδύνων που μπορούν να απειλήσουν την εθνική ασφάλεια της χώρας, δεν είναι πειστικό. Και τούτο, διότι μπορεί ο νομοθέτης να θέσει σύντομες αποκλειστικές προθεσμίες εντός των οποίων τα δικαστικά αυτά συμβούλια οφείλουν να αποφαινόμενα, όπως ακριβώς συμβαίνει στις περιπτώσεις της άρσεως του απορρήτου για λόγους διακρίβωσης εγκλημάτων (άρθρο 6 §3 του σχολιαζόμενου νομοσχεδίου), χωρίς να δημιουργείται κανένα πρόβλημα. Τέλος, το γεγονός ότι με το νομοσχέδιο προτείνεται, ως βελτιωτική ρύθμιση, η υποβολή της εκδοθείσας από τον, εντός της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ εδρεύοντα, εισαγγελέα εφετών διάταξης στον αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου δεν θεραπεύει τις αδυναμίες του συστήματος, το οποίο εξακολουθεί να στηρίζεται κατά βάση στην μονοπρόσωπη αρμοδιότητα έκδοσης της πράξης με επόμενο απλώς στάδιο την έγκριση της απόφασης του μονοπρόσωπου οργάνου. Και τούτο, διότι είναι άλλο να κοινοποιείται σε ένα κρατικό λειτουργό μια ήδη διαμορφωμένη απόφαση, η οποία τον θέτει ουσιαστικά προ τετελεσμένου γεγονότος και δεν του μένει άλλη επιλογή από το να την εγκρίνει ή όχι, και άλλο να συνδιαμορφώνεται εξ αρχής μια κοινή απόφαση στο πλαίσιο ενός συλλογικού οργάνου.

2. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο εξακολουθεί να μην συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία, που περιέχονται στις διατάξεις περί άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, την αιτιολογία λήψης του μέτρου και το ονοματεπώνυμο του παρακολουθούμενου (βλ. άρθρο 4 §4), σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις άρσης του απορρήτου για λόγους διακρίβωσης βαριών εγκλημάτων (βλ. άρθρο 6 παρ.8). Όμως, η αιτιολόγηση όλων των αποφάσεων των κρατικών οργάνων, ειδικότερα δε των δυσμενών για τους διοικουμένους, αποτελεί εγγενές στοιχείο των αρχών του κράτους δικαίου και του πολιτεύματος της φιλελεύθερης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας ευρωπαϊκού τύπου, το οποίο ισχύει στην χώρα μας. Μέσω της αιτιολογίας μπορεί να ελεγχθεί το κάθε κρατικό όργανο (είτε διοικητικό είτε δικαστικό) εάν ενήργησε μέσα στο πλαίσιο του νόμου, εάν υπερέβη ή όχι τα ακραία όρια της διακριτικής του ευχέρειας, εάν ενήργησε αυθαιρέτως ή όχι, εάν προέβη σε κατάχρηση εξουσίας και, τέλος, εάν προέβη σε νόμιμες σταθμίσεις με βάση την προαναφερθείσα αρχή της αναλογικότητας. Επιπλέον μόνο μέσω του ελέγχου της αιτιολογίας μπορεί, εξ άλλου, να επιτευχθεί η λογοδοσία του κάθε κρατικού οργάνου, που αποτελεί γενική αρχή του δημοκρατικού πολιτεύματος. Τούτο, τέλος, καθίσταται επιτακτικότερο από το γεγονός ότι στο άρθρο 3 περίπτ α του νομοσχεδίου δίδεται ένας ευρύτατος ορισμός της έννοιας της «εθνικής ασφάλειας», με κινδύνους καταχρήσεων. Το επιχείρημα ότι η παράθεση αιτιολογίας δεν προσήκει στα θέματα της προστασίας της εθνικής ασφάλειας δεν ευσταθεί. Και τούτο, διότι η αιτιολογία αυτή δεν κοινοποιείται ούτως ή άλλως στον ενδιαφερόμενο, κατά την διάρκεια της παρακολούθησης και μέχρι αυτή να λήξει και ακολούθως μέχρι να αποφασιστεί, κατόπιν αιτήσεως του θιγέντος ότι μπορεί αυτός να ενημερωθεί, επειδή έχει διαπιστωθεί ότι με την ενημέρωση αυτή δεν θα διακυβευθεί ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών του (βλ. κατωτέρω υπό 4). Ο έλεγχος της αιτιολογίας της άρσης του απορρήτου και μέσω αυτής της νομιμότητας της οικείας διάταξης μπορεί να θεσπιστεί ότι θα μπορεί να γίνεται ανά πάσα στιγμή, είτε από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου (ιεραρχικό και πειθαρχικό προϊστάμενο των εισαγγελικών λειτουργιών) είτε από την ΑΔΑΕ στο πλαίσιο του ελέγχου που κάνει βάσει του άρθρου 6 παρ. 1 περίπτ ε και στ του ν. 3115/2003. Και τούτο είτε αυτεπαγγέλτως (δειγματοληπτικά) είτε στο πλαίσιο καταγγελίας. Σε ό,τι αφορά το δογματικό ζήτημα αν η ΑΔΑΕ μπορεί θεμιτά από απόψεως συνταγματικής τάξεως να ελέγξει τη νομιμότητα ενεργειών δικαστικού λειτουργού παρατηρητέα τα εξής: Το άρθρο 19 παρ.

2 του Συντάγματος, το οποίο, δεν πρέπει να λησμονείται ότι αποτελεί ειδική διάταξη σε σχέση με το άρθρο 26 (διάκριση των εξουσιών), με συνέπεια να αποτελεί την μόνη εφαρμοστέα εν προκειμένω διάταξη, έχει επιλέξει ως εγγυητή της διασφάλισης του απορρήτου την ΑΔΑΕ · και μάλιστα και ως προς τα δύο εδάφια της παρ.1 του αυτού άρθρου, ήτοι όχι μόνο ως προς την πρωταρχική και γενική προστασία του δικαιώματος (εδάφιο πρώτο), αλλά και κατά το μέρος που αφορά την διαδικασία της άρσης του απορρήτου από την δικαστική αρχή (εδάφιο δεύτερο). Εν ολίγοις η ΑΔΑΕ έχει επιλεγεί από τον συνταγματικό νομοθέτη ως αντίβαρο εξουσίας –βάσει της αρχής των checks and balances, ως γενικού ερμηνευτικού κανόνα, ο οποίος επιβάλλει καμία αρμοδιότητα σε μια δικαιοκρατούμενη φιλελεύθερη δημοκρατία να ασκείται ανέλεγκτα και ο οποίος αργεί μόνο ενώπιον ρητής περι του αντιθέτου συνταγματικής διατάξεως– στην δικαστική αρχή, στην οποία έχει αναθέσει, για τους λόγους που εξετέθησαν ήδη, το έργο της εκδόσεως των διατάξεων άρσης του απορρήτου. Θα πρέπει, συμπερασματικά, να προβλεφθεί ότι, μεταξύ των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο σώμα των διατάξεων περί άρσεως του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, θα είναι και η αιτιολογία της λήψεως του μέτρου, χωρίς την συμπερίληψη στην αναφορά αυτή στοιχείων άκρως απορρήτων, όπως θα ήταν αυτά που αφορούν την εθνική άμυνα ή τις διεθνείς σχέσεις της χώρας □ η αναφορά αυτή δεν είναι ενδεικτική είναι αποκλειστική προς αποφυγή καταχρήσεων. Τέλος, θα μπορούσε να προβλεφθεί ότι το στοιχείο της αιτιολογίας περιλαμβάνεται μόνο στην διάταξη που κοινοποιείται στην ΑΔΑΕ, όχι δε και στην διάταξη που κοινοποιείται στους παρόχους. Και βεβαίως δεν χρειάζεται να υπομνησθεί το αυτονόητο, ότι δηλαδή και οι υπηρετούντες στην ΑΔΑΕ δεσμεύονται με την σειρά τους από την τήρηση των απορρήτων πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται στη γνώση τους.

3. Η απαγόρευση τήρησης αρχείου από τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου (προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του νομοσχεδίου) θέτει ζητήματα διαφάνειας της διαδικασίας άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας και αδυναμίας πραγματοποίησης λυσιτελούς και αποτελεσματικού ελέγχου από την ΑΔΑΕ επί διαταχθείσης άρσεως απορρήτου, όπως επιτάσσει αφενός μεν το άρθρο 19 παρ. 2 του Συντάγματος αφετέρου δε οι διατάξεις των περιπτώσεων ε και στ της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3115/2003 (έλεγχος των όρων και της διαδικασίας της άρσης του απορρήτου, στις περιπτώσεις υποβολής σχετικής καταγγελίας) (βλ. και επιχειρηματολογία ανωτέρω υπό 2).

4. Στο άρθρο 4 παρ. 7 καθορίζεται η διαδικασία της εκ των υστέρων ενημέρωσης του θιγόντος της κατά το παρελθόν τυχόν επισυμβάσης άρσεως του απορρήτου των επικοινωνιών του για λόγους εθνικής ασφάλειας. Η αρμοδιότητα αυτή αφαιρείται τελείως από την ΑΔΑΕ για πρώτη φορά ύστερα από 18 χρόνια και ανατίθεται σε τριμελές όργανο το οποίο αποτελείται α) από τον Διοικητή της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ (ανάλογα με το αν η διάταξη είχε εκδοθεί από τον εισαγγελέα της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ), β) τον εισαγγελέα της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ (ανάλογα με το ποιος είχε εκδώσει την διάταξη) και τον Πρόεδρο της ΑΔΑΕ. Ομοίως η αίτηση δεν υποβάλλεται στην ΑΔΑΕ, αλλά στον εισαγγελέα της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ. Παρατηρείται, εν πρώτοις, ότι στο όργανο αυτό παρουσιάζεται το παράδοξο να συμμετέχουν, σύμφωνα με την διάταξη αυτή, ταυτόχρονα και ισότιμα ο κατά το άρθρο 6 παρ. 1 περιπτ. α του ν. 3115/2003 ελέγχων (Πρόεδρος της ΑΔΑΕ) και ο κατά την τελευταία αυτή διάταξη ελεγχόμενος (Διοικητής της ΕΥΠ και Διευθυντής της ΔΑΕΕΒ. 4α) Η βασική παρατήρηση που πρέπει να γίνει εν προκειμένω είναι ότι η ρύθμιση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή, διότι με βάση το άρθρο 19 παρ. 2 του Συντάγματος τελικός εγγυητής της τήρησης της νομιμότητας της όλης διαδικασίας άρσης του απορρήτου είναι η ΑΔΑΕ και όχι η δικαστική αρχή, στην οποία ανατίθεται η στάθμιση περί του αν μπορεί ή όχι να αρθεί το απόρρητο ενός προσώπου (βλ. και επιχειρηματολογία ανωτέρω υπό 2). Σύμφωνα, εξ άλλου, με νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής ΕΔΔΑ) [πρβλ. α) Klass και λοιποί κατά Γερμανίας, απόφαση της 6.9.1978, παράγραφος 58, β) Weber και Sarania κατά Γερμανίας, υπόθεση υπ' αριθ. 54934/00) παράγραφος 136, και γ) Roman Zakharov κατά Ρωσίας, απόφαση της 4.12.2015, παράγραφος 288] μια από τις προϋποθέσεις για να κριθεί ότι το κανονιστικό καθεστώς των άρσεων απορρήτου μας χώρας είναι συμβατό με το

άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής ΕΣΔΑ)– το εν λόγω άρθρο 8 αναφέρεται στην προστασία του ιδιωτικού βίου– είναι, κατά το εν λόγω Δικαστήριο, και το να προβλέπεται στην οικεία νομοθεσία ότι, μετά την λήξη της παρακολούθησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται πλέον ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε η λήψη του μέτρου, μπορεί να ενημερωθεί ο θιγείς από ανεξάρτητη αρχή με εχέγγυα ανεξαρτησίας, ότι ελήφθη εις βάρος του ένα τέτοιο μέτρο. Εν προκειμένω το τριμελές συλλογικό όργανο, στο οποίο χορηγείται με το νομοσχέδιο η αρμοδιότητα της γνωστοποίησης αυτής στις περιπτώσεις που η άρση είχε λάβει χώρα για λόγους εθνικής ασφάλειας, στερείται των εχεγγύων ανεξαρτησίας που επιβάλλεται να έχει μια ανεξάρτητη αρχή. Και τούτο, λόγω της συμμετοχής σε αυτό του Διοικητή της ΕΥΠ (ή κατά περίπτωση του Διευθυντή της ΔΑΕΕΒ), ενός οργάνου δηλαδή που δεν έχει καμία ανεξαρτησία απέναντι στην εκάστοτε κυβέρνηση και το οποίο, περαιτέρω, συμμετέχοντας στην έκδοση της απόφασης περί γνωστοποίησης, καλείται να κρίνει τις συνέπειες των ιδίων αυτού πράξεων ή, σε κάθε περίπτωση, τις συνέπειες των πράξεων του προκατόχου του, ή κάποιου προκατόχου του. Τούτο δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτό στο πλαίσιο μιας διαδικασίας, που σκοπό έχει την προστασία ενός δικαιώματος. Η προστασία πρέπει εν προκειμένω να χορηγηθεί έναντι της ΕΥΠ και, επομένως, είναι πασιφανές ότι δεν μπορεί να ανατεθεί σε όργανο της. Δεν μεταβάλλει δε σε τίποτε την διαπίστωση αυτή, το γεγονός ότι ο Διοικητής είναι ένα μόνο από τα τρία μέλη του εν λόγω οργάνου. Εξ άλλου, το αυτό πρόβλημα ανακύπτει και με τον εισαγγελέα (της ΕΥΠ ή της ΔΑΕΕΒ), που είναι κατά το νομοσχέδιο το δεύτερο μέλος του τριμελούς αυτού οργάνου (του οποίου προβλέπεται μάλιστα και ότι προεδρεύει)· εισαγγελέα δηλαδή, ο οποίος είναι εγκατεστημένος στην υπηρεσία, όργανα της οποίας του εισηγήθηκαν την έκδοση της διάταξης (Πρβλ. ανωτέρω υπό 1). Και το μέλος αυτό καλείται να αποφασίσει επί των συνεπειών πράξεως του ή πράξεως του προκατόχου του ή κάποιου προκατόχου του. Επομένως, η αρμοδιότητα αυτή πρέπει να επιστρέψει στην ΑΔΑΕ, όπως, εξ άλλου, παγίως προβλέπονταν από της ιδρύσεως της το 2003 μέχρι την κατάργηση του δικαιώματος ενημέρωσης του θιγέντος, όταν η άρση του απορρήτου του είχε γίνει για λόγους εθνικής ασφάλειας· κατάργηση που έγινε με την διάταξη της παρ.1 άρθρου 87 Ν.4790/2021, ΦΕΚ Α 48/31.3.2021.

4β) Περαιτέρω, η μη τεκμηριούμενη απαγόρευση αποτύπωσης της τυχόν μειοψηφίας και της τήρησης πρακτικών καθιστά προβληματική την συμμετοχή του κάθε μέλους που για λόγους συνειδησιακούς θα ήθελε να μειοψηφήσει και να αποτυπωθεί η αποκλίνουσα γνώμη του για ένα τόσο σοβαρό θέμα σε ένα πρακτικό. Σε κάθε δε περίπτωση είναι δύσκολα συμβατό με το άρθρο 101Α παρ. 2 του Συντάγματος και ειδικότερα με την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία που απολαμβάνει ένα μέλος συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής (άρα και ο Πρόεδρος της ΑΔΑΕ), επιλεγέν από άμεσο συνταγματικό όργανο (την Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής) το να υποχρεούται το μέλος αυτό, το οποίο δεν είναι ένας απλός διοικητικός υπάλληλος, να συμμετέχει σε ένα διοικητικό όργανο (η συμμετοχή του εισαγγελικού λειτουργού δεν το καθιστά δικαστικό), στο οποίο δεν θα έχει καμία αξία και καμία αποτύπωση η τυχόν μειοψηφήσασα γνώμη του, η δε παρουσία του θα προσφέρει απλή νομιμοποίηση της όποιας απόφασης έχουν λάβει τα δύο άλλα μέλη.

4γ) Το χρονικό διάστημα των τριών ετών μετά την λήξη της άρσης του απορρήτου για να επιτραπεί η υποβολή αίτησης, που προβλέπεται στην αυτή παράγραφο και άρθρο (άρθρο 4§7) του νομοσχεδίου είναι υπερβολικά μακρύ και άνευ αποχρώντος λόγου μεγάλο. Δεν υπάρχει, πράγματι, αποχρών λόγος στην περίπτωση που έχει διαπιστωθεί ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός, για τον οποίο διατάχθηκε η άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, να μην γνωστοποιείται άμεσα η λήψη του μέτρου στον θιγέντα.

4δ) Στην ίδια διάταξη του νομοσχεδίου προβλέπεται ότι στην ενημέρωση του θιγέντος γίνεται αναφορά μόνο της επιβολή του περιοριστικού μέτρου και της διάρκειάς του και όχι των λόγων, για τους οποίους είχε ληφθεί το μέτρο. Έτσι, όμως, η ενημέρωση του θιγέντος δεν εκπληρώνει τον σκοπό για τον οποίο, σύμφωνα με την προαναφερθείσα νομολογία του ΕΔΔΑ (βλ. ανωτέρω υπό 4α), πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται αυτή η εκ των υστέρων κοινοποίηση. Και ο σκοπός αυτός δεν είναι άλλος από τη χορήγηση στον θιγέντα της δυνατότητας άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, προκειμένου να υπερασπισθεί τα δικαιώματα και έννομα συμφέροντα του

απέναντι σε κάθε τυχόν μη σύννομη, ή καταχρηστική και δυσανάλογη εις βάρος του χρήση του μέτρου· χρήση που ισοδυναμεί με παραβίαση του δικαιώματος του σε προστασία του ιδιωτικού του βίου. Χωρίς δε γνώση της αιτιολογίας δεν μπορεί ο θιγείς να ασκήσει αποτελεσματικά το δικαίωμα του σε δικαστική προστασία, που κατοχυρώνεται από το άρθρο 20§1 του Συντάγματος.

4ε) Τέλος, πρέπει να προσδιοριστεί αν η διάταξη του άρθρου 4§7 καταλαμβάνει και τις ήδη εκκρεμείς ενώπιον της ΑΔΑΕ αιτήσεις πολιτών, που ζητούν να πληροφορηθούν αν έχει αρθεί κατά το παρελθόν το απόρρητο των επικοινωνιών τους.

- **20 Νοεμβρίου 2022, 16:55 |**

Όταν λέμε εθνική ασφάλεια, να μιλάμε μόνο για εθνική ασφάλεια. Καμία άρση απορρήτου χωρίς σοβαρότατες ενδείξεις και μόνο για εθνική ασφάλεια και για διαλεύκανση σοβαρών εγκλημάτων. Όχι ο καθείς να μπορεί να βρίσκει σε ποιόν ανήκει ένα τηλέφωνο, ανεφ λόγου και αιτίας. Να γίνει έλεγχος και στα καταστήματα κινητής και υποκαταστήματα, ώστε να βρεθούν οι παρανομίες που πράττονται σε λογισμικά και στοιχεία συνδρομητών.

- **20 Νοεμβρίου 2022, 13:03 |**

Εδάφιο 7. Κατ' εμέ ακατανόητο. Αν η ΕΥΠ λειτουργεί επαγγελματικά ο ενδιαφερόμενος δε θα αντιληφθεί ότι παρακολουθείται. Η υπηρεσία, πρέπει να τον καλέσει σχεδόν αμέσως μετά το τερματισμό της παρακολουθήσεως (εκτός εθν. Ασφάλειας) και να τον/την ενημερώσει πλήρως. Θα επιτρέπεται η προσφυγή στη Δικαιοσύνη; Προφανώς όχι. Κάποια πάγια αποζημίωση; Η περίπτωση θα λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της ΕΥΠ και των υπαλλήλων;

- **17 Νοεμβρίου 2022, 10:32 |**

Στον σκοπό της άρσης (γ) πρέπει να συγκεκριμενοποιηθούν τα ελάχιστα στοιχεία συμπεριλαμβανομένων μίας πλήρης δήλωσης των γεγονότων και των περιστάσεων που επικαλείται ο αιτών, για να δικαιολογήσει την πεποίθησή του ότι πρέπει να εκδοθεί εντολή, συμπεριλαμβανομένων:

α) λεπτομερειών σχετικά με το συγκεκριμένο αδίκημα που έχει διαπραχθεί, ή πρόκειται να διαπραχθεί, μίας περιγραφής της φύσης και της θέσης των εγκαταστάσεων από τις οποίες ή του τόπου όπου πρόκειται να υποκλαπεί η επικοινωνία ή του λογισμικού, β) ειδική περιγραφή του είδους των επικοινωνιών που επιδιώκονται να υποκλαπούν, και γ) την πλήρη ταυτότητα του και ποινικό και άλλα στοιχεία μητρώου του ατόμου, εάν είναι φυσικά γνωστή, που διαπράττει το αδίκημα και του οποίου οι επικοινωνίες πρόκειται να τεθούν υπό παρακολούθηση.

Αυτό θα ευθυγραμμίσει την προσπάθεια επικαιροποίησης του νόμου με παρόμοιες νομοθεσίες σε χώρες του εξωτερικού (π.χ. 18 U.S. Code § 2518 – Procedure for interception of wire, oral, or electronic communications) καθώς και το GDPR.

- **16 Νοεμβρίου 2022, 14:47 |**

Κρίνω ότι τα 3 έτη πρέπει να γίνουν 1 έτος

- **15 Νοεμβρίου 2022, 23:39 |**

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ 3 : “ Η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας που αφορά πολιτικά πρόσωπα υποβάλλεται στον Προέδρο της Βουλής, προκειμένου να χορηγήσει σχετική άδεια.”

Δεδομένου ότι ο ΠτΒ προέρχεται από την πλειοψηφία του Σώματος, που ουσιαστικά είναι και η Κυβερνητική πλειοψηφία, αυτό δίνει την δυνατότητα αποκλειστικά στην εκάστοτε εκτελεστική εξουσία να έχει την δυνατότητα άσκησης πίεσης στους πολιτικούς της αντιπάλους. Δηλαδή ο ΠτΒ θα γνωρίζει (και μάλιστα θα έχει εγκρίνει) ότι ο οιοσδήποτε βουλευτής, πιθανότατα και πολιτικός αντίπαλος της παράταξης από την οποία ο ΠτΒ προέρχεται, παρακολουθείται από την ΕΥΠ (χωρίς προφανώς αυτό να έχει ανακοινωθεί στο Κοινοβούλιο), και όλο αυτό μπορεί να συμβιβάζεται με την έννοια του κοινοβουλευτισμού ;;;

- **15 Νοεμβρίου 2022, 21:43 |**

Για λόγους Εθνικής Ασφαλείας όλοι οι πολιτικοί (βουλευτές και οι γραμματείς τους, γενικοί γραμματείς Υπουργείων, περιφερειάρχες, νομάρχες, δήμαρχοι,) θα πρέπει να παρακολουθούνται καθ όλη την διάρκεια της θητείας τους και να καταγράφονται οι κλήσεις (όχι οι συνομιλίες, μόνο οι αριθμοί) και από την επεξεργασία των στοιχείων των κληθέντων – καλουμένων αριθμών να

προκύπτει αν χρειάζεται και παρακολούθηση «διά ζώσης». Ειδικά για την περιοχή της Θράκης να είναι απαραίτητη η γραπτή συναίνεση όλων των υποψηφίων πολιτικών στα παραπάνω πριν τις οποιεσδήποτε εκλογές.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 19:58 |**

Η παράγραφος 7 του αρθρ. 4 του υπο διαβούλευση νομοσχεδίου που προβλέπει την ενημέρωση του παρακαλουθούμενου για λόγους Εθνικής Ασφάλειας, υπό προϋποθέσεις, μετά από 3 έτη από την παύση της ισχύος της εισαγγελικής διάταξης όπως αναφέρει χαρακτηριστικά και η αρμόδια από το Σύνταγμα αρμόδια Αρχή η ΑΔΑΕ δεν είναι στην κατεύθυνση της προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων και φαίνεται να εξυπηρετεί άλλους σκοπούς.

Συγκεκριμένα στην Έκθεση Πεπραγμένων για το 2021 η Ανεξάρτητη Αρχή αναφέρει:

«Η υποχρέωση ενημέρωσης των θιγόμενων από το μέτρο της άρσης περιλαμβάνεται μεταξύ των πάγιων κριτηρίων της νομολογίας του ΕΔΔΑ τα οποία θα πρέπει να πληρούνται προκειμένου να καταγνωστεί η συμβατότητα του εθνικού δικαίου προς την ΕΣΔΑ. Όπως έχει κριθεί από το ΕΔΔΑ, το ζήτημα της εκ των υστέρων -μετά το πέρας της άρσης του επικοινωνιακού απορρήτου- γνωστοποίησης στον θιγόμενο, ότι είχε κατά το παρελθόν διαταχθεί εις βάρος του το εν λόγω μέτρο, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το ζήτημα της αποτελεσματικής προσφυγής, άλλως με την εκ μέρους του θιγόμενου δυνατότητα άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και μέσων προκειμένου να υπερασπισθεί τα δικαιώματα και έννομα συμφέροντά του απέναντι σε κάθε τυχόν μη σύννομη ή καταχρηστική και δυσανάλογη εις βάρος του χρήση του μέτρου.»

Με την προτεινόμενη διάταξη ο παρακαλουθούμενος χάνει ουσιαστικά την δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων του, καθώς η περίοδος των 3 ετών είναι πολύ μεγάλη και ο χρόνος αυτός αποστερεί την δυνατότητα για μια δίκαιη δίκη.

Η επίκληση των πρακτικών άλλων χωρών δεν είναι δόκιμη, καθώς η διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 5 του Ν. 2225/1994, πριν την τροποποίησή της με το άρθρο 87 του Ν. 4790/2021 (Α' 48) που όριζε τα εξής: ««9. Μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης και υπό την αναγκαία προϋπόθεση ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε, μπορεί η Α.Δ.Α.Ε. να αποφασίζει τη γνωστοποίηση της επιβολής του στους θιγόμενους.»», ήταν αρκετή για να εγγυηθεί τα ατομικά δικαιώματα.

Το μόνο που χρειάζεται είναι η κατάργηση του άρθρου 87 του Ν. 4790/2021 και επιπλέον να δοθεί με το υπο διαβούλευση νόμο η αναδρομική δυνατότητα στον παρακαλουθούμενο για λόγους Εθνικής Ασφάλειας να μπορεί να ενημερωθεί από την ΑΔΑΕ για τους λόγους της παρακολούθησης του.

Άρθρο 5 Διαχείριση υλικού σε άρσεις για λόγους εθνικής ασφάλειας (5 σχόλια)

• **22 Νοεμβρίου 2022, 11:27 |**

1. Η εξάμηνη περίοδος διαγραφής απέχει πολύ από την 3ετή περίοδο του Αρθ.4 παρ.7, με αποτέλεσμα να υπάρχει ορατός κίνδυνος αφαίρεσης των απαραίτητων εργαλείων έννομης προστασίας- αποδεικτικών μέσων από το υποκείμενο της άρσης του απορρήτου.
2. Ακρώς προβληματική η αναφορά σε δυνατότητα ταχύτερης διαγραφής του υλικού «εάν συντρέχει ειδικός λόγος» στην παρ.2 του άρθρου. Η φράση «εάν συντρέχει ειδικός λόγος» θα πρέπει είτε να εξειδικευτεί ως προς την σημασία της είτε να αφαιρεθεί για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Τέλος, εντοπίζεται προφανής ασυμφωνία των προθεσμιών του άρθρου 5 με την 3ετή προθεσμία του άρθρου 4.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:37 |**

Δεν προβλέπεται ποιος φορέας ελέγχει τη διαγραφή ή την καταστροφή του υλικού στις διάφορες σχετικές περιπτώσεις περί των οποίων διαλαμβάνει το άρθρο αυτό. Στην παρ. 5 δεν προβλέπεται η σύνταξη έκθεσης για την καταστροφή, σε αντίθεση με τις παρ. 3 και 4 του ίδιου άρθρου.

• **17 Νοεμβρίου 2022, 09:17 |**

Παράγραφος 2. Μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την παύση της ισχύος της εισαγγελικής διάταξης για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας, το υλικό που αποτυπώθηκε στο σύστημα επισυνδέσεων διαγράφεται αυτόματα από το σύστημα.....μπορεί

να διαγραφεί από το σύστημα υλικό που αποτυπώθηκε και πριν τη συμπλήρωση των έξι (6) μηνών, εάν συντρέχει ειδικός λόγος προς τούτο.....

Τίθεται το εξής ζήτημα: Αν κάποιο πολιτικό πρόσωπο μάθει ότι παρακολουθείται μετά από 6 μήνες το υλικό της παρακολούθησης δεν θα υπάρχει καθώς αυτό διαγράφεται αυτόματα από το σύστημα. Επίσης το υλικό μπορεί να διαγραφεί και νωρίτερα των έξι (6) μηνών εάν συντρέχει ειδικός λόγος. Δεν καθορίζεται ποιος είναι ο ειδικός λόγος για διαγραφή υλικού σε διάστημα μικρότερο των έξι (6) μηνών.

- **16 Νοεμβρίου 2022, 14:29 |**

Για λόγους εθνικής ασφάλειας, ειδικά των πολιτικών προσώπων, δεν πρέπει να διαγράφονται ποτέ τα στοιχεία.

- **15 Νοεμβρίου 2022, 23:08 |**

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ 7: <> και σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ 2: <>

Τι νόημα έχει να υπάρχει η γνωστοποίηση του περιοριστικού μέτρου στον θιγόμενο μετά από 3 χρόνια – όταν το περιεχόμενο της παρακολούθησης έχει καταστραφεί στους 6 μήνες και δεν μπορεί να αποδειχθεί έτσι η νομιμότητα ή μη της παρακολούθησης και άρα δεν μπορεί να ασκηθεί οιοδήποτε ένδικο μέσο αφού τα αποδεικτικά στοιχεία έχουν καταστραφεί νωρίτερα ;;;

Άρθρο 6 Άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διακρίβωση των εγκλημάτων (15 σχόλια)

- **22 Νοεμβρίου 2022, 17:38 | 259, 239 Π.Κ.**

Να αίρεται το απόρρητο και για τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 259 Π.Κ., 239 Π.Κ., αφού για την στοιχειοθέτησή τους προϋποτίθεται το στοιχείο του σκοπού παράνομου οφέλους και της εν γνώσει έκθεσης σε δίωξη , αντίστοιχα. Τούτο διότι τα σχετικά αντικείμενα παρουσιάζουν αποδεικτικές δυσχέρειες και συνήθως οι δικαστικές αποφάσεις στηρίζονται σε ενδείκτες του σκοπού ή της γνώσης δηλαδή σε γεγονότα από τα οποία έμμεσα συνάγεται ιδιαίτερη φιλία ή έχθρα με τον οφελούμενο η τον βλαπτόμενο. Πόσο χρήσιμο θα ήταν σε αυτές τις περιπτώσεις να υπήρχε το εν λόγω αποδεικτικό εργαλείο, τουλάχιστον για τις σοβαρές μορφές των εν λόγω αδικημάτων (λχ. παράβαση καθήκοντος συνεπεία της οποίας τελέσθηκε κακούργημα). Σήμερα αρκετες από τις εν λόγω περιπτώσεις άγονται στο ακροατήριο επειδή στοιχειοθετούνται αντικειμενικά και επειδή δεν αποδεικνύεται λχ. ο σκοπός παρανόμου οφέλους η βλάβης τρίτου, συχνά υπάρχει αθώωση λόγω αμφιβολιών. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα οι έντιμοι που ήχθησαν στο ακροατήριο να γίνονται ευθυνόφοβοι και οι επίορκοι που αθώωθηκαν να αποθρασύνονται και με αυτό τον τρόπο νοθεύεται, αντίστοιχα η διοικητική δράση.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 17:22 |**

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 του Σχεδίου Νόμου, η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακούργημάτων που προβλέπονται από τον Ποινικό Κώδικα, τον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα και τους ειδικούς ποινικούς νόμους, καθώς και για τη διακρίβωση των πλημμελημάτων που περιοριστικά προβλέπονται από το άρθρο αυτό. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, η άρση στρέφεται μόνο κατά συγκεκριμένου προσώπου ή προσώπων που έχουν σχέση με την υπόθεση που ερευνάται ή για τα οποία, βάσει συγκεκριμένων περιστατικών, προκύπτει ότι λαμβάνουν ή μεταφέρουν συγκεκριμένα μηνύματα που αφορούν ή προέρχονται από τον κατηγορούμενο ή χρησιμοποιούνται ως σύνδεσμοί του.

Πλην όμως, η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών στρέφεται και κατά του παρόχου υπηρεσιών επικοινωνίας, τον οποίον διατάζει το αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών ή Πλημμελειοδικών να γνωστοποιήσει τα στοιχεία, που θεωρούνται απαραίτητα για τη διακρίβωση τέλεσης του εκάστοτε αδικήματος. Ο πάροχος ωστόσο δεν διαθέτει από τη διατύπωση του άρθρου αυτού τη δυνατότητα να αντιλέξει κατά βουλευμάτων, τα οποία ενδεχομένως πάσχουν ακυρότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠΔ και του ΠΚ. Αντιθέτως, είναι υποχρεωμένος να πειθαρχήσει με τα βουλεύματα αυτά, ακόμη κι αν με την εκτέλεση των πράξεων που τα βουλεύματα επιτάσσουν, προβαίνει στην τέλεση άλλων αδικημάτων, όπως για παράδειγμα το αδίκημα του άρθρου 38 του ν. 4624/2019. Συνεπώς, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα προβολής επιχειρημάτων από τους παρόχους υπηρεσιών επικοινωνίας έναντι βουλευμάτων με τα οποία διατάσσεται η άρση του απορρήτου.

Έτι περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου, προβλέπεται η διαταγή της άρσης του απορρήτου από τον εισαγγελέα που διεξάγει την προανάκριση ή την προκαταρκτική εξέταση, ή τον ανακριτή που ενεργεί τακτική ανάκριση, σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Η σχετική αίτηση, σύμφωνα με την διατύπωση του άρθρου, εισάγεται στο Συμβούλιο εντός τριών (3) ημερών, ενώ η ισχύς της παύει με τη λήξη της τριήμερης προθεσμίας ή από την έκδοση του σχετικού βουλεύματος, αν το ζήτημα εισήχθη εμπρόθεσμα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, προκύπτει μείζον ζήτημα για τους παρόχους υπηρεσιών επικοινωνίας, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν εάν η διάταξη του εισαγγελέα ή του ανακριτή εισήχθη ή όχι εμπροθέσμως στο αρμόδιο Συμβούλιο, ούτε φυσικά ενημερώνεται για την έκδοση ή όχι του σχετικού βουλεύματος από το αρμόδιο Συμβούλιο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι πάροχοι καλούνται να εκτελέσουν την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών, παρότι ενδέχεται η διάταξη του εισαγγελέα ή του ανακριτή να μην εισαχθεί εμπροθέσμως ή να μην καταλήξει σε έκδοση βουλεύματος από το Συμβούλιο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενδέχεται να προκύψουν ποινικές ή αστικές ευθύνες για τους παρόχους.

Προτείνεται η αναδιαμόρφωση του συγκεκριμένου άρθρου, ώστε να διαρθρωθεί η διαδικασία με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται ο έλεγχος νομιμότητας τόσο των βουλεύματων όσο και των εισαγγελικών διατάξεων από τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία άρσης του απορρήτου. Σε κάθε περίπτωση, η ρύθμιση της παραγράφου 1 εμφανίζεται ατελής/ελλιπής καθώς από προφανή αβλεψία έχει παραληφθεί κείμενο (βλ. τέλος παραγράφου: «... και τους ειδικούς ποινικούς νόμους και τον ...»)

- **22 Νοεμβρίου 2022, 17:20 |**

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 του Σχεδίου Νόμου, η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από τον Ποινικό Κώδικα, τον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα και τους ειδικούς ποινικούς νόμους, καθώς και για τη διακρίβωση των πλημμελημάτων που περιοριστικά προβλέπονται από το άρθρο αυτό. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, η άρση στρέφεται μόνο κατά συγκεκριμένου προσώπου ή προσώπων που έχουν σχέση με την υπόθεση που ερευνάται ή για τα οποία, βάσει συγκεκριμένων περιστατικών, προκύπτει ότι λαμβάνουν ή μεταφέρουν συγκεκριμένα μηνύματα που αφορούν ή προέρχονται από τον κατηγορούμενο ή χρησιμοποιούνται ως σύνδεσμοί του. Πλην όμως, η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών στρέφεται και κατά του παρόχου υπηρεσιών επικοινωνίας, τον οποίον διατάζει το αρμόδιο Συμβούλιο Εφετών ή Πλημμελειοδικών να γνωστοποιήσει τα στοιχεία, που θεωρούνται απαραίτητα για τη διακρίβωση τέλεσης του εκάστοτε αδικήματος. Ο πάροχος ωστόσο δεν διαθέτει από τη διατύπωση του άρθρου αυτού τη δυνατότητα να αντιλέξει κατά βουλεύματων, τα οποία ενδεχομένως πάσχουν ακυρότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠΔ και του ΠΚ. Αντιθέτως, είναι υποχρεωμένος να πειθαρχήσει με τα βουλεύματα αυτά, ακόμη κι αν με την εκτέλεση των πράξεων που τα βουλεύματα επιτάσσουν, προβαίνει στην τέλεση άλλων αδικημάτων, όπως για παράδειγμα το αδίκημα του άρθρου 38 του ν. 4624/2019. Συνεπώς, θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα προβολής επιχειρημάτων από τους παρόχους υπηρεσιών επικοινωνίας έναντι βουλεύματων με τα οποία διατάσσεται η άρση του απορρήτου. Έτι περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου, προβλέπεται η διαταγή της άρσης του απορρήτου από τον εισαγγελέα που διεξάγει την προανάκριση ή την προκαταρκτική εξέταση, ή τον ανακριτή που ενεργεί τακτική ανάκριση, σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Η σχετική αίτηση, σύμφωνα με την διατύπωση του άρθρου, εισάγεται στο Συμβούλιο εντός τριών (3) ημερών, ενώ η ισχύς της παύει με τη λήξη της τριήμερης προθεσμίας ή από την έκδοση του σχετικού βουλεύματος, αν το ζήτημα εισήχθη εμπρόθεσμα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, προκύπτει μείζον ζήτημα για τους παρόχους υπηρεσιών επικοινωνίας, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν εάν η διάταξη του εισαγγελέα ή του ανακριτή εισήχθη ή όχι εμπροθέσμως στο αρμόδιο Συμβούλιο, ούτε φυσικά ενημερώνεται για την έκδοση ή όχι του σχετικού βουλεύματος από το αρμόδιο Συμβούλιο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι πάροχοι καλούνται να εκτελέσουν την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών, παρότι ενδέχεται η διάταξη του εισαγγελέα ή του ανακριτή να μην εισαχθεί εμπροθέσμως ή να μην καταλήξει σε έκδοση βουλεύματος από το Συμβούλιο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενδέχεται να προκύψουν

ποινικές ή αστικές ευθύνες για τους παρόχους. Προτείνεται η αναδιαμόρφωση του συγκεκριμένου άρθρου, ώστε να διαρθρωθεί η διαδικασία με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται ο έλεγχος νομιμότητας τόσο των βουλευμάτων όσο και των εισαγγελικών διατάξεων από τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία άρσης του απορρήτου. Σε κάθε περίπτωση, η ρύθμιση της παραγράφου 1 εμφανίζεται ατελής/ελλιπής καθώς από προφανή αβλεψία έχει παραληφθεί κείμενο (βλ. τέλος παραγράφου: «... και τους ειδικούς ποινικούς νόμους και τον ...»)

- **22 Νοεμβρίου 2022, 17:38 |**

Με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της διαδικτυακής πειρατείας, προτείνεται στα αδικήματα σε βαθμό πλημμελήματος για τα οποία θα επιτρέπεται με τον καινούργιο νόμο η άρση του απορρήτου, να προστεθούν και τα πλημμελήματα της διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Σήμερα η ισχύουσα νομοθεσία επιτρέπει την άρση του απορρήτου για τα αδικήματα αυτά μόνο σε βαθμό κακουργήματος. Σημειώνεται δε ότι ήδη το σχέδιο νόμου έχει συμπεριλάβει στα αδικήματα για τα οποία θα επιτρέπεται η άρση του απορρήτου και νέα πλημμελήματα σε σχέση με αυτά που προέβλεπε το ισχύον πλαίσιο. Για το σκοπό αυτό στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου προτείνεται να προστεθεί περίπτωση «ζ) ως εξής: «ζ) το νόμο 2121/1993 (Α'25) για την προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων που τελείται στο διαδίκτυο».

- **22 Νοεμβρίου 2022, 16:51 |**

Η πρόταση της παραγράφου 1 του άρθρου 6 είναι ελλιπής.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 15:00 |**

Ιδιαίτερη μεία θα πρέπει να γίνει για τα αδικήματα που προκύπτουν από τη χρήση του διαδικτύου (υποκλοπή κωδικών τραπεζικών λογαριασμών, τυχερά παίγνια, πνευματικά δικαιώματα, ψεύτικοι ιστότοποι πώλησης ειδών ένδυσης, ιστότοποι πώλησης φαρμακευτικών και παραφαρμακευτικώνσκευασμάτων) σε τέσσερις ενότητες:

- 1) στον εντοπισμό του πραγματικού δικαιούχου/ιδιοκτήτη του ιστοτόπου που προσφέρει παράνομη δραστηριότητα

- 2) στον εντοπισμό των επισκεπτών του ιστοτόπου, οι οποίοι προβαίνουν σε παράνομες πράξεις

- 3) στην ροή των μεταξύ τους χρηματικών συναλλαγών

- 4) στα μέσα που διευκολύνουν την σύνδεση των επισκεπτών στους παράνομους ιστοτόπους

Ο κάθε πολίτης, λόγω της παγκοσμιοτητας του διαδικτύου, έχει πρόσβαση σε ιστοτόπους των οποίων οι πραγματικοί κάτοχοι δεν έχουν έδρα την Ελλάδα, πολλές φορές ούτε καν την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Η παροχή παράνομων δραστηριοτήτων μέσω κάποιων ιστοτόπων διευκολύνει αυτούς που την παρέχουν καθώς είναι δύσκολο για τις Ελληνικές διωκτικές και Δικαστικές Αρχές να εντοπισθούν οι πραγματικοί κάτοχοι αυτών καθώς οι περισσότεροι ιστότοποι αγοράζονται και φιλοξενούνται σε servers άλλων χωρών.

Η φραγή, δε, αυτών των ιστοτόπων δεν είναι επαρκές μέτρο καθώς την επόμενη στιγμή εμφανίζεται ένας νέος ιστότοπος με παρόμοιο όνομα και ίδιο περιεχόμενο (mirror ιστότοπος) ή χρησιμοποιούνται μέσα που διευκολύνουν την επίσκεψη στους ιστοτόπους αυτούς. Για παράδειγμα, εάν ένας ιστότοπος που παρέχει τυχερά παίγνια (και απευθύνεται στο Ελληνικό κοινό) εντοπισθεί, θα προστεθεί στην blacklist της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και από εκείνη τη στιγμή θεωρείται παράνομος.

Ο ιστότοπος αυτός έχει κατοχυρωθεί από κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δηλαδή αυτό το πρόσωπο έχει πληρώσει με κάποιο μέσο πληρωμής προκειμένου να αγοράσει το όνομα του ιστοτόπου και την φιλοξενία του περιεχομένου αυτού. Τα στοιχεία του ιδιοκτήτη και πραγματικού δικαιούχου (μητρώο whois) καλύπτονται από τη νομοθεσία περί Προσωπικών Δεδομένων. Για να έχουν πρόσβαση οι διωκτικές και δικαστικές αρχές στον ιδιοκτήτη πρέπει να προβούν σε άρση απορρήτου ως προς την ταυτότητα του ιδιοκτήτη του ιστοτόπου και το χρηματοπιστωτικό μέσο με το οποίο πλήρωσε. Από την άλλη πλευρά, θα μπορούσε να υπάρξει άρση απορρήτου και ως προς

τους επισκέπτες των ιστοτόπων αυτών, δηλ τον εντοπισμό των διευθύνσεων IP που κατέχουν οι επισκέπτες που συμμετέχουν σε τυχερά παίγνια. Εάν η εταιρεία (registrant) που έχει αναλάβει την κατοχύρωση του ονόματος χώρου (domain name) και η εταιρεία που έχει τη φιλοξενία του ιστοτόπου (hosting) έχει έδρα την Ελλάδα, η διαδικασία άμεσης άρσης θα πρέπει να προβλεφθεί από το νομικό πλαίσιο. Η δυσκολία είναι στην περίπτωση που η εταιρεία η οποία κατοχύρωσε το όνομα χώρου (registrant) και η εταιρεία που παρέχει τη φιλοξενία (hosting) βρίσκονται στο εξωτερικό ακόμα και εάν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα. Εκεί θα πρέπει να εκδίδεται εισαγγελική παραγγελία για άσκηση της άρσης μέσω των διεθνών φορέων (Interpol κτλ). Το ίδιο ισχύει και για χρηματοπιστωτικά μέσα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα αλλά έχουν έδρα το εξωτερικό και στα οποία οι συναλλαγές διεξάγονται μέσω του διαδικτύου, για υπηρεσίες/εφαρμογές που παρέχονται προς τη διευκόλυνση της επίσκεψης σε παράνομους ιστοτόπους (π.χ. υπηρεσίες VPN, public DNS κτλ) αλλά και για εφαρμογές που εγκαθίστανται σε κινητά τηλέφωνα (apps). Πριν από την άσκηση της άρσης απορρήτου, χρήσιμο θα είναι να ελέγχεται στατιστικά η κίνηση των ύποπτων ιστοτόπων ως ισχυρή ένδειξη για την αναγκαιότητα άσκησης της άρσης απορρήτου, δηλ. εάν διαπιστώνεται ότι ο παράνομος ιστοτόπος έχει μεγάλη (πλήθος) επισκεψιμότητα από την Ελλάδα, ή ότι οι IP των επισκεπτών εντοπίζονται σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο (π.χ. γήπεδο) ή ακόμα και συγκεκριμένο νομικό πρόσωπο (π.χ. κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος). Για την εξυπηρέτηση της παραπάνω ανάγκης θα μπορούσε να οριστεί ειδικός server (DNS), ο οποίος θα διατηρείται στην αρμόδια υπηρεσία (π.χ. ΑΔΑΕ) και στον οποίο θα ανακατευθύνονται οι ύποπτοι ιστοτόποι από τους ISPs (κατόπιν εισαγγελικής εντολής) με σκοπό την καταγραφή της κίνησης τους, καταρχήν σε στατιστικό επίπεδο, και ύστερα για άρση απορρήτου και η πληροφορία αυτή θα παραμένει αποθηκευμένη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 11:08 |**

Η Homo Digitalis συντάσσεται με τις παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ σχετικά με το παρόν άρθρο όπως αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστοτόπο της και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση.

Ο ν.2225/1994 προέβαινε σε εξαντλητική απαρίθμηση των εγκλημάτων για τα οποία επιτρέπεται η άρση του απορρήτου. Με το παρόν νομοσχέδιο, η άρση του απορρήτου επιτρέπεται πλέον για όλα τα κακουργήματα, ενώ μόνο αναφορικά με τα πλημμελήματα προβαίνει σε περιοριστική απαρίθμηση.

Κάτι τέτοιο παραβιάζει την πρόβλεψη του άρθρου 19 παρ. 1 του Συντάγματος, σύμφωνα με την οποία: “ Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δεν δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.”

Το Σύνταγμα ορίζει ρητά πως το απόρρητο είναι ο κανόνας και η άρση του είναι η εξαίρεση. Με το νέο νομοσχέδιο όμως, για περίπου τα μισά, αν όχι για τα περισσότερα, αδικήματα του Ποινικού κώδικα προβλέπεται πλέον η δυνατότητα άρσης του απορρήτου.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 09:25 |**

Στο άρθρο 6 παρ.1, η φράση δεν έχει ολοκληρωθεί.

- **21 Νοεμβρίου 2022, 21:28 |**

Θα ήθελα καταρχήν να συμφωνήσω και εν συνεχεία να υπερθεματίσω στα σχόλια της ΑΔΑΕ και του Νικόλαου. Το αθώος μέχρι αποδείξεως του εναντίου μετατρέπεται σε ένοχος μέχρι αποδείξεως του εναντίου. Ειδικά για όσους δεν ανήκουν σε κάποιο κόμμα ή έχουν κάποιου είδους εταιρικής ή συνδικαλιστικής προστασίας.

Η παραβίαση ή άρση του απορρήτου (ο χαρακτηρισμός εξαρτάται από το αν δίνει αν άδεια ο εισαγγελέας...)είναι μια τιμωρία, μια βίαιη πράξη ούτως ή άλλως. Το γεγονός ότι μπορεί να καταστρέφονται τα στοιχεία δεν προφυλάσσει απαραίτητα το υποκείμενο της παρακολούθησης αλλά ούτε όσους συνομίλησαν μαζί του. Πλήθος ευαίσθητων πληροφοριών πιθανά έχουν διαχυθεί και εν τέλει δε θα μπορεί να έχει γνώση περί τίνος πρόκειται , τι διέρρευσε από την προσωπική του

ζωή και σε ποιον. Είναι αδιάφθοροι και ανένταχτοι όλοι όσοι έχουν πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες?Μοιάζει η ιδιωτικότητα να καταργείται και με το νόμο.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:05 |**

Το μέλος της Ολομέλειας Δημ. Βέργαδος δήλωσε ότι συμφωνεί, κατ' αρχήν, με το περιεχόμενο του νομοσχεδίου και διατύπωσε τις ακόλουθες παρατηρήσεις επί επιμέρους άρθρων του νομοσχεδίου (οι παρατηρήσεις αυτές έχουν ήδη υιοθετηθεί και από την πλειοψηφία των μελών της Ολομέλειας της ΑΔΑΕ, έστω και με εν μέρει διαφορετική διατύπωση):

1. Με το άρθρο 6 παρ. 1 προβλέπεται η άρση του απορρήτου για όλα ανεξαιρέτως τα κακουργήματα χωρίς να εξετάζεται ποια εξ αυτών είναι ιδιαιτέρως σοβαρά αδικήματα, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα (άρθρο 19 παρ. 1), η διατύπωση του οποίου (ιδιαιτέρως σοβαρά αδικήματα) επιβάλλει την ειδική κρίση για τη σοβαρότητα του κάθε αδικήματος, όπως άλλωστε συνέβαινε μέχρι σήμερα με τη συγκεκριμένη απαρίθμηση στον νόμο των κακουργημάτων που δικαιολογούν την άρση του απορρήτου.

2. Στο άρθρο 6 παρ. 3 γίνεται αναφορά σε βούλευμα σε βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών ή Πλημμελειοδικών, ενώ η παρ. 5 αναφέρεται σε διάταξη του Συμβουλίου. Προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ο ίδιος όρος ή βούλευμα ή διάταξη.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:21 |**

1. Με το άρθρο 6 του νομοσχεδίου εγκαταλείπεται η μέχρι τώρα φιλοσοφία του ν. 2225/1994 που επέβαλε (και ορθά) την απαρίθμηση των βαριών εγκλημάτων για τα οποία προβλέπεται η άρση του απορρήτου (κάτι το οποίο στοιχούσε με την συνταγματική αρχιτεκτονική που θέλει το απόρρητο των επικοινωνιών να είναι απολύτως απαραβίαστο και η «παραβίαση» του για την διακρίβωση αδικημάτων να είναι η εξαίρεση σε ένα κανόνα□ η διατύπωση του Συντάγματος είναι «ιδιαιτέρα σοβαρά εγκλήματα»), με βάση ειδική κάθε φορά κρίση περί της ποινικής απαξίας του κάθε συμπεριλαμβανομένου στην απαρίθμηση αδικήματος. Αντίθετα υιοθετείται η ρύθμιση ότι για όλα τα κακουργήματα (του Ποινικού Κώδικα, των ειδικών ποινικών νόμων και του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα) χωρίς εξαίρεση μπορεί να δικαιολογηθεί η άρση του απορρήτου, προστίθεται δε επιπλέον και ένας μεγάλος κατάλογος πλημμελημάτων (πάνω από 50 από μια πρόχειρη καταμέτρηση). Αυτό σημαίνει ότι για περίπου τα μισά, αν όχι τα περισσότερα, αδικήματα του Ποινικού κώδικα προβλέπεται πλέον η δυνατότητα άρσης του απορρήτου. Έτσι όμως η διάταξη παρουσιάζει σοβαρό πρόβλημα ασυμφωνίας με το άρθρο 19 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο του Συντάγματος, διότι μετατρέπει τον κανόνα σε εξαίρεση και την εξαίρεση σε κανόνα. Η διευκόλυνση των διωκτικών αρχών δεν μπορεί να καθίσταται η υπέρτατη επιδίωξη σε μια συνταγματικά ρυθμιζόμενη πολιτεία, έτσι ώστε να λησμονείται ουσιαστικά η συνταγματική επιταγή η άρση του απολύτως απαραβίαστου απορρήτου να γίνεται μόνο για ιδιαίτερα σοβαρά εγκλήματα.

2. Μεταξύ των στοιχείων της διάταξης περιλαμβάνεται στο άρθρο 6 παρ. 8 περιπτ ε του νομοσχεδίου και η εδαφική έκταση εφαρμογής της (χωρική άρση) που δεν συνάδει με τον προσωποποιημένο χαρακτήρα της άρσης του απορρήτου κατά συγκεκριμένου προσώπου ή προσώπων (βλ. άρθρο 6 παρ. 4).

3. Παρ. 3. Αναφέρεται σε βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών ή Πλημμελειοδικών, ενώ η παρ. 5 αναφέρεται σε διάταξη του Συμβουλίου. Πρέπει να ενοποιηθεί ο όρος.

4. Παρ. 6. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την άρση μπορεί να διατάξει ο Εισαγγελέας και ο Ανακριτής, εννοείται από κοινού ή ο καθείς μόνος του; Διότι αμέσως μετά αναφέρεται διαζευκτικά ο Εισαγγελέας ή ο Ανακριτής για να εισαχθεί το ζήτημα στο Συμβούλιο.

5. Παρ. 7. Για τα εγκλήματα των Στρατιωτικών Δικαστηρίων πρέπει να προσδιοριστεί αν υφίστανται ή όχι επείγοντες λόγοι;

6. Παρ. 8. Στο σημείο ζ' η φράση «εφόσον είναι γνωστή» πρέπει να τεθεί ως «εφόσον είναι γνωστά» ώστε να καταλαμβάνει και το όνομα του προσώπου ή των προσώπων κατά των οποίων στρέφεται το μέτρο της άρσης και η φράση να αναδιατυπωθεί στο σύνολό της ως εξής: «το όνομα του προσώπου ή των προσώπων κατά των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης και τη διεύθυνση διαμονής τους, εφόσον είναι γνωστά, άλλως κάθε διαθέσιμο στοιχείο που καθιστά προσωποποιημένο τον χαρακτήρα της άρσης» (π.χ. αριθμός σύνδεσης)

7. Παρ. 10. Στο τελευταίο εδάφιο της εν λόγω παραγράφου ορίζεται ότι «η ΑΔΑΕ απαντά επί του

αιτήματος εντός τριών (3) μηνών, άλλως η αίτηση θεωρείται ότι έχει απορριφθεί». Η σιωπηρή απόρριψη των αιτημάτων των πολιτών, όταν μάλιστα αυτοί ζητούν να πληροφορηθούν αν έχει αρθεί το απόρρητο των επικοινωνιών τους, που σύμφωνα με τα προλεχθέντα είναι θεμελιώδες και απολύτως απαραβίαστο συνταγματικό τους δικαίωμα, αν και είναι γνωστή ως πρακτική στην έννομη τάξη, δεν είναι ο πλέον ενδεδειγμένος από δικαιοκρατική άποψη τρόπος ενημέρωσής τους, διότι η σιωπηρή απόρριψη στερείται εξ ορισμού αιτιολογίας· και χωρίς αιτιολογία μια διοικητική πράξη δεν μπορεί να προσβληθεί από τον θιγόμενο αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας της δίκης με ένδικο βοήθημα ενώπιον της Διοικητικής Δικαιοσύνης.

- **18 Νοεμβρίου 2022, 14:22 |**

Να προστεθεί περίπτωση ζ) στη παράγραφο 2 ως εξής: Το άρθρο 132 του ν. 2725/1999, όπως ισχύει, και αφορά στη χειραγώγηση αθλητικών αγώνων

- **17 Νοεμβρίου 2022, 15:08 |**

Πιστεύω ότι στα πλημμελήματα πρέπει να προστεθεί και το αρ. 346 παρ. 1 και 2 Π.Κ. «Εκδικητική πορνογραφία»

- **17 Νοεμβρίου 2022, 00:10 |**

Χωρίς σαφείς και πειστικούς λόγους, με την προτεινόμενη ρύθμιση διερευνούνται υπέρμετρα οι περιπτώσεις άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών σε περίπτωση διερεύνησης ποινικών αδικημάτων, αφού πλέον θα θεωρείται επιτρεπτή η άρση για όλα τα κακούργηματα του ΠΚ, των ειδικών ποινικών νόμων κλπ διακριτώς. Η υπερβολική διεύρνηση του καταλόγου των αξιοποιώνων πράξεων για τις οποίες είναι επιτρεπτή η άρση ανατρέπει τον χαρακτήρα αυτής ως ειδικής ανακριτικής πράξης, μετατρέποντάς την εκ των πραγμάτων σε γενική. Κατά τον τρόπο αυτό, τίθενται βαθύτεροι περιορισμοί στο θεμελιώδες δικαίωμα του άρθρου 19 Σ. Έτσι, όμως, καταστρατηγείται η συνταγματική πρόβλεψη που ορίζει ότι το δικαίωμα σε ελεύθερη και απόρρητη επικοινωνία είναι απαραβίαστο, υποδηλώνοντας ότι η άρση του απορρήτου θα πρέπει να συνιστά εξαίρεση και όχι τον γενικό κανόνα. Με την υπό συζήτηση διάταξη, η άρση του απορρήτου θα καταστεί συνήθης δικονομική πρακτική, αφού πλέον για κάθε κακούργημα του ΠΚ θα είναι δυνατή η άρση. Τα δικαιοκρατικά προβλήματα που θα προκαλέσει η ψήφιση της εν λόγω ρύθμισης καθίστανται εμφανή αν αναλογιστεί κανείς ότι υπό το νέο νομικό καθεστώς θα είναι κατά βάση εφικτή η άρση του απορρήτου για την εξιχνίαση εγκλημάτων που στρέφονται ακόμη και κατά περιουσιακών αγαθών, χωρίς να εμπεριέχουν το στοιχείο της βλάβης της προσωπικής ελευθερίας, όπως η κακούρηματική υπεξαίρεση, η κακούρηματική απιστία, και πολλά άλλα εγκλήματα όπως η παιδοκτονία, διακοπή της κύησης, τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 4 Ν 2225/1994 και δεν ήταν αποδεικτικά προσπελάσιμα μέσω μιας τόσο επαχθούς ανακριτικής πράξης. Περαιτέρω, θα προκληθεί ο κίνδυνος οι διωκτικές αρχές να καταφεύγουν σε μια εξόχως επαχθή ανακριτική πράξη, παρά το ότι η φύση των διερευνώμενων εγκλημάτων, ακόμα και κακούρηματων, δεν θα εμπεριέχει πάντα αποδεικτικές δυσχέρειες. Δεν πρέπει δε να παροράται ότι τα βουλεύματα που διατάσσουν την άρση είναι κατά κανόνα ανεπαρκώς αιτιολογημένα, αφού είθισται να επαναλαμβάνουν και να υιοθετούν τις ενίοτε αυθαίρετες κρίσεις των διενεργούντων την αστυνομική προανάκριση αστυνομικών αρχών. Επίσης, το κριτήριο περί δυσχέρειας ή αδυναμίας διερεύνησης του εκάστοτε εγκλήματος με άλλο τρόπο πλην της άρσης του απορρήτου, στην πράξη σπανίως τηρείται. Κατά συνέπεια, με την επέκταση της δυνατότητας άρσης του απορρήτου σε όλα τα κακούργηματα, ελλοχεύει ο σοβαρός κίνδυνος να εφαρμόζεται το μέτρο της άρσης σε περιπτώσεις που δεν είναι αναγκαίο, κατά παράβαση της αρχής της επικουρικότητας ως έκφανσης της *lato sensu* αναλογικότητας. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση ρύθμιση θα πρέπει να επανεξεταστεί και να προβλεφθεί η δυνατότητα άρσης του απορρήτου για συγκεκριμένα μόνο κακούργηματα, επί τη βάσει καταλόγου που θα περιγράφει τις πράξεις για τις οποίες είναι επιτρεπτή η άρση με περιοριστικό τρόπο.

- **15 Νοεμβρίου 2022, 20:03 |**

Έχω την εντύπωση ότι έχετε ξεχάσει να συμπεριλάβετε τα αδικήματα του νόμου για την νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Ν. 4557/18).

Άρθρο 7 Διαχείριση υλικού σε άρσεις για τη διακρίβωση εγκλημάτων (1 σχόλιο)

- **22 Νοεμβρίου 2022, 11:38 |**

Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι «Με διάταξη του κατά περίπτωση αρμόδιου εισαγγελέα ή ανακριτή, το υλικό που αποτυπώθηκε για τον σκοπό διακρίβωσης εγκλημάτων και το οποίο προορίζεται να επισυναφθεί σε δικογραφία μπορεί να ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΤΑΙ στο περιεχόμενο που κρίνεται ότι εισφέρει αποδεικτικά στη διακρίβωση των εγκλημάτων για τα οποία διατάχθηκε η άρση του απορρήτου». Αυτή η διατύπωση ενδέχεται να επιτρέπει την «αποσιώπηση» στοιχείων από την τελική δικογραφία.

Άρθρο 8 Διαδικασία άρσης του απορρήτου (5 σχόλια)

- **22 Νοεμβρίου 2022, 16:47 |**

Να εξετασθεί η διαγραφή του χωρίου «της παρ. 2» (Άρθρο 8, Παράγραφος 4, δεύτερη φράση) δεδομένου ότι η πλατφόρμα αφορά την συνολική διαδικασία της παρούσας πρόβλεψης.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 11:43 |**

Η Homo Digitalis συντάσσεται με τις παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ σχετικά με το παρόν άρθρο όπως αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση.

Αναφορικά με την παράγραφο 8:

Δεν προβλέπεται περιορισμός αναφορικά με τις παρατάξεις του μέτρου της παρακολούθησης όταν αυτή γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας. Ο νόμος δηλαδή δίνει τη δυνατότητα το μέτρο να παρατείνεται επ' αόριστον.

Η ορισμένη χρονική διάρκεια συνιστά κατά το ΕΔΔΑ sine qua non κάθε νόμιμης παρακολούθησης που γίνεται για λόγους αναγόμενους στην προστασία της εθνικής ασφάλειας. Το ΕΔΔΑ έχει διαπιστώσει παραβίαση του δικαιώματος, όπου το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο δε θέτει απώτατα χρονικά όρια ως προς τη διάρκεια του μέτρου παρακολούθησης επισημαίνοντας μάλιστα ότι η αναγραφή αυτή πρέπει να είναι ρητή και σαφής. Σε διαφορετική περίπτωση, η ασαφής ή εν αμφιβολία διατύπωση παράγει τεκμήριο υπέρ της ασυμβατότητας του νόμου προς τις απαιτήσεις της ΕΣΔΑ.

- **22 Νοεμβρίου 2022, 09:06 |**

Στο άρθρο 8 παρ.2 να προβλεφθεί ότι το ηλεκτρονικό αρχείο (τύπου pdf) που περιέχει όλο το κείμενο της διάταξης να δημιουργηθεί με τρόπο που να επιτρέπεται η αναζήτηση με τα κατάλληλα κριτήρια (keywords).

Στο άρθρο 8 παρ.2, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι οι διατάξεις «...τηρούνται σε ειδικό αρχείο, που βρίσκεται σε βάση δεδομένων συστήματος. Η βάση του δευτέρου εδαφίου ...». Προτείνεται η αλλαγή της έκφρασης ως εξής: «...τηρούνται σε ειδικό αρχείο, που βρίσκεται σε σύστημα βάσης δεδομένων. Το σύστημα του δευτέρου εδαφίου δημιουργείται και λειτουργεί στην Α.Δ.Α.Ε. κατά την παρ.3, διατηρεί κρυπτογραφημένα τα ηλεκτρονικά αρχεία των διατάξεων ή βουλευμάτων που αποστέλλονται στην Α.Δ.Α.Ε. από τις αρμόδιες αρχές ή ψηφιοποιούνται από την Αρχή σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρ.3 διαθέτει κρυπτογραφημένα στοιχεία, διαθέτει πιστοποιημένη πρόσβαση και διατηρεί αρχείο καταγραφής προσβάσεων και ενεργειών των χρηστών, το οποίο λειτουργεί αδιαλείπτως και με τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της εμπιστευτικότητας και της διαθεσιμότητάς του».

Στο άρθρο 8 παρ.3 να προβλεφθεί ότι τα ηλεκτρονικά αρχεία που θα προκύψουν από τη διαδικασία ψηφιοποίησης των φυσικών αρχείων να δημιουργηθούν με τρόπο που να επιτρέπεται η αναζήτηση με τα κατάλληλα κριτήρια (π.χ. με υποστήριξη OCR).

Στο άρθρο 8 παρ.4 γίνεται αναφορά σε «ηλεκτρονική πλατφόρμα παράδοσης της διάταξης για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας» από την ΕΥΠ. Δεν γίνεται όμως αναφορά σε αντίστοιχη ηλεκτρονική πλατφόρμα από τη ΔΑΕΕΒ, η οποία επίσης μπορεί να ζητήσει άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Στην παρ.5 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η διαδικασία παράδοσης των διατάξεων/βουλευμάτων της περίπτωσης του άρθρου 6 (διακρίβωση εγκλημάτων) και συνεπώς προκύπτει η ως άνω περίπτωση που δεν έχει ληφθεί υπόψη.

Στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 8 παρ.4, «Έως την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου...» δεν προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με την τήρηση του φυσικού

αρχείου και τις εγγυήσεις ασφαλούς πρόσβασης σε αυτό μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης του Διοικητή της ΕΥΠ.

Επίσης, στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 8 παρ.5, «Έως τη δημοσίευση της κοινής απόφασης του πρώτου εδαφίου...» δεν προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με την τήρηση του φυσικού αρχείου και τις εγγυήσεις ασφαλούς πρόσβασης σε αυτό μέχρι την έκδοση της σχετικής κοινής απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 12:47 |**

Στην παράγραφο 2 αναφέρεται ότι στην Α.Δ.Α.Ε. κοινοποιείται σε ηλεκτρονική μορφή όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας τα οποία προέρχεται από την ΕΥΠ. Επίσης, η μορφή των ηλεκτρονικών εγγράφων που θα στέλνεται στην Α.Δ.Α.Ε. έχει οριστεί να είναι μορφής pdf. Η ηλεκτρονική αναζήτηση δεδομένων σε pdf είναι αδύνατη αν το pdf έχει παραχθεί από τη σάρωση του εγγράφου ως εικόνα. Ως εκ τούτου προτείνεται η τροποποίηση της δεύτερης παραγράφου του άρθρου ως εξής: «Με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα, το οποίο καλύπτει τις προϋποθέσεις ασφαλείας του απορρήτου του περιεχομένου, κοινοποιείται σε ηλεκτρονικό αρχείο μηχαναγνώσιμης μορφής (RDF, XML, JSON) στην Α.Δ.Α.Ε. όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Οι διατάξεις που αποστέλλονται κατά τον ως άνω τρόπο στην Α.Δ.Α.Ε. αποθηκεύονται και τηρούνται σε ειδικό πληροφοριακό σύστημα. Το πληροφοριακό σύστημα του δευτέρου εδαφίου δημιουργείται και λειτουργεί στην Α.Δ.Α.Ε. κατά την παρ. 3, διαθέτει κρυπτογραφημένα στοιχεία (βάση δεδομένων, αποθετήριο αρχείων, κλπ.), πιστοποιημένη πρόσβαση και αρχείο καταγραφής ενεργειών των χρηστών.»

Στην παράγραφο 3 η διάρκεια διατήρησης του φυσικού αρχείου για τρεις μήνες μετά την ψηφιοποίηση του είναι πολύ μικρή για να ελέγξει κανείς την ποιότητα της ψηφιοποίησης (π.χ. για την αντιπαραβολή του φυσικού αρχείου με το παραχθέν ψηφιακό με σκοπό τον εντοπισμό λαθών και τυχόν κακής ποιότητας σάρωσης). Ως εκ τούτου, η τρίτη παράγραφος του άρθρου προτείνεται να τροποποιηθεί ως εξής:

«Με απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε., οι διατάξεις/βουλεύματα περί άρσης του απορρήτου, που έχουν αποθηκευτεί σε φυσικά αρχεία στην Αρχή από την ίδρυσή της, ψηφιοποιούνται σε ηλεκτρονικά αρχεία μηχαναγνώσιμης μορφής και αποθηκεύονται στο πληροφοριακό σύστημα της παρ. 2. Σε περίπτωση που δεν είναι τεχνικά δυνατή η μετατροπή του φυσικού αρχείου σε ηλεκτρονικό αρχείο μηχαναγνώσιμης μορφής θα πρέπει αυτό να αποθηκεύεται σε μορφή pdf με δυνατότητα αναζήτησης. Μετά την πάροδο ενός (1) έτους από την ψηφιοποίηση, τα φυσικά αρχεία καταστρέφονται και συντάσσεται έκθεση για την καταστροφή τους.»

Στην παράγραφο 4 αναφέρεται μόνο η υποχρέωση της ΕΥΠ να δημιουργήσει ηλεκτρονική πλατφόρμα παράδοσης των διατάξεων. Στην επόμενη παράγραφο 5 προβλέπεται η παράδοση των διατάξεων/βουλεύματων μόνο στην περίπτωση του άρθρου 6 που αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, χωρίς να αναφέρεται τίποτα για τις διατάξεις της Δ.Α.Ε.Ε.Β. που αφορούν την εθνική ασφάλεια. Ως εκ τούτου προτείνεται η τροποποίηση της τέταρτης παραγράφου ως εξής: «Στην Ε.Υ.Π. και στη Δ.Α.Ε.Ε.Β. δημιουργείται ηλεκτρονική πλατφόρμα παράδοσης της διάταξης/βουλεύματος για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας, με σκοπό την αποστολή και παράδοση αποσπασμάτων των διατάξεων με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα στους αποδέκτες που ορίζονται στην παρ. 1 και την αποστολή και παράδοση ολόκληρου του κειμένου των διατάξεων στην Α.Δ.Α.Ε.»

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:50 |**

Στο άρθρο 8 §2 προβλέπεται ειδικότερα ότι: «Οι διατάξεις που αποστέλλονται κατά τον ως άνω τρόπο στην Α.Δ.Α.Ε. αποθηκεύονται και τηρούνται σε ειδικό αρχείο, που βρίσκεται σε βάση δεδομένων συστήματος. Η βάση του δευτέρου εδαφίου δημιουργείται και λειτουργεί στην Α.Δ.Α.Ε. κατά την παρ. 3, διαθέτει κρυπτογραφημένα στοιχεία, πιστοποιημένη πρόσβαση και αρχείο καταγραφής ενεργειών των χρηστών».

1. Η πιστοποιημένη πρόσβαση και το αρχείο καταγραφής των χρηστών δεν παρουσιάζουν κάποιο πρόβλημα, εφόσον είναι στοιχειώδεις κανόνες προστασίας αρχείων και δεδομένων. Ανακύπτουν όμως πολύ σοβαρά ερωτήματα από την ασάφεια αυτής της ατελούς και εντελώς προβληματικής

διάταξης:

α) Κατ' αρχάς δεν εξηγείται για ποιο λόγο είναι απαραίτητη η κρυπτογράφηση. Η κρυπτογράφηση είναι απαραίτητη όταν διαβιβάζονται δεδομένα (όπως συμβαίνει στην περίπτωση που διαβιβάζονται οι διατάξεις από τους αρμόδιους εισαγγελείς στην ΑΔΑΕ). Στην προκειμένη όμως περίπτωση η κρυπτογράφηση τίθεται ως προϋπόθεση για την αποθήκευση των ήδη εισελθόντων στην ΑΔΑΕ δεδομένων. Αρχείο για το οποίο αυτονοήτως η ΑΔΑΕ έχει ήδη λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας και θα λάβει και οποιαδήποτε άλλα παραστεί αναγκαίο.

β) Τίθεται περαιτέρω το ερώτημα τι σημαίνει «κρυπτογραφημένα στοιχεία»;

γ) Θα είναι το σύνολο της αποθηκευόμενης διάταξης κρυπτογραφημένο ή μέρος της μόνο; Και αν ναι ποιο μέρος της;

δ) Δεν αναφέρεται πούθενά πως θα προσδιοριστεί και ποιος θα προσδιορίσει την μέθοδο κρυπτογράφησης. Η ΑΔΑΕ με απόφαση της Ολομέλειας της, όπως προσηύκει σε μια συνταγματικά κατοχυρωμένη Αρχή; Κάποια υπουργική απόφαση κοινή ή απλή;

ε) Δεν διευκρινίζεται αν η μέθοδος κρυπτογράφησης θα πρέπει να είναι συμβατή με την μέθοδο που θα υιοθετηθεί για την αποστολή των διατάξεων και βουλευμάτων στην ΑΔΑΕ, οψέποτε εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του σχολιαζόμενου άρθρου του νομοσχεδίου (για την οποία μάλιστα προβλέπεται ότι θα εκδοθεί στο απροσδιόριστο μέλλον); Αν ναι, τότε πρέπει η απαίτηση της κρυπτογράφησης να συνδεθεί χρονικά με την έκδοση της εν λόγω κ.υ.α., να τοποθετηθεί σε μελλοντικό χρόνο και να θεσπισθεί αντίστοιχη μεταβατική περίοδος προσαρμογής. Στο σημείο αυτό πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι, σύμφωνα με την προαναφερθείσα παράγραφο 5 του άρθρου 8 του νομοσχεδίου οι διατάξεις και τα βουλεύματα θα εξακολουθήσουν να περιέρχονται στην ΑΔΑΕ με την παραδοσιακή και ισχύουσα από το έτος ίδρύσεως της Αρχής (2003) μορφή, δηλ. την έγχαρτη. Μορφή η οποία έχει καταστήσει μέχρι στιγμής αδύνατη την δημιουργία ενός αξιόπιστου αρχείου από την ΑΔΑΕ, ενόψει και του πολύ μεγάλου αριθμού των εκδιδόμενων κατ' έτος διατάξεων και βουλευμάτων περί άρσεως του απορρήτου, τα οποία μόνο τεράστιο πρόβλημα συσσώρευσης και αποθήκευσης έχουν δημιουργήσει και είναι αδύνατον να υποστούν ουσιαστική και σε βάθος επεξεργασία.

ε) Εάν, τέλος, πρόθεση του νομοθέτη είναι να επιλέξει η ΑΔΑΕ ελεύθερα την μέθοδο της κρυπτογράφησης με απόφαση της Ολομέλειας της, θα πρέπει αυτό να οριστεί σαφώς και με μεταβατική διάταξη, που θα ορίζει ότι μέχρι να επιλεγεί και τεθεί σε εφαρμογή η εν λόγω μέθοδος κρυπτογράφησης, θα συνεχιστεί η αποθήκευση των δεδομένων που περιέχονται στις διατάξεις και στα βουλεύματα χωρίς κρυπτογράφηση. Άλλως αναγκαστικά θα σταματήσει η αποθήκευση των δεδομένων και το ειδικό αρχείο της ΑΔΑΕ θα παύσει να ενημερώνεται.

ε) Η προαναφερθείσα ασάφεια ερμηνευτική απορία όχι μόνο δεν επιλύεται, αλλά αντίθετα επιτείνεται με τα αναφερόμενα στο τρίτο εδάφιο της αυτής παρ. (δηλ της παρ. 2 του άρθρου 8), ότι δηλαδή η βάση δεδομένων θα λειτουργεί «κατά την παρ.3» (εννοείται του αυτού άρθρου, δηλ. του άρθρου 8). Και τούτο διότι η τελευταία αυτή παράγραφος δεν διαφωτίζει σε τίποτε σχετικά με την κρυπτογράφηση ή την λοιπή φυσιογνωμία του αρχείου. Πράγματι, το μόνο που ορίζει η τελευταία αυτή παράγραφος, στην οποία γίνεται η παραπομπή, είναι ότι «με απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε., οι διατάξεις περί άρσης του απορρήτου, που έχουν αποθηκευτεί σε φυσικά αρχεία στην Αρχή από την ίδρυσή της, ψηφιοποιούνται σε ηλεκτρονικά αρχεία και αποθηκεύονται στη βάση της παρ. 2». Εμφανίζεται, δηλαδή το φαινόμενο μιας «κυκλικής» ρύθμισης. Η παρ. 2 παραπέμπει στην παρ. 3, η οποία με την σειρά της αναπέμπει πίσω στην παρ. 2..

στ) Η σημαντικότερη από όλες τις παρατηρήσεις για την σχολιαζόμενη προβληματική διάταξη, που απορρέει, εξ άλλου, συμπερασματικά από τις προηγηθείσες (α-ε) παρατηρήσεις, είναι ότι αν αφεθεί έτσι ως έχει η διατύπωση της, αυτό θα σημαίνει με μαθηματική ακρίβεια ότι, με την ψήφιση του σχολιαζόμενου νομοσχεδίου θα σταματήσει υποχρεωτικά και αυτομάτως η δυνατότητα καταχώρησης και αποθήκευσης των παραλαμβανομένων από την ΑΔΑΕ διατάξεων και βουλευμάτων, αφού σύμφωνα με τα προηγηθέντα θα είναι αδύνατη η επιτασσόμενη κρυπτογράφηση. Τούτο ισοδυναμεί με ακύρωση κάθε δυνατότητας της ΑΔΑΕ να φτιάξει για ένα απροσδιόριστο διάστημα ένα δικό της αρχείο με προσωπικά δεδομένα αντλούμενα από τα βουλεύματα και τις διατάξεις περί άρσης του απορρήτου, που αποστέλλονται σε αυτήν και θα είναι

υποχρεωμένη για να ασκήσει το συνταγματικό της καθήκον και τις αρμοδιότητες που της αναθέτει σε εκπλήρωση του καθήκοντός της αυτού ο νομοθέτης (βλ. άρθρο 6 παρ. 1 περιπτ. α, ε, στ, ζ και άρθρ. 11 του ν. 3115/2003) να καταφεύγει στα τηρούμενα από τα ελεγχόμενα από αυτήν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (δηλαδή τους παρόχους των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, αρχεία) χωρίς μάλιστα να έχει καμία δυνατότητα να διασταυρώσει τα περιεχόμενα σε αυτά δεδομένα. Ουσιαστικά, η ΑΔΑΕ θα γίνει με τον τρόπο αυτό και εκ των πραγμάτων μια μη αξιόπιστη Αρχή και μια μοναδική περίπτωση ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής που δεν θα έχει δικό της αρχείο διατάξεων και βουλευμάτων περί άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Αυτό μπορεί κανείς βάσιμα να υποθέσει ότι δεν είναι κάτι που είναι δυνατό να επιθυμεί η Εθνική Αντιπροσωπεία.

2. Προβλέπεται, επίσης, στο σχολιαζόμενο άρθρο 8 παρ. 2 του νομοσχεδίου ότι «Πρόσβαση στο εν λόγω αρχείο, καθώς και αναζήτηση στοιχείων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Δ.Α.Ε., από την κρυπτογραφημένη βάση δεδομένων, δύναται να πραγματοποιηθεί από τρία (3) τουλάχιστον μέλη της, ειδικά εξουσιοδοτημένα προς τούτο. Η ειδική εξουσιοδότηση για την πρόσβαση του προηγούμενου εδαφίου χορηγείται κάθε φορά με απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. και τα εξουσιοδοτούμενα μέλη της, από κοινού, διενεργούν την εν λόγω πρόσβαση. Τα αποτελέσματα της αναζήτησης παρουσιάζονται σε νεότερη συνεδρίαση της Ολομέλειας».

2α) Δεν είναι κατανοητός ούτε εμφανής ο λόγος, για τον οποίο ο νομοθέτης προχωρεί σε τέτοια λεπτομερή ρύθμιση για θέμα μάλιστα που αφορά μια ανεξάρτητη αρχή. Επίσης είναι ακατανόητο γιατί καθιερώνεται μια τέτοια γραφειοκρατική δυσκαμψία για την πρόσβαση στο ειδικό αρχείο δεδομένων εκ διατάξεων και βουλευμάτων της Αρχής. Πρόσβαση, η οποία πρέπει να γίνει κατανοητό ότι είναι αρκετά συχνή πρακτική για μια Αρχή σαν την ΑΔΑΕ, για την εξεύρεση των απαραίτητων στοιχείων που της επιτρέψουν να κάνει τους απαραίτητους ελέγχους πριν απαντήσει σε ενδεχόμενη καταγγελία πολίτου, υποβληθείσα κατά το άρθρο 6 παρ. 1 περιπτ. ε του ν. 3115/2003.

Εν πάση περιπτώσει θα πρέπει να θεωρείται αυτονόητο, ότι στην αναζήτηση στοιχείων από το αρχείο τα μέλη της Ολομέλειας θα επικουρούνται από μέλη του υπηρεσιακού προσωπικού (το οποίο αυτονοήτως θα έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από την Ολομέλεια της Αρχής) –Τούτο, εξ άλλου, ήδη ισχύει: Στο άρθρο 5 §4 του ν. 2225/1994 ορίζεται μεταξύ άλλων ότι «Η σχετική αλληλογραφία είναι απόρρητη και τηρείται σε ειδικό αρχείο, στο οποίο έχουν πρόσβαση ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. και ένα ακόμη μέλος της Ολομέλειας που ορίζεται από αυτήν, καθώς και μέλη του προσωπικού της, τα οποία είναι ειδικά εξουσιοδοτημένα προς τούτο από την Ολομέλεια της Αρχής»– Αλλά εφόσον τούτο δεν ορίζεται ρητώς στο νομοσχέδιο, είναι απαραίτητο να προστεθεί στην σχολιαζόμενη διάταξη μια σχετική ρύθμιση. Δεν είναι δυνατόν να ανατίθενται υπαλληλικά, στην ουσία τους, καθήκοντα σε μέλη της Ολομέλειας της Αρχής, τα οποία έχουν εκλεγεί από την Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής για να ασκούν την Διοίκηση της Αρχής. Για αυτόν, εξ άλλου, ακριβώς τον λόγο, της επικουρίας δηλαδή των μελών της, έχει προσληφθεί στην Αρχή και υπαλληλικό προσωπικό καθώς και Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό.

2β) Άλλο πρόβλημα που δημιουργεί η εντελώς άστοχη αυτή διάταξη είναι, το ότι επιβάλλει η πρόσβαση στο ειδικό αρχείο της Αρχής να γίνεται από τρία μέλη της Ολομελείας της ταυτόχρονα. Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η ρύθμιση αυτή είναι υποτιμητική για τα μέλη συνταγματικά κατοχυρωμένης Αρχής, για πρόσωπα, δηλαδή, εγνωσμένου κύρους και απολαύοντα προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας (άρθρο 3 §1 και 3 του ν. 3051/2002), επιλεγμένα κατά το άρθρο 101 Α από την Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής, δεδομένου ότι με την καθιέρωση της υποχρέωσης αυτής- της από κοινού τουτέστιν πρόσβασης στο αρχείο – υπονοείται αντικειμενικά, και ανεξαρτήτως προθέσεων, ότι κάθε ένα εξ αυτών των μελών, μόνο του, ίσως δεν είναι αξιόπιστο, με συνέπεια να χρειάζεται επιτήρηση από άλλο (ή άλλα), η ρύθμιση είναι και εξόχως δυσλειτουργική, δημιουργεί δε μια περιττή τροχοπέδη στην λειτουργία της Αρχής. Και τούτο διότι α) είναι δύσκολο κάθε φορά που πρέπει να εξετασθεί μια καταγγελία ή να εξαχθεί ένα δεδομένο απαραίτητο για την ετήσια έκθεση πεπραγμένων της Αρχής ή για μια εκ μέρους της ενημέρωση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων να πρέπει να προσέρχονται υποχρεωτικά 3 μέλη της Αρχής μαζί για μια πρόσβαση σε ένα δεδομένο περιεχόμενο στο ειδικό αρχείο της ΑΔΑΕ, και β) σύμφωνα με την διάταξη απαιτείται να χορηγείται μια ξεχωριστή εξουσιοδότηση της Ολομέλειας για κάθε

μια πρόσβαση και μάλιστα κάθε φορά σε 3 καινούργια μέλη. Συμπερασματικά αυτή επαναλαμβάνεται ότι η ρύθμιση είναι ακατανόητη και δεν εξυπηρετεί καμία εμφανή ανάγκη. Μόνο προβλήματα δημιουργεί. Προτείνεται να αποσυρθεί η διάταξη αυτή και να παραμείνει το καθεστώς πρόσβασης στο ειδικό καθεστώς της Αρχής ως έχει.

2γ) Περαιτέρω, βάσει της αυτής παραγράφου (δηλ της παρ. 2 του άρθρου 8) προβλέπεται αποστέλλεται από τη ΔΑΕΕΒ στην ΑΔΑΕ ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα (σε μορφή τύπου pdf), το οποίο πρέπει να καλύπτει τις προϋποθέσεις ασφαλείας του απορρήτου, με το πλήρες κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Θα πρέπει, όμως, να συμπληρωθεί η διάταξη με την πρόβλεψη ότι η εν λόγω ηλεκτρονική πλατφόρμα θα μπορεί να αναπτύσσεται και να αξιοποιείται με συμπλήρωση από τον αποστολέα των διατάξεων και βουλευμάτων διαφόρων επιμέρους πεδίων, εξ αυτών που περιλαμβάνονται στην διάταξη ή το βούλευμα. Και τούτο για να υποστηριχθεί η ΑΔΑΕ στο έργο της με βάση την μέθοδο της «ψηφιοποίησης στην πηγή», με σκοπό, δηλαδή, την πληρέστερη τήρηση του αρχείου της, ώστε να υποστηρίζονται με αυτό καλύτερα και αποτελεσματικότερα οι έλεγχοι τους οποίους διεξάγει και η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για ενημέρωση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής.

3. Ακολούθως, βάσει της παραγράφου 4 του άρθρου 8 δημιουργείται ηλεκτρονική πλατφόρμα, δια της οποίας αποστέλλεται από την ΕΥΠ στην ΑΔΑΕ ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα (σε μορφή τύπου pdf), το οποίο πρέπει να καλύπτει τις προϋποθέσεις ασφαλείας του απορρήτου, με το πλήρες κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας. Θα πρέπει, όμως, να συμπληρωθεί η διάταξη με την πρόβλεψη ότι η εν λόγω ηλεκτρονική πλατφόρμα θα μπορεί να αναπτύσσεται και να αξιοποιείται με συμπλήρωση από τον αποστολέα των διατάξεων και βουλευμάτων διαφόρων επιμέρους πεδίων, εξ αυτών που περιλαμβάνονται στην διάταξη. Και τούτο για να υποστηριχθεί η ΑΔΑΕ στο έργο της με βάση την μέθοδο της «ψηφιοποίησης στην πηγή» και με σκοπό, δηλαδή, την πληρέστερη τήρηση του αρχείου της, ώστε να υποστηρίζονται με αυτό καλύτερα και αποτελεσματικότερα οι έλεγχοι τους οποίους διεξάγει και η εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για ενημέρωση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής.

4. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλεφθεί στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2 και 8 παρ. 4 του νομοσχεδίου ότι πρέπει να κοινοποιούνται στην ΑΔΑΕ και οι εισαγγελικές αποφάσεις που αφορούν την ΕΥΠ και την ΔΑΕΕΒ, με τις οποίες απορρίπτεται υπηρεσιακό αίτημα για έκδοση διάταξης άρσης απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας. Και τούτο διότι, το ΕΔΔΑ για την εκτίμηση της συμβατότητας της σχετικής με τις άρσεις του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας νομοθεσίας μίας χώρας με την ΕΣΔΑ, συνεκτιμά ως ιδιαίτερα κρίσιμο κριτήριο το ποσοστό των εγκριθεσών άρσεων σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των υποβληθέντων αιτημάτων [πρβλ. ΕΔΔΑ *Iordachi and others v. Moldova* (25198/02) παράγραφοι 13 και 51]. Στην εν λόγω απόφαση το Δικαστήριο έκρινε ότι είναι προβληματικό το καθεστώς άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών της Μολδαβίας, διότι επί τρία συναπτά έτη εγένοντο δεκτά από τον έχοντα την σχετική αρμοδιότητα έκδοσης διατάξεων άρσης του απορρήτου τα υποβαλλόμενα σε αυτόν αιτήματα άρσης του απορρήτου σε ποσοστό της τάξεως του 97% των αιτήσεων.

5. Σημειώνεται ακόλουθως ότι, όπως ήδη εκτέθηκε πιο πάνω, με την παρ. 5 του σχολιαζόμενου άρθρου 8 του νομοσχεδίου δίδεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης να εκδώσουν κοινή απόφαση, με την οποία θα καθορίζονται οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη θέση σε εφαρμογή και λειτουργία της διαδικασίας ως προς την παράδοση, με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα του αποσπάσματος ή ολόκληρης της διάταξης ή του βουλεύματος.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει, όμως, να υπομνησθεί ότι παρόμοια εξουσιοδοτική διάταξη με υπήρχε και στο άρθρο 5 § 12 του ν. 2225/1994 (με τροποποίηση που επήλθε με το άρθρο 37 παρ. 2 Ν.4786/2021, ΦΕΚ Α 43/23.3.2021). Η τελευταία αυτή διάταξη θεσπίστηκε ύστερα από επίπονες και επίμονες προσπάθειες της Αρχής με σκοπό να απαλλαγεί από τον τεράστιο και δυσκολοδιαχειρίσιμο όγκο πολλών χιλιάδων εγγράφων και πολυσελίδων βουλευμάτων και διατάξεων άρσης του

απορρήτου των επικοινωνιών, έτσι ώστε να καταφέρει να αποκτήσει για πρώτη φορά στην 18χρονη ιστορία της ένα σύγχρονο, εύχρηστο και αξιόπιστο αρχείο για να εκτελέσει την συνταγματική της αποστολή. Παρά το γεγονός, όμως, ότι έχουν παρέλθει από την θέσπιση της διατάξεως αυτής 20 μήνες και παρά το γεγονός ότι εστάλη στις 4.5.2022 το υπ' αριθ. 1191 σχετικό υπομνηστικό έγγραφο του Προέδρου της ΑΔΑΕ στους δύο συναρμόδιους για την έκδοση της εν λόγω κοινής υπουργικής αποφάσεως υπουργούς (δηλ τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης), δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα η εν λόγω απαραίτητη για την καλή λειτουργία της Αρχής κ.υ.α. Σημειώνεται ότι στις 23.8.2022 είχε αποσταλεί από το Υπουργείο Δικαιοσύνης προς την ΑΔΑΕ ένα προσχέδιο κ.υ.α. προς επεξεργασία, το οποίο απ' ότι προέκυψε από την μελέτη που του έγινε από τα αρμόδια στελέχη της Αρχής ήταν ανεπαρκές για να καλύψει τις ανάγκες της. Παρά ταύτα, οι υπηρεσίες της ΑΔΑΕ το επεξεργάστηκαν και μάλιστα σε σχετικά ταχύ χρονικό διάστημα και το επέστρεψαν σχολιασμένο στα δύο συναρμόδια Υπουργεία στις 5.10.2022. Δηλαδή η ΑΔΑΕ συμμετείχε στην συνολική αυτή 20μηνη καθυστέρηση μόνο για 43 ημέρες 6. Στο άρθρο 8 παρ. 8 τέταρτο εδάφιο του νομοσχεδίου ορίζεται ότι επιτρέπεται υπέρβαση του ανώτατου ορίου παρακολούθησης που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου (και που είναι δέκα μήνες) και τούτο μόνο σε περιπτώσεις άρσης για λόγους εθνικής ασφάλειας και εφόσον η υπέρβαση στηρίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία που καθιστούν άμεση και εξαιρετικά πιθανή τη διακινδύνευση της εθνικής ασφάλειας. Ωστόσο, πρέπει και στην τελευταία αυτή περίπτωση να οριστεί ένα ανώτατο όριο, πέραν του οποίου δεν θα επιτρέπεται καμία παράταση άρσης, ούτε δηλαδή για τις περιπτώσεις που το μέτρο έχει ληφθεί για λόγους εθνικής ασφάλειας και έχει ήδη γίνει η πιο πάνω υπέρβαση του ανωτάτου ορίου για εξαιρετικούς λόγους. Στο σημείο αυτό πρέπει ακόμη να τονισθεί ότι ένα από τα κριτήρια που, σύμφωνα με τη νομολογία του ΕΔΔΑ, καθιστά συμβατή με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ τη σχετική με τις άρσεις του απορρήτου της επικοινωνίας νομοθεσία ενός κράτους- μέλους του Συμβουλίου της Ευρώπης, είναι και ο προσδιορισμός ανωτάτου χρονικού ορίου (δηλαδή χρονικής «οροφής»), μετά την άροδο του οποίου δεν επιτρέπεται η συνέχιση της παρακολούθησης (Πρβλ απόφαση Roman Zakharov κατά Ρωσίας, απόφαση της 4.12.2015 παράγραφος 231).

Άρθρο 9 (0 σχόλια)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Άρθρο 10 Παραβίαση απορρήτου τηλεφωνικής επικοινωνίας και προφορικής συνομιλίας – τροποποίηση άρθρου 370Α ΠΚ (3 σχόλια)

• 22 Νοεμβρίου 2022, 17:26 |

Λουκάς Ε. Μπαλιούσης (Ηλεκτρονικός Τηλεπικοινωνιών, Εικαστικός). Στο άρθρο 370 Α θα πρότεινα να παραμείνει ως έχει στον υπάρχοντα νόμο η παράγραφος 2 όπου αναφέρεται ο όρος "μη δημόσια συνομιλία που δεν διεξάγεται δημόσια" καθώς και η "μη δημόσια πράξη" και να προστεθούν επεξηγήσεις με τις κάτωθι παραγράφους. Παρ. 6 . "Μη δημόσια συνομιλία ή πράξη είναι αυτή που τελείται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην μπορεί να γίνει αντιληπτή από αόριστο αριθμό προσώπων στο συγκεκριμένο τόπο και χρόνο ,τελείται δηλαδή μυστικά".

Παρ. 7. "μη δημόσια χαρακτηρίζεται η πράξη, όταν ο ομιλών ή ο πράτων λαμβάνει όλα εκείνα τα μέτρα, τα οποία αντικειμενικώς κρινόμενα, είναι αναγκαία και επαρκή προκειμένου να αποτραπεί η ενεργητική ή παθητική πρόσβαση τρίτου προς τον λόγο ή την πράξη."

Παρ. 8. "Η πράξη που τελείται δημόσια και η καταγραφή της δε συνιστά παραβίαση του απορρήτου. "

Παρ. 9. Τεκμαίρεται συναίνεση του ατόμου όταν οι πράξεις των ανωτέρω παραγράφων έχουν πραγματοποιηθεί εν γνώση και εν όψει των ενδιαφερομένων χωρίς αυτοί να έχουν αντιδράσει και εφ' όσον είχαν την δυνατότητα να το πράξουν την δεδομένη στιγμή. Σημειώσεις, αναφορές -Ανάλυση της πρότασης. Σημ 1. Δεδομένου ότι η παρ 2 του άρθρου 370 Α χρησιμοποιείται για την προστασία της ιδιωτικότητας, όχι μόνο δεν θα έπρεπε να αφαιρεθεί ο όρος της "συνομιλίας που δεν διεξάγεται δημόσια", αλλά θα έπρεπε να διευκρινίζεται και να επεξηγείται εντός του νόμου, τι είναι «συνομιλία που δεν διεξάγεται δημόσια» και τι σημαίνει «μη δημόσια πράξη του άλλου» σε ειδικές

παραγράφους , καθώς και να υπογραμμιστεί η τεκμηρίωση συναίνεσης όπως την αναφέρει πχ ο Γαλλικός Π.Κ στο άρθρο 261-1.

Επαναφέροντας την παράγραφο 2 του άρθρου 370 Α στη πριν του νόμου 4619/2019 κατάσταση και έτσι όπως ορίζονταν στον ν. του 2008 και χωρίς να ληφθούν υπ όψιν οι σοβαρές ενστάσεις που είχαν προβάλλει σοβαρότατοι θεωρητικοί της ποινικής νομολογίας όπως ο καθ. του Α.Π κος Ι. Μανωλεδάκης και η καθ. του Α.Π κα Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου αντιπρόεδρος και πρόεδρος των επιτροπών του απορρήτου των επικοινωνιών, για τις σοβαρότατες αντιφάσεις στην παράγραφο αυτή του άρθρου 2 του 370 Α, όχι μόνο δεν εναρμονίζεται ο ποινικός κώδικας με τις αποφάσεις του ΕΔΑΔ αλλά γίνεται οπισθοχώρηση στα δικαιώματα της ελεύθερης έκφρασης, του λόγου ,της τέχνης ,της καλλιτεχνικής δημιουργίας, της δημοσιογραφίας όπως ορίζονται από τα άρθρα 14,15,16 του Συντάγματος καθώς και από το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ. Σημ 2.Όπως γίνεται πολύ συχνά στην ελληνική νομολογία πολλές αλλαγές πραγματοποιούνται εν θερμώ και κυρίως όταν υπάρχει οσμή σκανδάλου η κάποια έντονη εμπλοκή κρατικών λειτουργών η αξιωματούχων. (βλ.υπ.Ζαχόπουλου,υπ.Μαυρίκη και τωρα υπ.Predator).Δεν πρέπει όμως να παραβλέπουμε ότι λόγω τα τριτενέργειας οι νόμοι αυτοί έχουν άμεση παρενέργεια στην καθημερινότητα του "απλού πολίτη" και κυρίως στις σχέσεις του με τους συμπολίτες του και με το κράτος. Η προχειρότητα αυτή ,δημιουργεί ένα νομικό κομφούζιο που αντί να βοηθά και να διαφωτίζει τον δικαστή αντιθέτως προκαλεί τεράστια προβλήματα ερμηνείας στις δικαστικές και εισαγγελικές αποφάσεις με αποτέλεσμα τις άδικες καταδίκες και πολύ συχνά στην συνέχεια την δαπανηρή καταδίκη της χώρας μας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (περίπου 1000 καταδίκες και 2.500 σε αναμονή ενάντια στην Ελλάδα από το ΕΔΑΔ και έχουν καταβληθεί τά ποσά περίπου των 30.000.000 ευρώ την τελευταία 10-ετία για μη εναρμόνιση και μη συμμόρφωση της χώρας μας και στην αδυναμία της να εξαλείψει τις εστίες που πολλαπλασιάζουν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου,(βλ.ενημ. του Γιάννη Κτιστάκη στη Βουλή, Μάρτιος 2022).

Σημ 3.Το Σύνταγμα μέσω του άρθρου 7 παρ 1 ορίζει ότι η περιγραφή της αξιόποινης συμπεριφοράς και η απειλούμενη ποινή πρέπει να είναι πλήρεις και σαφείς. Πλήρης είναι ο ποινικός νόμος όταν περιγράφει όλα τα στοιχεία της αξιόποινης συμπεριφοράς και προβλέπει την επιβαλλόμενη ποινή. Σαφής είναι ο νόμος που μέσα στα όρια του εύλογου και του δυνατού περιγράφει την αξιόποινη συμπεριφορά και ορίζει την απειλούμενη ποινή με ακρίβεια και βεβαιότητα. Δεν είναι επομένως συνταγματικοί οι νόμοι που απειλούν αόριστες ποινές (η πολύ συχνότερο και σημαντικότερο στην πράξη) περιγράφουν αόριστα την αξιόποινη πράξη. Τέτοιοι νόμοι είναι αντισυνταγματικοί ήδη γιατί αποτελούν καταστρατήγηση της αρχής του άρθρου 7 παρ 2 του Συντάγματος. Αόριστοι και "ευλύγιστοι "ποινικοί νόμοι είναι προσφιλείς στα δικτατορικά καθεστώτα. Επίσης στο δίλλημα αν πρέπει να προτιμηθεί το υποκειμενικό από το αντικειμενικό στοιχείο ,δηλ η "θέληση του δικαστή" η "η θέληση του νόμου" πρέπει να υπερισχύσει κατ αρχήν η αντικειμενική ερμηνεία ,διότι είναι η αντικειμενική ερμηνεία που καθιστά δυνατή την αναλογία που είναι αδύνατη στο πλαίσιο της υποκειμενικής (Π.Δ. Δαγτόγλου, Συντ.Δικαιο, Ατομικά Δικαιώματα,γεν.Ελευθερία 417-432 ,Nullum crimen nulla poena sine lege).

Σημ 4.Βλ. επίσης άρθρα α.)Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου, Δημοσιογραφικό λειτούργημα και απόρρητο επικοινωνίας* ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ Τεύχος 11/2006 β).Ε. Συμεωνίδου-Καστανίδου, Παραβίαση απορρήτου επικοινωνιών και αποδεικτικές απαγορεύσεις στην ποινική δίκη *ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ Τεύχος 11/2015.

Σημ 5. Άρθρο 10 ΕΔΑΔ 1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερία εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης ως και την ελευθερία λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας.

Σημ 6.Αναφερουμε από την απόφαση του ΕΔΔΑ εναντίον Ελλάδος ΕΔΔΑ Α' Τμ. 22.2.2018, Άλφα Δορυφορική Τηλεόραση Α.Ε. κατά Ελλάδας (72562/2010) (μετά από την ΣτΕ Ολομ. 1213/2010)78. Αντιθέτως, αναφορικά με το πρώτο βίντεο, το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι εθνικές αρχές δεν έλαβαν υπόψη τους τις συνθήκες υπό τις οποίες λήφθηκε. Παρά το γεγονός ότι και αυτό είχε καταγραφεί με μυστική κάμερα, το Δικαστήριο αποδίδει μεγάλη σημασία στο γεγονός ότι η

καταγραφή του δεν έγινε σε ιδιωτικό χώρο και ότι η παρέμβαση στα δικαιώματα του Α.Χ. υπό το Άρθρο 8 ήταν κατά συνέπεια σημαντικά λιγότερο σοβαρή. Ως εκ τούτου η γνώμη του Δικαστηρίου είναι ότι οι εθνικές αρχές θα έπρεπε να έχουν λάβει υπόψη στην εκτίμησή τους το γεγονός ότι ο Α.Χ. εισερχόμενος σε κατάσταση τυχερών παιχνιδιών, θα μπορούσε θεμιτά να προσδοκά ότι η συμπεριφορά του γινόταν αντικείμενο παρατήρησης και ότι θα μπορούσε ακόμη και να καταγραφεί με κάμερα, ειδικά εν όψει του γεγονότος ότι ήταν δημόσιο πρόσωπο Σημ 7. Σε σχετική ομιλία για την ιδιωτικότητα και τις κάμερες ο καθηγητής Ι.Μανωλεδάκης(Ε.ΝΟ.Β.Ε 7/4/2008, Παραβίαση της ιδιωτικότητας ,οι κάμερες) από τους κύριους εισηγητές της επιτροπής για την σύνταξη του σχεδίου νόμου για την προστασία του απορρήτου αναφέρει: Η ουσία της ιδιωτικότητας είναι το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής. Το απόρρητο προσδιορίζεται υποκειμενικά και αντικειμενικά. Υποκειμενικά είναι ότι θέλει και σ' όση έκταση θέλει να κρατήσει μυστικό από τους άλλους ο φορέας του σχετικού αιτήματος. Αντικειμενικά προσδιορίζεται από τον χώρο και τον τρόπο που φυλάσσεται το απόρρητο, ανεξάρτητα από την θέληση του δικαιούχου. Δεν μπορεί λ.χ κάποιος να συνομιλεί για ιδιωτικά έστω θέματα με τον γείτονα του δυνατά από τα παράθυρα των σπιτιών τους και να επικαλείται το απόρρητο, αξιώνοντας από τους άλλους να μην ακούνε! Ο λόγος σ' αυτή την περίπτωση εκφέρεται δημόσια και δεν προστατεύεται ως απόρρητη ιδιωτική επικοινωνία, ανεξάρτητα από την βούληση των συνομιλούντων να μην ακουστεί το περιεχόμενο της συνομιλίας τους. Δημόσιος τόπος η τρόπος τέλεσης μιας πράξης υπάρχει όταν αυτή γίνεται αντιληπτή από αόριστο αριθμό ανθρώπων.Η ηλεκτρονική παρακολούθηση και η καταγραφή της εικόνας και των κινήσεων αορίστου αριθμού ανθρώπων σε δημόσιους χώρους δεν προσβάλλει την ιδιωτική ζωή (την ιδιωτικότητα) όπως συμβαίνει με την παρακολούθηση της κατοικίας και των ιδιωτικών γενικά χώρων των προσώπων (γραφεία, εσωτερικά ΙΧ αυτοκινήτων κλπ). Αλλά ούτε τα προσωπικά τους δεδομένα θίγει αυτή καθ' αυτήν η παρακολούθηση και η φωτογράφιση. Η χρήση του προϊόντος της ηλεκτρονικής καταγραφής ,εφ' όσον γίνεται κατά τρόπον παράνομο η καταχρηστικό αποτελεί αξιόποινη πράξη για τον χρήστη του υλικού της παρακολούθησης. Δεν είναι λοιπόν οι κάμερες αλλά η αθέμιτη «αξιοποίηση» τους που συνιστά κίνδυνο για τις ελευθερίες των πολιτών. Σημ 8. Άρθρο 226-1 Γαλλικός Ποινικός Κωδ. Τιμωρείται με φυλάκιση ενός έτους και χρηματική ποινή 45.000 ευρώ το γεγονός, εκουσίως και με οποιανδήποτε διαδικασία ,προσβολής της οικειότητας της ιδιωτικής ζωής τρίτου . 1° Αποτυπώνοντας, ηχογραφώντας ή μεταδίδοντας, χωρίς τη συγκατάθεση του δημιουργού τους, συνομιλίες που εκφέρονται ιδιωτικά ή εμπιστευτικά. 2° Αποτυπώνοντας , καταγράφοντας ή μεταδίδοντας την εικόνα ενός ατόμου ,που ευρίσκεται σε ένα ιδιωτικό χώρο , χωρίς τη συγκατάθεση αυτού. 3° Καταγράφοντας, καταγράφοντας ή μεταδίδοντας, με οποιοδήποτε μέσο, την γεωγραφική θέση ενός ατόμου σε πραγματικό χρόνο ή σε απώτερο χρόνο χωρίς τη συγκατάθεσή του. Όταν οι πράξεις που αναφέρονται στις 1° και 2° του παρόντος άρθρου έχουν πραγματοποιηθεί εν γνώσει και εν όψει των ενδιαφερομένων χωρίς αυτοί να αντιταχθούν, παρ' ότι αυτοί ήταν σε θέση να το πράξουν, τεκμαίρεται η συναίνεση των τελευταίων. Ευχαριστώ για την φιλοξενία Λ.Μ.

• 22 Νοεμβρίου 2022, 11:03 |

Αναφορικά με την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 4 του Άρθρου 370Α του Ποινικού Κώδικα: η εν λόγω προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στον ποινικό κολασμό παρόχων υπηρεσιών τηλεφωνίας και σχετιζόμενων με αυτούς προσώπων για τις πράξεις παραβίασης απορρήτου τηλεφωνικής επικοινωνίας και προφορικής συνομιλίας, όπως αυτές ορίζονται στις παράγραφους 1, 2 και 3 του εν λόγω Άρθρου 370Α. Καίτοι, η προτεινόμενη τροποποίηση προσδιορίζει το ύψος της ποινής φυλάκισης, δεν οριοθετεί το ύψος της χρηματικής ποινής. Αυτή η παράλειψη δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου, καθόσον το ύψος της χρηματικής ποινής φαίνεται να εναπόκειται στην πλήρη διακριτική ευχέρεια του δικαστή. Υπενθυμίζεται ότι θεμελιώδη αρχή του ποινικού δικαίου αποτελεί η αρχή *nulla poena sine lege certa*, όπως έχει κατοχυρωθεί από τη νομολογία του ΕΔΔΑ και του ΔΕΕ, η οποία απαιτεί τον προσδιορισμό της ποινής για κάθε αξιόποινη πράξη. Επιπροσθέτως, εγείρει απορία η μη οριοθέτηση του ύψους της προβλεπόμενης χρηματικής

ποινής δεδομένου ότι το εν ισχύ Άρθρο 370Α προβλέπει ποινή από πενήντα πέντε χιλιάδες (55.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

Η Homo Digitalis κρίνει ότι η προτεινόμενη τροποποίηση πρέπει να προσδιορίσει τα όρια της προβλεπόμενης χρηματικής ποινής, είτε διατηρώντας τα ισχύοντα όρια είτε προβλέποντας νέα.

• **21 Νοεμβρίου 2022, 02:06 |**

Όταν είχε εισαχθεί στον Π.Κ. το έγκλημα της εκδικητικής πορνογραφίας είχε ληφθεί μέριμνα από τον νομοθέτη ώστε η αποτύπωση σε υλικό φορέα μη δημόσιας πράξης άλλου που αφορά την γενετήσια ζωή του να τιμωρείται κατά το άρθρο 346 παρ. 1 αυστηρότερα σε σχέση με την αποτύπωση οποιασδήποτε άλλης μη δημόσιας πράξης ενός προσώπου, που τιμωρείται με την παρ. 2 του ισχύοντος άρθρου 370Α.

Με την προτεινόμενη όμως στο άρ. 10 του ΣχΝ τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 370Α Π.Κ. η ως άνω πράξη θα τιμωρείται πλέον σε βαθμό κακουργήματος, ενώ η απαξιολογικά βαρύτερη προσβολή της γενετήσιας ζωής μέσω εκδικητικής πορνογραφίας θα τιμωρείται πλέον σε βαθμό πλημμελήματος.

Ο ίδιος δεν έχω την γνώμη ότι όλα τα εγκλήματα πρέπει να τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος. Επειδή όμως η αντεγκληματική πολιτική ενός σοβαρού κράτους δεν μπορεί να μεταβάλλεται τόσο ριζικά και σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα (και μάλιστα επί θητείας του αυτού Υπουργού), μήπως θα έπρεπε οι δύο διατάξεις να συντονισθούν μεταξύ τους και να αποφασίσει ο νομοθέτης ποια απαξία ποιας πράξεως μετράει γι' αυτόν περισσότερο;

Άρθρο 11 Παραβίαση μη δημόσιων διαβιβάσεων δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών – τροποποίηση άρθρου 370Ε ΠΚ (0 σχόλια)

Άρθρο 12 Απαγόρευση διακίνησης λογισμικών, συσκευών παρακολούθησης και άλλων δεδομένων – προσθήκη άρθρου 370ΣΤ ΠΚ (7 σχόλια)

• **22 Νοεμβρίου 2022, 16:14 |**

Θα πρέπει να εξαιρεθούν ρητώς τα συστήματα για την απαραίτητη και αδιάλλειπτη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών δικτύων καθώς και την εξυπηρέτηση των συνδρομητών των εν λόγω δικτύων.

• **22 Νοεμβρίου 2022, 11:59 |**

Η Homo Digitalis συντάσσεται με τις παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ σχετικά με το παρόν άρθρο όπως αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση.

Εισάγεται χωλή ποινική διάταξη, στην αντικειμενική υπόσταση της οποίας εισχωρεί η εξάρτηση της έννοιας του παράνομου λογισμικού ή συσκευής παρακολούθησης από την ένταξή της σε κατάλογο που συντάσσεται από τον διοικητή της ΕΥΠ και επικαιροποιείται τουλάχιστον κάθε 6 μήνες. Η περιγραφή των ιδιοτήτων του λογισμικού ή συσκευής αρκεί για την πληρότητα της αντικειμενικής υπόστασης, χωρίς την ανάγκη ύπαρξης καταλόγου, ο οποίος θα λειτουργεί ως μη αναγκαία πύλη εισόδου στο πεδίο της διάταξης. Με τον τρόπο αυτό θα καθίστανται ατιμώρητες οι πράξεις που αφορούν λογισμικά ή συσκευές εκτός καταλόγου. Εκ του αποτελέσματος θα υπάρχουν “νόμιμες” και παράνομες συσκευές και λογισμικά παρακολούθησης.

Επιπλέον, η επιλογή της έκδοσης του καταλόγου από τον Διοικητή της ΕΥΠ και δη κατ' αποκλειστική αυτού αρμοδιότητα, παρίσταται εξόχως προβληματική, δίνοντας την “νομοθετική” δυνατότητα στην ΕΥΠ να εισάγει ή να εξάγει από το αξιόποιο της διάταξης συσκευές και λογισμικά. Σε κάθε περίπτωση εάν ήθελε παραμείνει η πρόβλεψη του καταλόγου, η σχετική αρμοδιότητα έκδοσής του θα ήταν σκοπιμότερο να δοθεί στην ΑΔΑΕ, ως την κατεξοχήν και εκ του Συντάγματος ορισθείσα αρμόδια ανεξάρτητη αρχή διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών. Ο δε ραγδαίος ρυθμός ανάπτυξης παράνομων λογισμικών και η καταγιστική συνεχής εμφάνιση νέων τέτοιων λογισμικών, καθιστά αναγκαία την επικαιροποίηση του καταλόγου σε μικρότερα του 3μήνου χρονικά διαστήματα

• **22 Νοεμβρίου 2022, 11:27 |**

Η Homo Digitalis χαιρετίζει την υποβολή του παρόντος Σχ. Νόμου για την ρύθμιση της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της αναδιάρθρωσης της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ) και του ποινικού κολασμού της εμπορίας, κατοχής και χρήσης απαγορευμένων λογισμικών παρακολούθησης στα Κεφάλαια Β έως Ε του παρόντος Σχ. Νόμου. Τα ζητήματα άρσης απορρήτου των επικοινωνιών χρήζουν διευκρίνισης, ώστε να διασφαλιστεί το

κύρος της διαδικασίας και να εξασφαλιστεί το Συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα του απορρήτου των επικοινωνιών (βλέπετε Άρθρο 19 του Συντάγματος). Παρά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο παρουσιάζει έναν περιορισμένο αριθμό θετικών στοιχείων, βρίθκει σειράς προβληματικών ρυθμίσεων, τις οποίες υπογραμμίζουμε στα σχόλια μας, ενώ η θεσμική παράλειψη της συμπερίληψης της ΑΔΑΕ στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία δημιουργεί σημαντικές προκλήσεις. Η Homo Digitalis καλεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης να λάβει σοβαρά υπόψη τις σχετικές παρατηρήσεις της ΑΔΑΕ επί των διατάξεων του παρόντος Σχ. Νόμου, όπως αυτές έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της και στην παρούσα δημόσια διαβούλευση. Η Homo Digitalis συντάσσεται τις παρατηρήσεις αυτές στο σύνολό τους.

Επίσης, η Homo Digitalis χαιρετίζει την τροποποίηση των εθνικών ρυθμίσεων ενσωμάτωσης στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2016/680 στον ν.4624/2019 στο Κεφάλαιο ΣΤ του παρόντος Σχ.Νόμου, η οποία αποτελεί απόρροια της υποβολή σχετικής καταγγελίας ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τη Homo Digitalis τον Οκτώβριο του 2019, και των σχετικών διαβουλεύσεων που εκκινήθηκαν από την Επιτροπή με το Ελληνικό Κράτος. Η εν λόγω αναθεώρηση καίτοι μετά την πάροδο της ταχθείσας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ημερομηνία συμμόρφωσης του Ελληνικού Κράτους (Ιούνιος 2022), διασφαλίζει τη συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο και εξασφαλίζει το Συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων (βλέπετε Άρθρο 9Α του Συντάγματος).

• **21 Νοεμβρίου 2022, 14:48 |**

Θα πρέπει το άρθρο αυτό να έχει πιο συγκεκριμένη περιγραφή. Τα κριτήρια θα τα ορίζει κάποιος τρίτος. Επίσης, τι θα συμβεί εάν κάποιος ενεργεί κατ' εντολή άλλου? Με βάση τα ανωτέρω, καθίσταται εγκληματίας σε κάθε περίπτωση που εμπίπτει στα κριτήρια του τρίτου.

Τέλος, τι είναι τα παρεμφερή δεδομένα...? Γιατί δεν υπάρχει κάποιο στοιχείο αναφορικά με το «σκοπό»?

Ευχαριστώ,

• **21 Νοεμβρίου 2022, 11:46 |**

Με το άρθρο αυτό προστέθηκε νέο άρθρο (με αριθμό 370ΣΤ) στον Ποινικό Κώδικα έχον ως εξής: «Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους τιμωρείται όποιος παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί λογισμικά ή συσκευές παρακολούθησης, δηλαδή με δυνατότητα υποκλοπής, καταγραφής και κάθε είδους άντλησης περιεχομένου ή και δεδομένων επικοινωνίας (κίνησης και θέσης), τα οποία καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π., η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου επικαιροποιείται το αργότερο κάθε έξι (6) μήνες». Με την διάταξη αυτή καθιερώνεται ένα ποινικό αδίκημα η αντικειμενική υπόσταση του οποίου δεν είναι σταθερά και σαφώς διατυπωμένη και γνωστή εκ των προτέρων, αλλά θα ποικίλλει εφόσον θα καθορίζεται εκάστοτε δια παραπομπής σε απόφαση διοικητικού οργάνου· θα εξαρτάται δηλαδή από το τι θα αποφασίζει κάθε εξάμηνο, ενδεχομένως δε και νωρίτερα, ο εκάστοτε Διοικητής της ΕΥΠ. Ουσιαστικά ο Διοικητής της ΕΥΠ θα αποφασίζει ποιος θα διώκεται ποινικά και ποιος όχι, με βάση το επίμαχο άρθρο. Και θα το πράττει με άδηλα και αδιαφανή κριτήρια. Με τον τρόπο, όμως, αυτό η επίμαχη διάταξη στερείται της απαραίτητης για κάθε νόμο (πόσο μάλλον για κάθε ποινικό νόμο) σαφήνειας και προβλεψιμότητας. Δημιουργείται, επομένως, έντονο έλλειμμα ασφάλειας δικαίου και ενδεχομένως αντίθεσης στην αρχή nullum crimen nulla poena sine lege και στο άρθρο 7 του Συντάγματος.

• **20 Νοεμβρίου 2022, 23:58 |**

Αναφορικά με τις διατάξεις σχετικά με τα λογισμικά παρακολούθησης, όπως αναπτύσσονται στα άρθρα 10 κι 11, ο νομοθέτης – αντιγράφοντας μάλλον γραμματικά τις προηγούμενες διατάξεις των άρθρων 370ΠΚ επ. – χρησιμοποιεί κατά κόρον το κριτήριο του «αθέμιτου», ενώ δεν γίνεται καμία τέτοια αναφορά στο εν λόγω κριτήριο στο άρθρο 12, σε αμφότερες τις παραγράφους του.

Το εν λόγω άρθρο 12 δεν θέτει κανένα κριτήριο ως προς το «αθέμιτο» ή έστω εξουσιοδοτηθέν των ανωτέρω ενεργειών – ώστε με ασφάλεια να περιγράφεται η υπόσταση του νέου εγκλήματος, ενώ υπάρχει και ασάφεια ως προς τα «άλλα παρεμφερή δεδομένα» (μάλλον εννοούνται στοιχεία ταυτοποίησης).

• **16 Νοεμβρίου 2022, 16:04 |**

Καλησπέρα!

Ορισμένες μου παρατηρήσεις στο σχέδιο νόμου:

Κεφ. Β, άρθρο 4: Επί αρνητικής έκβασης, να καταβάλλεται στον παρακολουθηθέντα συμβολική χρηματική αμοιβή, όπως γίνεται σε άλλες χώρες, π.χ. Γαλλία.

Κεφ. Β, άρθρο 4, παρ. 7: Ο χρόνος των 3 ετών είναι πολύ μεγάλος και θα έπρεπε να περιορισθεί στο ήμισυ.

Κεφ. Γ, άρθρο 12: Ο καθορισμός να γίνεται μετά από συνεργασία της ΕΥΠ με το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (όχι μόνον από την ΕΥΠ).

Κεφ. Ζ, μεταβατικές διατάξεις: Τί γίνεται με κυκλοφορούντα και χρησιμοποιημένα λογισμικά (π.χ. Predator, Pegasus);

Ευχαριστώ.

Άρθρο 13 Προμήθεια λογισμικών και συσκευών παρακολούθησης από το δημόσιο (2 σχόλια)

• **22 Νοεμβρίου 2022, 11:42 |**

Η Homo Digitalis προτείνει τη διαγραφή του παρόντος άρθρου, καθώς ρητά επιτρέπει τη δυνατότητα προμήθειας και χρήσης λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης τύπου Pegasus/Predator από κρατικές δομές. Η Homo Digitalis αντιλαμβάνεται την ανάγκη χρήσης νέων τεχνολογιών για την πάταξη κινδύνων που αφορούν την εθνική ασφάλεια, ωστόσο μία νομοθετική ρύθμιση αυτού του επιπέδου θα πρέπει να είναι η αποτέλεσμα μιας ανοιχτής νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας που θα συμπεριλαμβάνει τις Συνταγματικά κατοχυρωμένες εποπτικές αρχές που έχουν επιφορτιστεί με την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών και των προσωπικών δεδομένων σε αυτή. Επίσης, η νομοπαρασκευαστική αυτή διαδικασία θα πρέπει να επιτρέπει τον διάλογο με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, επιστήμονες και επαγγελματίες με εξειδικευμένη γνώση του τομέα αυτού. Αντιθέτως, η παρούσα νομοθετική διαδικασία ήταν εντελώς αδιαφανής, ενώ η ΑΔΑΕ ουδέποτε ενημερώθηκε αρμοδίως, ούτε ζητήθηκε με θεσμικά πρέποντα τρόπο η διατύπωση της γνώμης της. Όπως επίσης ρητά αναφέρει η ΑΔΑΕ με σχόλιο της επί του παρόντος άρθρου είναι απαραίτητο να προβλεφθεί εξουσιοδότηση για έκδοση κανονισμού από την ΑΔΑΕ, η οποία είναι αναγκαία διότι πλέον «ανοίγει» η δυνατότητα νόμιμης παρακολούθησης εκτός του συστήματος των νομίμων επισυνδέσεων. 21 Νοεμβρίου 2022, 11:27 | Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) Μόνιμος Σύνδεσμος Με το άρθρο 13 δίνεται η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές να χρησιμοποιούν λογισμικά ή συσκευές εκ μέρους των κρατικών δομών, τα οποία (οι οποίες) ενδέχεται να παρακάμπτουν τον φορέα του μέσου επικοινωνίας ή ανταπόκρισης (πχ τον πάροχο). Ενδεικτικά, τέτοια λογισμικά ή συσκευές είναι τα λεγόμενα «βαλιτσάκια» και τα λογισμικά τύπου Pegasus/Predator.

Στην περίπτωση αυτή και ειδικά όταν η άρση του απορρήτου δεν ζητείται μέσω συστήματος επισυνδέσεων που λειτουργεί με βάση τη συνεργασία των αρμοδίων αρχών και των παρόχων, κρίνεται σκόπιμο στη διάταξη/βούλευμα να αναγράφεται και το τεχνικό μέσο δια του οποίου θα επιτευχθεί η άρση του απορρήτου, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί καταλλήλως από την ΑΔΑΕ.

Είναι επίσης απαραίτητο να προβλεφθεί εξουσιοδότηση για έκδοση κανονισμού από την ΑΔΑΕ, η οποία είναι απαραίτητη διότι πλέον «ανοίγει» η δυνατότητα νόμιμης παρακολούθησης εκτός του συστήματος των νομίμων επισυνδέσεων (Lawful interception, LI).

Άρθρο 14 Ενημέρωση κοινού (2 σχόλια)

• **22 Νοεμβρίου 2022, 11:06 |**

Προτείνεται η σχετική αρμοδιότητα να δοθεί στην ΑΔΑΕ, για τους ίδιους λόγους για τους οποίους προτείναμε ως σκοπιμότερο να εκδίδει η ΑΔΑΕ και τον σχετικό κατάλογο των παράνομων λογισμικών και συσκευών παρακολούθησης του άρθρου 370ΣΤ ΠΚ, σύμφωνα με το σχόλιό μας επί του άρθρου 12 του νομοσχεδίου.

• **17 Νοεμβρίου 2022, 15:27 |**

Καλησπέρα σας

Πολύ σωστά να μαθαίνουμε αν μας παρακολουθεί η ΕΥΠ , αλλά όχι τον λόγο γιατί θα βγαίνουν μετά στα SOCIAL MEDIA και όχι μόνο και θα λείει ο καθένας την ιστορία του η ακόμα να τους βάλουν διάφοροι να στραφούν κατά του δημοσίου. Η ΕΥΠ είναι μυστική υπηρεσία. Ούτε ο ακόμα και κάποιος πολιτικός ίσως αν δεν βγει κάποιο αποτέλεσμα. Μετά θα γίνετε παντού διάλογος με σκοπό τον αποπροσανατολισμό.

Μόνο όταν υπάρχει κάποιο αποτέλεσμα απο την δικαιοσύνη αμετάκλητη να βγαίνει στην δημοσιότητα.

Μεγάλη προσοχή.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΠ

Άρθρο 15 Διάρθρωση ΕΥΠ – τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 ν. 3649/2008

• 16 Νοεμβρίου 2022, 08:06 |

Η ΕΥΠ πρέπει να έχει ως αρμοδιότητα της μονο για το εξωτερικό όπως σε άλλες χώρες π.χ. Ισραηλ (Μοσαντ) ΗΠΑ (CIA) Βρετανία (MI6). Μόνο έτσι θα λειτουργει σωστά , δεν θα υπάρχει κατάχρηση εξουσίας και θα λειτουργει στοχευμένα και αποτελεσματικά .Για το εσωτερικό αρκούν η Αντιτρομοκρατική και η ΔΑΕΕΒ. Η ΕΥΠ πρεπει να επικεντρωθεί στο εξωτερικο γιατί υπάρχουν πολλοί κίνδυνοι και πρέπει να αντιμετωπιστούν απο ειδικευμένη υπηρεσία . Αν η Υπηρεσία ασχολείται και αναλώνεται σε εσωτερικές υποθέσεις οι οποίες είναι ουσιαστικά αρμοδιότητα άλλων Υπηρεσιών θα αμελεί και θα παραβλέπει σημαντικότερους κινδύνους που προέρχονται απο το εξωτερικό . Θα πρέπει να εξοπλιστούν καταλληλα οι Αντιτρομοκρατική και η ΔΑΕΕΒ ώστε να αναλάβουν πλήρως την εσωτερική ασφάλεια .Ο εξοπλισμός της ΕΥΠ θα πρέπει να επικεντρωθεί στην εξωτερική ασφάλεια . Να ενισχυθεί η υπηρεσία πληροφοριών του Στρατού υπο την ηγεσία του ΓΕΕΘΑ για την αντικατασκοπία και την συλλογή στρατιωτικών πληροφοριών . Ανάλογες υπηρεσίες υπάρχουν σε ολες τις χώρες με οργανωμένες υπηρεσίες πληροφοριών . Επίσης να συσταθεί επιτέλους το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας υπο την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας στο οποίο θα συμμετέχουν εκτός απο τον πρωθυπουργό ,τον μόνιμο γραμματέα τον Σύμβουλο Εθνικής Ασφάλειας και τους αρμόδιους υπουργούς και οι Διοικητές ΕΥΠ, Αντιτρομοκρατικής,Στρατιωτικής Υπηρεσίας Πληροφοριών.Επίσης θα πρέπει να συσταθει ενα Συμβούλιο Πληροφοριών που επίσης έχει θεσμοθετηθει σε πολλές χώρες στο οποίο συμμετέχουν όλες οι Υπηρεσίες πληροφοριών της χώρας και συνεργάζονται για το καλύτερο δυνατόν αποτέλεσμα . Δεν λειτουργούν δηλαδή ανταγωνιστικά , κατι που βλάπτει την ασφάλεια της χώρας αλλα συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες

Άρθρο 16 Λειτουργία του Κέντρου Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ.) και ενίσχυση της διαφάνειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3Α ν. 3649/2008 και παρ. 5 άρθρου 38 ν. 4412/2016 (0 σχόλια)

Άρθρο 17 Θέματα Αρχής Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC) – Τροποποίηση περ. 7 άρθρου 4 ν. 3649/2008 (3 σχόλια)

• 16 Νοεμβρίου 2022, 14:27 |

Κρίνω ότι πρέπει να προστεθεί:Επιπλέον, ως Αρχή Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC) είναι αρμόδια για τη σύνταξη πολιτικών ασφαλείας και οδηγιών διαχείρισης των διαβαθμισμένων πληροφοριών σε όλα τα δίκτυα και τους χώρους της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Υπουργείων σε συνεργασία μαζί τους, καθώς και για τη συνεχή ενημέρωσή τους σε θέματα ασφαλείας. Είναι επίσης υπεύθυνη για θέματα αντιμετώπισης περιστατικών στα δίκτυα των ως άνω φορέων σε συνεργασία μαζί τους. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους υπαγόμενους σε αυτό φορείς.».

• 15 Νοεμβρίου 2022, 21:21 |

ΣΩΣΤΗ ΑΛΛΑΓΗ

• 15 Νοεμβρίου 2022, 21:16 |

Κανονικά έπρεπε και στο ΥΠΕΘΑ

Άρθρο 18 Διοίκηση ΕΥΠ (4 σχόλια)

• 22 Νοεμβρίου 2022, 10:01 |

Θεωρούμε προβληματικό το ότι, σε αντίθεση με τον Διοικητή της Ε.Υ.Π. δεν προβλέπεται οποιοδήποτε ουσιαστικό ή τυπικό προσόν για τους δυο Υποδιοικητές της Ε.Υ.Π. Κατ' αυτό τον

τρόπο, οποιοσδήποτε υπάλληλος, ανεξαρτήτως τρόπου διορισμού ή προσόντων μπορεί να βρεθεί σε πολύ ισχυρή θέση εντός της ιεραρχίας της Υπηρεσίας, με όλα τα προβλήματα αξιοπιστίας και διαφάνειας που μπορεί εξ αυτού του λόγου να προκληθούν. Για τον λόγο αυτό, θα ήταν καλό να καθοριστούν και για τους υποδιοικητές σαφή προσόντα και προϋποθέσεις επιλογής. Άλλωστε αυτή είναι και η επικρατούσα πρακτική στις ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Γαλλία.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 23:03 |**

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ 2: «2. Ο Διοικητής της ΕΥΠ είναι μετακλητός υπάλληλος της κατηγορίας των ειδικών θέσεων με βαθμό 1ο. Διορίζεται και παύεται ελεύθερα με απόφαση του αρμόδιου μέλους της Κυβέρνησης. Ο διορισμός διενεργείται μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της.»

Ο διορισμός έχει νόημα να διενεργείται μετά από ΣΥΜΦΩΝΗ γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, γεγονός που δεσμεύει το αρμόδιο όργανο της Κ (που εν προκειμένους είναι ο Π/Θ αφού η ΕΥΠ υπάγεται στην Προεδρία της Κ) στο να λαμβάνει υπόψιν την γνώμη της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου και να μην διορίζει τον διοικητή μιας κρατικής υπηρεσίας με γνώμονα την επιδίωξη ευθέως προσωπικού πολιτικού οφέλους από την λειτουργία της υπηρεσίας.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 23:03 |**

Ο τομέας των Πληροφοριών είναι ΑΓΝΩΣΤΟΣ στο μείζον των υποψηφίων με τα προσόντα του υπό ψήφιση Νομοσχεδίου.

Ελάχιστοι γνωρίζουν σε βάθος και με ευρεία αντίληψη τις εννοιες, την οργάνωση και τη σημασία των Πληροφοριών.

Βρείτε τους και ο κράτιστος ας αναλάβει τη διοίκηση αλλά και την αναδιοργάνωση της ΕΥΠ, ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΣ ο ίδιος τους συνεργάτες του.

Μην θεωρείτε ο βαθμός ή ο τίτλος πως θα εξασφαλίσει την αποδοτική διοίκηση της ΕΥΠ.

Το κυριότερο προσόν ενός υποψηφίου είναι το ΗΘΟΣ που έχει επιδείξει σε βάθος χρόνου, κάτι που απουσιάζει ΠΑΝΤΕΛΩΣ από τα προσόντα στο κείμενο.

• **15 Νοεμβρίου 2022, 21:57 |**

Το άρθρο 18 προτείνεται όπως παρακάτω:
1. Στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3649/2008 (Α' 39) προστίθεται νέο πρώτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Διοικητής ορίζεται απόστρατος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων ή των σωμάτων ασφαλείας που εν ενεργεία κατείχε βαθμό ανώτατου αξιωματικού, ο οποίος ανακαλείται στην υπηρεσία με τον βαθμό που κατείχε πριν την αποστρατεία του. Ο Διοικητής αφού επανέλθει εν υπηρεσία, αποσπάται κατά περίπτωση από το ΥΠΕΘΑ ή το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη στην ΕΥΠ για όσο διάστημα διαρκεί η θητεία του. Ο διορισμός διενεργείται μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της.».

Άρθρο 19 Ακαδημία Πληροφοριών και Αντικατασκοπείας ΕΥΠ (2 σχόλια)

• **20 Νοεμβρίου 2022, 12:54 |**

Αρκούν διαδικασίες και προγράμματα εκπαίδευσης, στα πλαίσια του Εσωτερικού Κανονισμού. Αν πρόκειται για νέο φορέα δεν είναι λογικό.

• **16 Νοεμβρίου 2022, 19:20 |**

Η ίδρυση της Ακαδημίας Πληροφοριών είναι αναγκαία για την συνεχή εκπαίδευση των στελεχών της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Ελπίζω η στελεχωση να γίνει με ακρως αξιοκρατικά κριτηρια διοτι το ανθρωπινο δυναμικο είναι η «πραγματικη δυναμη» που θα κανει τη διαφορα στη επιτυχια της ΕΥΠ! Συνεργασια με ερευνητικα ινστιτουτα (research think tanks) που εξειδικευονται σε θεματα εκπαιδευσης και αναλυσε πληροφοριων και ασφαλειας. «Μακρια απο κομματικες και πολιτικες σκοπιμοτητες!»

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	<ul style="list-style-type: none"> - Παρ. 1 άρθρου 7 (εγγυήσεις της ποινής) - Άρθρο 9 (προστασία του ιδιωτικού βίου) - Άρθρο 9Α (προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) - Παρ. 1 άρθρου 19 (απόρρητο της επικοινωνίας) - Παρ. 1 άρθρου 25 (αρχής κράτους δικαίου – αρχής αναλογικότητας) 	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο <i>(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)</i>	Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΕΕ: Άρθρο 7 (Προστασία της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής) - Άρθρο 8 (Προστασία των προσωπικών δεδομένων)
☐	Κανονισμός	<ul style="list-style-type: none"> - Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς (Κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (L 173). - Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (L 119).
☐	Οδηγία	Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 119).
☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	

☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρο 8 Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και προστασία της επικοινωνίας)
☐	Διεθνείς συμβάσεις	Άρθρο 12 Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Άρθρο 17 Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα Άρθρο 16 Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	<p>Άρθρο 9 Δικαστικοί λειτουργοί της Ε.Υ.Π. και της Δ.Α.Ε.Ε.Β. – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 5 ν. 3649/2008 και παρ. 3 άρθρου 4 ν. 2265/1994</p> <p>1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3649/2008 (Α' 39) τροποποιείται ως προς τη θητεία του εισαγγελικού λειτουργού της Ε.Υ.Π. και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Στην Ε.Υ.Π. αποσπάται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου ένας εισαγγελικός λειτουργός για τριετή θητεία που δεν μπορεί να ανανεωθεί, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των ειδικών επιχειρησιακών δράσεων της, που αφορούν θέματα δικαιωμάτων του ανθρώπου και ασκεί όσες άλλες αρμοδιότητες του ανατίθενται με διατάξεις του παρόντος νόμου. Αν ο εισαγγελικός λειτουργός απουσιάζει ή για οποιονδήποτε λόγο κωλύεται, αναπληρώνεται από τον εισαγγελικό λειτουργό που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 2265/1994.».</p> <p>2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2265/1994 (Α' 209) τροποποιείται ως προς τη θητεία του προβλεπόμενου στη διάταξη αυτή εισαγγελικού λειτουργού, ο οποίος εποπτεύει τη Δ.Α.Ε.Ε.Β. σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 4249/2014 (Α' 73), και η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2265/1994 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Το ως άνω Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και απαρτίζεται από έναν εισαγγελικό λειτουργό, ως πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, για τριετή θητεία που δεν μπορεί να ανανεωθεί, και από έξι</p>	<p>Παρ. 3 άρθρου 5 ν. 3649/2008</p> <p>«3. Στην Ε.Υ.Π. αποσπάται ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ένας εισαγγελικός λειτουργός για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί την τριετία, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των ειδικών επιχειρησιακών δράσεων της, που αφορούν θέματα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ασκεί όσες άλλες Αρμοδιότητες του ανατίθενται με διατάξεις του παρόντος νόμου. «Αν ο εισαγγελικός λειτουργός απουσιάζει ή για οποιονδήποτε λόγο κωλύεται, αναπληρώνεται από τον εισαγγελικό λειτουργό που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 2265/1994.».</p> <p>Παρ. 3 άρθρου 4 ν. 2265/1994</p> <p>«3. Το ως άνω Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και απαρτίζεται από έναν εισαγγελικό λειτουργό, ως πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για μία τριετία, που μπορεί να ανανεώνεται και από έξι ανώτατους ή ανώτερους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας, ως μέλη" «Αν ο εισαγγελικός λειτουργός απουσιάζει ή για οποιονδήποτε λόγο κωλύεται, αναπληρώνεται από τον εισαγγελικό λειτουργό που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 3649/2008.</p> <p>Σε περίπτωση εξέτασης, μελέτης ή ανάλυσης ειδικών θεμάτων αρμοδιότητας του Συμβουλίου δύνανται να συμμετέχουν και ειδικευμένοι στα θέματα αυτά επιστήμονες, οι οποίοι προσλαμβάνονται με σύμβαση μίσθωσης έργου ή υπηρετούν στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Με</p>

<p>(6) ανώτατους ή ανώτερους αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας, ως μέλη. Αν ο εισαγγελικός λειτουργός απουσιάζει ή για οποιονδήποτε λόγο κωλύεται, αναπληρώνεται από τον εισαγγελικό λειτουργό που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 3649/2008. Σε περίπτωση εξέτασης, μελέτης ή ανάλυσης ειδικών θεμάτων αρμοδιότητας του Συμβουλίου δύνανται να συμμετέχουν και ειδικευμένοι στα θέματα αυτά επιστήμονες, οι οποίοι προσλαμβάνονται με σύμβαση μίσθωσης έργου ή υπηρετούν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Με απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εθνικής Άμυνας είναι δυνατόν να συμμετέχουν στο Συμβούλιο και αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων. Σε περίπτωση που οι διωκτικές αρχές διεξάγουν σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠΔ, προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για υποθέσεις ειδικών εγκλημάτων βίας, ο εισαγγελικός λειτουργός που μετέχει του συμβουλίου, πέραν των καθηκόντων που ασκεί βάσει των διατάξεων του κατά την παρ. 5 του ίδιου άρθρου εκδιδόμενου προεδρικού διατάγματος, ενεργεί και ο ίδιος κατά την κρίση του την ως άνω προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση.».</p>	<p>απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και Εθνικής Άμυνας είναι δυνατόν να συμμετέχουν στο Συμβούλιο και αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων. Σε περίπτωση που οι διωκτικές αρχές διεξάγουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Π.Δ., προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για υποθέσεις ειδικών εγκλημάτων βίας, ο εισαγγελικός λειτουργός που μετέχει του συμβουλίου, πέραν των καθηκόντων που ασκεί βάσει των διατάξεων του κατά την παρ. 5 του ίδιου άρθρου εκδιδόμενου προεδρικού διατάγματος, ενεργεί και ο ίδιος κατά την κρίση του την ως άνω προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση.».</p>
<p>Άρθρο 10 Παραβίαση απορρήτου τηλεφωνικής επικοινωνίας και προφορικής συνομιλίας – Τροποποίηση άρθρου 370Α ΠΚ</p> <p>Στο άρθρο 370Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 2 και η παρ. 4 ως προς το πλαίσιο ποινής, στην παρ. 3 διαγράφεται η λέξη «αθέμιτα» και τροποποιείται το πλαίσιο ποινής, προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 370Α διαμορφώνεται ως εξής:</p>	<p>370Α ΠΚ «Άρθρο 370Α Παραβίαση του απορρήτου τηλεφωνικής επικοινωνίας και προφορικής συνομιλίας 1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο παρεμβαίνει σε συσκευή, σύνδεση ή δίκτυο παροχής υπηρεσιών σταθερής ή κινητής τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί ή να αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης</p>

«Άρθρο 370Α

Παραβίαση του απορρήτου τηλεφωνικής επικοινωνίας και προφορικής συνομιλίας

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε συσκευή, σύνδεση ή δίκτυο παροχής υπηρεσιών σταθερής ή κινητής τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί ή να αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων ή στοιχεία της θέσης και κίνησης της εν λόγω επικοινωνίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

3. Όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

4. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 είναι πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή μέλος της διοίκησης ή υπεύθυνος

μεταξύ τρίτων ή στοιχεία της θέσης και κίνησης της εν λόγω επικοινωνίας, τιμωρείται με φυλάκιση. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

3. Όποιος αθέμιτα κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη ή χρηματική ποινή.

4. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 είναι πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή μέλος της διοίκησης ή υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου ή εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου ή ενεργεί ιδιωτικές έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή.».

<p>διασφάλισης του απορρήτου ή εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου ή ενεργεί ιδιωτικές έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή.</p> <p>5. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 3 συνιστούν παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή την ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται κάθειρξη.».</p>	
<p>Άρθρο 11 Παραβίαση μη δημόσιων διαβιβάσεων δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών – Τροποποίηση άρθρου 370Ε ΠΚ</p> <p>Στο άρθρο 370Ε του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), η παρ. 1 τροποποιείται ως προς το πλαίσιο ποινής, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 370Ε διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«Άρθρο 370Ε</p> <p>1. Όποιος, αθέμιτα, με τη χρήση τεχνικών μέσων, παρακολουθεί ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσιες διαβιβάσεις δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές από, προς ή εντός πληροφοριακού συστήματος ή παρεμβαίνει σε αυτές με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί το περιεχόμενό τους, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.</p> <p>2. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπεται στην παράγραφο 1.</p> <p>3. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 συνιστούν παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του Κράτους σε καιρό πολέμου, επιβάλλεται κάθειρξη.».</p>	<p>370Ε ΠΚ</p> <p>«Άρθρο 370ε</p> <p>1. Όποιος, αθέμιτα, με τη χρήση τεχνικών μέσων, παρακολουθεί ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσιες διαβιβάσεις δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές από, προς ή εντός πληροφοριακού συστήματος ή παρεμβαίνει σε αυτές με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί το περιεχόμενό τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή.</p> <p>2. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπεται στην παράγραφο 1.».</p>

Άρθρο 15
Διάρθρωση Ε.Υ.Π. – Τροποποίηση
παρ. 4 άρθρου 3 ν. 3649/2008

Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3649/2008 (Α' 39) προστίθενται περ. δ' και ε' και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στην Ε.Υ.Π. λειτουργεί:

α. Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β. Υπηρεσία Ιστορικού Αρχείου και Ιστορικού Μουσείου, που υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της Ε.Υ.Π., με κύριο έργο την ταξινόμηση και αξιοποίηση των εγγράφων και του οπτικοακουστικού υλικού, καθώς και την ταξινόμηση και συντήρηση υλικών μουσειακής αξίας. Τα έγγραφα και το υλικό αυτό αποχαρακτηρίζονται μετά την πάροδο 50ετίας, με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π., ύστερα από γνώμη Τριμελούς Επιτροπής Αποχαρακτηρισμού, που συγκροτείται από υπαλλήλους της Ε.Υ.Π., με απόφαση του ιδίου. Εξαιρούνται από τον αποχαρακτηρισμό τα έγγραφα και υλικά που βρίσκονται στο στάδιο της μηχανογράφησης, όσα έχουν φθαρεί και απαιτείται η συντήρησή τους, καθώς και εκείνα η δημοσιοποίηση των οποίων θα μπορούσε να επιφέρει βλάβη στα εθνικά συμφέροντα ή σε δικαιώματα που απορρέουν από την προσωπικότητα.

γ. Αυτοτελής υπηρεσία που ονομάζεται Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ.), η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της Ε.Υ.Π. Η υπηρεσία του πρώτου εδαφίου είναι αρμόδια να διεξάγει εφαρμοσμένη έρευνα, να συνεργάζεται με ερευνητικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού, να συντονίζει, καθώς και να παρακολουθεί και να μετέχει σε δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και

Παρ. 4 άρθρου 3 ν. 3649/2008

«4. Στην Ε.Υ.Π. λειτουργεί:

α. Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β. Υπηρεσία Ιστορικού Αρχείου και Ιστορικού Μουσείου, που υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της Ε.Υ.Π., με κύριο έργο την ταξινόμηση και αξιοποίηση των εγγράφων και του οπτικοακουστικού υλικού, καθώς και την ταξινόμηση και συντήρηση υλικών μουσειακής αξίας.

Τα έγγραφα και το υλικό αυτό αποχαρακτηρίζονται μετά την πάροδο 50ετίας, με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π., ύστερα από γνώμη Τριμελούς Επιτροπής Αποχαρακτηρισμού, που συγκροτείται από υπαλλήλους της Ε.Υ.Π., με απόφαση του ιδίου. Εξαιρούνται από τον αποχαρακτηρισμό τα έγγραφα και υλικά που βρίσκονται στο στάδιο της μηχανογράφησης, όσα έχουν φθαρεί και απαιτείται η συντήρησή τους, καθώς και εκείνα η δημοσιοποίηση των οποίων θα μπορούσε να επιφέρει βλάβη στα εθνικά συμφέροντα ή σε δικαιώματα που απορρέουν από την προσωπικότητα.

γ. Αυτοτελής υπηρεσία που ονομάζεται Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ.), η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης και υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της Ε.Υ.Π. Η υπηρεσία του προηγούμενου εδαφίου είναι αρμόδια να διεξάγει εφαρμοσμένη έρευνα, να συνεργάζεται με ερευνητικούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού, να συντονίζει, καθώς και να παρακολουθεί και να μετέχει σε δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, προκειμένου να δημιουργεί τα κατάλληλα τεχνολογικά και μεθοδολογικά εργαλεία και να τα

<p>καινοτομίας, προκειμένου να δημιουργεί τα κατάλληλα τεχνολογικά και μεθοδολογικά εργαλεία και να τα παρέχει στην Ε.Υ.Π. και σε άλλους δημόσιους φορείς.</p> <p>δ. Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου Ε.Υ.Π., η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Υποδιεύθυνσης εντός της Διεύθυνσης Ασφαλείας, εφαρμοζόμενου αναλόγως του άρθρου 39 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Η διάρθρωση και οι αρμοδιότητές της προβλέπονται στον Οργανισμό της Υπηρεσίας και τον εσωτερικό κανονισμό που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του παρόντος.</p> <p>ε. Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας που υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της Ε.Υ.Π.. Το Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας είναι αρμόδιο, ιδίως, για την προβολή του έργου της Ε.Υ.Π. και για την ενημέρωση της κοινωνίας για τις δράσεις της Υπηρεσίας και για κινδύνους για την εθνική ασφάλεια.».</p>	<p>παρέχει στην Ε.Υ.Π. και σε άλλους δημόσιους φορείς.».</p>
<p>Άρθρο 16 Λειτουργία του Κέντρου Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ.) και ενίσχυση της διαφάνειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3Α ν. 3649/2008 και παρ. 5 άρθρου 38 ν. 4412/2016</p> <p>1. Στην παρ. 2 του άρθρου 3Α του ν. 3649/2008 (Α' 39) τροποποιούνται η περ. β' του πρώτου εδαφίου ως προς τις προϋποθέσεις απασχόλησης του προσωπικού της Ε.Υ.Π. και το δεύτερο εδάφιο, προκειμένου η μη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και η μη ανάρτηση στο πρόγραμμα Διαύγεια να αναφέρονται αποκλειστικά στην περ. β' της ίδιας παραγράφου και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«2. Στο πλαίσιο ανάληψης και εκτέλεσης έργου, το οποίο είτε χρηματοδοτείται καθ' ολοκληρία είτε συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό</p>	<p>Παρ. 2 άρθρου 3Α ν. 3649/2008</p> <p>«2. Στο πλαίσιο ανάληψης και εκτέλεσης έργου, το οποίο είτε χρηματοδοτείται καθ' ολοκληρία είτε συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) από ευρωπαϊκούς ή ιδιωτικούς πόρους, δύναται το ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ., με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π.: α) να συνάπτει συμβάσεις έργου με φυσικά πρόσωπα, ερευνητές και εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, β) να απασχολεί το πάσης φύσεως προσωπικό από τους υπηρετούντες με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στην Ε.Υ.Π. Οι εν λόγω πράξεις δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δεν αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια.».</p> <p>Παρ. 5 άρθρου 38 ν. 4412/2016</p> <p>«5. Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από</p>

τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) από ευρωπαϊκούς ή ιδιωτικούς πόρους, δύναται το ΚΕ.Τ.Υ.Α.Κ., με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π.: α) να συνάπτει συμβάσεις έργου με φυσικά πρόσωπα, ερευνητές και εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, β) να απασχολεί το πάσης φύσεως προσωπικό από τους υπηρετούντες με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στην Ε.Υ.Π. και πέραν του ωραρίου εργασίας τους. Οι πράξεις της περ. β' δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δεν αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια.».

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την απόφαση της παρ. 6, που αφορούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, καταχωρίζονται σε διαβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανονισμών ασφάλειας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την υπουργική απόφαση της παρ. 6, που αφορούν στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ), εξαιρούνται από την καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ. Το δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις για τις οποίες αναθέτουσα αρχή είναι το Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας που συστάθηκε με το άρθρο 3 του ν. 3649/2008 (Α' 39), οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ειδικού Κανονισμού Δημοσίων Συμβάσεων της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3649/2008 και για τις οποίες καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ τα στοιχεία της περ. (β) της παρ. 3 του παρόντος ως εξής: Τίτλος σύμβασης, Κωδικοί CPV,

την απόφαση της παρ. 6, που αφορούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, καταχωρίζονται σε διαβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανονισμών ασφάλειας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την υπουργική απόφαση της παρ. 6, που αφορούν στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ), εξαιρούνται από την καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την υπουργική απόφαση της παρ. 6, που αφορούν σε συμβάσεις που συνάπτονται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας καταχωρίζονται σε διαβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανονισμών ασφάλειας του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται ο τρόπος υποβολής των στοιχείων, η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.».

<p>Προϋπολογισμός σύμβασης, Έργο/Υποέργο που χρηματοδοτεί τη σύμβαση, Συνοπτική περιγραφή φυσικού αντικειμένου σύμβασης. Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία των παρ. 3 και 4, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την υπουργική απόφαση της παρ. 6, που αφορούν σε συμβάσεις που συνάπτονται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας καταχωρίζονται σε διαβαθμισμένο πληροφοριακό σύστημα, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανονισμών ασφαλείας του Υπουργείου Εξωτερικών. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ρυθμίζονται ο τρόπος υποβολής των στοιχείων, η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας.».</p>	
<p>Άρθρο 17 Θέματα Αρχής Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC) – Τροποποίηση περ. 7 άρθρου 4 ν. 3649/2008</p> <p>Στην περ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3649/2008 (Α' 39), επικαιροποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς τις αρμοδιότητες της Ε.Υ.Π. και την παραπεμπόμενη νομοθεσία, στο τέλος της περίπτωσης προστίθενται δύο νέα εδάφια και η περ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Αποτελεί Τεχνικής Φύσεως Αρχή Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC), Εθνική Αρχή «CRYPTO», Εθνική Αρχή «TEMPEST» και μεριμνά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του π.δ. 1/2017 (Α' 2), για την ασφάλεια των εθνικών επικοινωνιών και συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και για την πιστοποίηση του διαβαθμισμένου υλικού των εθνικών</p>	<p>Περ. 7 άρθρου 4 ν. 3649/2008</p> <p>«7. Αποτελεί Τεχνικής Φύσεως Αρχή Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC) και μεριμνά, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του π.δ. 325/2003 (ΦΕΚ 273 Α'), για την ασφάλεια των εθνικών επικοινωνιών και συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και για την πιστοποίηση του διαβαθμισμένου υλικού των εθνικών επικοινωνιών. Η πιστοποίηση παρέχεται έναντι καταβολής ηλεκτρονικού παραβόλου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.».</p>

<p>επικοινωνιών. Η πιστοποίηση παρέχεται έναντι καταβολής ηλεκτρονικού παραβόλου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών. Επιπλέον, ως Αρχή Ασφαλείας Πληροφοριών (INFOSEC) είναι αρμόδια για τη θέσπιση οδηγιών αναφορικά με τη σύνταξη πολιτικών ασφαλείας και διαχείρισης των διαβαθμισμένων πληροφοριών σε όλα τα δίκτυα και τους χώρους της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Υπουργείων, σε συνεργασία μαζί τους, καθώς και για τη συνεχή ενημέρωσή τους σε θέματα ασφάλειας. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τους υπαγόμενους σε αυτό φορείς.».</p>	
<p>Άρθρο 18 Διοίκηση Ε.Υ.Π. – Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 9 ν. 3649/2008</p> <p>1. Στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3649/2008 (Α' 39) προστίθεται νέο πρώτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Διοικητής ορίζεται πρέσβης ή πληρεξούσιος υπουργός Α' ή πρέσβης επί τιμή ή πληρεξούσιος υπουργός Α' επί τιμή ή απόστρατος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων ή των σωμάτων ασφαλείας που εν ενεργεία κατείχε βαθμό ανώτατου αξιωματικού. Ο Διοικητής είναι μετακλητός υπάλληλος της κατηγορίας των ειδικών θέσεων με βαθμό 1ο. Διορίζεται και παύεται ελεύθερα με απόφαση του αρμόδιου μέλους της Κυβέρνησης. Ο διορισμός διενεργείται μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της.».</p> <p>2. Η παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3649/2008 αντικαθίσταται ως εξής: «4. Τον Διοικητή βοηθούν στο έργο του δύο Υποδιοικητές. Οι Υποδιοικητές φέρουν μία από τις</p>	<p>Παρ. 2 άρθρου 9 ν. 3649/2008</p> <p>«2. Ο Διοικητής είναι μετακλητός υπάλληλος της κατηγορίας των ειδικών θέσεων με βαθμό 1ο. Διορίζεται και παύεται ελεύθερα με απόφαση του αρμόδιου μέλους της Κυβέρνησης. Ο διορισμός διενεργείται μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της.».</p> <p>Παρ. 4 άρθρου 9 ν. 3649/2008</p> <p>«4. Τον Διοικητή βοηθούν στο έργο του τρεις Υποδιοικητές. Οι Υποδιοικητές είναι μετακλητοί υπάλληλοι της κατηγορίας των ειδικών θέσεων με βαθμό 2ο και διορίζονται και παύονται ελεύθερα με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Για το διορισμό σε θέση Υποδιοικητή της Ε.Υ.Π. απαιτούνται προσόντα ανάλογα με αυτά του Διοικητή. Καθήκοντα Υποδιοικητών μπορεί να ανατίθενται και σε δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους του δημόσιου τομέα.».</p>

<p>ιδιότητες που προβλέπονται για τη θέση του Διοικητή. Καθήκοντα Υποδιοικητών μπορεί να ανατίθενται και σε εν ενεργεία ή συνταξιούχους υπαλλήλους και λειτουργούς του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Οι Υποδιοικητές είναι μετακλητοί υπάλληλοι της κατηγορίας των ειδικών θέσεων με βαθμό 2ο και διορίζονται και παύονται ελεύθερα με απόφαση του αρμόδιου μέλους της Κυβέρνησης.».</p>	
<p>Άρθρο 19 Ακαδημία Πληροφοριών και Αντικατασκοπείας Ε.Υ.Π. – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 13 ν. 3649/2008</p> <p>Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3649/2008 (Α' 39) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p>«1. Συστήνεται Ακαδημία Πληροφοριών και Αντικατασκοπείας Ε.Υ.Π. που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης, η διάρθρωση και υπαγωγή της οποίας προβλέπονται στον Οργανισμό της Ε.Υ.Π. και τον εσωτερικό κανονισμό που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12. Αποστολή της Ακαδημίας είναι η εκπαίδευση, επιμόρφωση και εξειδίκευση του προσωπικού της Ε.Υ.Π. για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων του. Με απόφαση του αρμόδιου μέλους της Κυβέρνησης, έπειτα από εισήγηση του Διοικητή της Ε.Υ.Π., εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Ακαδημίας. Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα σύστασης, λειτουργίας και οργάνωσης της Ακαδημίας, η διάρκεια των εκπαιδεύσεων, ο τρόπος εκπόνησης προγραμμάτων διδασκαλίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Ακαδημίας, εφαρμόζονται ο εσωτερικός κανονισμός και ο συνημμένος σε αυτόν πίνακας</p>	<p>Παρ. 1 άρθρου 13 ν. 3649/2008</p> <p>«1. Το προσωπικό της Ε.Υ.Π., για την αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων του, εκπαιδεύεται, επιμορφώνεται και εξειδικεύεται σε σχολές της υπηρεσίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα σύστασης, λειτουργίας και οργάνωσης των σχολών αυτών, η διάρκεια της εκπαίδευσης, η εκπόνηση προγραμμάτων διδασκαλίας και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».</p>

	σύνθεσης και κατανομής του προσωπικού της Ε.Υ.Π.. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Ακαδημίας είναι απόρρητος και δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».	
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων				
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας		
		Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών.	Άρση απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση εγκλημάτων		
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 13	Προεδρικό διάταγμα	Υπουργεία Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (πρόταση)	Καθορισμός προϋποθέσεων υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η σύναψη συμβάσεων εκ μέρους κρατικών δομών για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης του άρθρου 370ΣΤ του Ποινικού Κώδικα για την εκπλήρωση των σκοπών τους	

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Σχέδιο νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών»
(Κεφάλαιο Ε')

Επισπεύδον Υπουργείο: Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Στοιχεία επικοινωνίας: Αντιγόνη Γιαννακάκη, ant.giannakaki@gmail.com κιν: 6947438845

Επιλέξτε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ⁸	☒
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁹	☐
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ¹⁰	☐
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ¹¹	☐
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ¹²	☐
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ¹³	☐

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Αιτιολογική έκθεση

⁸ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

⁹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

¹⁰ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

¹¹ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

¹² Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

¹³ Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>Κεφάλαιο Ε΄: Βασικό προαπαιτούμενο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας αποτελεί η διαφύλαξη ενός υψηλού επιπέδου ασφάλειας των ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών. Η προαγωγή της κυβερνοασφάλειας των συστημάτων δικτύων και υπηρεσιών αποτελεί μία από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την εμπέδωση εμπιστοσύνης στους χρήστες των ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών στις νέες τεχνολογίες, με σημαντικό όφελος για το συνολικό επίπεδο της ψηφιακής ανάπτυξης και της συνολικής κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας (βλ. Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025).</p> <p>Νέες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (artificial intelligence-AI), η δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης έξυπνων μηχανών (έξυπνα κινητά τηλέφωνα, έξυπνα αυτοκίνητα, έξυπνες συσκευές), σε συνδυασμό με τεχνολογίες νέφους (cloud computing) και τις νέες δυνατότητες δικτύωσης των δικτύων πέμπτης γενιάς, που μπορούν να μεταβάλουν ριζικά τον τρόπο εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, σε όρους ταχύτητας, εύρους και ποιότητας ψηφιακών υπηρεσιών, αυξάνουν τη συνολική επιφάνεια (attack surface), άλλως το εύρος των ευκαιριών, για την πραγματοποίηση κακόβουλων ενεργειών (βλ. Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας 2020-2025).</p> <p>Η Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας 2020-2025 έθεσε ως στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου και ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος πληροφοριακών και δικτυακών υποδομών, εφαρμογών και υπηρεσιών προς όφελος της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας με την εγγύηση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, την ανάπτυξη κουλτούρας ασφαλούς χρήσης των ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών, καθώς επίσης και την επαύξηση της εμπιστοσύνης των πολιτών και επιχειρήσεων στις ψηφιακές τεχνολογίες. Ωστόσο, η διαφύλαξη υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας προϋποθέτει μια ολιστική στρατηγική προσέγγιση, η οποία ανταποκρίνεται στις διαρκώς μεταβαλλόμενες προκλήσεις του σύνθετου περιβάλλοντος των κυβερνοαπειλών και των κυβερνοεπιθέσεων.</p> <p>Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να υλοποιηθούν δράσεις, με τη συμμετοχή όλων των αρμόδιων εμπλεκόμενων φορέων, για τον έγκαιρο προγραμματισμό, την παρακολούθηση, τον συντονισμό ενεργειών, τις παρεμβάσεις σε ζητήματα που άπτονται της κυβερνοασφάλειας από το αρχικό στάδιο της πρόληψης μέχρι το στάδιο της αποτελεσματικής αντιμετώπισης περιστατικών κυβερνοεπιθέσεων και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από απειλές στον κυβερνοχώρο.</p> <p>Προς τον σκοπό αυτό, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις προβλέπεται η σύσταση, η συγκρότηση, η οργάνωση και η λειτουργία της Επιτροπής Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας, η οποία συντονίζει τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την κυβερνοασφάλεια, παρέχει τις αναγκαίες κατευθύνσεις, παρακολουθεί και αξιολογεί την Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας, εγκρίνει το Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και εισηγείται αρμοδίως για οποιοδήποτε θέμα άπτεται της κυβερνοασφάλειας. Επίσης, προβλέπεται, μέσω της κατάρτισης του Εθνικού Σχεδίου Αποτίμησης Επικινδυνότητας συστημάτων Τεχνολογίας Πληροφορικής και</p>

	<p>Επικοινωνιών (ΤΠΕ), η ανάπτυξη και εφαρμογή μεθοδολογίας για την αποτίμηση κινδύνου σε κρίσιμες ψηφιακές υποδομές, συστήματα, υποσυστήματα και υπηρεσίες της χώρας, με σκοπό τη λήψη στοχευμένων μέτρων βελτίωσης του επιπέδου κυβερνοασφάλειας. Επιπρόσθετα, εισάγεται υποχρέωση ενημέρωσης των αρμόδιων φορέων για κυβερνοεπιθέσεις, με στόχο τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών αξιολόγησης και ανταπόκρισης στα περιστατικά και την ταχύτερη παροχή συνδρομής. Παράλληλα, προβλέπεται η σύσταση Ενοποιημένου Κέντρου Αναφοράς Κυβερνοασφάλειας (Security Operations Center - SOC), το οποίο λειτουργεί στη Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με σκοπό την ανίχνευση και αξιολόγηση των κυβερνοεπιθέσεων και κυβερνοαπειλών, συγκεντρώνοντας ως κεντρικό σημείο του Εθνικού Δικτύου SOC τα δεδομένα και τις πληροφορίες από τα επιμέρους, τομεακά SOC των αρμοδίων οργανισμών. Επίσης, προβλέπονται οι φορείς που εντάσσονται υποχρεωτικά στο Εθνικό Δίκτυο SOC και ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργίας και υποστήριξης του Ενοποιημένου SOC και του Εθνικού Δικτύου SOC και δίδεται η κανονιστική ευχέρεια για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων. Τέλος, ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα του ν. 4577/2018 (Α'199) αναφορικά με την ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών.</p>
2.	<p>Γιατί αποτελεί πρόβλημα;</p>
	<p>Κεφάλαιο Ε΄: Η κυβερνοασφάλεια αποτελεί ένα πεδίο που παρουσιάζει ιδιαίτερος αυξημένο ενδιαφέρον σε ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο, ιδίως τα τελευταία χρόνια, καθώς συνδέεται άρρηκτα με την εύρυθμη λειτουργία κρίσιμων υποδομών και την επιχειρησιακή ετοιμότητα και συνέχεια του κράτους. Οι τεχνολογικές εξελίξεις, η ψηφιακή διακυβέρνηση αλλά και η ευημερία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα έχουν καταστήσει στόχους πληθώρας κυβερνοεπιθέσεων. Από απειλές που προέρχονται από μεμονωμένους εγκληματίες, μέχρι υβριδικές επιθέσεις που προκύπτουν ως απόρροια ενεργειών, οι οποίες αποδίδονται σε τρίτα κράτη, η φύση των κυβερνοαπειλών μεταβάλλεται διαρκώς, οδηγώντας σε μια εγγενή αδυναμία άμεσης προστασίας των στόχων. Οι εν λόγω συνθήκες επιβεβαιώνουν την ανάγκη για επισταμένη παρακολούθηση και ταχεία ανταπόκριση τόσο σε ρυθμιστικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο.</p> <p>Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται απαραίτητη η σύσταση ενός συλλογικού οργάνου, που θα καθορίζει, σε περιπτώσεις εξαιρετικού συμβάντος, τον εκάστοτε αρμόδιο φορέα, ο οποίος και θα συντονίζει τις ενέργειες των λοιπών αρμοδίων φορέων για θέματα κυβερνοασφάλειας, προς τον σκοπό της άμεσης και προσήκουσας αντιμετώπισης συμβάντων και απειλών κυβερνοεπίθεσης. Επίσης, απαιτείται η επικαιροποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου σε ζητήματα παρακολούθησης, ενημέρωσης και άμεσης αντιμετώπισης απειλών, καθώς και βελτίωσης της ασφάλειας των συστημάτων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση τέτοιων απειλών συντονισμένα, σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες. Τέλος, κρίνεται αναγκαία η σύσταση ενός κεντρικού σημείου του Εθνικού Δικτύου SOC, για τη συνολική παρακολούθηση του επιπέδου ασφάλειας του «εθνικού» κυβερνοχώρου, για την ανάπτυξη ικανοτήτων παρακολούθησης και απόκρισης σε συμβάντα κυβερνοασφάλειας, για την έγκαιρη</p>

	ανίχνευση και αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών σε όλη την επικράτεια, καθώς και για την ανάπτυξη ενισχυμένων δυνατοτήτων έγκαιρης προειδοποίησης, ανίχνευσης και αντιμετώπισης κυβερνοεπιθέσεων.
χ3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	Κεφάλαιο Ε΄: Αφορά στο Εθνικό Κέντρο συντονισμού του άρθρου 17 του ν. 4961/2022, στην ανώνυμη εταιρία ΚτΠ ΜΑΕ, στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, στη Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στη Διεύθυνση Κυβερνοχώρου της Ε.Υ.Π. και εν γένει στην Ε.Υ.Π., στους Φορείς Εκμετάλλευσης Βασικών Υπηρεσιών (Φ.Ε.Β.Υ.) της περ. 4 του άρθρου 3 και στους Παρόχους Ψηφιακών Υπηρεσιών (Π.Ψ.Υ) της περ. 6 του άρθρου 3 του ν. 4577/2018 (Α΄199), στους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, στη Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του ΓΕΕΘΑ και στην Ελληνική Αστυνομία. Επίσης, αφορά στα κυβερνητικά νέφη του άρθρου 87 του ν. 4727/2020 (Α΄184), στο σύνολο των φορέων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4577/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση και άλλες διατάξεις» (Α΄ 199), στους φορείς στους οποίους λειτουργούν κρίσιμες ψηφιακές υποδομές, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και στο σύνολο του πληθυσμού και των νομικών οντοτήτων της χώρας, καθώς στοχεύει στην επίτευξη του βέλτιστου επιπέδου κυβερνοασφάλειας στη χώρα.

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>
	<p>Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4961/2022 (Α΄146) Η παρ. 5 άρθρου 50 του ν. 4635/2019 (Α΄167) Το κεφάλαιο Ε΄ του ν. 4577/2018 (Α΄199)</p>
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας</p>
	<p>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</p> <p>Οι σκοποί των προτεινόμενων ρυθμίσεων δεν δύναται να επιτευχθούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, ελλείψει σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης.</p>

ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Τα προς ρύθμιση ζητήματα δεν δύναται να αντιμετωπισθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής ή επιλογή νέας ερμηνευτικής προσέγγισης ελλείψει ύπαρξης υφιστάμενων διατάξεων με συναφές ρυθμιστικό περιεχόμενο.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι σκοποί των προτεινόμενων ρυθμίσεων δεν δύναται να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων ενόψει και της τεχνικής φύσεως των προς ρύθμιση ζητημάτων.

Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Έχουν ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων, οι βέλτιστες πρακτικές των εξής κρατών: -Εσθονία -Γαλλία -Ιταλία -Ολλανδία -Γερμανία -Ηνωμένο Βασίλειο - Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλ. Στρατηγική της Ε.Ε. για κυβερνοασφάλεια, Πράξη της Ε.Ε. για την κυβερνοασφάλεια) ENISA (European Union Agency for Cybersecurity)
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
i) βραχυπρόθεσμοι:		<p>Η βελτιστοποίηση του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας δομών και διαδικασιών, με τον καθορισμό σαφών ρόλων και αρμοδιοτήτων για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, την ενδυνάμωση συνεργασιών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και την αξιοποίηση σύγχρονων μηχανισμών ανταλλαγής πληροφοριών.</p> <p>Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός αποτίμησης επικινδυνότητας και διαχείρισης έκτακτης ανάγκης, καθώς και η βελτιστοποίηση μεθόδων, τεχνικών και εργαλείων ανάλυσης, απόκρισης και κοινοποίησης συμβάντων που αφορούν στην κυβερνοασφάλεια.</p> <p>Η ανάπτυξη ικανοτήτων παρακολούθησης και απόκρισης σε συμβάντα κυβερνοασφάλειας, για την έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών σε όλη την επικράτεια, καθώς και η ανάπτυξη ενισχυμένων δυνατοτήτων έγκαιρης προειδοποίησης, ανίχνευσης και αντιμετώπισης κυβερνοεπιθέσεων, μέσω της συνολικής παρακολούθησης του επιπέδου ασφάλειας του «εθνικού» κυβερνοχώρου.</p> <p>Οι παραπάνω στόχοι συνάδουν με τους γενικότερους στρατηγικούς στόχους που έχουν τεθεί στην Εθνική Στρατηγική Κυβερνοασφάλειας.</p>
ii) μακροπρόθεσμοι:		<p>Η διαμόρφωση ενός υψηλού επιπέδου πλαισίου ασφαλείας και ελαχιστοποίησης των κινδύνων σε θέματα που άπτονται της κυβερνοασφάλειας, τόσο προληπτικά όσο και κατασταλτικά, που θα επιτρέπει την έγκαιρη, συντονισμένη και άρτια αντιμετώπιση απειλών και κινδύνων σε συστήματα</p>

	Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η ενίσχυση και η ασφάλεια του συνόλου ιδίως των κρατικών υποδομών από κυβερνοαπειλές και η επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου κυβερνοασφάλειας στη χώρα μέσω ενός ολοκληρωμένου συστήματος πρόληψης και αντιμετώπισης των κυβερνοεπιθέσεων.
9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ¹⁴

➤ Εθνική άμυνα - Εξωτερική πολιτική:

Λόγω της ιδιαίτερης φύσης των τομέων αυτών πολιτικής, επαφίεται στην κρίση του επισπεύδοντος υπουργείου, ανάλογα με το συγκεκριμένο αντικείμενο κάθε ρύθμισης, το εάν θα ενσωματώνονται δείκτες στην Ανάλυση.

➤ Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη:

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός επιχειρησιακών, κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συμβάσεων (και ε.γ.σ.σ.ε. εάν συνήφθη το συγκεκριμένο έτος) και αριθμός/ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από αυτές.							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαμεσολάβηση							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαιτησία							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας μεσολάβησης							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας διαιτησίας							
Μέση διάρκεια σ.σ.ε. (προβλεπόμενη στα σχετικά κείμενα αλλά και πραγματική με την έννοια της παράτασης μετά τη συμβατική τους λήξη)							
Ώρες εργασίας ανά ημέρα, εβδομάδα και ανά κλάδο οικονομίας							
Αριθμός αμειβόμενων υπερωριών (που δηλώθηκαν) ανά εργαζόμενο και κλάδο οικονομίας							
Αριθμός ατυχημάτων ανά κλάδο οικονομίας και αριθμός/ποσοστό ατυχημάτων που προκάλεσαν θάνατο ή αναπηρία							
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)

¹⁴ Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ίσαχ β) ίδοχ και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							
Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημοσίων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							
Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							
Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							
Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							
Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, π.χ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιούμενων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμοτήτων)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρήμα							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

➤ **Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα:**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας							

Επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Άμεσες ξένες επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Αριθμός επιχειρήσεων που ανοίγουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Αριθμός επιχειρήσεων που κλείνουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολούμενων σε αυτές							
Διοικητικό κόστος σύστασης επιχειρήσεων							
Μέσος χρόνος σύστασης επιχειρήσεων							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Μονάδες - Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά κεφαλή							
Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς καθαρισμούς							
Ποσοστό των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση με το σύνολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
Αριθμός ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
Ποσοστό οικιακών & βιομηχανικών απορριμμάτων που διατέθηκαν σε άλλες χρήσεις (π.χ. ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας, λιπασματοποίηση)							
Ποσοστό διατιθέμενων απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ							
Ποσοστό δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο δασικών εκτάσεων							
Ποσοστό αναδασωθείσών (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων / σύνολο κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση της χώρας							
Ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας περιβάλλοντος							
Κατανάλωση ενέργειας κατά κεφαλή							
Κατανάλωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας							
Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή							
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία							

ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:

11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης					
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Άρθρο</th> <th>Στόχος</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20</td> <td>Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται η Επιτροπή Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας και συγκροτείται ως συλλογικό κυβερνητικό όργανο. Η συσταθείσα επιτροπή συνιστά συντονιστικό όργανο μεταξύ της: α) Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ορισθείσας ως Εθνική Αρχή της Κυβερνοασφάλειας, β) της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, ορισθείσας ως αρμόδιας ομάδας απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών, γ) της Διεύθυνσης Κυβερνοχώρου της ΕΥΠ ως ομάδας αντιμετώπισης ηλεκτρονικών επιθέσεων και δ) της Ελληνικής Αστυνομίας.</td> </tr> </tbody> </table>	Άρθρο	Στόχος	20	Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται η Επιτροπή Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας και συγκροτείται ως συλλογικό κυβερνητικό όργανο. Η συσταθείσα επιτροπή συνιστά συντονιστικό όργανο μεταξύ της: α) Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ορισθείσας ως Εθνική Αρχή της Κυβερνοασφάλειας, β) της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, ορισθείσας ως αρμόδιας ομάδας απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών, γ) της Διεύθυνσης Κυβερνοχώρου της ΕΥΠ ως ομάδας αντιμετώπισης ηλεκτρονικών επιθέσεων και δ) της Ελληνικής Αστυνομίας.
Άρθρο	Στόχος				
20	Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται η Επιτροπή Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας και συγκροτείται ως συλλογικό κυβερνητικό όργανο. Η συσταθείσα επιτροπή συνιστά συντονιστικό όργανο μεταξύ της: α) Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ορισθείσας ως Εθνική Αρχή της Κυβερνοασφάλειας, β) της Διεύθυνσης Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, ορισθείσας ως αρμόδιας ομάδας απόκρισης για συμβάντα που αφορούν στην ασφάλεια υπολογιστών, γ) της Διεύθυνσης Κυβερνοχώρου της ΕΥΠ ως ομάδας αντιμετώπισης ηλεκτρονικών επιθέσεων και δ) της Ελληνικής Αστυνομίας.				

	<p>Η εν λόγω Επιτροπή υπάγεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης και υποστηρίζεται ως προς τη στελέχωση και την υποδομή της από αυτήν.</p>
21	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται η αποστολή της Επιτροπής Συντονισμού, η οποία συνίσταται στον προγραμματισμό, στην παρακολούθηση, στον συντονισμό ενεργειών και στις παρεμβάσεις που αφορούν ζητήματα Κυβερνοασφάλειας από το αρχικό στάδιο της πρόληψης μέχρι το στάδιο της αποτελεσματικής αντιμετώπισης περιστατικών κυβερνοεπιθέσεων.</p>
22	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Συντονισμού για θέματα κυβερνοασφάλειας, που συνίστανται στην παροχή κατευθύνσεων σε περίπτωση εξαιρετικού συμβάντος με στρατηγικό κίνδυνο και στον προσδιορισμό ως πρωτεύοντα επιχειρησιακό φορέα ενός από τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 20, ο οποίος θα επιφορτίζεται με τον συντονισμό των ενεργειών των λοιπών φορέων, με σκοπό τη διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου πλαισίου ασφαλείας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των πληροφοριακών συστημάτων. Επίσης, η Επιτροπή είναι αρμόδια για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας για τη διασφάλιση της ενότητάς της και της αποτελεσματικής υλοποίησής της προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, για την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης, που συνιστά τον οδηγό για την αντιμετώπιση γεγονότων που φέρουν σοβαρούς κινδύνους για τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους υφιστάμενους φορείς, για την εισήγηση προς το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας οποιουδήποτε θέματος άπτεται της κυβερνοασφάλειας και για την άρση τυχόν διαφωνιών που αφορούν ζητήματα κυβερνοασφάλειας αναφορικά με τις αρμοδιότητες και τους ρόλους των φορέων της παρ. 2 του άρθρου 20.</p>
23	<p>Η προτεινόμενη ρύθμιση καθιερώνει το πλαίσιο συγκρότησης, οργάνωσης και λειτουργίας της πενταμελούς Επιτροπής Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας και προβλέπει τις ιδιότητες των μελών της. Επίσης, με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι τα μέλη της Επιτροπής, που είναι υπάλληλοι ή λειτουργοί του δημοσίου τομέα, υπό την έννοια της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), υποδεικνύονται ανά ένα από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, το αρμόδιο για την Ε.Υ.Π. μέλος της Κυβέρνησης και τον Διοικητή της Ε.Υ.Π. για τετραετή θητεία, η οποία ανανεώνεται μία μόνο φορά. Τέλος,</p>

	<p>ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις συνεδριάσεις και τη λήψη αποφάσεων της Επιτροπής.</p>
24	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται στην Επιτροπή η δυνατότητα σύστασης ομάδων εργασίας και καθορίζεται ο τρόπος οργάνωσης, λειτουργίας και παρακολούθησης του έργου τους. Επίσης, παρέχεται στις ως άνω ομάδες εργασίας η δυνατότητα διαβούλευσης με στελέχη του δημόσιου τομέα, των Φορέων Εκμετάλλευσης Βασικών Υπηρεσιών και των Παρόχων Ψηφιακών Υπηρεσιών, καθώς και ιδιωτικών φορέων για την ανταλλαγή απόψεων και την εξασφάλιση των συνεργασιών που απαιτούνται για την αποτελεσματική πρόληψη και διαχείριση των κρίσεων στον κυβερνοχώρο.</p>
25	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση ανατίθεται η διοικητική υποστήριξη, καθώς και η κάλυψη των αναγκών της Επιτροπής Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας, στην Προεδρία της Κυβέρνησης.</p>
26	<p>Στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η θέσπιση της υποχρέωσης κατεπείγουσας ενημέρωσης και παροχής συνδρομής όλων των φορέων του δημοσίου τομέα, και ιδίως των εισαγγελικών αρχών, της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, της Α.Δ.Α.Ε. και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, προς τους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 20, σε περίπτωση εν εξελίξει ή ολοκληρωμένης κυβερνοεπίθεσης.</p>
27	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται ο φορέας που υποστηρίζει το εθνικό κέντρο συντονισμού και η σχετική αρμοδιότητα ανατίθεται πλέον στην «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (Κ.τ.Π. Μ.Α.Ε.) για την επίτευξη μεγαλύτερης ευελιξίας συντονισμού κατά την υλοποίηση ειδικών δράσεων, δεδομένης της φύσης της εταιρείας ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου και τεχνολογικού φορέα.</p>
28	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η παρακολούθηση απειλών και ευπαθειών των συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών από τους αρμόδιους φορείς και συγκεκριμένα την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και τη Διεύθυνση Κυβερνοχώρου της Ε.Υ.Π., οι οποίες εκδίδουν ειδοποιήσεις ασφαλείας και συστάσεις, τις οποίες κοινοποιούν στους Φορείς Εκμετάλλευσης Βασικών Υπηρεσιών, στους Παρόχους Ψηφιακών Υπηρεσιών και στους φορείς της Κεντρικής Κυβέρνησης, κατά λόγο αρμοδιότητας του κάθε φορέα.</p>
29	<p>Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύνταξη Εθνικού Σχεδίου Αποτίμησης Επικινδυνότητας συστημάτων Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών, με σκοπό την αξιολόγηση της έκτασης και της κρισιμότητας των κινδύνων και των</p>

	επιπτώσεών τους για την ασφάλεια των συστημάτων ΤΠΕ στη χώρα.
30	Η προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιεί και εμπλουτίζει τον τρόπο στελέχωσης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, με σκοπό να στελεχωθεί με όσο το δυνατόν περισσότερο καταρτισμένο προσωπικό, με γνωστική επάρκεια και εμπειρία.
31	Με την προτεινόμενη ρύθμιση συστήνεται Ενοποιημένο Κέντρο Αναφοράς Κυβερνοασφάλειας (Security Operations Center-SOC), εφεξής Ενοποιημένο SOC, το οποίο λειτουργεί στη Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με σκοπό την ανάπτυξη, υποστήριξη και ενδυνάμωση των ικανοτήτων σε εθνικό επίπεδο για την έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση κυβερνοαπειλών σε όλη την επικράτεια, ιδίως μέσω της ενίσχυσης των δυνατοτήτων έγκαιρης προειδοποίησης, ανίχνευσης και αντιμετώπισης κυβερνοεπιθέσεων. Το Ενοποιημένο SOC ορίζεται ως το κεντρικό σημείο του Εθνικού Δικτύου SOC, που αποτελείται από επιμέρους SOC, υποστηρίζοντας τους αρμόδιους οργανισμούς. Επίσης, προβλέπονται οι φορείς που εντάσσονται υποχρεωτικά στο Ενοποιημένο SOC και ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργίας και υποστήριξης τόσο του Ενοποιημένου SOC, όσο και του Εθνικού Δικτύου SOC.
32	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται εξουσιοδοτική διάταξη, με την οποία παρέχεται η κανονιστική ευχέρεια στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, να ρυθμίζει ζητήματα για τους Φορείς Εκμετάλλευσης Βασικών Υπηρεσιών και τους Παρόχους Ψηφιακών Υπηρεσιών.
33	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4577/2018 (Α' 199) και λοιπών φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					

		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X				
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών					
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναβαθμίζεται συνολικά το επίπεδο κυβερνοασφάλειας και το ρυθμιστικό πλαίσιο για την έγκαιρη ανίχνευση και τη συντονισμένη αντιμετώπιση κινδύνων και απειλών, σχετικών με την κυβερνοασφάλεια, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη ενισχυμένων δυνατοτήτων έγκαιρης προειδοποίησης, ανίχνευσης και αντιμετώπισης κυβερνοεπιθέσεων και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με θετικό αντίκτυπο τόσο στην οικονομία όσο και την κοινωνία. Παράλληλα, ενισχύεται η αξιοπιστία των πληροφοριακών συστημάτων, ενώ βελτιώνεται σημαντικά η διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με την κυβερνοασφάλεια. Επιπρόσθετα, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ανταποκρίνονται στην ανάγκη για προσαρμογή του στρατηγικού σχεδιασμού για την κυβερνοασφάλεια στις διαρκώς μεταβαλλόμενες προκλήσεις του σύνθετου περιβάλλοντος κυβερνοαπειλών και κυβερνοεπιθέσεων, ενισχύουν την ολιστική αντιμετώπιση των τομέων παρέμβασης για την κυβερνοασφάλεια και συμβάλλουν στην ανάπτυξη ενός λειτουργικού συστήματος διακυβέρνησης, οδηγώντας με τον τρόπο αυτό σε βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Τέλος, αναπτύσσονται μηχανισμοί για την αξιόπιστη ανταλλαγή πληροφοριών μέσα σε ένα πλαίσιο αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού στον ρόλο και στις αρμοδιότητες όλων των αρμόδιων φορέων.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					

	ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Υποδομή / εξοπλισμός					
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	X				
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αναμένεται να προκαλέσουν ένα εύλογο κόστος που αφορά στη στελέχωση της Επιτροπής Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας, στη στελέχωση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθώς και στις ενδεχόμενες δαπάνες που προκύπτουν από τις ειδικότερες λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές της υποδομής του Ενοποιημένου SOC. ενώ αναμένεται να χρειαστεί και ένα εύλογο χρονικό διάστημα για τον σχεδιασμό των αναγκαίων πολιτικών.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
			Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου				
Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους							
Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων							
Άλλο							

	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων δεδομένου ότι πρόκειται για ρυθμίσεις αμιγώς οργανωτικού χαρακτήρα.

21.	<p>Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (<i>ηλεκτρονική επισύναψη</i>).</p> <p>Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Έκθεση διαβούλευσης

22.	<p>Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς</p>	
☐	<p>Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες</p>	
☐	<p>Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές</p>	

Διεθνής διαβούλευση	
---------------------	--

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)		
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	1	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν		
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)		
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων		
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν		
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Απάντηση επί των δύο (2) σχολίων της διαβούλευσης: • 15 Νοεμβρίου 2022, 22:16 Γενικής φύσεως σχόλιο για το Άρθρο 20 Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού για θέματα Κυβερνοασφάλειας. Καμμία επιτροπή Συντονισμού δεν έχει επιτύχει στην αποστολή της αν δεν υπάρχουν	

		<p>σαφείς και λεπτομερείς οδηγίες ιεραρχίας μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών κατά περίπτωση.</p> <p>Παράδειγμα:</p> <p>1.Εν καιρώ ειρήνης και για θέματα εγκλημάτων οικονομικής ή άλλης φύσεως αρμόδια για αποφάσεις είναι η ΕΛ.ΑΣ βοηθούμενη από την Επιτροπή Συντονισμού που κατευθύνει τις πληροφορίες από όλες τις υπηρεσίες στην ΕΛ.ΑΣ.</p> <p>2.Εν καιρώ ειρήνης και για θέματα Εθνικής Ασφαλείας αρμόδια για αποφάσεις είναι η ΕΥΠ βοηθούμενη από την Επιτροπή Συντονισμού που κατευθύνει τις πληροφορίες από όλες τις υπηρεσίες στην ΕΥΠ.</p> <p>3.Εν καιρώ πολέμου και για θέματα που σχετίζονται με την Εθνική Άμυνα υπεύθυνη είναι η Διεύθυνση Κυβερνοάμυνας του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, βοηθούμενη από την Επιτροπή Συντονισμού που κατευθύνει τις πληροφορίες από όλες τις υπηρεσίες στο ΓΕΕΘΑ.</p> <p>Δεν υιοθετείται:</p> <p>Το μέλλον θα δείξει αν η Επιτροπή Συντονισμού θα φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα, σε κάθε όμως περίπτωση θα μπορεί να υπάρχει συντονισμός από κεντρικό πρωτεύον όργανο για την αντιμετώπιση εξαιρετικού συμβάντος.</p> <p>• 15 Νοεμβρίου 2022, 22:41 Άρθρο 22 Αρμοδιότητες Επιτροπής</p> <p>.....</p> <p>ε) αίρει τυχόν διαφωνίες ως προς τις αρμοδιότητες των φορέων της παρ. 2 του άρθρου</p>
--	--	--

		<p>20 σε ζητήματα κυβερνοασφάλειας. Ασαφής διάταξη η οποία δεν θα προσφέρει τίποτε χωρίς σαφή ιεραρχία μεταξύ των υπηρεσιών κατά περίπτωση.</p> <p>Δεν υιοθετείται. Η Επιτροπή ακριβώς αυτή την αρμοδιότητα έχει, ώστε να αίρονται τυχόν διαφωνίες ως προς την αρμοδιότητα των τεσσάρων φορέων της παρ. 2 του άρθρου 20 και να ορίζεται ένας φορέας ως πρωτεύων, ο οποίος, κατά παρέκκλιση των οικείων διατάξεων των ανωτέρω φορέων, να συντονίζει τις από κοινού ή ξεχωριστά.</p>
--	--	--

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρα 5, 5Α, 9Α και 19 του Συντάγματος.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Άρθρο 8 Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΕΕ
☐	Κανονισμός	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)
☐	Οδηγία	

☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	<p>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης</p>	<p>Υφιστάμενες διατάξεις</p>
	<p>Άρθρο 27 Υποστήριξη δράσεων του εθνικού κέντρου συντονισμού της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4961/2022 – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 17 ν. 4961/2022</p> <p>Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4961/2022 (Α'146) τροποποιείται ως προς τον αρμόδιο φορέα για τον προγραμματισμό και την υποστήριξη της υλοποίησης των δράσεων του εθνικού κέντρου συντονισμού της παρ. 1 του ιδίου άρθρου και διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«2. Η ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (Κ.τ.Π. Μ.Α.Ε.) είναι αρμόδια για τη διαχείριση, τον προγραμματισμό και την υποστήριξη της υλοποίησης ειδικών δράσεων, οι οποίες έχουν λάβει επιχορηγήσεις από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων, μέσω οικονομικής ενίσχυσης τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 204 του Κανονισμού 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) 1296/2013, (ΕΕ) 1301/2013, (ΕΕ) 1303/2013, (ΕΕ) 1304/2013, (ΕΕ) 1309/2013, (ΕΕ) 1316/2013, (ΕΕ) 223/2014, (ΕΕ) 283/2014 και της Απόφασης 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 (L 193), υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται</p>	<p>Άρθρο 17 του ν. 4961/2022 (Α'146) Άρθρο 17</p> <p>Ορισμός εθνικού κέντρου συντονισμού</p> <p>1. Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως εθνικό κέντρο συντονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού 2021/887/ΕΕ της 20ής Μαΐου 2021 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού (L 202) και ασκεί τις αρμοδιότητες των άρθρων 6 και 7 του ανωτέρω Κανονισμού.</p> <p>2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περ. γ' της παρ. 1 του <u>άρθρου 7</u> του ν. <u>4914/2022 (Α' 61)</u>, που υπάγεται στον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, είναι αρμόδια για τη διαχείριση, τον προγραμματισμό και την υποστήριξη της υλοποίησης ειδικών δράσεων, οι οποίες έχουν λάβει επιχορηγήσεις από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας, μεταξύ άλλων, μέσω οικονομικής ενίσχυσης τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 204 του Κανονισμού 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ)</p>

<p>στις αντίστοιχες συμφωνίες επιχορήγησης.»</p>	<p>1296/2013, (ΕΕ) 1301/2013, (ΕΕ) 1303/2013, (ΕΕ) 1304/2013, (ΕΕ) 1309/2013, (ΕΕ) 1316/2013, (ΕΕ) 223/2014, (ΕΕ) 283/2014 και της απόφασης 541/2014/ ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012 (L 193), υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις αντίστοιχες συμφωνίες επιχορήγησης.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 30 Στελέχωση Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας -Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 50 ν. 4635/2019</p> <p>Στην παρ. 5 του άρθρου 50 του ν. 4635/2019 (Α' 167) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς το προσωπικό που δύναται να στελεχώνει την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, β) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, γ) στο παλαιό έκτο εδάφιο εξειδικεύονται οι κατηγορίες των δημοσίων υπαλλήλων και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p>«5. Οι θέσεις προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας δύνανται να καλύπτονται από: α) πάσης φύσεως υπαλλήλους του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, β) πάσης φύσεως δημοσίου υπαλλήλους ή λειτουργούς που υπηρετούν σε λοιπούς φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) μέσω απόσπασης και γ) δικηγόρους με έμμισθη εντολή του Δημοσίου που υπηρετούν στους φορείς της περ. β', μέσω απόσπασης. Σε περίπτωση που οι θέσεις προσωπικού καλύπτονται με αποσπάσεις από τους ως άνω φορείς και υπηρεσίες, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Στην περίπτωση που ο φορέας προέλευσης των υπαλλήλων είναι η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 50 ν. 4635/2019 Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας και λοιπές διατάξεις</p> <p>1. Στη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας. Η οργανωτική δομή του <u>άρθρου 15</u> του π.δ. <u>82/2017 (Α' 117)</u> μεταφέρεται ως σύνολο θέσεων, αρμοδιοτήτων και προσωπικού στη νέα Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας.</p> <p>2. Στη Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, συστήνεται θέση μετακλητού Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας, ο οποίος επιλέγεται και τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.</p> <p>3. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας και οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων αυτής πρέπει να διαθέτουν, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα:</p> <p>α) Πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο σχολών της αλλοδαπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του π.δ. 50/2001 (Α' 39) όπως ισχύει.</p> <p>β) Επιστημονική εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο της οικείας θέσης ή συναφή με τα καθήκοντα αυτής ή/και τις αρμοδιότητες της αντίστοιχης οργανικής μονάδας, που αποδεικνύεται κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001, όπως ισχύει.</p>

<p>και το Λιμενικό Σώμα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για την απόσπασή τους απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του φορέα προέλευσης. Σε περίπτωση που ο φορέας προέλευσης των υπαλλήλων είναι οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ ή β΄ βαθμού, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη, αντίστοιχα. Οι αποσπάσεις διενεργούνται σε κενές θέσεις εφόσον υπάρχουν, άλλως και βάσει των υπηρεσιακών αναγκών σε προσωποπαγείς θέσεις, για τις οποίες οι αποσπώμενοι θα πρέπει να κατέχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα. Οι συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις καταργούνται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των αποσπασμένων που τις κατέχουν. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του δημόσιου λειτουργού ή υπαλλήλου, πολιτικού ή στρατιωτικού, στη θέση που οργανικά κατέχει. Οι αποσπώμενοι, κατά το χρόνο της απόσπασής τους, μισθοδοτούνται και ασφαλιζονται από τον φορέα προέλευσής τους, και εξακολουθούν να λαμβάνουν τις πρόσθετες αποδοχές, επιδόματα και ασφαλιστική κάλυψη που τυχόν ελάμβαναν από αυτόν προ της απόσπασης, εξαιρουμένου αποκλειστικά και μόνο του επιδόματος θέσης ευθύνης.»</p>	<p>γ) Άριστη γνώση της Αγγλικής Γλώσσας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του π.δ. 50/2001, όπως ισχύει.</p> <p>δ) Επαγγελματική εμπειρία συναφή με τα καθήκοντα της θέσης ή/και με τις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας. Για τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης εξετάζεται η συνάφεια της εμπειρίας με τις αρμοδιότητες της συγκεκριμένης οργανικής μονάδας.</p> <p>ε) Για την επιλογή και τοποθέτηση των υπαλλήλων στις θέσεις των Προϊσταμένων συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά τους προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους, και οι εν γένει διοικητικές τους ικανότητες, και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στην έκθεση αξιολόγησης που συντάσσεται για τον κάθε υποψήφιο.</p> <p>4. α) Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στη θέση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας επιλέγεται και τοποθετείται, για θητεία τριών (3) ετών, υπάλληλος από το πάσης φύσεως προσωπικό του δημοσίου τομέα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, από το ένστολο ή πολιτικό προσωπικό των Υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και στο Λιμενικό Σώμα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή σε εποπτευόμενους από αυτά φορείς, καθώς και από καθηγητές ΑΕΙ, κατά παρέκκλιση του άρθρου 24 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195). Η επιλογή γίνεται μετά την εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους υποψηφίους με σχετική αίτησή τους προς το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μετά τη δημοσίευση δημόσιας πρόσκλησης για την κάλυψη της θέσης αυτής κατόπιν εισήγησης τριμελούς Επιτροπής, η οποία αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, τον Υπηρεσιακό</p>
--	---

Γραμματέα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τον Γενικό Γραμματέα Ανθρωπίνου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

β) Αν επιλεγεί ως Προϊστάμενος υπάλληλος που δεν ανήκει στο προσωπικό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης με την οποία αποσπάται από την υπηρεσία προέλευσής του και τοποθετείται στη θέση του Προϊσταμένου. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μετά από σύμφωνη γνώμη του φορέα προέλευσης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, καθώς και της διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 3649/2008 (Α` 39). Η έκδοση της απόφασης αυτής επιφέρει αυτοδίκαιη λήξη της θητείας του ως Προϊσταμένου, σε περίπτωση που κατέχει τέτοια θέση στον φορέα προέλευσής του κατά παρέκκλιση του άρθρου 86 παράγραφοι 14 και 15 του υπαλληλικού κώδικα.

γ) Στις οργανικές μονάδες της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας επιλέγονται και τοποθετούνται ως Προϊστάμενοι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ όλων των κλάδων, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 84 του ν. 3528/2007 (Α` 26), όπως ισχύει, και κατά παρέκκλιση του άρθρου 86 παράγραφοι 14 και 15 του ιδίου νόμου.

δ) Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του δημόσιου λειτουργού ή υπαλλήλου στη θέση που οργανικά κατέχει. Οι αποσπώμενοι, κατά τον χρόνο της απόσπασής τους, μισθοδοτούνται και ασφαίζονται από το φορέα προέλευσής τους, και εξακολουθούν να λαμβάνουν τις πρόσθετες αποδοχές, επιδόματα και ασφαλιστική κάλυψη που τυχόν

ελάμβαναν από αυτόν προ της απόσπασης, εξαιρουμένου αποκλειστικά και μόνο του επιδόματος θέσης ευθύνης.

ε) Η τοποθέτηση στην θέση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, για θητεία τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί μία φορά με όμοια απόφαση.

5. Οι θέσεις προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας δύνανται να καλύπτονται από υπαλλήλους του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθώς και από το προσωπικό που αναφέρεται στην περίπτωση Α` της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση που οι θέσεις προσωπικού καλύπτονται με αποσπάσεις από τους ως άνω φορείς και υπηρεσίες, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 55 του ν. 4623/2019 (Α` 134). Στην περίπτωση που ο φορέας προέλευσης των υπαλλήλων είναι η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Λιμενικό Σώμα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για την απόσπασή τους απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του φορέα προέλευσης. Οι αποσπάσεις διενεργούνται σε κενές θέσεις εφόσον υπάρχουν, άλλως και βάσει των υπηρεσιακών αναγκών σε προσωποπαγείς θέσεις, για τις οποίες οι αποσπώμενοι θα πρέπει να κατέχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα. Οι συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις καταργούνται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των αποσπασμένων που τις κατέχουν. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας του δημόσιου λειτουργού ή υπαλλήλου στη θέση που οργανικά κατέχει. Οι αποσπώμενοι, κατά το χρόνο της απόσπασής τους, μισθοδοτούνται και ασφαλιζονται από τον φορέα προέλευσής τους, και εξακολουθούν να λαμβάνουν τις πρόσθετες αποδοχές,

επιδόματα και ασφαλιστική κάλυψη που τυχόν ελάμβαναν από αυτόν προ της απόσπασης, εξαιρουμένου αποκλειστικά και μόνο του επιδόματος θέσης ευθύνης.

6. Με τον Οργανισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται κατά τη διάταξη της παραγράφου 16 του άρθρου 61 του ν. 4623/2019, δύναται να τροποποιείται η διάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας, να μετονομάζονται οι οργανικές μονάδες της τόσο σε επίπεδο διεύθυνσης όσο και σε επίπεδο τμήματος, να εξειδικεύονται οι αρμοδιότητές τους ή να γίνεται ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτών.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να προβλέπεται ειδικό επίδομα θέσης ευθύνης για τους προϊσταμένους και το προσωπικό των οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης, το οποίο θα κυμαίνεται ανάλογα με το επίπεδο της οργανικής μονάδας και θα λαμβάνει υπόψη τις ειδικές συνθήκες που συναρτώνται με τις θέσεις αυτές, την επικινδυνότητα και την ετοιμότητα του προσωπικού να παράσχει υπηρεσίες σε 24ωρη βάση και άλλα τυχόν στοιχεία που καθορίζονται με την ίδια απόφαση. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται η πηγή κάλυψης της σχετικής δαπάνης, καθώς και λοιπά λεπτομερειακά ζητήματα.»

8. Για τη διασφάλιση της άμεσης λειτουργίας των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας, επιτρέπεται μεταβατικά, με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης και μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσης των θέσεων ευθύνης, σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα, η τοποθέτηση σε θέσεις προϊσταμένων των οργανικών τους μονάδων, υπαλλήλων οι οποίοι υπηρετούν στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 84 του Υπαλληλικού Κώδικα όπως ισχύει. Για την τοποθέτηση των

	<p>υπαλλήλων συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους, η γνώση του αντικειμένου του φορέα και οι εν γένει διοικητικές τους ικανότητες.</p> <p>9. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 15 του ν. 4412/2016 (Α` 147) προστίθεται εδάφιο τρίτο ως εξής:</p> <p>Το παρόν Βιβλίο δεν εφαρμόζεται, σύμφωνα με την περίπτωση α` της παραγράφου 1 του άρθρου 346 της Σ.Λ.Ε.Ε., στις δημόσιες συμβάσεις και στους διαγωνισμούς μελετών που άπτονται του τομέα της Κυβερνοασφάλειας, στο μέτρο που η εφαρμογή του παρόντος Βιβλίου θα υποχρέωνε τη χώρα να παράσχει πληροφορίες, τη δημοσιοποίηση των οποίων θεωρεί αντίθετη με την προστασία των ουσιαδών συμφερόντων κυβερνοασφάλειάς της.</p> <p>10. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στην οργανωτική δομή, το προσωπικό και τις αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Κυβερνοασφάλειας που συστήνεται με το παρόν.</p>
--	---

30.	Κατάργηση διατάξεων	
	<i>Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση</i>	<i>Καταργούμενες διατάξεις</i>

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων			
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας
	Κεφάλαιο Ε΄	Οικονομικών, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Προστασίας του Πολίτη		Ρυθμίσεις για την κυβερνοασφάλεια
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων			
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο
				Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
	Άρθρο 24 παρ. 3	Κοινή απόφαση	Υπουργείο Οικονομικών και αρμόδιο για την εποπτεία της Ε.Υ.Π. μέλος της Κυβέρνησης	Καθορισμός αποζημίωσης για τους δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους και τα πάσης φύσεως στελέχη που απασχολούνται στο δημόσιο, για τους ιδιώτες εμπειρογνώμονες και για τα μέλη των ομάδων εργασίας.
	Άρθρο 31 (παρ.1 άρθρου 14 ^Α του ν. 4577/2018)	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός κάθε θέματος σχετικού με: α. τη μεθοδολογία, τους όρους και την εξειδίκευση των κριτηρίων για τον προσδιορισμό των Φ.Ε.Β.Υ., και τον χαρακτηρισμό ενός συμβάντος ως σοβαρής διατάραξης, β. τις απαιτήσεις ασφαλείας και τη διαδικασία κοινοποίησης συμβάντων από τους Φ.Ε.Β.Υ. και τους Π.Ψ.Υ., για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων συμβάντων, και τη

			<p>διαχείριση των κινδύνων που αφορούν στην ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών που αυτοί χρησιμοποιούν στις δραστηριότητές τους, και ιδίως:</p> <p>βα. τον προσδιορισμό της μεθοδολογίας αξιολόγησης της καταλληλότητας των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που λαμβάνονται από τους Φ.Ε.Β.Υ. και Π.Ψ.Υ., και</p> <p>ββ. ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία κοινοποίησης συμβάντων στις κατά περίπτωση αρμόδιες αρχές.</p> <p>γ. την αξιολόγηση συμμόρφωσης των Φ.Ε.Β.Υ. και Π.Ψ.Υ. ως προς την εφαρμογή των άρθρων 9 και 11 του παρόντος, αντίστοιχα, καθώς και τη διαδικασία παροχής πληροφοριών,</p> <p>δ. τα όργανα, τη διαδικασία, τη μεθοδολογία και τα πρότυπα επιθεωρήσεων και ελέγχων των Φ.Ε.Β.Υ. και Π.Ψ.Υ. από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας.</p>	
Άρθρο 31 (παρ.2 άρθρου 14 ^Α του ν. 4577/2018)	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός κάθε θέματος σχετικού με τα μέτρα και τη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων του άρθρου 15, συμπεριλαμβανομένης	

			της δυνατότητας αναπροσαρμογής τους.	
Άρθρο 31 παρ. 2 (άρθρο 14B παρ.2 του ν. 4577/2018)	Υπουργική απόφαση	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατόπιν εισήγησης της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας	Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4577/2018 (Α' 199) και λοιπών φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα και καθορισμός κάθε ειδικότερου θέματος σχετικού με: α. τους τομείς, υποτομείς, το είδος οντοτήτων ή υπηρεσιών, που δύνανται να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, β. τη μεθοδολογία, τους όρους και την εξειδίκευση των κριτηρίων για την υπαγωγή οντοτήτων στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, γ. τις απαιτήσεις ασφαλείας που οφείλουν να τηρούν, δ. τις προϋποθέσεις, τις αρμόδιες αρχές και τη διαδικασία κοινοποίησης συμβάντος σε αυτές, και ε. την αξιολόγηση συμμόρφωσης, καθώς και τα όργανα, τη διαδικασία, μεθοδολογία και τα πρότυπα για τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων.	

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Σχέδιο νόμου «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών»
(Κεφάλαια ΣΤ΄ ,Ζ΄ ΚΑΙ Η΄)

Επισπεύδον Υπουργείο: Υπουργείο Δικαιοσύνης

Στοιχεία επικοινωνίας: Ειδική Νομική Υπηρεσία, Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ 11527, Αθήνα, Τηλ. 210 7709 660, email: grammateia@justice.gov.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹⁵	☐
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ¹⁶	☐
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ¹⁷	☐
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ¹⁸	☐
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ¹⁹	☒
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ²⁰	☐

15 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

16 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

17 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.

18 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.

19 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

20 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>Κεφάλαιο ΣΤ': Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η πλήρης και ορθή ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 119). Προς τούτο, καθίσταται αναγκαία μια σειρά τροποποιήσεων στον ν. 4624/2019 (Α' 137) που ενσωμάτωσε την εν λόγω Οδηγία.</p> <p>Κεφάλαια Ζ' και Η': Τίθενται οι εξουσιοδοτικές, οι τελικές, οι μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις και προβλέπεται η έναρξη ισχύος του νόμου.</p>
2.	<p>Γιατί αποτελεί πρόβλημα;</p> <p>Κεφάλαιο ΣΤ': Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την από 6.4.2022 επιστολή της προς την Ελληνική Δημοκρατία [INFR (2022)2021 C(2022)1666 final] επεσήμανε κάποιες αναγκαίες τροποποιήσεις που πρέπει να διενεργηθούν στον νόμο που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2016/680, προκειμένου να ενσωματωθεί πλήρως το κανονιστικό περιεχόμενό της στην ελληνική έννομη τάξη για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων.</p>
3.	<p>Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;</p> <p>Κεφάλαιο ΣΤ': Αφορά στο σύνολο των φυσικών προσώπων, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των οποίων τυγχάνουν επεξεργασίας από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων.</p> <p>Κεφάλαιο Ζ': Αφορά στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας, στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, στη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) της Ελληνικής Αστυνομίας και στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, στα Υπουργεία Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθώς και σε όλο εν γένει τον πληθυσμό.</p>

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης							
4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>						
	<p>- ν. 4624.2019 (Α' 137) - ν. 2225/1994 (Α' 121), - ν. 3649/2008 (Α' 39), - ν. 3959/2011 (Α' 93), - ν. 4099/2012 (Α' 250), -ν. 4443/2016 (Α' 232), -ν. 4514/2018 (Α' 14), - ν. 4577/2018 (Α' 199).</p>						
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας</p>						
	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;</td> <td>Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.</td> </tr> <tr> <td>ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;</td> <td>Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση. Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.</td> </tr> <tr> <td>iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;</td> <td>Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων. Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση.</td> </tr> </tbody> </table>	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση. Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων. Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση.
i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.						
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση. Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.						
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων. Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση.						

Συναφείς πρακτικές

6.	<p>Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα: .</p>	
	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	
	ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
	iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	<p>Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> <div style="text-align: center; margin: 5px;">☐ </div> </div>
8.	<p>Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;</p> <p>i) βραχυπρόθεσμοι:</p>
	<p>Η πλήρης και ορθή ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/680 στην ελληνική έννομη τάξη.</p>

<p>3ii) μακροπρόθεσμοι:</p>	<p>Η αποτελεσματική προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων.</p>
-----------------------------	---

9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης ²¹
----	---

➤ Εκπαίδευση - Πολιτισμός:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία	Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (Ζετία)
A. ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			
Ποσοστό αποφοίτων γ' βαθμιας εκπαίδευσης που βρίσκουν εργασία στον τομέα των σπουδών τους εντός 6 μηνών από την έναρξη αναζήτησης			
Αριθμός πιστοποιημένων Πανεπιστημιακών σχολών (ISO κλπ)			
Αριθμός συμμετοχών σε προγράμματα Έρευνας, Τεχνολογίας & Καινοτομίας (διεθνή & εθνικά), ανά Πανεπιστημιακή Σχολή			
Αριθμός έργων/μελετών που έχουν ανατεθεί από τον ιδιωτικό τομέα, ανά Πανεπιστημιακή / Τεχνολογική Σχολή			
Δαπάνη ανά φοιτητή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά ΑΕΙ			
Ποσοστό ενηλίκων (στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού) που συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης			
B. ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ / Α' ΘΜΙΑ / Β' ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ			
Ποσοστό αναλφάβητων/σύνολο πληθυσμού			
Αριθμός ατόμων που εγκαταλείπουν το σχολείο πριν την ολοκλήρωση της β' βαθμιας και α' βαθμιας εκπαίδευσης / έτος			
Αριθμός δια-πολιτισμικών σχολείων ανά Περιφέρεια (ποσοστό μαθητών στο σύνολο των μαθητών) που φοιτούν σε διαπολιτισμικά σχολεία			
Ποσοστό αλλοδαπών μαθητών στο σύνολο (των μαθητών) – Κατανομή ανά περιφέρεια			
Αριθμός ολοήμερων / απογευματινών σχολείων και αριθμός μαθητών που φοιτούν σε αυτά			

21 Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (<https://data.oecd.org/Greece.htm>) και της ΕΛΣΤΑΤ (<http://www.statistics.gr/>).

Μέσος όρος καθηγητών / σύνολο μαθητών							
Μέσος όρος Η/Υ / σύνολο μαθητών							
Αριθμός μαθητών που επωφελούνται από προγράμματα ενισχυτικής εκπαίδευσης / έτος							
Δαπάνη ανά μαθητή ανά βαθμίδα (Α'θμια, Β'θμια) εκπαίδευσης							

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Πραγματοποιηθείσες ανασκαφές, κατά είδος και αποτελέσματα, και αριθμός ευρημάτων							
Χρηματοδοτήσεις ανασκαφών, κατά φορέα, και ποσά που διατέθηκαν							
Πιστώσεις για ανασκαφές, που διατέθηκαν σε Εφορείες Αρχαιοτήτων							
Κήρυξη αρχαιολογικών χώρων, μνημείων, παραδοσιακών και ιστορικών οικισμών							
Πραγματοποιηθείσες απαλλοτριώσεις και καταβληθείσες αποζημιώσεις, για ακίνητα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος							
Δαπάνες έργων που έχουν εκτελεσθεί σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, και δαπάνες έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη							
Δαπάνες έργων που έχουν εκτελεσθεί σε μουσεία και λοιπά κτίρια και δαπάνες έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη							
Αριθμός βιβλιοθηκών κατά νομική μορφή και είδος βιβλιοθήκης, ανάλογα με το θέμα, κατά γεωγραφικό διαμέρισμα							

➤ Εθνική άμυνα - Εξωτερική πολιτική:

Λόγω της ιδιάζουσας φύσης των τομέων αυτών πολιτικής, επαφίεται στην κρίση του επισπεύδοντος υπουργείου, ανάλογα με το συγκεκριμένο αντικείμενο κάθε ρύθμισης, το εάν θα ενσωματώνονται δείκτες στην Ανάλυση.

➤ Οικονομική / Δημοσιονομική / Φορολογική πολιτική:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε αγοραίες τιμές (δισ.)							
Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)							
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (χωρίς τις τράπεζες, % ΑΕΠ)							
Χρέος γενικής κυβέρνησης (κατά Μάαστριχτ, % ΑΕΠ)							
Πρωτογενές πλεόνασμα (ως % ΑΕΠ)							
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή							

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Φορολογικά έσοδα ως ποσοστό του ΑΕΠ							
Αναλογία άμεσης και έμμεσης φορολογίας							
Ποσά που εισπράττονται μέχρι σήμερα από τον φόρο ή τους φόρους στους							

οποίους αφορούν οι διατάξεις του νομοσχεδίου.							
Ποσά που εισπράχθηκαν από φορολογικούς ελέγχους							
Ποσοστό πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμων που ακυρώθηκαν εν μέρει ή εν όλω από τα δικαστήρια							

➤ Κοινωνική πολιτική:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Πραγματικό ύψος συντάξεων ανά ασφαλιστική ομάδα (μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, δημόσιοι υπάλληλοι, επαγγελματίες και έμποροι, αγρότες) και ανά έτη συνολικής ασφάλισης και αντίστοιχες δαπάνες							
Ύψος ασφαλιστικών εισφορών ανά ασφαλιστική ομάδα (μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, δημόσιοι υπάλληλοι, επαγγελματίες και έμποροι, αγρότες) και αντίστοιχα έσοδα του ΕΦΚΑ							
Ηλικία (πραγματική) συνταξιοδότησης ανά πληθυσμιακή ομάδα και έτη συνολικής ασφάλισης							
Μέσος χρόνος απονομής σύνταξης							
Ποσοστό συνταξιοδοτικής δαπάνης επί του ΑΕΠ							
Ποσοστό προσφυγών σχετικά με την απονομή σύνταξης που γίνονται εν μέρει ή εν όλω δεκτές							
ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός επιχειρησιακών, κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συμβάσεων (και ε.γ.σ.σ.ε. εάν συνήφθη το συγκεκριμένο έτος) και αριθμός/ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από αυτές.							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαμεσολάβηση							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαιτησία							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας μεσολάβησης							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας διαιτησίας							
Μέση διάρκεια σ.σ.ε. (προβλεπόμενη στα σχετικά κείμενα αλλά και πραγματική με την έννοια της παράτασης μετά τη συμβατική τους λήξη)							
Ωρες εργασίας ανά ημέρα, εβδομάδα και ανά κλάδο οικονομίας							
Αριθμός αμειβόμενων υπερωριών (που δηλώθηκαν) ανά εργαζόμενο και κλάδο οικονομίας							
Αριθμός ατυχημάτων ανά κλάδο οικονομίας και αριθμός/ποσοστό ατυχημάτων που προκάλεσαν θάνατο ή αναπηρία							

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό πληθυσμού σε καθεστώς φτώχειας, σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό							
Ποσοστό υλικής στέρησης σε τέσσερα ή περισσότερα βασικά αγαθά ή υπηρεσίες							
Ποσοστό νοικοκυριών στο σύνολο του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν δυσκολία αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών							
Ποσοστό πληθυσμού που λαμβάνει επιδόματα και η αντίστοιχη κρατική δαπάνη (συνολικά και ανά επίδομα)							
Αριθμός παιδιών σε ορφανοτροφεία							
Αριθμός αστέγων (εκτίμηση) που σιτίζονται από δήμους και άλλες υπηρεσίες							
Ποσοστό πληθυσμού που μένει σε προσωρινή μορφή κατοικίας λόγω κρίσης (π.χ. σεισμός, πυρκαγιά)							
Κόστος κατ' άτομο ανά πρόγραμμα φροντίδας (μητρότητας, δυσκολίες μάθησης κλπ)							

ΥΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εσωτερικών / εξωτερικών ασθενών ανά έτος							
Ποσοστά παιδικής θνησιμότητας							
Συνολικές δαπάνες υγείας κατά κεφαλή							
Δαπάνες φαρμάκων κατά κεφαλή							
Αριθμός ιατρών ανά 1000 κατοίκους							
Αριθμός νοσοκομειακών κλινών ανά 1000 κατοίκους							
Μέση διάρκεια επείγουσας νοσηλείας							
Ειδικές νοσηλευτικές υπηρεσίες: εσωτερικοί ασθενείς (απόλυτος αριθμός και ανά διαθέσιμο κρεβάτι), μέση παραμονή, περίθαλψη εξωτερικών ασθενών (εξωτερικά ιατρεία και επείγοντα περιστατικά)							
Αριθμός ασθενών που περιμένουν για Χ μήνες να εξυπηρετηθούν (για μη επείγουσα νοσηλεία, ή για μονομερή περίθαλψη ή για την πρώτη εξέταση)							
Αριθμός νοσηλειών ανά 1000 κατοίκους							
Αριθμός κλινών ανά νοσηλευτική υπηρεσία							

ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό απασχόλησης ανά φύλο							
συνολικά							
ανά περιφέρεια							
ανά κλάδο οικονομίας							
ανά ηλικιακή ομάδα							

Ποσοστό ανεργίας ανά φύλο							
συνολικά							
ανά περιφέρεια							
ανά κλάδο οικονομίας							
ανά ηλικιακή ομάδα							
Ποσοστό αυτοαπασχολούμενων ανά φύλο							
Ποσοστό εργοδοτών ανά φύλο							
Ποσοστό μελών Δ.Σ. εταιρειών ανά φύλο							
Ποσοστό μελών Κοινοβουλίου, περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων ανά φύλο							

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ-ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αιτήματα ασύλου – Ποσοστό αποδοχής – Μέσος χρόνος έκδοσης αποφάσεων							
Μεταναστευτικές ροές ανά πύλη εισόδου/χώρα προέλευσης/ ηλικιακή ομάδα/φύλο							
Αριθμός απελάσεων ανά χώρα προέλευσης των απελαυνομένων/αιτία απέλασης							
Μονάδες φιλοξενίας μεταναστών (σχέση δυναμικότητας και πραγματικού αριθμού φιλοξενουμένων)							
Περιστατικά και είδος παραβατικότητας ανά μονάδα φιλοξενίας							

Προφανώς, στο πεδίο αυτό θα υπάρχουν και στοιχεία που αφορούν τους αλλοδαπούς που προέρχονται από άλλους δείκτες (απασχόληση, εκπαίδευση, παραβατικότητα κ.λπ.)

➤ Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη:

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ιδαχ β) ιδοχ και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							
Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημοσίων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							

Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							
Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							
Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							

Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, πχ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιουμένων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμοτήτων)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρήμα							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

➤ Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας							
Επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Άμεσες ξένες επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Αριθμός επιχειρήσεων που ανοίγουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολουμένων σε αυτές							
Αριθμός επιχειρήσεων που κλείνουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολουμένων σε αυτές							
Διοικητικό κόστος σύστασης επιχειρήσεων							
Μέσος χρόνος σύστασης επιχειρήσεων							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Μονάδες - Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά κεφαλή							
Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς καθαρισμούς							
Ποσοστό των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση με το σύνολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
Αριθμός ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
Ποσοστό οικιακών & βιομηχανικών απορριμμάτων που διατέθηκαν σε άλλες χρήσεις (π.χ. ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας, λιπασματοποίηση)							
Ποσοστό διατιθέμενων απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ							
Ποσοστό δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο δασικών εκτάσεων							
Ποσοστό αναδασωθείσων (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων /σύνολο κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση της χώρας							

Ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας περιβάλλοντος							
Κατανάλωση ενέργειας κατά κεφαλή							
Κατανάλωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας							
Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή							
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία							

ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ☐ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒
	Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	Στόχος
34	<p>Η παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται προκειμένου να απαλειφθεί η δυνατότητα εξαίρεσης από τη δημοσιοποίηση των στοιχείων επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων και της γνωστοποίησής τους στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή) για λόγους εθνικής ασφάλειας ή λόγω τήρησης του καθήκοντος εχεμύθειας, όπως ορίζει η υφιστάμενη ρύθμιση. Η παραπάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία καθώς η παρ. 4 του άρθρου 32 της Οδηγίας 2016/680, η οποία ενσωματώθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4624/2019 (Α' 137), δεν αναγνωρίζει την ευχέρεια στα κράτη μέλη να απαλλάσσουν τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωση να δημοσιοποιεί τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων ούτε να περιορίζουν την εν λόγω υποχρέωση. Επισημαίνεται ότι η δημοσιοποίηση των στοιχείων επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων δεν επιβάλλει και τη δημοσιοποίηση των στοιχείων (ονοματεπώνυμου) του φυσικού προσώπου που έχει οριστεί να επιτελεί τέτοια καθήκοντα. Αντιθέτως, δεν υφίσταται κανένας δικαιολογητικός λόγος προκειμένου να μην γνωστοποιούνται στην Αρχή τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων, όπως το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας. Άλλωστε, με την παραπάνω υποχρέωση διευκολύνεται η συνεργασία του υπευθύνου προστασίας δεδομένων με την Αρχή.</p>
35	<p>Αποσαφηνίζονται το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019 (Α' 137), σε συμμόρφωση με όσα ορίζονται στα άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας 2016/680. Διευκρινίζεται ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ [Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, (L 119)] και τα Κεφάλαια Α', Β' και Γ' του ν. 4624/2019 εφαρμόζονται σε δραστηριότητες επεξεργασίας, από τις αρμόδιες για την εφαρμογή της Οδηγίας αρχές, για σκοπούς άλλους από αυτούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους, εκτός εάν η επεξεργασία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.</p>

36	<p>Για την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου προς την Οδηγία 2016/680 προστίθεται ο ορισμός της «αρμόδιας αρχής» στο άρθρο 44 του ν. 4624/2019 (Α' 137). Με τον τρόπο αυτό διασαφηνίζεται ότι οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019 δεν εφαρμόζονται μόνο στις δημόσιες αρχές, αλλά και σε ιδιωτικούς φορείς, στους οποίους ο εθνικός νομοθέτης, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει το Σύνταγμα, αναθέτει, όλως εξαιρετικώς, άσκηση δημόσιας εξουσίας στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω Οδηγίας. Για τον λόγο αυτό αντικαθίσταται η περ. ιε', καταργείται η περ. ιζ' και τροποποιούνται οι περ. ζ' και θ' του άρθρου 44, το εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 53, το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 58 και το τρίτο εδάφιο του άρθρου 71 του ν. 4624/2019.</p> <p>Για λόγους συστηματικής ενότητας, η προσθήκη του ως άνω ορισμού γίνεται στην περ. ιδ', που αφορούσε στις «ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», ορισμός, ο οποίος κρίνεται ότι πρέπει να απαλειφθεί ενόψει της τροποποίησης του άρθρου 46 του ν. 4624/2019 με το άρθρο 37 του παρόντος σχεδίου νόμου.</p> <p>Διευκρινίζεται, εξάλλου, σε συμμόρφωση προς τη σχετική παρατήρηση της υπ' αρ. 1/2020 γνωμοδότησης της Αρχής (διαθέσιμη σε: https://www.dpa.gr/sites/default/files/2020-01/gnomodotisi%201_2020.pdf) και σε συνδυασμό με την περ. γ' του άρθρου 4 και το άρθρο 9 του ν. 4624/2019, ότι εποπτική αρχή για την εφαρμογή της Οδηγίας 2016/680 και του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019 είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.</p>
37	<p>Για λόγους εναρμόνισης με τις προτεινόμενες αλλαγές και ιδίως με τις τροποποιήσεις που επέρχονται στις διατάξεις του Τμήματος ΙΙ του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019, κρίνεται σκόπιμη η αντικατάσταση του τίτλου του εν λόγω τμήματος.</p>
38	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση ενσωματώνεται πλήρως το άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/680 με την προσθήκη άρθρου 45Α στον ν. 4624/2019 (Α' 137), το οποίο αφορά στον καθορισμό της νομικής βάσης για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύλληψη μόνον εάν βασίζεται στον νόμο ή στο δίκαιο της Ένωσης και είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς του άρθρου 43.</p>
39	<p>Για την πληρέστερη μεταφορά της Οδηγίας 2016/680 στο εθνικό δίκαιο αναμορφώνεται η παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4624/2019 (Α' 137) και αναδιατυπώνεται η παρ. 2 προς τον σκοπό της σαφέστερης αποτύπωσης των διασφαλίσεων για την προστασία του υποκειμένου των δεδομένων.</p>
40	<p>Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 47 του ν. 4624/2019 (Α' 137) καταργείται σε συμμόρφωση με την υπ' αρ. 1/2020 γνωμοδότηση της Αρχής σύμφωνα με την οποία: «Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 47 του νόμου σύμφωνα με το οποίο επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων</p>

	<p>προσωπικού χαρακτήρα για άλλο σκοπό που δεν αναφέρεται στο άρθρο 43, εφόσον προβλέπεται ρητώς στον νόμο (επιπλέον δε, χωρίς να διευκρινίζεται ποιόν νόμο), αφενός δεν είναι σύμφων[ο] με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 της Οδηγίας, με τις οποίες προβλέπεται η δυνατότητα για σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο έχουν συλλεγεί εφόσον, όμως, ο άλλος αυτός σκοπός εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας αφετέρου, εκφεύγει του νόμιμου σκοπού συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων εντός του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας (βλ. αιτ. σκ. 29)».</p>
41	<p>Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζονται οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να λάβει χώρα στο πλαίσιο του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019 επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επί τη βάση της συγκατάθεσης του υποκειμένου, λαμβανομένου υπόψη ότι η έννοια της συγκατάθεσης του άρθρου 49 του ν. 4624/2019 (Α' 137), δεν εναρμονίζεται προς τη διατύπωση και τις εγγυήσεις της συγκατάθεσης όπως εννοιολογείται στον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων [άρθρο 4 περ. 11 και άρθρο 7).</p>
42	<p>Το άρθρο 52 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται προκειμένου να περιληφθεί και η δεύτερη προϋπόθεση της παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2016/680, η οποία έχει απαλειφθεί από την υφιστάμενη ρύθμιση, ώστε, κατ' εξαίρεση, να δύναται νομίμως να ληφθεί απόφαση με δυσμενή αποτελέσματα για το υποκείμενο των δεδομένων η οποία βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ. Συγκεκριμένα, τίθεται εξαίρεση στη γενική απαγόρευση λήψης της εν λόγω απόφασης υπό την προϋπόθεση της πρόβλεψης σε νόμο κατάλληλων εγγυήσεων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν, σύμφωνα και με την αιτιολογική σκέψη 38 της Οδηγίας 2016/680, ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν την ειδική και εύληπτη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, το δικαίωμα εξασφάλισης ανθρώπινης παρέμβασης εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας, το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να διατυπώσει τις απόψεις του, να απαιτήσει αιτιολόγηση της απόφασης που ελήφθη κατόπιν της εν λόγω αξιολόγησης και να αμφισβητήσει ή να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης.</p> <p>Επιπλέον, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η εναρμόνιση της παρ. 2 του άρθρου 52 με τη διατύπωση της παρ. 2 του άρθρου 11 της Οδηγίας 2016/680, η οποία ορίζει ότι για την, κατ' εξαίρεση, λήψη των αποφάσεων της παρ. 1, που βασίζεται σε επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να προβλέπονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων, των ελευθεριών και των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων.</p>
43	<p>Η προτεινόμενη ρύθμιση μεταφέρει ορθώς στο ελληνικό δίκαιο το άρθρο 5 της Οδηγίας 2016/680 και ρυθμίζει τα ζητήματα σχετικά με τις</p>

	<p>προθεσμίες αποθήκευσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σε συμμόρφωση προς σχετική παρατήρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (από 6.4.2022 επιστολή της προς την Ελληνική Δημοκρατία [INFR(2022)2021 C(2022)1666 final]) και σύμφωνα με τη υπ' αρ. 1/2020 γνωμοδότηση της Αρχής. Σε συνάρτηση προς την αρχή της περιορισμένης χρονικής διάρκειας διατήρησης των δεδομένων, στην παρ. 3 του άρθρου 73 του ν. 4624/2019 (Α' 137) προβλέπεται ότι κατ' αρχήν τα δεδομένα, μετά το πέρας του μέγιστου προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος, διαγράφονται, όπως, άλλωστε, προβλέπει και το άρθρο 96, σε συνδυασμό με το σχετικό παράρτημα του π.δ. 103/2021 (Α' 255), τα οποία ορίζουν μέγιστο χρόνο διατήρησης, μεταξύ άλλων, και για τα δεδομένα και έγγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2016/680. Ο κοινός ή κανονιστικός νομοθέτης, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων που διέπουν τη ρυθμιζόμενη επεξεργασία (αποθήκευση), μπορεί εναλλακτικά να προβλέψει ότι μετά την παρέλευση μιας αρχικής περιόδου αποθήκευσης δεδομένων επανεξετάζεται η ανάγκη διατήρησής τους. Για τον σκοπό αυτό διενεργείται ανάλυση βάσει κριτηρίων αναγκαιότητας και αναλογικότητας, προκειμένου να καθοριστεί αν τα δεδομένα πρέπει να καθοριστούν περαιτέρω και, εάν ναι, η νέα περίοδος διατήρησης. Συναφώς, προβλέπονται ενδεικτικώς τα συνεκτιμώμενα κριτήρια επανεξέτασης.</p>
44	<p>Ενόψει της προσθήκης του άρθρου 84Α στον ν. 4624/2019 (Α' 137) με την προτεινόμενη ρύθμιση και σε συμμόρφωση προς σχετική παρατήρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στην από 6.4.2022 επιστολή της προς την Ελληνική Δημοκρατία [INFR(2022)2021 C(2022)1666 final]), καθώς και για λόγους σαφήνειας, τροποποιείται το άρθρο 84 του ν. 4624/2019 περί καταργούμενων διατάξεων.</p>
45	<p>Από τις ρυθμίσεις του άρθρου 84 ν. 4624/2019 (Α' 137) προκύπτει ότι καταργήθηκε ο ν. 2472/1997 (Α' 50), εκτός από συγκεκριμένες διατάξεις, ανάμεσα στις οποίες και εκείνη του δευτέρου έως και του τελευταίου εδαφίου της περ. β' του άρθρου 2 για την ανακοίνωση και δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με τις ποινικές διώξεις και τις καταδίκες για εγκλήματα τα οποία ορίζονται κατά παραπομπή από τις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, οι οποίες ομοίως διατηρήθηκαν σε ισχύ. Η νομοτεχνική αυτή επιλογή δημιούργησε ερμηνευτική ασάφεια ώστε να υποστηρίζεται από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου ότι οι διατάξεις του κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019 δεν εφαρμόζονται από τις εισαγγελικές και αστυνομικές αρχές (βλ. Γνωμ. 1/26.01.2021, αρ. πρωτ. 423), γεγονός το οποίο συνιστά παραβίαση του ενωσιακού δικαίου, το οποίο και επισημάνθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την από 6.4.2022 INFR(2022)2021C(2022)1666 final προειδοποιητική επιστολή της προς την Ελληνική Δημοκρατία (βλ. σελ. 8).</p>

Από την επισκόπηση πρόσφατων εισαγγελικών διατάξεων για την ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των κατηγορουμένων διαπιστώνεται ότι, εξαιτίας της ερμηνευτικής ασάφειας που προκαλείται από τη διατήρηση της εν λόγω διάταξης του ν. 2472/1997, εσφαλμένα γίνεται επίκληση των λοιπών καταργημένων διατάξεων του ν. 2472/1997, αντί της ευθείας εφαρμογής των διατάξεων του Δ' κεφαλαίου του ν. 4624/2019, με τις οποίες εισάγεται νέο ειδικό δίκαιο κατ' ενσωμάτωση της Οδηγίας (βλ. αιτ. σκ. 10, 11 Οδηγίας).

Τέλος, οι εθνικές διατάξεις με τις οποίες προβλέπεται η λήψη μέτρων για τον περιορισμό θεμελιωδών δικαιωμάτων πρέπει να είναι διατυπωμένες με σαφήνεια και ακρίβεια στο πλαίσιο ενός «ποιοτικού νόμου» σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. αιτ. σκ. 33 της Οδηγίας). Οι ισχύουσες ρυθμίσεις για την ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των κατηγορουμένων, αφενός απηχούν καταργημένο και παρωχημένο δίκαιο, αφετέρου, δεν συμβαδίζουν με τις απαιτήσεις της νομολογίας των ευρωπαϊκών δικαστηρίων όπως έχουν ληφθεί υπόψη από τον ενωσιακό νομοθέτη στο πλαίσιο της Οδηγίας.

Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η θέσπιση νέας ειδικής διάταξης με την οποία ρυθμίζεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από την εισαγγελική αρχή, προκειμένου να δημοσιοποιηθούν το ονοματεπώνυμο και η εικόνα του κατηγορουμένου ή καταδικασμένου με βάση τις προϋποθέσεις που θέτει η εθνική νομοθεσία με την οποία ενσωματώνεται το άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/680. Η νέα διάταξη, ως ειδική, εντάσσεται στο Κεφάλαιο Ε' του ν. 4624/2019.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις αυστηροποιείται το νομικό πλαίσιο για την ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των κατηγορουμένων και καταδικασθέντων με την συμπερίληψη όλων των κακουργημάτων, των πλημμελημάτων τα οποία τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δυο (2) ετών καθώς και όλων των πλημμελημάτων του δεκάτου ενάτου κεφαλαίου «Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής» του Ποινικού Κώδικα, ανεξαρτήτως του ελαχίστου ορίου των προβλεπόμενων ποινών. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πρέπει να προορίζεται να εξυπηρετεί τον άνθρωπο, το δε δικαίωμα στον προστασία του δικαιώματος δεν είναι απόλυτο αλλά πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Η εν λόγω στάθμιση με βάση τους ειδικούς κανόνες επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, τηρουμένων των προβλεπόμενων αρχών επεξεργασίας, ανατίθεται στον αρμόδιο εισαγγελικό λειτουργό, ο οποίος αποφασίζει την ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση των σχετικών προσωπικών δεδομένων των κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων, μόνον εφόσον αυτή συνιστά

απαραίτητο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία με δέουσα συνεκτίμηση των εννόμων συμφερόντων του ενδιαφερομένου (βλ. αιτιολογική σκέψη 26 Οδηγίας και υπ' αρ. 128/2012 απόφαση Αρχής). Ως εκ τούτου, η υποβολή σχετικών αιτημάτων ανακοίνωσης ή δημοσιοποίησης από τις αρμόδιες αρχές και μόνον, εν όψει του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας, πρέπει να είναι αιτιολογημένη, ενώ η απόφαση των εισαγγελικών αρχών για την ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση των εν λόγω προσωπικών δεδομένων πρέπει να μην λαμβάνει χαρακτήρα μιας τυπικής και αυτόματης ενέργειας.

Από την παρ. 1 προκύπτει ότι οι εισαγγελικές αρχές συνιστούν τον υπεύθυνο επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, ενώ η Ελληνική Αστυνομία το όργανο που διενεργεί την επεξεργασία. Από την ίδια διάταξη προκύπτει ότι υποκείμενο των δεδομένων συνιστά μόνο ο κατηγορούμενος (σχετικά βλ. άρθρο 72 ΓΚΠΔ και σκέψεις 28, 42 της πρότασης του Γενικού Εισαγγελέα του Δικαστηρίου της Ένωσης σε C-205/21) ή ο καταδικασθείς και επομένως δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των υπόπτων. Η επιλογή αυτή είναι απολύτως σύμφωνη προς την υποχρέωση σεβασμού του τεκμηρίου της αθωότητας κατ' άρθρο 48 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (βλ. και αιτιολογική σκέψη 31 Οδηγίας και σκέψεις 40-42 των προτάσεων του Εισαγγελέα στην απόφαση υπ. αρ. C-205/21 και παρ. 8.4.1. της υπ' αρ. 3/2020 Γνωμοδότησης της Αρχής, Οδηγία 2016/343 της 9ης Μαρτίου 2016 «για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας» και ιδίως αιτιολογικές σκέψεις 18, 19 και άρθρα 3, 4).

Στην παρ. 2 καθορίζεται περιοριστικά ο σκοπός της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων και στην παρ. 3 παρέχεται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή η δυνατότητα έκδοσης ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένης διάταξης, στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι η δημοσιοποίηση, εν όλω ή εν μέρει, των προσωπικών δεδομένων του κατηγορουμένου ή του καταδικασθέντος είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών της παρ. 2 και για την αποτροπή απειλής της δημόσιας ασφάλειας σε σχέση προς διερευνώμενο έγκλημα.

Στην παρ. 4 προβλέπεται η αρμοδιότητα των αρχών προς υποβολή της αίτησης, δοθέντος ότι η Οδηγία 2016/680 εφαρμόζεται αποκλειστικά στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τις αρμόδιες αρχές για την πρόληψη, την διερεύνηση, την ανίχνευση ή την δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων, ώστε τυχόν αιτήματα από ιδιωτικούς φορείς να μην εμπíπτουν στις διατάξεις του παρόντος και προβλέπεται το απαιτούμενο περιεχόμενο της εισαγγελικής διάταξης.

	<p>Στην παρ. 5 προβλέπονται αυστηρές προϋποθέσεις υπό τις οποίες δύναται η εισαγγελική αρχή να αποφασίζει την ανακοίνωση ή δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων.</p> <p>Στις παρ. 6 και 7 προβλέπεται η δυνατότητα προσφυγής του υποκειμένου των δεδομένων κατά της εισαγγελικής διάταξης καθώς και η περίπτωση της κατ' εξαίρεση δημοσιοποίησης των προσωπικών δεδομένων, χωρίς τη δυνατότητα προσφυγής, αλλά με την εισαγωγή υποχρέωσης αυτεπάγγελτης εξέτασης της νομιμότητας και αναγκαιότητας της επεξεργασίας από τον ανώτερο αρμόδιο εισαγγελέα εφετών.</p>
46	<p>Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση, η διάρθρωση, η οργάνωση και η λειτουργία Μόνιμης Επιστημονικής Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, προκειμένου να παρακολουθεί όλες τις επιστημονικές και νομολογιακές εξελίξεις στον τομέα των προσωπικών δεδομένων και να προτείνει την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας, όταν κρίνει ότι είναι απαραίτητο.</p>
47	<p>Τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του σχεδίου νόμου σχετικά με τη θέση σε εφαρμογή και λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ε.Υ.Π., της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Δ.Α.Ε.Ε.Β. και της διαδικασίας ως προς την παράδοση, με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα, του αποσπάσματος ή ολόκληρης της διάταξης ή του βουλεύματος αντίστοιχα, που εκδίδονται για τη διακρίβωση των εγκλημάτων του άρθρου 6, καθώς και για τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων, για τη συμμετοχή στο Εθνικό Δίκτυο SOC και της αρχιτεκτονικής και των ειδικότερων λειτουργικών και τεχνικών απαιτήσεων και προδιαγραφών της υποδομής του Ενοποιημένου SOC και των τομεακών SOC. Επιπλέον, με τις εν λόγω εξουσιοδοτικές διατάξεις καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη σύναψη συμβάσεων εκ μέρους κρατικών δομών για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης του άρθρου 370ΣΤ του Ποινικού Κώδικα και παρέχεται η δυνατότητα αποζημίωσης για τους δημόσιους λειτουργούς, τους υπαλλήλους και τα πάσης φύσεως στελέχη που απασχολούνται στο δημόσιο, για τους ιδιώτες εμπειρογνώμονες και για τα μέλη των ομάδων εργασίας του άρθρου 24.</p>
48	<p>Τίθενται οι τελικές διατάξεις του σχεδίου νόμου.</p>
49	<p>Τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του σχεδίου νόμου.</p>
50	<p>Τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του σχεδίου νόμου.</p>
51	<p>Ορίζεται ότι η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.</p>

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	X				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X				
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X				
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιτυγχάνεται η αποτελεσματική προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία					
		Υποδομή / εξοπλισμός					

		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων					
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης					
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση					
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Το κόστος των αξιολογούμενων ρυθμίσεων αποτυπώνεται στην οικεία έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ	
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών					

		κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων.

21.	<p>Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (ηλεκτρονική επισύναψη).</p> <p>Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>
	<p style="text-align: center;">ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΥΠ' ΑΡ. 5/2022 ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ</p> <p>«B. Παρατηρήσεις στα επιμέρους άρθρα του Κεφαλαίου Στ' του σχεδίου νόμου»</p> <p>«Η Αρχή χαιρετίζει την προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που τέθηκαν με την προειδοποιητική επιστολή και θεωρεί ότι το σύνολο των διατάξεων του Κεφαλαίου ΣΤ' αντιμετωπίζει σε μεγάλο βαθμό ορθά και αποτελεσματικά τα ζητήματα που τέθηκαν.»</p>

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	<p>Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς</p>
-----	--

☐	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	
☐	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	
☐	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr (ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)	
Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	
		4

Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	0
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Εξαιτίας της διηγηματικής, της άκρως περιγραφικής και εξατομικευμένης φύσης των περισσότερων εκ των αναρτηθέντων σχολίων, δεν συμπεριελήφθησαν πολλά από αυτά στο σχέδιο νόμου καθώς δεν συμπεριλαμβάνονται στην τρέχουσα νομοθετική πρόβλεψη. Επιπλέον, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις σε μεγάλο μέρος των σχολίων, δεν επιλύουν το ζήτημα της ελλιπούς ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2016/680.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΕΠΙΣΠΕΥΔΩΝ ΦΟΡΕΑΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

« Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών»

Το Σ/Ν με τίτλο: « Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών» ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ την Τρίτη, 15.11.2022 στις 17:40

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ Τρίτη, 22 Νοεμβρίου 2022, 17:40

Δικτυακός τόπος Ανάρτησης : www.opengov.gr

Συνεργασία με άλλα Υπουργεία / Υπηρεσίες: (-)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΝΤΩΝ: 4

Σχόλια που αναρτήθηκαν : 61

Σχόλια που δεν αναρτήθηκαν : 0

ΠΛΗΘΟΣ ΑΡΘΡΩΝ: 16 (ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΤ', Ζ' ΚΑΙ Η')

ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ : 61

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

Κεφάλαιο ΣΤ' ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 32 Ορισμός του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων σε δημόσιους φορείς – Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 6 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 11:39: Η Homo Digitalis χαιρετίζει τη προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του ν.4624/2019, καθώς κατά αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η απαραίτητη διαφάνεια της διαδικασίας ορισμού ΥΠΔ από δημόσιους φορείς, η οποία με την ισχύουσα διάταξη είχε περιοριστεί σημαντικά. Η προτεινόμενη τροποποίηση είναι σύμφωνη με τις προτάσεις της Homo Digitalis στο πλαίσιο της καταγγελίας που είχαμε υποβάλει ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2019 για τη μη προσήκουσα μεταφορά των διατάξεων της Οδηγίας 2016/680 στην ελληνική έννομη τάξη.

Η παρούσα προτεινόμενη νομοθετική αναθεώρηση των σχετικών με την Οδηγία 2016/680 διατάξεων του ν.4624/2019 αποτελεί απόρροια της σχετικής καταγγελίας της Homo Digitalis και της διαδικασίας που εκκινήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για διαβούλευση με το Ελληνικό Κράτος. Θυμίζουμε ότι η ταχθείσα ημερομηνία συμμόρφωσης του Ελληνικού Κράτους που είχε επιβάλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη παρέλθει (Ιούνιος 2022). Επομένως, κρίνεται αναγκαία η άμεση υιοθέτηση των σχετικών με την Οδηγία 2016/680 αναθεωρημένων διατάξεων που εναρμονίζονται με τις προτάσεις της Homo Digitalis και βελτιώνουν το επίπεδο προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων στην ελληνική έννομη τάξη.

20 Νοεμβρίου 2022, 11:05: Άρθρο 32 Ορισμός του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων σε δημόσιους φορείς – Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 6 ν. 4624/2019

[Από]

Άρθρο 32 Ορισμός του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων σε δημόσιους φορείς – Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 6 ν. 4624/2019 Η παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ο δημόσιος φορέας δημοσιοποιεί τα στοιχεία επικοινωνίας του ΥΠΔ. Γνωστοποιεί επίσης στην Αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και την ιδιότητα του ΥΠΔ.».
[Σε]

Άρθρο 32 Ορισμός του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων σε δημόσιους φορείς – Αντικατάσταση παρ. 1 και 5 άρθρου 6 ν. 4624/2019 1. Η παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής: «1. Οι δημόσιοι φορείς ορίζουν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (εφεξής: ΥΠΔ). Τις ίδιες υποχρεώσεις έχει και κάθε αρμόδια αρχή, όπως ορίζεται στην περ. ιδ) του άρθρου 44 του παρόντος.». 2. Η παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής: «5. Ο δημόσιος φορέας δημοσιοποιεί τα στοιχεία επικοινωνίας του ΥΠΔ. Γνωστοποιεί επίσης στην Αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και την ιδιότητα του ΥΠΔ.».
[Αιτιολογία: να καταστεί υποχρεωτικός ο ορισμός ΥΠΔ σε κάθε οργανισμό ή φορέα στον οποίο ανατίθεται ρόλος δημόσιας αρχής και η εκτέλεση δημοσίων εξουσιών για τους σκοπούς επιβολής του νόμου. Διαφορετικά, οι αρμόδιες αρχές της περίπτωσης ιδβ) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019 θα λειτουργούν υπό λιγότερο αυστηρές προϋποθέσεις από ότι οι αντίστοιχες δημόσιες αρχές, παρέχοντας λιγότερα εχέγγυα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Είναι κρίσιμο να εξασφαλιστεί το ίδιο επίπεδο προστασίας προσωπικών δεδομένων ανεξαρτήτως αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας]

Άρθρο 33 Πεδίο εφαρμογής του ν. 4624/2019 – Αντικατάσταση άρθρου 43 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 11:05: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 43 του ν.4624/2019, με την οποία πλέον συμπεριλαμβάνεται στο αντικείμενο-πεδίο εφαρμογής του

και οι πράξεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους.

20 Νοεμβρίου 2022, 19:01: Α. Με αφορμή τη θέση σε διαβούλευση του ΣχΝ των Υπουργών Δικαιοσύνης και Επικρατείας υπό τον τίτλο «Διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, κυβερνοασφάλεια και προστασία προσωπικών δεδομένων πολιτών» και ειδικότερα όσον αφορά το Κεφάλαιο ΣΤ' «ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ»? και τα άρθρα 33-42, διατυπώνω τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Επί της Αρχής του ΣχΝ

Ως προκαταρκτική παρατήρηση, αδυνατώ να κατανοήσω, τρία (3) χρόνια μετά την ψήφιση του ν. 4624/2019, την ανάγκη ψήφισης των προτεινόμενων διατάξεων. Από δε μία πρώτη αξιολόγηση αυτών, απολήγω αβίαστα στο συμπέρασμα ότι οι συντάκτες του προτεινόμενου ΣχΝ δεν ακολούθησαν τις δογματικές επιταγές του δικαίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (δπχ), άλλωστε αυτό αποτελεί δίκαιο εξόχως τεχνικό και εξειδικευμένο, και αρνούνται και πεισματικά να το διερευνήσουν σε βάθος. Εκτός και εάν η αφόρητη...κουραστική...μονότονη επανάληψη των διατάξεων της Οδηγίας 2016/680, ή η πρόταση διατάξεων διατυπωμένων ήδη από το έτος 2018, ερμηνευθεί ως απόδειξη της αυθεντίας τους! Γνωρίζω πολύ καλά τους λόγους που οδήγησαν σε αυτήν την προτεινόμενη τροποποίηση του ν. 4624/2019 και εύχομαι αυτοί που υπέβαλαν την καταγγελία ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά της χώρας τους και έσυραν την ελληνική κυβέρνηση σε αυτήν την άστοχη και αχρείαστη τροποποίηση του ν. 4624/2019 να αισθάνονται ικανοποιημένοι με τις «νέες διατάξεις». Όμως, όλες οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι κενού περιεχομένου και ομολογώ ότι δεν εντυπωσιάστηκα, πολύ κακό για το τίποτα. Με τις επιμέρους παρατηρήσεις μου θα προσπαθήσω επιγραμματικά να αναδείξω ότι ο ν.4624/2019, ως ψηφίσθηκε, ουδεμία ασάφεια δεν είχε, το αντίθετο θα έλεγα. Η κίνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υποβολή των αναφερόμενων στην αιτιολογική έκθεση του ΣχΝ παρατηρήσεων προήλθε κατόπιν καταγγελίας. Οι καταγγέλλοντες, ως θα αναδείξω κατωτέρω, είμαι πεπεισμένη ότι δεν έχουν ιδέα από δίκαιο δπχ, ειδικά όσον αφορά τις αρχές επιβολής του νόμου και με την «προπετή καταγγελία» τους το μόνο που κατάφεραν, δυστυχώς, ήταν να φέρουν σε δυσμενέστερη θέση το υποκείμενο των δεδομένων (βλ. τις διατάξεις για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων). Μεγάλο δώρο κάνατε στις αρχές επιβολής του νόμου! Θα μάθετε...αρχή είναι ακόμη! Η ψήφιση του ν. 4624/2019 ήταν μία πρόταση που είχε ως στόχο να βάλει τη χώρα ψηλά στο δίκαιο των δπχ και με προσήλωση στην ενωσιακή ορολογία και στο ενωσιακό κεκτημένο να καταστήσει τη χώρα φιλική σε επενδύσεις. Με προβληματίζει το μέλλον, πάρα πολύ, αλλά και από την άλλη πλευρά υποθέτω αρκεί να είναι ευχαριστημένοι οι γνωστοί σε όλους μας κύκλοι, «ειδήμονες» των δπχ και οι διάδοχοί τους με κληρονομικό δικαίωμα... και όλα καλά. Με τον ν.4624/2019, ο οποίος πολεμήθηκε με καταγγελίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από Έλληνες καταγγέλλοντες, έγινε μία πρόταση σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο, μακριά από τη λογική της «έκθεσης ιδεών» η οποία κατέτρεχε έως τότε τη νομοθέτηση του δικαίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεν θέλετε να κοιτάξετε το μέλλον? Πρόβλημα δικό σας! Δεν θα με πείσετε όμως για την αξία των διατάξεων που προτείνετε γιατί απηχούν το παλιό! Παράλληλα, με την επιπόλαιη αντικατάσταση διατάξεων του ν. 4624/2019, χωρίς προφανή λόγο, στερείτε από τον εφαρμοστή και ερμηνευτή του δικαίου και την αξία της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4624/2019. Εκτός και αν νομίζετε ότι οι σχολικού επιπέδου παρατηρήσεις της έκθεσης συνεπειών ρύθμισης καλύπτουν τις ανάγκες ερμηνείας του εν θέματι νομοθετήματος! Καλή αναδρομή στο παρελθόν λοιπόν! Τις προτεινόμενες διατάξεις, κάποιες από αυτές, τις γνωρίζω! Ούτε να τις βελτιώσουν δεν μπόρεσαν στον κόπο. Δεν θα προλάβουν.... Ακολουθούν οι κατ' άρθρο παρατηρήσεις μου.

Άρθρο 33: Με το άρθρο 33 επιχειρείται η τροποποίηση του άρθρου 43 (Πεδίο Εφαρμογής) Με την παρ.1 ορίζεται ότι : «Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ρυθμίζουν την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους». Άστοχη και εξόχως αντιενωσιακή η

διατύπωση. Μα αγαπητοί συντάκτες του ΣχΝ, σας έχει προφανώς διαφύγει ότι ενσωματώνεται Οδηγία? Η διατύπωση είναι εντελώς αδόκιμη, καθώς για αυτά έχει προβλέψει ο ενωσιακός νομοθέτης, και όχι ο εθνικός. Κατά τα λοιπά το προτεινόμενο άρθρο επαναλαμβάνει την αρχική διατύπωση του άρθρου 43 και αδυνατώ να αντιληφθώ σε τι εισφέρει σε σαφήνεια? Η παρ. 5 με την περιοριστική της διατύπωση, τι ακριβώς εισφέρει? Δεν εξηγείται η αναγκαιότητα της υιοθέτησής της. Βερμπαλιστικές διακηρύξεις χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο. Ας κατανοηθεί πρώτα το πεδίο εφαρμογής ΓΚΠΔ και Οδηγίας στην πράξη και μετά ας το συζητήσουμε... . Συμπέρασμα? Μαθητική προσέγγιση της Οδηγίας και δηχ για «αρχάριους». Η αρχική διατύπωση ήταν περιεκτικότερη, σαφέστατη και σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο και τους κανόνες της ορθής νομοθέτησης, και συνεχίζω...

Άρθρο 34: Ως προς τους ορισμούς του άρθρου 44 ν. 4624/2019, λεκτέα τα ακόλουθα:

1. Μέγα σφάλμα η κατάργηση του ορισμού των «ειδικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα». Ο νομοθέτης του ν. 4624/2019 σκοπίμως για λόγους σαφήνειας και διευκόλυνσης του εφαρμοστή και του ερμηνευτή του δικαίου είχε συμπεριλάβει ορισμό αυτών στο εν θέματι άρθρο ώστε να μην δημιουργούνται αμφιβολίες και ασάφειες. Τούτο διότι, η έννοια των «ειδικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» απαντάται και σε άλλες διατάξεις του Δ' Κεφαλαίου του ν. 4624/2019 (βλ. π.χ το άρθρο 49 για τη συγκατάθεση και το άρθρο 63 για την ασφάλεια της επεξεργασίας). Προφανώς...σας διέφυγε!

2. Ως προς την περίπτωση ιδβ) η οποία προβλέπει «κάθε άλλος οργανισμός ή φορέας στον οποίο ανατίθενται ρόλος δημόσιας αρχής και η εκτέλεση δημοσίων εξουσιών για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους» η διάταξη εγείρει τον ακόλουθο προβληματισμό: Υπάρχει στην Ελλάδα ιδιωτικός οργανισμός ή φορέας στον οποίο να έχει ανατεθεί ρόλος δημόσιας αρχής, υπό την έννοια της Οδηγίας? Πράγματι, η Οδηγία προβλέπει σχετικώς αλλά θέλει να καλύψει περιπτώσεις χωρών που λειτουργούν π.χ. ιδιωτικά σωφρονιστικά ιδρύματα. Έτι περαιτέρω, δεν λαμβάνεται οποιαδήποτε μέριμνα για την αστική ευθύνη των «ιδιωτικών φορέων» ή για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε βάρος τους ή για τον υποχρεωτικό ορισμό ΥΠΔ, ο οποίος σύμφωνα με τα άρθρα 6-8 του ν. 4624/2019 αφορά μόνο δημόσιους φορείς. Δημιουργείται ερμηνευτική ασάφεια και με το άρθρο 4 του ν.4624/2019, όπου και δίδεται ορισμός δημόσιου και ιδιωτικού φορέα. Συνοπτικώς, πολύ πρόχειρη η πρόβλεψη. Θα πρότεινα να το ξαναδείτε με τη δέουσα επιμέλεια και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παραμέτρους.

3. Η περ. ιε) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως εξής: «ιε) «εποπτική αρχή»: η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Αρχή), ή, για τα άλλα κράτη – μέλη, η ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία έχει συσταθεί από αυτά σύμφωνα με το άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680». Πρέπει να διαγραφεί η προτεινόμενη αναφορά στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Αρχή) καθώς σκοπός του ορισμού δεν είναι η ενσωμάτωση της Αρχής, η οποία έχει ήδη γίνει με το Κεφάλαιο Β' του ν.4624/2019 αλλά να διευκρινισθεί ότι ως εποπτική αρχή νοείται η Αρχή με την έννοια του άρθρου 41 της Οδηγίας και όχι οποιαδήποτε άλλη αρχή. Λόγω της παρανόησης αυτής πρέπει να διαγραφεί η ρητή αναφορά στην ΑΠΔΠΧ.

4. Ακατανόητη η απάλειψη του ορισμού της «Συγκατάθεσης». Όπως έχει επανειλημμένως τονιστεί η συγκατάθεση δεν αποτελεί νομική βάση για τις αρχές επιβολής του νόμου και για αυτό ακριβώς το λόγο είναι άκρως απαραίτητη η διατήρηση του εν θέματι ορισμού, ως προαπαιτούμενο (βλ. Αιτ.Σκ. ν. 4624/2019 επί του άρθρου 44). Προφανώς, οι συντάκτες του ΣχΝ δεν αντιλήφθηκαν την αξία της ρύθμισης, καθόλου περίεργο. Η έννοια της «συγκατάθεσης» στην Αστυνομική Οδηγία διαφέρει ποιοτικά από την έννοια της «συγκατάθεσης» στον ΓΚΠΔ και για αυτόν τον λόγο είναι άκρως απαραίτητο να υπάρχει ο σχετικός ορισμός. Προτείνω οπωσδήποτε να μην διαγραφεί ο σχετικός ορισμός. Θα είναι χρήσιμος και για την κατά παραπομπή νομοθέτηση σε περίπτωση τομεακών ρυθμίσεων.

Άρθρο 35: Άστοχη η μεταβολή του τίτλου του Κεφαλαίου II από «Νομικές Βάσεις της Επεξεργασίας» σε «Νομιμότητα της Επεξεργασίας». Ως είναι γνωστό οι διοικητικές πράξεις, όπως η επεξεργασία

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσια αρχή, είναι εξοπλισμένες με το τεκμήριο νομιμότητας. Συνακόλουθα, άλλο είναι το ζήτημα αν υπάρχει «νομική βάση» για την επεξεργασία και άλλο η «νομιμότητα» αυτής. Γενικές αρχές διοικητικού δικαίου και δεν χρήζει περαιτέρω ανάλυσης! Κρίμα, γιατί είχα την πεποίθηση ότι τουλάχιστον γενικές αρχές διοικητικού δικαίου το Υπουργείο Δικαιοσύνης όφειλε να γνωρίζει!

Άρθρο 36: Προσθήκη άρθρου 45 Α υπό τον τίτλο «Νομιμότητα της επεξεργασίας» και «ενσωμάτωση?» του άρθρου 8 της Οδηγίας.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 της οδηγίας ορίζει ότι «1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η επεξεργασία είναι σύννομη μόνον εάν και στον βαθμό που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται από αρχή αρμόδια για τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και βασίζεται στο δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών». Σε συμμόρφωση της σχετικής υποχρέωσής του ο Έλληνας νομοθέτης ενσωμάτωσε τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 8 της οδηγίας με το άρθρο 5 (Νομική βάση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς), το οποίο εντάσσεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' (ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) του νόμου 4624/2019 και ορίζει ότι: «Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας.».

Περαιτέρω, η παράγραφος 2 του άρθρου 8 της οδηγίας η οποία ορίζει ότι «Το δίκαιο κράτους μέλους που ρυθμίζει την επεξεργασία στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας» δεν δημιουργεί υποχρέωση στον εθνικό νομοθέτη για τη μεταφορά των στοιχείων της παραγράφου αυτής στο εθνικό δίκαιο. Απεναντίας, ο ενωσιακός νομοθέτης διαλαμβάνει εν προκειμένω ως προαπαιτούμενο το τομεακό (ειδικό) δίκαιο του κράτους μέλους που ρυθμίζει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και το οποίο (τομεακό δίκαιο) πρέπει να καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας.

Συνακόλουθα, τι ακριβώς ενσωματώνεται με την προσθήκη του άρθρου 45 Α και μάλιστα με κατά λέξη επανάληψη του άρθρου 8 της Οδηγίας? Γιατί αγνοείται το άρθρο 5 του ν.4624/2019? Πραγματικά, υπάρχει νομικός, γνώστης του ενωσιακού δικαίου, που να πιστεύει ότι με το άρθρο 45 Α ενσωματώθηκε «ορθώς» το άρθρο 8 της Οδηγίας, όπως διατείνεσθε στην Αιτ.Εκθ? Πρέπει, ακόμη, να αναφερθεί ότι η διατύπωση του άρθρου 5 του ν. 4624/2019 είναι πανομοιότυπη με τη διατύπωση του άρθρου 3 του Ομοσπονδιακού Νόμου για την Προστασία των Δεδομένων (BDSG), με το οποίο ενσωματώθηκε στη γερμανική έννομη τάξη η παρ. 1 του άρθρου 8 της Οδηγίας. Η κατά λέξη αντιγραφή του άρθρου 8 της Οδηγίας δεν πληροί νομοτεχνικά τα κριτήρια της ορθής ενσωμάτωσης.

Εισηγούμαι τη διαγραφή του άρθρου 45 Α ως περιττού! Για άλλη μία φορά δεν εντυπωσιάστηκα με τις γνώσεις στα δπχ αυτών που πρότειναν την διάταξη αυτή.

Άρθρο 37: Αντικατάσταση άρθρου 46 ν.4624/2019 για την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δπχ. Άστοχη η κατάργηση του ορισμού, όπως ήδη αναφέρθηκε. Δηλαδή τι εισφέρει ακριβώς η επανάληψη αυτολεξεί του άρθρου 10 της Οδηγίας? Προφανώς...για να τροποποιηθεί και το άρθρο 46 χωρίς λόγο...όσο για την παρ.2 , είχαν ήδη ληφθεί μέτρα με το άρθρο 46 ν. 4624/2019. Δεν υπάρχει λόγος τροποποίησης του άρθρου 46, δεν εισφέρει σε τίποτα, δημιουργεί ασάφεια και προτείνεται μόνο για λόγους εντυπωσιασμού! Η προσθήκη δε της πρόβλεψης, κατά αυτούσια μεταφορά της οδηγίας « μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη των σκοπών που προβλέπονται στο άρθρο 43 και εφόσον: α) επιτρέπονται από τον νόμο ή το δίκαιο της Ένωσης και β) επιβάλλονται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, ή γ) η επεξεργασία αυτή αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων» κρίνεται ως νομοτεχνικά αδόκιμη και κατ' ουσίαν περιττή δοθέντος ότι όλες οι περιπτώσεις αυτές καλύπτονται από άρθρο 5 του ν. 4624/2019, με την επισήμανση ότι οι περ. β) και γ) αποτελούν υποπεριπτώσεις της άσκησης δημοσίου

καθήκοντος. Για αυτό συνειδητά δεν επαναλήφθηκαν στην διατύπωση του ισχύοντος άρθρου 46 ν. 4624/2019.

Άρθρο 38: Επεξεργασία για άλλους σκοπούς – Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4624/2019
Το άρθρο 38 επαναλαμβάνει κατά λέξη την πρόβλεψη του πρώτου εδαφίου του άρθρου 47 του ν. 4624/2019. Υπάρχει νομοτεχνικά λόγος για την τροποποίηση του άρθρου συνολικώς, πλην της κατάργησης του δευτέρου εδαφίου?

Μέγιστο λάθος η κατάργηση του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 47 ν. 4624/2019. Φοβούμαι η κατάργηση της πρόβλεψης αυτής θα δημιουργήσει σοβαρά εμπόδια στην ποινικό-εγκληματολογική πολιτική της χώρας. Οι προτείνοντες την κατάργηση ας αναλάβουν και την σχετική ευθύνη. Γνωρίζω επίσης ότι υπάρχουν επιστήμονες, σωματεία, ενώσεις, με ζωηρό ενδιαφέρον για την βελτίωση π.χ. της σωφρονιστικής πολιτικής της χώρας ή για την πρόληψη της εγκληματικότητας ή για την ορθή επανένταξη των υποδίκων. Ακριβώς δηλαδή αυτός ο στόχος πως θα επιτευχθεί με την κατάργηση του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 47? Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και στην Οδηγία (βλ. Απ. Σκ. 34).

Άρθρο 39: Τροποποίηση του άρθρου 49 ως προς τη συγκατάθεση. Ακατανόητη τροποποίηση. Τι εννοείται «ή αφορά μέτρα που έχει ζητήσει το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων»? Δηλαδή τα μέτρα αυτά δεν προβλέπονται με ρητή διάταξη νόμου, όπως απαιτεί και η νομολογία του ΕΔΔΑ? Άστοχη η διατύπωση και εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα του υποκειμένου. Η αρχική διατύπωση της παρ.1 η οποία προέβλεπε ότι «Στον βαθμό που η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνει, σύμφωνα με τον νόμο, βάσει συγκατάθεσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει την παροχή συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων» σε τι έβλαπτε δηλαδή και χρήζει αντικατάστασης? Δεν κάλυπτε όλες τις σχετικές περιπτώσεις?

Παρ.2 «Πριν από την παροχή της συγκατάθεσης, το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται (υποβάλλονται είναι η ορθή ορολογία) σε επεξεργασία και ιδίως για την περίπτωση που η επεξεργασία αφορά ειδικές κατηγορίες δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, την προβλεπόμενη διάρκεια αυτής και τους συνήθεις αποδέκτες των δεδομένων». Η διάταξη αυτή, ως προτείνεται, είναι ασαφής και αόριστη. Όπως ήδη επεσήμανα στην προτεινόμενη διάταξη δεν αναφέρεται, ούτε και προσδιορίζεται ποια είναι τα «μέτρα που έχει ζητήσει το υποκείμενο των δεδομένων» (π.χ. ηλεκτρονική επιτήρηση?). Για να εισαχθεί με ασφάλεια δικαίου και με βάση τη νομολογία του ΕΔΔΑ η προτεινόμενη ρύθμιση θα πρέπει να γίνει ρητή παραπομπή σε διατάξεις νόμου που τυχόν προβλέπουν τα μέτρα αυτά. Επίσης, για την απρόσκοπτη τήρηση όλων των προτεινόμενων με τη ρύθμιση αυτή διαδικαστικών προϋποθέσεων σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων θα πρέπει, προς αποφυγή τυχόν δικονομικών ακυροτήτων, να υπάρχει βεβαιότητα ότι τα δικαιώματα αυτά προβλέπονται με ρητή νομοθετική διάταξη του ποινικού δικονομικού δικαίου, δηλαδή πέραν του σκοπού, να προβλέπονται ρητά όλα τα στοιχεία σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, ειδικότερα όσον αφορά τον υπεύθυνο επεξεργασίας, την προβλεπόμενη διάρκεια της επεξεργασίας και τους συνήθεις αποδέκτες των δεδομένων.

Αλλά αλήθεια? Τι εξυπηρετεί η ανούσια αυτή θέσπιση αυτών των υποχρεώσεων? Ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι ήδη γνωστός και δεν υπάρχει και δικαίωμα αντίταξης, καθώς το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων έχει ζητήσει την επεξεργασία και αν αντιταχθεί θα χάσει το σχετικό ευεργέτημα της ηλεκτρονικής επιτήρησης. Περαιτέρω, για τους συνήθεις αποδέκτες, ποιος άλλος δηλαδή μπορεί να είναι συνήθης αποδέκτης, εκτός από τις αρχές επιβολής του νόμου (Εισαγγελία και Ελληνική Αστυνομία)? Χωρίς λόγο δημιουργείται περιττό διοικητικό άγχος στις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές. Η διάταξη για τη συγκατάθεση, όπως ήδη ειπώθηκε, δεν προβλέπει νομική βάση. Πρόκειται για μια διάταξη πλαίσιο, η οποία προϋποθέτει την πρόβλεψη (ειδικών) τομειακών νομικών ρυθμίσεων. Κατά τούτο διότι, με τη διάταξη της συγκατάθεσης δεν ενσωματώνεται η Οδηγία, αφού η Οδηγία δεν προβλέπει την έννοια της συγκατάθεσης. Αυτό έπρεπε να είναι και το περιεχόμενο της απάντησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αν έθεσε ζήτημα και ως προς αυτό το θέμα, προφανώς λόγω της καταγγελίας... αλλά ούτε και οι καταγγέλλοντες κατάλαβαν δυστυχώς... .

Ας το δούμε λίγο με προσοχή και ας εισφέρουν και εισαγγελείς και ποινικοί δικαστές σε αυτό, αλλά θαρρώ θα έχουμε πολύ σοβαρά ζητήματα κατά την εφαρμογή της προτεινόμενης αυτής διάταξης. Κατά τα λοιπά, πέραν από τη βερμπαλιστική, άνευ περιεχομένου διατύπωση του άρθρου, απλώς με άλλα λόγια, τι ακριβώς εισφέρει η τροποποίησή του? Το προτεινόμενο άρθρο, αυτούσιο, είχε ήδη προταθεί πριν από τρία χρόνια, και απορριφθεί! Ποια ανάγκη υπαγόρευσε την εκ νέου πρότασή του? Δεν εξηγείται στην Αιτ. Εκθ.

Άρθρο 40: Αντικατάσταση άρθρου 52 ν. 4624/2019 για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων

Εσφαλμένη η επιλογή της αντιγραφής του άρθρου 11 της Οδηγίας. Ο Έλληνας νομοθέτης με την υιοθέτηση του άρθρου 52 του ν. 4624/2019 έκανε συνειδητά, προς διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, περιορισμένη χρήση του εύρους της διάταξης. Το εύρος προβλέπει η ρύθμιση της Οδηγίας... Για ποιο λόγο να γίνει αναφορά ως προς όλες τις περιπτώσεις της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, από τη στιγμή που αυτές απαιτούν την πρόβλεψη ειδικού τομεακού δικαίου για να εισαχθούν? Προφανώς και πάλι οι αρχές της ορθής ενσωμάτωσης αγνοήθηκαν. Η αναφορά δε «στα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται» είναι εντελώς πρωθύστερη. Η διάταξη υποδεικνύει στον εθνικό νομοθέτη τι πρέπει να κάνει στο μέλλον όταν θεσμοθετεί σχετικές νομικές διατάξεις και ειδικές τομεακές διατάξεις όπως π.χ. στον ΚΠΔ ή στις διατάξεις της νομοθεσίας για την Ελληνική Αστυνομία. Προφανώς δεν έγινε αντιληπτό. Όπως γενικότερα δεν έγινε αντιληπτό ότι η Οδηγία θέτει ένα γενικό νομικό πλαίσιο και ο εθνικός νομοθέτης καλείται με την υιοθέτηση ειδικών τομεακών κανόνων να την εφαρμόσει.

Άρθρο 41: Αντικατάσταση άρθρου 73 ν. 4624/2019 Άλλη μία κενή περιεχομένου ρύθμιση! Δεν επιλύει κανένα ζήτημα, ούτε ενσωματώνει τίποτα. Αντικαθιστά το άρθρο 73 του ν. 4624/2019 χωρίς κανένα λόγο. Όλες οι ρυθμίσεις που προβλέπει απαιτούν την περαιτέρω λήψη μέτρων και στην ουσία είναι στείρες διακηρύξεις. Οι παρ. 3 και 4 δεν ενσωματώνουν, απλώς διακηρύσσουν τι πρέπει να περιέχουν οι κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις που θα εκδοθούν στο μέλλον και για τον λόγο αυτό δεν εξυπηρετούν τους σκοπούς της ενσωμάτωσης του άρθρου 5 της Οδηγίας. Η διατύπωση του άρθρου 73 του ν. 4624/2019 όπως ίσχυε εκπλήρωνε τις υποχρεώσεις του εθνικού νομοθέτη για της ενσωμάτωση της Οδηγίας. Τροποποίηση...για την τροποποίηση επιχειρείται και πάλι.

Άρθρο 43: Δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων από την εισαγγελική αρχή – Προσθήκη άρθρου 84Α στον ν. 4624/2019

Ως προκαταρκτική παρατήρηση: Εσφαλμένη συστηματικώς η ενσωμάτωση του εν λόγω άρθρου στο νόμο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ν. 4624/2019). Μη ορθή η αναφορά σε δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων. Ορθότερη η αναφορά σε δημοσιοποίηση των στοιχείων της ταυτότητας του κατηγορουμένου και η ως άνω πράξη να υπαχθεί ως ειδική ανακριτική πράξη, λόγω της σοβαρότητας της ύλης που ρυθμίζει, στον ΚΠΔ και ως προς τα δικαιώματα του κατηγορουμένου να ισχύουν αναλόγως αυτά που προβλέπει ο ΚΠΔ. Περαιτέρω, το εννοιολογικό περιεχόμενο της παρ. 2 καλύπτεται ήδη από την παρ.1 και αποτελεί περιττή επανάληψη, ενώ και όλη η ρύθμιση αντιβαίνει στο ενωσιακό δίκαιο. Η αναφορά στα άρθρα 53 έως 59 του ν.4624/2019 στερείται σαφήνειας είναι δε και ακατάληπτη, διότι αφενός λόγω της δημοσιοποίησης των εν λόγω στοιχείων της ταυτότητας του κατηγορουμένου δεν υφίσταται αντικείμενο για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τα άρθρα 53, 55,56, 58 (εδώ η αρχή δεν έχει αρμοδιότητα, διότι πρόκειται για άσκηση δικαιοδοτικού έργου των εισαγγελικών αρχών) και ενδεχομένως και από το άρθρο 59, ενώ αφετέρου τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 56 του ν. 4624/2019 αναφέρονται σε συλλογή δεδομένων από το υποκείμενο των δεδομένων σε συνθήκες μυστικότητας. Ενόψει λοιπόν ακριβώς της δημοσιοποίησης των στοιχείων μέσω των ΜΜΕ είναι ανεφάρμοστη η παράγραφος 2 και πρέπει να διαγραφεί. Στην παρ. 3 ποιο είναι το νόημα να γίνεται η δημοσιοποίηση με σεβασμό στο τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου? Όλη η παρ. 3 δεν έχει νόημα διότι κατ' ουσίαν καθιστά ανεφάρμοστη τη διάταξη.

Ρωτήθηκε η άποψη ποινικών ή εισαγγελικών λειτουργών? Προτείνω τη διαγραφή του εν λόγω άρθρου και την μετά από διαβούλευση με τις Ολομέλειες των

αρμόδιων δικαστηρίων επαναδιατύπωσή του και την εισαγωγή του στον ΚΠΔ για ασφάλεια δικαίου.

Άρθρο 44: Σύσταση Μόνιμης Επιστημονικής Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων
Τα μέλη της να έχουν αποδεδειγμένη επιστημονική ή επαγγελματική ενασχόληση με το αντικείμενο του δικαίου για την προστασία των δπχ διότι θα εκπροσωπούν τη χώρα και σε διεθνές επίπεδο. Καλό θα είναι επίσης να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους, διότι προσφάτως υπέπεσε στην αντίληψή μου ότι σε σημαντική συνάντηση εμπειρογνομόνων σε όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαντήθηκαν ούτε απλά ερωτηματολόγια που υπέβαλε προς συμπλήρωση στα κράτη μέλη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Προφανώς, το μόνο που ενδιέφερε ήταν η συμμετοχή τους να μπει στο βιογραφικό τους ή ακόμη χειρότερα...δεν ήταν σε θέση να απαντήσουν. Επίσης, τα μέλη της Αρχής ορθότερο θα ήταν, για λόγους αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων και αμεροληψίας, να συμμετέχουν μόνο συμβουλευτικώς, καθώς έχουν εκ του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019 και γνωμοδοτική αρμοδιότητα επί ΣχΝ και κανονιστικών διοικητικών πράξεων. Δεν είμαι καθόλου αισιόδοξη για την ποιότητα του έργου της υπό σύστασης Επιτροπής, καθώς λίγο πολύ γνωρίζω και τα μέλη που θα την απαρτίσουν. Αν δε μέλη τους θα είναι και εκ των συντακτών των προτεινόμενων διατάξεων, κρατώ σοβαρές επιφυλάξεις και για την ποιότητα των σχετικών νομοθετημάτων. Πολύ κατώτερο αυτό το ΣχΝ, δεν δείχνει γνώστες του δικαίου πδχ και έχει και σοβαρότατα νομοτεχνικά προβλήματα.

Συμπέρασμα: Ακόμη μία πρόχειρη...στο πόδι νομοθέτηση, με παλαιά υλικά!
Μετά τιμή!
Σπυριδούλα Καρύδα

Αναπληρώτρια Πρόεδρος της ειδικής νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τη λήψη μέτρων εφαρμογής του ΓΚΠΔ και την ενσωμάτωση της Αστυνομικής Οδηγίας.

Άρθρο 34 Ορισμοί – Τροποποίηση άρθρων 44, 53, 58 και 71 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 11:55: Α. Άρθρο 34, παρ.2 του παρόντος Σχ. Νόμου: Η Homo Digitalis χαιρετίζει τη διαγραφή του ορισμού για την έννοια “ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων” (περ. ιδ του άρθρου 44 όπως ισχύει σήμερα). Ο εν λόγω ορισμός δεν βρίσκεται σε απόλυτη συμφωνία με το άρθρο 10 της Οδηγίας 2016/680 που αναφέρεται περιγραφικά στις ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων, ενώ σχετικός ορισμός δεν υπάρχει στο Άρθρο 4 της Οδηγίας 2016/680. Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω προτεινόμενη αναθεώρηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αποδοχή της προτεινόμενης αναθεώρησης του Άρθρου 46 του ν. 4624/2019 (βλέπετε άρθρο 37 του παρόντος Σχ. Νόμου), καθώς έτσι μόνο εξασφαλίζεται η περιγραφή της έννοιας “ειδικές κατηγορίες προσωπικών δεδομένων” στο πλέον αναθεωρημένο Άρθρο 46.
Β. Άρθρο 34, παρ.2 του παρόντος Σχ. Νόμου: Το Σχ.Νόμου προτείνει τη δημιουργία ορισμού για την έννοια “Αρμόδια Αρχή” (ιδα), όπως προβλέπεται στο άρθρο 3, περιπτ. 7 της Οδηγίας 2016/680, με πρόσθετη πρόβλεψη να περιλαμβάνονται στον ορισμό αυτόν αρμόδιες αρχές για την προστασία από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Η Homo Digitalis χαιρετίζει τη πρόσθετη αυτή πρόβλεψη, καθώς και την δημιουργία ορισμού για την έννοια “Αρμόδια Αρχή” (ιδα).
Γ. Άρθρο 34, παρ.2 του παρόντος Σχ. Νόμου: Το Σχ.Νόμου προτείνει τη δημιουργία και δεύτερου συμπληρωματικού ορισμού για την έννοια “Αρμόδια Αρχή” (ιδβ) με την οποία επιπροσθέτως ορίζεται ως τέτοια “ κάθε άλλος οργανισμός ή φορέας στον οποίο ανατίθενται ρόλος δημόσιας αρχής και η εκτέλεση δημοσίων εξουσιών για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους”. Η Homo Digitalis δεν αντιλαμβάνεται πως κάποιος άλλος οργανισμός ή φορέας θα μπορούσε να αναλάβει ρόλο δημόσιας αρχής και να εκτελεί δημόσιες εξουσίες για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Επομένως, προτείνεται είτε να αποσαφηνιστεί περαιτέρω ο ορισμός αυτός ή η διαγραφή του.
Δ. Άρθρο 34, παρ.3 του παρόντος Σχ. Νόμου: Το Σχ.Νόμου προβλέπει την αναθεώρηση της έννοιας “εποπτική αρχή” και την ταύτιση αυτής εντός της ελληνικής έννομης τάξης με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (και εκτός της ελληνικής έννομης τάξης με τη κάθε ανεξάρτητη

διοικητική αρχή, η οποία έχει συσταθεί από έκαστο Κράτος Μέλος της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 41 της Οδηγίας 2016/680). Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κεφ. ΣΤ του νόμου 4624/2019 εφαρμόζεται για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ότι η εν λόγω επεξεργασία ενδέχεται να αφορά επικοινωνίες, ο ρόλος και η εξουσίες της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών παραγκωνίζονται κατά αυτόν τον τρόπο. Επομένως, η Homo Digitalis προτείνει να διατηρηθεί ένας ορισμός για την έννοια «εποπτική αρχή», ο οποίος να μπορεί να συμπεριλαμβάνει και τις δύο Συνταγματικά κατοχυρωμένες εποπτικές αρχές, προκειμένου να γίνεται απόλυτα σεβαστός ο εκ του Συντάγματος προβλεπόμενος ρόλος τους και οι σχετικές τους αρμοδιότητες και να εξασφαλίζεται η συνεργασία τους σε επιμέρους ζητήματα που αφορούν τις επικοινωνίες και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Ε. Άρθρο 34, παρ.3 του παρόντος Σχ. Νόμου: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την προτεινόμενη διαγραφή της έννοιας “συγκατάθεση”, στην περ. ιζ), του άρθρου 44 του ν. 4624/2019. Η συγκεκριμένη έννοια δεν υπάρχει στις διατάξεις των άρθρων της Οδηγίας 2016/680, και η διαγραφή αυτή είναι σύμφωνη με τις προτάσεις της Homo Digitalis στο πλαίσιο της καταγγελίας που είχαμε υποβάλει ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2019 για τη μη προσήκουσα μεταφορά των διατάξεων της Οδηγίας 2016/680 στην ελληνική έννομη τάξη (βλέπετε περισσότερα στο σχόλιο της Homo Digitalis στο άρθρο 32 της παρούσας δημόσιας διαβούλευσης).

20 Νοεμβρίου 2022, 11:43: Άρθρο 34 Ορισμοί – Τροποποίηση άρθρων 44, 53, 58 και 71 ν. 4624/2019

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

7. Ο τίτλος του άρθρου 71 του ν. 4624/2019, περί διάκρισης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και επαλήθευσης της ταυτότητάς τους, αντικαθίσταται ως εξής: «Διάκριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και επαλήθευση της ποιότητάς τους (άρθρο 7 της Οδηγίας)». [Αιτιολογία: να τροποποιηθεί ο τίτλος του άρθρου, από το νοηματικά εσφαλμένο «ταυτότητας», στο ορθό «ποιότητας» (άρθρο 7 παρ. 1 της οδηγίας)]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:06: Άρθρο 34 Ορισμοί – Τροποποίηση άρθρων 44, 53, 58 και 71 ν. 4624/2019

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

6. Ο τίτλος του άρθρου 58 του ν. 4624/2019, περί δικαιώματος υποβολής καταγγελίας στην Αρχή, αντικαθίσταται ως εξής: «Δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή (άρθρο 52 της Οδηγίας)». [Αιτιολογία: να τροποποιηθεί ο αναφερόμενος αριθμός του άρθρου της οδηγίας, από το εσφαλμένο «17», στο ορθό «52» (περί δικαιώματος υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή)]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:38: Άρθρο 34 Ορισμοί – Τροποποίηση άρθρων 44, 53, 58 και 71 ν. 4624/2019

[Από]

3. Η περ. ιε) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως εξής: «ιε) «εποπτική αρχή»: η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Αρχή), ή, για τα άλλα κράτη – μέλη, η ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία έχει συσταθεί από αυτά σύμφωνα με το άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680».

[Σε]

... ανεξάρτητη δημόσια αρχή ... [Αιτιολογία: να μεταφερθεί όπως ακριβώς έχει το κείμενο της οδηγίας, το οποίο αναφέρεται σε «δημόσια» αρχή (EN: public, FR: publique, DE: staatliche, ES: pública), όχι διοικητική]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:55: Άρθρο 34 Ορισμοί – Τροποποίηση άρθρων 44, 53, 58 και 71 ν. 4624/2019

[Από]

2. ... ιδβ) κάθε άλλος οργανισμός ή φορέας στον οποίο ανατίθενται ρόλος δημόσιας αρχής και η

εκτέλεση δημοσίων εξουσιών για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους». [Σε]

ιδβ) κάθε άλλος οργανισμός ή φορέας στον οποίο ανατίθεται ρόλος δημόσιας αρχής και η εκτέλεση δημοσίων εξουσιών για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους». [Αιτιολογία: ενικός αριθμός (ανατίθεται). Να συμπεριληφθεί και η «διερεύνηση» ποινικών αδικημάτων, καθώς περιλαμβάνεται στους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4624/2019, καθώς και στο άρθρο 1 παρ. 1 και στο άρθρο 3 στοιχείο 7β της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680]

Άρθρο 35 Αντικατάσταση τίτλου του Τμήματος ΙΙ του Κεφαλαίου Δ του ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 11:05: Άρθρο 35: Άστοχη η μεταβολή του τίτλου του Κεφαλαίου ΙΙ από «Νομικές Βάσεις της Επεξεργασίας» σε «Νομιμότητα της Επεξεργασίας». Ως είναι γνωστό οι διοικητικές πράξεις, όπως η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσια αρχή, είναι εξοπλισμένες με το τεκμήριο νομιμότητας. Συνακόλουθα, άλλο είναι το ζήτημα αν υπάρχει «νομική βάση» για την επεξεργασία και άλλο η «νομιμότητα» αυτής. Γενικές αρχές διοικητικού δικαίου και δεν χρήζει περαιτέρω ανάλυσης! Κρίμα, γιατί είχα την πεποίθηση ότι τουλάχιστον γενικές αρχές διοικητικού δικαίου το Υπουργείο Δικαιοσύνης όφειλε να γνωρίζει!

Άρθρο 36: Προσθήκη άρθρου 45 Α υπό τον τίτλο «Νομιμότητα της επεξεργασίας» και «ενσωμάτωση?» του άρθρου 8 της Οδηγίας.

22 Νοεμβρίου 2022, 11:06: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την αλλαγή του τίτλου του Τμήματος ΙΙ του Κεφαλαίου Δ από “ΝΟΜΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ” σε “ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ”.

Άρθρο 36 Νομιμότητα της επεξεργασίας – Προσθήκη άρθρου 45Α στον ν. 4624/2019(άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/680)

22 Νοεμβρίου 2022, 11:43: Άρθρο 36: Προσθήκη άρθρου 45 Α υπό τον τίτλο «Νομιμότητα της επεξεργασίας» και «ενσωμάτωση?» του άρθρου 8 της Οδηγίας.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 της οδηγίας ορίζει ότι «1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η επεξεργασία είναι σύλληψη μόνον εάν και στον βαθμό που είναι απαραίτητη για την εκτέλεση καθήκοντος που ασκείται από αρχή αρμόδια για τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και βασίζεται στο δίκαιο της Ένωσης ή των κρατών μελών». Σε συμμόρφωση της σχετικής υποχρέωσής του ο Έλληνας νομοθέτης ενσωμάτωσε τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 8 της οδηγίας με το άρθρο 5 (Νομική βάση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς), το οποίο εντάσσεται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ (ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) του νόμου 4624/2019 και ορίζει ότι: «Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας.».

Περαιτέρω, η παράγραφος 2 του άρθρου 8 της οδηγίας η οποία ορίζει ότι «Το δίκαιο κράτους μέλους που ρυθμίζει την επεξεργασία στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας» δεν δημιουργεί υποχρέωση στον εθνικό νομοθέτη για τη μεταφορά των στοιχείων της παραγράφου αυτής στο εθνικό δίκαιο. Απεναντίας, ο ενωσιακός νομοθέτης διαλαμβάνει εν προκειμένω ως προαπαιτούμενο το τομεακό (ειδικό) δίκαιο του κράτους μέλους που ρυθμίζει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας και το οποίο (τομεακό δίκαιο) πρέπει να καθορίζει τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας.

Συνακόλουθα, τι ακριβώς ενσωματώνεται με την προσθήκη του άρθρου 45 Α και μάλιστα με κατά λέξη επανάληψη του άρθρου 8 της Οδηγίας? Γιατί αγνοείται το άρθρο 5 του ν.4624/2019? Πραγματικά, υπάρχει νομικός, γνώστης του ενωσιακού δικαίου, που να πιστεύει ότι με το άρθρο 45 Α ενσωματώθηκε «ορθώς» το άρθρο 8 της Οδηγίας, όπως διατείνεσθε στην Αιτ.Εκθ?

Πρέπει, ακόμη, να αναφερθεί ότι η διατύπωση του άρθρου 5 του ν. 4624/2019 είναι πανομοιότυπη με τη διατύπωση του άρθρου 3 του Ομοσπονδιακού Νόμου για την Προστασία των Δεδομένων (BDSG), με το οποίο ενσωματώθηκε στη γερμανική έννομη τάξη η παρ. 1 του άρθρου 8 της Οδηγίας. Η κατά λέξη αντιγραφή του άρθρου 8 της Οδηγίας δεν πληροί νομοτεχνικά τα κριτήρια της ορθής ενσωμάτωσης.

Εισηγούμαι τη διαγραφή του άρθρου 45 Α ως περιττού! Για άλλη μία φορά δεν εντυπωσιάστηκα με τις γνώσεις στα δπχ αυτών που πρότειναν την διάταξη αυτή.

22 Νοεμβρίου 2022, 11:12: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την προσθήκη του άρθρου 45Α αναφορικά με τη νομιμότητα της επεξεργασίας. Η προσθήκη αυτή είναι σύμφωνη με τις προτάσεις της Homo Digitalis στο πλαίσιο της καταγγελίας που είχαμε υποβάλει ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2019 για τη μη προσηύκοντα μεταφορά των διατάξεων της Οδηγίας 2016/680 στην ελληνική έννομη τάξη (βλέπετε περισσότερα στο σχόλιο της Homo Digitalis στο άρθρο 32 της παρούσας δημόσιας διαβούλευσης).

20 Νοεμβρίου 2022, 11:56: Άρθρο 36 Νομιμότητα της επεξεργασίας – Προσθήκη άρθρου 45Α στον ν. 4624/2019

[Από]

2. Οι ειδικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνουν τη νομική βάση για την επεξεργασία από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 43 καθορίζουν τουλάχιστον τους σκοπούς της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και την αρχή ή τις αρχές που είναι αρμόδιες να προβούν σε αυτήν την επεξεργασία.

[Σε]

2. Οι ειδικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνουν τη νομική βάση για την επεξεργασία από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 43 καθορίζουν τουλάχιστον τους στόχους της επεξεργασίας, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και την αρχή ή τις αρχές που είναι αρμόδιες να προβούν σε αυτήν την επεξεργασία.

[Αιτιολογία: να χρησιμοποιηθεί ο όρος «στόχους της επεξεργασίας», όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 2 της οδηγίας (EN: objectives, FR: objectifs, DE: Ziele, ES: objetivos), να μην επαναλαμβάνεται το «σκοπούς της επεξεργασίας»]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:30 | Άρθρο 36 Νομιμότητα της επεξεργασίας – Προσθήκη άρθρου 45Α στον ν. 4624/2019

[Από]

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είναι σύμφωνη μόνον εάν βασίζεται στον νόμο ή στο δίκαιο της Ένωσης ...

[Σε]

... Ευρωπαϊκής Ένωσης ...

[Αιτιολογία: να διευκρινισθεί ότι πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για λόγους νομοτεχνικούς]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:54: Άρθρο 36 Νομιμότητα της επεξεργασίας – Προσθήκη άρθρου 45Α στον ν. 4624/2019

(άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/680)

[Από]

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 45Α ως εξής:

[Σε]

Στο Τμήμα ΙΙ του Κεφαλαίου Δ του ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 45Α ως εξής:

[Αιτιολογία: να αποσαφηνιστεί ότι το άρθρο 45Α ανήκει στο Τμήμα ΙΙ του Κεφαλαίου Δ του ν. 4624/2019, όχι στο Τμήμα Ι]

Άρθρο 37 Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αντικατάσταση άρθρου 46 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 12:53: Άρθρο 37: Αντικατάσταση άρθρου 46 ν.4624/2019 για την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δπχ.

Άστοχη η κατάργηση του ορισμού, όπως ήδη αναφέρθηκε. Δηλαδή τι εισφέρει ακριβώς η επανάληψη αυτολεξεί του άρθρου 10 της Οδηγίας? Προφανώς...για να τροποποιηθεί και το άρθρο 46 χωρίς λόγο...όσο για την παρ.2 , είχαν ήδη ληφθεί μέτρα με το άρθρο 46 ν. 4624/2019.

Δεν υπάρχει λόγος τροποποίησης του άρθρου 46, δεν εισφέρει σε τίποτα, δημιουργεί ασάφεια και προτείνεται μόνο για λόγους εντυπωσιασμού! Η προσθήκη δε της πρόβλεψης, κατά αυτούσια μεταφορά της οδηγίας « μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη των σκοπών που προβλέπονται στο άρθρο 43 και εφόσον: α) επιτρέπονται από τον νόμο ή το δίκαιο της Ένωσης και β) επιβάλλονται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, ή γ) η επεξεργασία αυτή αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων» κρίνεται ως νομοτεχνικά αδόκιμη και κατ' ουσίαν περιττή δοθέντος ότι όλες οι περιπτώσεις αυτές καλύπτονται από άρθρο 5 του ν. 4624/2019, με την επισήμανση ότι οι περ. β) και γ) αποτελούν υποπεριπτώσεις της άσκησης δημοσίου καθήκοντος. Για αυτό συνειδητά δεν επαναλήφθηκαν στην διατύπωση του ισχύοντος άρθρου 46 ν. 4624/2019.

22 Νοεμβρίου 2022, 11:04: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 47 του ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 11:37: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 46 του ν. 4624/2019. Βλέπετε σχετικά και σχόλιο μας στο Άρθρο 34 του παρόντος Σχ.Νόμου.

20 Νοεμβρίου 2022, 11:22: Άρθρο 37 Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αντικατάσταση άρθρου 46 ν. 4624/2019

[Από]

2. Όταν η επεξεργασία αφορά στις ειδικές κατηγορίες δεδομένων της παρ. 1, εφαρμόζονται κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία του υποκειμένου των δεδομένων, ...

[Σε]

2. Όταν η επεξεργασία αφορά στις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα της παρ. 1, εφαρμόζονται κατάλληλες διασφαλίσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, ...

[Αιτιολογία: να αντικατασταθεί το εσφαλμένο «προστασία του υποκειμένου των δεδομένων» με το ορθό «δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων», όπως προβλέπεται στο άρθρο 10 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:48: Άρθρο 37 Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αντικατάσταση άρθρου 46 ν. 4624/2019

[Από]

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων για την αποκλειστική ταυτοποίηση ενός φυσικού προσώπου ή δεδομένων που αφορούν στην υγεία ή τη σεξουαλική ζωή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό επιτρέπονται μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη των σκοπών που προβλέπονται στο άρθρο 43 και εφόσον: α) επιτρέπονται από τον νόμο ή το δίκαιο της Ένωσης και β) επιβάλλονται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, ή γ) η επεξεργασία αυτή αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων.

[Σε]

1. Η επεξεργασία ... επιτρέπεται μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαία ... και εφόσον: α) επιτρέπεται από τον νόμο ή το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) επιβάλλεται ...

[Αιτιολογία: πριν την περίπτωση β, να απαλειφθεί το εσφαλμένο «και», ώστε να διατηρηθεί η διαζευκτική απαρίθμηση (α ή β ή γ) που προβλέπεται στο άρθρο 10 της οδηγίας. Να χρησιμοποιηθεί ενικός (επιτρέπεται, αναγκαία, επιτρέπεται, επιβάλλεται), καθώς υποκείμενο της πρότασης είναι η επεξεργασία. Να διευκρινισθεί ότι πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για λόγους νομοτεχνικούς]

Άρθρο 38 Επεξεργασία για άλλους σκοπούς – Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 12:40: Άρθρο 38: Επεξεργασία για άλλους σκοπούς – Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4624/2019

Το άρθρο 38 επαναλαμβάνει κατά λέξη την πρόβλεψη του πρώτου εδαφίου του άρθρου 47 του ν. 4624/2019. Υπάρχει νομοτεχνικά λόγος για την τροποποίηση του άρθρου συνολικώς, πλην της κατάργησης του δευτέρου εδαφίου?

Μέγιστο λάθος η κατάργηση του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 47 ν. 4624/2019. Φοβούμαι η κατάργηση της πρόβλεψης αυτής θα δημιουργήσει σοβαρά εμπόδια στην ποινικό-εγκληματολογική πολιτική της χώρας. Οι προτείνοντες την κατάργηση ας αναλάβουν και την σχετική ευθύνη. Γνωρίζω επίσης ότι υπάρχουν επιστήμονες, σωματεία, ενώσεις, με ζωηρό ενδιαφέρον για την βελτίωση π.χ. της σωφρονιστικής πολιτικής της χώρας ή για την πρόληψη της εγκληματικότητας ή για την ορθή επανένταξη των υποδίκων. Ακριβώς δηλαδή αυτός ο στόχος πως θα επιτευχθεί με την κατάργηση του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 47? Υπάρχει σχετική πρόβλεψη και στην Οδηγία (βλ. Αιτ. Σκ. 34).

Σπ.Καρυδα

22 Νοεμβρίου 2022, 11:53: Η Homo Digitalis χαιρετίζει την προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 47 του ν. 4624/2019.20 Νοεμβρίου 2022, 21:03 | Σπυριδούλα ΚαρύδαΜόνιμος ΣύνδεσμοςΕπίσης δεν είναι ακριβές αυτό που αναφέρεται στην Αιτιολογική ότι δεν υπάρχει νόμος που να προβλέπει την επεξεργασία για άλλους σκοπούς σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 47 του ν. 4624/2019 (επεξεργασία για άλλους σκοπούς που δεν αναφέρεται στο άρθρο 43), διότι τέτοια διάταξη προβλέπεται στο άρθρο 26 ν.4624/2019 το οποίο προφανώς δεν το καταλάβατε. Το παραθέτω αυτούσιο:

Άρθρο 26

Διαβίβαση δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα από δημόσιους φορείς1. Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιο φορέα σε δημόσιο φορέα επιτρέπεται, εφόσον είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του φορέα που διαβιβάζει ή του τρίτου στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που επιτρέπουν την επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 24. Ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα επεξεργάζεται αυτά μόνο για τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάσθηκαν. Η επεξεργασία για άλλους σκοπούς επιτρέπεται μόνον εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 24.2. Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να διαβιβάζουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε ιδιωτικούς φορείς εφόσον:α) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων του φορέα που διαβιβάζει και πληρούνται περαιτέρω και οι προϋποθέσεις του άρθρου 24·β) ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται έχει έννομο συμφέρον να είναι σε γνώση της διαβίβασης και το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει έννομο συμφέρον να μην διαβιβάσθούν τα δεδομένα που το αφορούν· ήγ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων και ο τρίτος δεσμεύθηκε έναντι του δημόσιου φορέα που του διαβίβασε τα δεδομένα ότι θα τα επεξεργαστεί μόνο για τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάσθηκαν. Η επεξεργασία για άλλους σκοπούς επιτρέπεται, εάν επιτρέπεται η διαβίβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ο φορέας διαβίβασης έχει παράσχει τη συγκατάθεσή του για τη διαβίβαση.3. Η διαβίβαση ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με την έννοια του άρθρου 9 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, επιτρέπεται εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 ή της παραγράφου 2 και εφαρμόζεται μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 9 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ ή σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος.

Σπ.Καρύδα

20 Νοεμβρίου 2022, 11:05: Άρθρο 38 Επεξεργασία για άλλους σκοπούς – Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4624/2019

[Από]

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό διαφορετικό από εκείνον για τον οποίο έχουν συλλεγεί, επιτρέπεται εάν ο άλλος σκοπός είναι ένας από τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 43, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εξουσιοδοτημένος να επεξεργάζεται δεδομένα για το σκοπό αυτό και η επεξεργασία που διενεργείται είναι απαραίτητη και ανάλογη προς τον σκοπό αυτό.

[Σε]

... να επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τον σκοπό αυτό ...

[Αιτιολογία: να αποσαφηνιστεί ότι απαιτείται εξουσιοδότηση του υπεύθυνου επεξεργασίας να επεξεργάζεται τα «εν λόγω δεδομένα» για τον σκοπό αυτό, όπως προβλέπει ρητά το άρθρο 4 της οδηγίας]

Άρθρο 39 Συγκατάθεση του υποκειμένου – Αντικατάσταση άρθρου 49 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 16:33: Είναι η άποψη σας και δεν συμφωνώ.

Δεν γνωρίζετε σε βάθος πως λειτουργούν οι αρχές επιβολής του νόμου και στερείται χωρίς λόγο τη δυνατότητα της συγκατάθεσης. Δεν αντιλαμβάνεστε ότι δεν δίνεται νομική βάση με το άρθρο αυτό. Το έχουμε πει και στην αιτιολογική έκθεση και συμφωνούν σε αυτό και θεωρητικοί σχολιαστές.

Υπάρχουν πράξεις στον ΚποινΔ που λειτουργούν με αυτόν τον τρόπο.

Παρουσιάζεται δε σε όλες τις παρατηρήσεις σας ότι αυτά που προτείνετε έχουν γίνει ήδη αποδεκτά σε όλο τους το εύρος από την ΕΕ με την καταγγελία σας. Αν αυτό είναι αληθές θα ήταν χρήσιμο το Υπουργείο και η ΕΕ να κοινοποιήσει το τελικό απαντητικό έγγραφο με το οποίο κλείνει την υπόθεση!

Υπάρχει τέτοιο έγγραφο?

Οι παρατηρήσεις είναι η αρχή ενός διαλόγου δεν είναι για εκμετάλλευση...

Σπ.Καρυδα

22 Νοεμβρίου 2022, 12:23: Άρθρο 39: Τροποποίηση του άρθρου 49 ως προς τη συγκατάθεση.

Ακατανόητη τροποποίηση. Τι εννοείται «ή αφορά μέτρα που έχει ζητήσει το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων»? Δηλαδή τα μέτρα αυτά δεν προβλέπονται με ρητή διάταξη νόμου, όπως απαιτεί και η νομολογία του ΕΔΔΑ? Άστοχη η διατύπωση και εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους για τα θεμελιώδη δικαιώματα του υποκειμένου. Η αρχική διατύπωση της παρ.1 η οποία προέβλεπε ότι «Στον βαθμό που η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνει, σύμφωνα με τον νόμο, βάσει συγκατάθεσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει την παροχή συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων» σε τι έβλαπτε δηλαδή και χρήζει αντικατάστασης? Δεν κάλυπτε όλες τις σχετικές περιπτώσεις?

Παρ.2 «Πριν από την παροχή της συγκατάθεσης, το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται (υποβάλλονται είναι η ορθή ορολογία) σε επεξεργασία και ιδίως για την περίπτωση που η επεξεργασία αφορά ειδικές κατηγορίες δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, την προβλεπόμενη διάρκεια αυτής και τους συνήθεις αποδέκτες των δεδομένων». Η διάταξη αυτή, ως προτείνεται, είναι ασαφής και αόριστη. Όπως ήδη επεσήμανα στην προτεινόμενη διάταξη δεν αναφέρεται, ούτε και προσδιορίζεται ποια είναι τα «μέτρα που έχει ζητήσει το υποκείμενο των δεδομένων» (π.χ. ηλεκτρονική επιτήρηση?). Για να εισαχθεί με ασφάλεια δικαίου και με βάση τη νομολογία του ΕΔΔΑ η προτεινόμενη ρύθμιση θα πρέπει να γίνει ρητή παραπομπή σε διατάξεις νόμου που τυχόν προβλέπουν τα μέτρα αυτά. Επίσης, για την απρόσκοπτη τήρηση όλων των προτεινόμενων με τη ρύθμιση αυτή διαδικαστικών προϋποθέσεων σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων θα πρέπει, προς αποφυγή τυχόν δικονομικών ακυροτήτων, να υπάρχει βεβαιότητα ότι τα δικαιώματα αυτά προβλέπονται με ρητή νομοθετική διάταξη του ποινικού δικονομικού δικαίου, δηλαδή πέραν του σκοπού, να προβλέπονται ρητά όλα τα στοιχεία σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, ειδικότερα όσον αφορά τον υπεύθυνο επεξεργασίας, την προβλεπόμενη διάρκεια της επεξεργασίας και τους συνήθεις αποδέκτες των δεδομένων.

Αλλά αλήθεια? Τι εξυπηρετεί η ανούσια αυτή θέσπιση αυτών των υποχρεώσεων? Ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι ήδη γνωστός και δεν υπάρχει και δικαίωμα αντίταξης, καθώς το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων έχει ζητήσει την επεξεργασία και αν αντιταχθεί θα χάσει το σχετικό ευεργέτημα της ηλεκτρονικής επιτήρησης. Περαιτέρω, για τους συνήθεις αποδέκτες, ποιος άλλος δηλαδή μπορεί να είναι συνήθης αποδέκτης, εκτός από τις αρχές επιβολής του νόμου (Εισαγγελία και Ελληνική Αστυνομία)? Χωρίς λόγο δημιουργείται περιττό διοικητικό άγχος στις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές. Η διάταξη για τη συγκατάθεση, όπως ήδη ειπώθηκε, δεν προβλέπει νομική βάση. Πρόκειται για μια διάταξη πλαίσιο, η οποία προϋποθέτει την πρόβλεψη (ειδικών) τομεακών

νομικών ρυθμίσεων. Κατά τούτο διότι, με τη διάταξη της συγκατάθεσης δεν ενσωματώνεται η Οδηγία, αφού η Οδηγία δεν προβλέπει την έννοια της συγκατάθεσης. Αυτό έπρεπε να είναι και το περιεχόμενο της απάντησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αν έθεσε ζήτημα και ως προς αυτό το θέμα, προφανώς λόγω της καταγγελίας... αλλά ούτε και οι καταγγέλλοντες κατάλαβαν δυστυχώς... .

Ας το δούμε λίγο με προσοχή και ας εισφέρουν και εισαγγελείς και ποινικοί δικαστές σε αυτό, αλλά θαρρώ θα έχουμε πολύ σοβαρά ζητήματα κατά την εφαρμογή της προτεινόμενης αυτής διάταξης. Κατά τα λοιπά, πέραν από τη βερμπαλιστική, άνευ περιεχομένου διατύπωση του άρθρου, απλώς με άλλα λόγια, τι ακριβώς εισφέρει η τροποποίησή του? Το προτεινόμενο άρθρο, αυτούσιο, είχε ήδη προταθεί πριν από τρία χρόνια, και απορριφθεί! Ποια ανάγκη υπαγόρευσε την εκ νέου πρότασή του? Δεν εξηγείται στην Αιτ. Εκθ.

Σπ.Καρυδα

22 Νοεμβρίου 2022, 12:16: Οι διατάξεις του άρθρου 49 του ν.4624/2019 αναφορικά με τη συγκατάθεση του υποκειμένου αποτελούν ένα από τα κύρια σημεία της καταγγελίας της Homo Digitalis ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Homo Digitalis προτείνει τη διαγραφή του άρθρου 49 ή την αποσαφήνιση των εννοιών “οικειοθελής συμφωνία” και “συγκατάθεση”. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρεται ρητά στην αιτιολογική σκέψη 35 της Οδηγίας 2016/680 «η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 δεν θα πρέπει να παρέχει νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές. Όταν το υποκείμενο των δεδομένων υποχρεούται να συμμορφωθεί προς νομική υποχρέωση, δεν έχει ουσιαστική και ελεύθερη επιλογή και, κατά συνέπεια, η αντίδρασή του υποκειμένου των δεδομένων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ελεύθερη δήλωση της βούλησής του». Φυσικά, όπως υπογραμμίζει το κείμενο της αιτιολογικής σκέψης, τα κράτη μέλη μπορούν «να προβλέπουν με νόμο ότι το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να συμφωνήσει με την επεξεργασία των δικών του δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της Οδηγίας 2016/680, όπως πχ εξέταση DNA στις ποινικές έρευνες ή την επιτήρηση της θέσης στην οποία αυτός ή αυτή βρίσκεται με ηλεκτρονικές ετικέτες με σκοπό την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων». Η εν λόγω συμφωνία δεν ορίζεται ως “συγκατάθεση” αλλά ως “οικειοθελής συμφωνία” για να αποφεύγεται νομική σύγχυση (βλέπετε Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 για την Προστασία Δεδομένων, ελληνικής μετάφρασης της Γνώμης σχετικά με ορισμένα βασικά ζητήματα της οδηγίας 2016/680) . Επομένως, τόσο το ισχύον άρθρο 49 όσο και η προτεινόμενη αναθεώρηση του στο παρόν άρθρο του Σχ.Νόμου βρίσκονται σε άμεση αντίθεση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/680, καθώς αναφέρονται σε συγκατάθεση και όχι σε οικειοθελής συμφωνία, νομικές έννοιες εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους. Επιπροσθέτως, όπως ρητά αναφέρει η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 για την Προστασία Δεδομένων (πλέον Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων) στη σελ. 10 της ελληνικής μετάφρασης της Γνώμης σχετικά με ορισμένα βασικά ζητήματα της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 για την επιβολή του νόμου (Νοέμβριος 2017) «η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συνιστά αφ’ εαυτής νόμιμο λόγο για την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων στο πλαίσιο της Οδηγίας 2016/680». Ωστόσο, η προτεινόμενη αναθεώρηση του άρθρου 49 αναφέρει στην παράγραφο 6 ότι η συγκατάθεση μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την επεξεργασία ειδικών κατηγοριών προσωπικών δεδομένων, και επομένως βρίσκεται σε άμεση ρήξη τόσο με την Οδηγία 2016/680 (αιτιολογική σκέψη 35) όσο και με την ερμηνεία των διατάξεων της Οδηγίας του ΕΣΠΔ.

Αντιθέτως, εάν ο Έλληνας νομοθέτης επιδιώκει με το άρθρο 49 να εισαγάγει την έννοια της «οικειοθελής συμφωνίας» που είναι διαφορετική από εκείνη της «συγκατάθεσης», θα πρέπει να το πράξει με σχετική προσθήκη στη πρόταση αναθεώρησης που βρίσκεται στο άρθρο 37 παρ.2 του παρόντος Σχ.Νόμου (και αφορά το άρθρο 46 του ν.4624.2019), καθώς η «οικειοθελής συμφωνία», όπως ρητά αναφέρει στην σελίδα 10 της Γνώμης του ΕΣΠΔ που αναφέρουμε ως άνω μπορεί να θεωρείται ως «πρόσθετη διασφάλιση» της επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες ο νόμος προβλέπει επεξεργασία η οποία είναι ιδιαιτέρως παρεμβατικού χαρακτήρα για το υποκείμενο των δεδομένων. Καταληκτικά, όπως αναφέρεται ρητά στη Γνώμη του ΕΣΠΔ σχετικά με ορισμένα βασικά ζητήματα της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 (σελ.11) «εναπόκειται στον εθνικό νομοθέτη να αποφασίσει αν και σε ποιον βαθμό θα

επιτρέψει την επεξεργασία των δεδομένων υπό την προϋπόθεση της οικειοθελούς συμφωνίας του υποκειμένου των δεδομένων και αν θα περιλαμβάνονται ειδικές κατηγορίες δεδομένων σε αυτή». Άρα είναι απολύτως κατανοητό ότι η έννοια της «οικειοθελούς συμφωνίας» δεν θα πρέπει να συγχέεται με την έννοια της “συγκατάθεσης”, όπως συμβαίνει στο ισχύον άρθρο 49 και στην παρούσα πρόταση αναθεώρησης αυτού, καθώς όπως ορίζει ρητά η Οδηγία 2016/680 στην αιτιολογική σκέψη 35 η συγκατάθεση του υποκειμένου «δεν θα πρέπει να παρέχει νομική βάση για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές». Εάν η διαγραφή του άρθρου 49 ή έστω η αποσαφήνιση των διατάξεων αυτού σχετικά με τις έννοιες «οικειοθελής συμφωνία» και «συγκατάθεσης» δεν υιοθετηθούν, το άρθρο 49 του ν.4624/2019 θα εξακολουθεί να μη βρίσκεται σε συμφωνία με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/680 και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

20 Νοεμβρίου 2022, 11:10: Άρθρο 39 Συγκατάθεση του υποκειμένου – Αντικατάσταση άρθρου 49 ν. 4624/2019

[Από]

3. Η συγκατάθεση της παρ. 1 είναι σαφής, συγκεκριμένη, έγγραφη και απαλλαγμένη ελαττωμάτων βούλησης δήλωση, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων δηλώνει ότι συμφωνεί, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η συγκατάθεση θεωρείται έγκυρη μόνο όταν βασίζεται στην ελεύθερη απόφαση του υποκειμένου. Για τη διαπίστωση της ελεύθερης βούλησης και δήλωσης του υποκειμένου αξιολογούνται οι συνθήκες και περιστάσεις υπό τις οποίες δόθηκε.

[Σε]

3. Η συγκατάθεση της παρ. 1 είναι σαφής, συγκεκριμένη, έγγραφη και απαλλαγμένη ελαττωμάτων βούλησης δήλωση, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων δηλώνει ότι συμφωνεί, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η συγκατάθεση θεωρείται έγκυρη μόνο όταν βασίζεται στην ελεύθερη απόφαση του υποκειμένου των δεδομένων. Για τη διαπίστωση της ελεύθερης βούλησης και δήλωσης του υποκειμένου των δεδομένων αξιολογούνται οι συνθήκες και περιστάσεις υπό τις οποίες δόθηκε.

[Αιτιολογία: να χρησιμοποιηθεί πλήρης ο όρος «υποκειμένου των δεδομένων» στις δύο τελευταίες προτάσεις του άρθρου]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:43: Άρθρο 39 Συγκατάθεση του υποκειμένου – Αντικατάσταση άρθρου 49 ν. 4624/2019

[Από]

Συγκατάθεση του υποκειμένου

[Σε]

Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων

[Αιτιολογία: να χρησιμοποιηθεί πλήρης ο όρος «υποκειμένου των δεδομένων»]

15 Νοεμβρίου 2022, 22:58: Στο Άρθρο 49 παρ.5 προτείνεται η κάτωθι τροποποίηση.

5. Εάν η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων παρέχεται στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης, η οποία αφορά και άλλα θέματα, το αίτημα για συγκατάθεση υποβάλλεται κατά τρόπο ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τα άλλα θέματα, σε κατανοητή και εύληπτη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση με γραμματοσειρά όχι μικρότερη από την οποιαδήποτε χρησιμοποιείται για τα άλλα θέματα.

Άρθρο 40 Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων – Αντικατάσταση άρθρου 52 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 12:49: Οι διατάξεις του άρθρου 52 του ν.4624/2019 αναφορικά με την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων αποτελούν ένα από τα κύρια σημεία της καταγγελίας της Homo Digitalis ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς έρχονται σε αντίθεση με το άρθρο 11 της Οδηγίας 2016/680. Επομένως, η Homo Digitalis χαιρετίζει την πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 52 που επιδιώκει το άρθρο 40 του παρόντος Σχ. Νόμου, καθώς οι προτεινόμενες διατάξεις συμφωνούν με το άρθρο 11 της Οδηγίας και ακολουθούν το πνεύμα και το γράμμα αυτού. 22 Νοεμβρίου 2022, 11:13 | Σπυριδουλα ΚαρυδαΜόνιμος Σύνδεσμος Άρθρο 40: Αντικατάσταση άρθρου 52 ν. 4624/2019 για την αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων

Εσφαλμένη η επιλογή της αντιγραφής του άρθρου 11 της Οδηγίας. Ο Έλληνας νομοθέτης με την υιοθέτηση του άρθρου 52 του ν. 4624/2019 έκανε συνειδητά, προς διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, περιορισμένη χρήση του εύρους της διάταξης. Το εύρος προβλέπει η ρύθμιση της Οδηγίας... Για ποιο λόγο να γίνει αναφορά ως προς όλες τις περιπτώσεις της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, από τη στιγμή που αυτές απαιτούν την πρόβλεψη ειδικού τομεακού δικαίου για να εισαχθούν? Προφανώς και πάλι οι αρχές της ορθής ενσωμάτωσης αγνοήθηκαν. Η αναφορά δε «στα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται» είναι εντελώς πρωθύστερη. Η διάταξη υποδεικνύει στον εθνικό νομοθέτη τι πρέπει να κάνει στο μέλλον όταν θεσμοθετεί σχετικές νομικές διατάξεις και ειδικές τομεακές διατάξεις όπως π.χ. στον ΚΠΔ ή στις διατάξεις της νομοθεσίας για την Ελληνική Αστυνομία. Προφανώς δεν έγινε αντιληπτό. Όπως γενικότερα δεν έγινε αντιληπτό ότι η Οδηγία θέτει ένα γενικό νομικό πλαίσιο και ο εθνικός νομοθέτης καλείται με την υιοθέτηση ειδικών τομεακών κανόνων

Επίσης, εντελώς εσφαλμένη η διατύπωση 'απαγορεύετ'αι και μόνο προς δημιουργία εντυπώσεων. Από πλευράς ορολογίας και δογματικής δικαίου δηχ και με βάση την αρχή της επιτρεπτικότητας ορθότερη ήταν για την εν λόγω επεξεργασία η χρήση του ρηματος επιτρέπεται, όπως ήταν η αρχική διατύπωση του άρθρου. Άλλη μια ένδειξη ότι οι τροποποιήσεις απέχουν του ενωσιακού κερτημένου!

Μετά τιμής

Σπ.Καρυδα

20 Νοεμβρίου 2022, 11:17: Άρθρο 40Δ

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 40Δ

Εκτελών την επεξεργασία – Αντικατάσταση παραγράφου 3 του άρθρου 60 ν. 4624/2019

Η παράγραφος 3 του άρθρου 60 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η επεξεργασία μέσω εκτελούντος την επεξεργασία πρέπει να βασίζεται σε σύμβαση ή άλλη νομική πράξη που συνδέει τον εκτελούντα την επεξεργασία με τον υπεύθυνο επεξεργασίας, η οποία καθορίζει το αντικείμενο, τη διάρκεια, τη φύση και το σκοπό της επεξεργασίας, τη φύση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας.»

[Αιτιολογία: να αντικατασταθεί ο αδόκιμος όρος «υπεύθυνου προσώπου» με τον δόκιμο όρο «υπεύθυνου επεξεργασίας» προς ορθή ενσωμάτωση του άρθρου 22 παρ. 3 της οδηγίας. Να χρησιμοποιηθεί πλήρης ο όρος «υποκειμένου των δεδομένων»]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:47: Άρθρο 40Γ

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 40Γ

Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων σε ποινικές έρευνες και διαδικασίες – Αντικατάσταση άρθρου 59 ν. 4624/2019

Το άρθρο 59 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 59

Δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων σε ποινικές έρευνες και διαδικασίες

(άρθρο 18 της Οδηγίας)

Εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα περιέχονται σε δικαστική απόφαση ή αρχείο ή φάκελο υπόθεσης που υποβάλλεται σε επεξεργασία στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας, τα δικαιώματα ενημέρωσης για την επεξεργασία, πρόσβασης, διόρθωσης ή διαγραφής και περιορισμού των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 54 έως και 56, ασκούνται χωρίς οικονομική επιβάρυνση σύμφωνα με όσα ορίζουν οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ειδικές δικονομικές διατάξεις και ο Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ΚΟΔΚΔΛ), όπως κάθε φορά ισχύουν.»

[Αιτιολογία: να γίνεται ρητή αναφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται σε δικαστική απόφαση ή αρχείο ή φάκελο υπόθεσης που υποβάλλεται σε επεξεργασία στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 της οδηγίας. Να αποσαφηνιστεί ότι η άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων γίνεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση, όπως προβλέπεται στο άρ. 12 παρ. 4 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:19: Άρθρο 40B

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 40B

Τρόπος άσκησης των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων – Προσθήκη παραγράφου 5 στο άρθρο 57 ν. 4624/2019

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 57 ως εξής:

«5. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων δυνάμει των άρθρων 52, 55, 56, 56Α και 59 του παρόντος νόμου, εξασφαλίζοντας επιπλέον ότι η άσκηση των δικαιωμάτων γίνεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση.».

[Αιτιολογία: να αποτρέπονται προσκόμματα κατά την άσκηση των δικαιωμάτων και να διασαφηνιστεί ο ρόλος του υπεύθυνου επεξεργασίας κατά την άσκηση δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, όπως προβλέπεται και στην αιτιολογική σκέψη 40 και στο άρθρο 12 παρ. 2 και 4 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:35: Άρθρο 40Α

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 40Α

Άσκηση δικαιωμάτων από το υποκείμενο των δεδομένων και επαλήθευση από την Αρχή – Προσθήκη άρθρου 56Α στον ν. 4624/2019

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 56Α ως εξής:

«Άρθρο 56Α

Άσκηση δικαιωμάτων από το υποκείμενο των δεδομένων και επαλήθευση από την Αρχή (άρθρο 17 της Οδηγίας)

1. Το υποκείμενο των δεδομένων δύναται να ασκήσει τα δικαιώματα ενημέρωσης σχετικά με την επεξεργασία, πρόσβασης, διαγραφής, διόρθωσης των προσωπικών του δεδομένων ή περιορισμού της επεξεργασίας και μέσω της Αρχής, σε περίπτωση άρνησης του υπεύθυνου επεξεργασίας να τα ικανοποιήσει εν όλω ή εν μέρει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 54 παρ. 2, 55 παρ. 6, 7 και 8, και 56 παρ. 6 και 7 του παρόντος νόμου.

2. Όταν ασκείται το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Αρχή ελέγχει τη νομιμότητα της επεξεργασίας για λογαριασμό του υποκειμένου των δεδομένων και το ενημερώνει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος για την έκβαση του ελέγχου, γνωστοποιώντας τουλάχιστον ότι έλαβαν χώρα όλες οι αναγκαίες επαληθεύσεις ή η επανεξέταση του αιτήματος από την Αρχή.

3. Η Αρχή λαμβάνει γνώση της αιτιολογημένης απόφασης με την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνείται να ικανοποιήσει εν όλω ή εν μέρει την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 54 παρ. 2, 55 παρ. 6, 7 και 8, και 56 παρ. 6 και 7 του παρόντος νόμου, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας πληροφορίας για την άσκηση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της. Σε περίπτωση άρνησης ή περιορισμού των δικαιωμάτων της παραγράφου 1 για λόγους εθνικής ασφάλειας, η Αρχή ασκεί τις εκ του παρόντος άρθρου αρμοδιότητές της αποκλειστικά μέσω του Προέδρου της Αρχής ή του αναπληρωτή του. Η Αρχή ενημερώνει επίσης το υποκείμενο των δεδομένων για το δικαίωμά του να προσφύγει ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών αρχών.».

[Αιτιολογία: να ενσωματωθεί η δυνατότητα του υποκειμένου των δεδομένων για έμμεση άσκηση των δικαιωμάτων του μέσω της Αρχής, όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνείται να ικανοποιήσει τα δικαιώματα αυτά εν όλω ή εν μέρει, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:49: Άρθρο 40

Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων – Αντικατάσταση άρθρου 52 ν. 4624/2019

[Από]

2. Οι αποφάσεις της παρ. 1 δεν επιτρέπεται να βασίζονται σε επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 46, εκτός εάν τούτο προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή από το δίκαιο της Ένωσης ...

[Σε]

2. ... της Ευρωπαϊκής Ένωσης ...

[Αιτιολογία: να διευκρινισθεί ότι πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για λόγους νομοτεχνικούς]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:14: Άρθρο 40

Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων – Αντικατάσταση άρθρου 52 ν. 4624/2019

[Από]

1. Απαγορεύεται η λήψη απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, η οποία παράγει δυσμενή έννομα αποτελέσματα για το υποκείμενο των δεδομένων ή το επηρεάζει σημαντικά, εκτός εάν προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή του δικαίου της Ένωσης, η οποία ορίζει τις κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, όπως ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν την ειδική και εύληπτη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, το δικαίωμα εξασφάλισης ανθρώπινης παρέμβασης εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας και το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να διατυπώσει τις απόψεις του, να απαιτήσει αιτιολόγηση της απόφασης που ελήφθη κατόπιν της εν λόγω αξιολόγησης και να αμφισβητήσει ή να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης.

[Σε]

1. Απαγορεύεται η λήψη απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, η οποία παράγει δυσμενή έννομα αποτελέσματα για το υποκείμενο των δεδομένων ή το επηρεάζει σημαντικά, εκτός εάν προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία ορίζει τις κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, τουλάχιστον δε ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν την ειδική και εύληπτη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, το δικαίωμα εξασφάλισης ανθρώπινης παρέμβασης εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας και το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να διατυπώσει τις απόψεις του, να απαιτήσει αιτιολόγηση της απόφασης που ελήφθη κατόπιν της εν λόγω αξιολόγησης και να αμφισβητήσει ή να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης.

[Αιτιολογία: Να αντικατασταθεί το εσφαλμένο «όπως», με το ορθό «τουλάχιστον δε», καθώς τα απαριθμούμενα δικαιώματα δεν είναι ενδεικτικά, αλλά υποχρεωτικά. Να εξασφαλιστεί ότι παρέχονται πάντοτε όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται στην αιτιολογική σκέψη 38 και στο άρθρο 11 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680. Τα δικαιώματα αυτά αποτελούν την προϋπόθεση για την άρση της απαγόρευσης λήψης απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, η οποία παράγει δυσμενή έννομα αποτελέσματα για το υποκείμενο των δεδομένων ή το επηρεάζει σημαντικά. Κατά συνέπεια, κάθε ένα από τα δικαιώματα αυτά πρέπει να συνοδεύει κάθε σχετική λήψη απόφασης, καθώς τα δικαιώματα αυτά αποτελούν ένα ελάχιστο, το οποίο ο νομοθέτης οφείλει να εξασφαλίσει ή και να προσθέσει επί αυτού, όχι όμως και να αφαιρέσει από αυτό ή να μην μεριμνήσει περί τούτου (άρ. 1 παρ. 3 της οδηγίας). Να διευκρινισθεί ότι πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για λόγους νομοτεχνικούς]

Άρθρο 41 Διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Προθεσμίες αποθήκευσης και επανεξέτασης – Περιορισμός της επεξεργασίας – Αντικατάσταση άρθρου 73 ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 12:49: Χαίρομαι που με τόση περηφάνεια δηλώνετε ότι εσείς κάνατε την καταγγελία κατά της χώρας σας!

Δεδομένα δεν γνωρίζετε όμως και με τις παρατηρήσεις μου και σε αυτό το άρθρο το ανέδειξα.

Εννοείται ότι θα ακολουθήσει και επιστημονική αρθρογραφία επι όλων των τροποποιήσεων. Εκεί θα καταλάβετε πλήρως την άνευ περιεχομένου συμβολή σας και μάλλον την χειροτέρευση που επιφερατε στα δικαιώματα του υποκείμενου των δεδομένων.

Ο Έλληνας φορολογούμενος, για να γίνεται εσείς γνωστοί, δεν είχε ανάγκη από μια δεύτερη καταγγελία κατά

της χώρας για να εξυπηρετηθούν ποια συμφέροντα, αναρωτιέμαι? Των γνωστών μάλλον...

Το άρθρο αυτό δεν εισφέρει σε τίποτα...παραπέμπει επίσης στη ληψη μέτρων από τον έλληνα νομοθέτη, συμπληρωματικών.

Άνευ ουσίας και νοήματος η τροποποίηση.

Σπ.Καρυδα

22 Νοεμβρίου 2022, 12:14: Οι διατάξεις του άρθρου 73 του ν.4624/2019 σχετική με τη ρύθμιση προθεσμιών αποθήκευσης και επανεξέτασης αποτελούν ένα από τα κύρια σημεία της καταγγελίας της Homo Digitalis ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Homo Digitalis χαιρετίζει την πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 73, καθώς οι προτεινόμενες διατάξεις συμφωνούν με το άρθρο 5 της Οδηγίας και ακολουθούν το πνεύμα και το γράμμα αυτού. Επίσης, προτείνεται η προσθήκη πρότασης στο τέλος της παραγράφου 3 της προτεινόμενης αναθεώρησης που να αναφέρει "Σε κάθε περίπτωση, η μέριμνα για την τήρηση των περιόδων αυτών θα πρέπει να εξασφαλίζεται μέσω δικονομικών μέτρων." Κατά αυτόν τον τρόπο οι προτεινόμενες αναθεώρησης θα συμφωνεί και με τη σχετική διατύπωση της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 για την Προστασία Δεδομένων (πλέον Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων) στη Γνώμη σχετικά με ορισμένα βασικά ζητήματα της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 για την επιβολή του νόμου (Νοέμβριος 2017, ελληνική μετάφραση, σελ. 3). 20 Νοεμβρίου 2022, 22:57 | Σπυριδούλα Καρύδα Μόνιμος Σύνδεσμος Άλλη μία κενή περιεχομένου ρύθμιση! Δεν επιλύει κανένα ζήτημα, ούτε ενσωματώνει τίποτα. Αντικαθιστά το άρθρο 73 του ν. 4624/2019 χωρίς κανένα λόγο. Όλες οι ρυθμίσεις που προβλέπει απαιτούν την περαιτέρω λήψη μέτρων και στην ουσία είναι στείρες διακηρύξεις. Οι παρ. 3 και 4 δεν ενσωματώνουν, απλώς διακηρύσσουν τι πρέπει να περιέχουν οι κατά νομοθετική εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις που θα εκδοθούν στο μέλλον και για τον λόγο αυτό δεν εξυπηρετούν τους σκοπούς της ενσωμάτωσης του άρθρου 5 της Οδηγίας. Στην παρ. 5 αναφέρεται ότι « Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων συμμετέχει στη διαδικασία επανεξέτασης της αναγκαιότητας περαιτέρω διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» χωρίς να διευκρινίζεται ο τρόπος συμμετοχής του. Αόριστη η διάταξη και άστοχη. Περαιτέρω στην παρ.7 ορίζεται ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος ήδη κατά τον σχεδιασμό των σχετικών επεξεργασιών και των αντίστοιχων συστημάτων και διαδικασιών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 69». Τι σημαίνει κατά τον σχεδιασμό των σχετικών επεξεργασιών? Η παραπομπή στο άρθρο 69 είναι άστοχη, η παρ. 1 αυτού αφορά συστήματα επεξεργασίας που επιλέγονται και σχεδιάζονται σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποίησης, και στην παρ. 2 αυτού προβλέπεται η εφαρμογή των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για να διασφαλίσει ότι εξ ορισμού υφίσταται επεξεργασία.... για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για κάθε συγκεκριμένο σκοπό επεξεργασίας. Επίσης, η παρ. 2 του άρθρου 41 προβλέπει ότι « Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που η μέγιστη διάρκεια αποθήκευσης δεδομένων καθορίζεται στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή συμφωνία που αποτελεί τη βάση της σχετικής αποθήκευσης, ο νόμος ή οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις καθορίζουν τη μέγιστη περίοδο αποθήκευσης. Με τη λήξη αυτής της περιόδου, τα δεδομένα διαγράφονται». Όμως η φράση «με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που η μέγιστη διάρκεια» δεν εννοείται το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς δικαίου όπως εσφαλμένα περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου, αλλά το εθνικό δίκαιο. Εσφαλμένα γίνεται αναφορά στο ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, που τυχόν ζητήματα σύγκρουσης διατάξεων με προβλεπόμενα διαφορετικά μέγιστα διαστήματα αποθήκευσης επιλύονται με βάση τις αρχές και του κανόνες του ενωσιακού ή διεθνούς δικαίου αναλόγως. Η διατύπωση του άρθρου 73 του ν. 4624/2019 όπως ίσχυε εκπλήρωνε τις υποχρεώσεις του εθνικού νομοθέτη για της ενσωμάτωση της Οδηγίας. Τροποποίηση...για την τροποποίηση επιχειρείται και πάλι.

Σπυριδούλα Καρύδα

20 Νοεμβρίου 2022, 11:43: Άρθρο 41Η

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41Η

Εκπροσώπηση υποκειμένου των δεδομένων – Προσθήκη άρθρου 80Α στον ν. 4624/2019

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 80Α ως εξής:

«Άρθρο 80Α

Εκπροσώπηση υποκειμένου των δεδομένων

(άρθρο 55 της Οδηγίας)

1. Όταν το υποκείμενο των δεδομένων θεωρεί ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορά παραβιάζει τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' του παρόντος νόμου, έχει το δικαίωμα να αναθέσει σε μη κερδοσκοπικό φορέα, οργανισμό, οργάνωση ή σωματείο ή ένωση προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχει συσταθεί και λειτουργεί νομίμως στην Ελληνική Επικράτεια, που διαθέτει καταστατικούς σκοπούς οι οποίοι είναι προς το δημόσιο συμφέρον και που δραστηριοποιείται στον τομέα προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων σε σχέση με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να υποβάλει καταγγελία για λογαριασμό του και να ασκήσει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 20, 58 και 80 για λογαριασμό του.

2. Η ανάθεση της εκπροσώπησης κατά την παράγραφο 1 γίνεται με ειδική έγγραφη εξουσιοδότηση, η οποία φέρει το γνήσιο της υπογραφής του αναθέτοντος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 εδάφιο α' του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Η ανάκληση της ανάθεσης αυτής δύναται να γίνει οποτεδήποτε, εν όλω ή εν μέρει.»

[Αιτιολογία: να ενσωματωθεί το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να αναθέτει σε μη κερδοσκοπικό φορέα την εκπροσώπηση του για παραβιάσεις του Κεφαλαίου Δ' του ν. 4624/2019, όπως προβλέπεται στο άρθρο 55 της οδηγίας. Διατύπωση που συμβαδίζει με το άρ. 41 του ν. 4624/2019]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:04: Άρθρο 41ΣΤ

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41ΣΤ

Γενικές αρχές που διέπουν τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αντικατάσταση άρθρου 80 ν. 4624/2019

Το άρθρο 80 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Αρμόδια αρχή, με την ιδιότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που έχει προκαλέσει παρανόμως ζημία στο υποκείμενο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 6 έως και 8 ή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου υποχρεούται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του ΕισΝΑΚ, σε αποζημίωση ή σε χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης στο υποκείμενο των δεδομένων.»

[Αιτιολογία: να ρυθμιστεί η αστική ευθύνη των αρμόδιων αρχών της περίπτωσης ιδβ) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019, οι οποίες ασκούν δημόσια εξουσία αλλά είναι ιδιωτικοί φορείς, όπως προβλέπεται στην αιτιολογική σκέψη 88 και στα άρθρα 54 και 56 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:32: Άρθρο 41Ε

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41Ε

Διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς αποδέκτες εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες – Προσθήκη παραγράφου 6 στο άρθρο 78 ν. 4624/2019

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται παράγραφος 6 στο άρθρο 78 ως εξής:

«6. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας τεκμηριώνει κάθε διαβίβαση που βασίζεται στην παράγραφο 1.»

[Αιτιολογία: να ενσωματωθεί η υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να τεκμηριώνει τις μη συμμετρικές διαβιβάσεις προσωπικών δεδομένων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρ. 39 παρ. 4 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:52: Άρθρο 41Δ

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41Δ

Παρεκκλίσεις για ειδικές καταστάσεις – Προσθήκη παραγράφου 3 στο άρθρο 76 ν. 4624/2019

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται παράγραφος 3 στο άρθρο 76 ως εξής:

«3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημερώνει την Αρχή σχετικά με τις κατηγορίες διαβιβάσεων σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 1.»

[Αιτιολογία: να ενσωματωθεί η υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να ανακοινώνει στην ΑΠΔΠΧ τις κατηγορίες διαβιβάσεων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έγιναν κατόπιν αξιολόγησης ότι υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις, όπως προβλέπεται στις αιτιολογικές σκέψεις 64 και 71 και στο άρθρο 37 παρ. 2 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:38: Άρθρο 41Γ

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41Γ

Γενικές αρχές που διέπουν τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Προσθήκη παραγράφου 5 στο άρθρο 75 ν. 4624/2019

Στον ν. 4624/2019 (Α' 137) προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 75 ως εξής:

«5. Η κατάργηση, τροποποίηση ή αναστολή απόφασης επάρκειας, η οποία εκδόθηκε δυνάμει της παραγράφου 3 του άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, δεν θίγει τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην τρίτη χώρα, στο έδαφος ή στον ένα ή περισσότερους συγκεκριμένους τομείς στην εν λόγω τρίτη χώρα ή στον εν λόγω διεθνή οργανισμό σύμφωνα με τα άρθρα 76 και 77.»

[Αιτιολογία: να ενσωματωθεί η ρητή πρόβλεψη ότι διαβιβάσεις που έγιναν βάσει κατάλληλων εγγυήσεων ή παρεκκλίσεων για ειδικές καταστάσεις δεν θίγονται από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να καταργήσει, τροποποιήσει ή αναστείλει σχετική απόφαση επάρκειας, όπως προβλέπεται στο άρ. 36 παρ. 7 της οδηγίας]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:14: Άρθρο 41Β

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41Β

Γενικές αρχές που διέπουν τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αντικατάσταση παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 75 ν. 4624/2019

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 75 του ν. 4264/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται ή διατίθενται από άλλο κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να διαβιβάζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, η διαβίβαση αυτή πρέπει πρώτα να εγκριθεί από την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους. Διαβιβάσεις χωρίς προηγούμενη άδεια επιτρέπονται μόνον εάν η διαβίβαση είναι αναγκαία για την αποφυγή άμεσου και σοβαρού κινδύνου για τη δημόσια ασφάλεια ενός κράτους ή για τα ουσιώδη συμφέροντα ενός κράτους – μέλους και η προηγούμενη έγκριση δεν μπορεί να ληφθεί έγκαιρα. Στην περίπτωση διαβίβασης χωρίς προηγούμενη έγκριση, η αρχή ή ο οργανισμός του άλλου κράτους μέλους ο οποίος θα ήταν υπεύθυνος για τη χορήγηση της έγκρισης ενημερώνεται αμέσως για τη διαβίβαση.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 75 του ν. 4264/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με την παράγραφο 1 λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι ο παραλήπτης διαβιβάζει μόνο τα διαβιβασθέντα δεδομένα σε άλλες τρίτες χώρες ή σε άλλους διεθνείς οργανισμούς, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει προηγουμένως επιτρέψει τη διαβίβαση αυτή. Όταν αποφασίζει να χορηγήσει την έγκριση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες, ιδίως τη σοβαρότητα του αδικήματος, τον σκοπό της αρχικής διαβίβασης και το υπάρχον στην τρίτη χώρα ή τον διεθνή οργανισμό, όπου πρέπει να διαβιβάστούν τα δεδομένα, επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Έγκριση μπορεί να χορηγηθεί μόνο εάν επιτρέπεται η απευθείας διαβίβαση στην άλλη τρίτη χώρα ή σε άλλο διεθνή οργανισμό.»

[Αιτιολογία: στην παράγραφο 3 να διορθωθεί το εσφαλμένο «Στην περίπτωση της παραγράφου 2», στο ορθό «Στην περίπτωση διαβίβασης χωρίς προηγούμενη έγκριση», καθώς η παρ. 2 του άρθρου 75 του ν. 4624/2019 αναφέρονταν σε απόφαση επάρκειας και στην κατάλληλη προστασία προσωπικών δεδομένων, όχι στην προηγούμενη έγκριση, όπως αυτή προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 35 της οδηγίας. Να καταστεί ομοιόμορφη η αναφορά σε «έγκριση» που προηγείται της διαβίβασης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 της οδηγίας, όχι σε άδεια. Να καταστεί ομοιόμορφη η αναφορά σε «διαβίβαση», όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 της οδηγίας, όχι σε μεταφορά]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:50: Άρθρο 41Α

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

Άρθρο 41Α

Γενικές αρχές που διέπουν τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Αντικατάσταση παραγράφου 1 του άρθρου 75 ν. 4624/2019

Η παράγραφος 1 του άρθρου 75 του ν. 4264/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εάν πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις που ισχύουν για τις διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές καθορίζονται με το παρόν Κεφάλαιο, επιτρέπεται η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε αρχές τρίτων χωρών ή σε διεθνείς οργανισμούς εφόσον:

α) η αρχή ή ο διεθνής οργανισμός είναι αρμόδιοι για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 43,

β) η Επιτροπή έχει εκδώσει απόφαση περί εξασφάλισης επαρκούς επιπέδου προστασίας από την τρίτη χώρα, εδαφική περιοχή ή από έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους τομείς στην εν λόγω τρίτη χώρα ή από τον εν λόγω διεθνή οργανισμό ή, ελλείψει τέτοιας απόφασης, έχουν παρασχεθεί κατάλληλες εγγυήσεις ή διαπιστώνεται η ύπαρξή τους σύμφωνα με το επόμενο άρθρο ή, ελλείψει των ανωτέρω, ισχύουν παρεκκλίσεις για ειδικές καταστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 77, και

γ) η διαβίβαση είναι αναγκαία για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1.»

[Αιτιολογία: να προστεθεί ρητή προϋπόθεση ότι η διαβίβαση των δεδομένων πρέπει να είναι αναγκαία για τους σκοπούς επιβολής του νόμου, όπως προβλέπεται ρητά στις αιτιολογικές σκέψεις 64 και 71 και στο άρ. 35 παρ. 1 στοιχείο α της οδηγίας] 20 Νοεμβρίου 2022, 11:17 | Δημήτριος Τζέλλης Μόνιμος Σύνδεσμος Άρθρο 41

Διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Προθεσμίες αποθήκευσης και επανεξέτασης – Περιορισμός της επεξεργασίας – Αντικατάσταση άρθρου 73 ν. 4624/2019

[Από]

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3, ο νόμος ή οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις μπορούν να προβλέπουν ότι, μετά την πάροδο μιας συγκεκριμένης περιόδου αποθήκευσης, επανεξετάζεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας αν είναι αναγκαία η διατήρηση των δεδομένων. Η εν λόγω επανεξέταση βασίζεται σε ανάλυση κριτηρίων αναγκαιότητας και αναλογικότητας. Στα κριτήρια, τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της αρχικής περιόδου αποθήκευσης και την περιοδική επανεξέταση της αναγκαιότητας διατήρησης δεδομένων, περιλαμβάνονται, ιδίως, η ιδιότητα του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 70, η ηλικία του υποκειμένου, ...

[Σε]

η ηλικία του υποκειμένου των δεδομένων,

[Αιτιολογία: να χρησιμοποιηθεί πλήρης ο όρος «υποκειμένου των δεδομένων»]

Άρθρο 42 Καταργούμενες διατάξεις – Αντικατάσταση άρθρου 84 ν. 4624/2019

20 Νοεμβρίου 2022, 11:53: Άρθρο 42

Καταργούμενες διατάξεις – Αντικατάσταση άρθρου 84 ν. 4624/2019

[Από]

Άρθρο 42

Καταργούμενες διατάξεις – Αντικατάσταση άρθρου 84 ν. 4624/2019

Το άρθρο 84 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 84

Καταργείται ο ν. 2472/1997 (Α' 50), περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 13, της σύστασης της Αρχής με την παρ. 1 του άρθρου 15, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 18 και του άρθρου 21 που αφορά στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 3471/2006 (Α' 133), οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ.».

[Σε]

Άρθρο 42

Καταργούμενες διατάξεις – Ενσωμάτωση διατάξεων του ν. 2472/1997

«Άρθρο 84

Το άρθρο 84 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

1. Καταργείται ο ν. 2472/1997 (Α' 50).

2. Καθένας έχει δικαίωμα να δηλώσει στην Αρχή ότι δεδομένα που τον αφορούν δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεων αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας των ανωτέρω. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των σχετικών αρχείων έχουν την υποχρέωση να συμβουλευονται πριν από κάθε επεξεργασία το εν λόγω μητρώο και να διαγράφουν από το αρχείο τους τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

3. Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

4. Οι μηνιαίες αποδοχές του Προέδρου της Αρχής είναι αντίστοιχες με το σύνολο των εκάστοτε μηνιαίων αποδοχών του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, των δε μελών της Αρχής αντίστοιχες με το σαράντα τοις εκατό (40%) των αποδοχών του Προέδρου κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη. Οι αποδοχές των αναπληρωτών του Προέδρου και των μελών της Αρχής είναι αντίστοιχες με το 1/3 των μηνιαίων αποδοχών του Προέδρου και των τακτικών μελών της Αρχής και καταβάλλονται σε αυτούς εφόσον κατά βεβαίωση του Προέδρου της Αρχής προσέφεραν κατά τη διάρκεια του μηνός υπηρεσία πλην της τυχόν συμμετοχής τους σε συνεδριάσεις της Αρχής. Η αποζημίωση του Προέδρου, των μελών της Αρχής και του Γραμματέα για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Οι διατάξεις για τις δαπάνες κινήσεως των μετακινούμενων προσώπων με εντολή του Δημοσίου για εκτέλεση υπηρεσίας που ισχύουν κάθε φορά έχουν εφαρμογή και για τη μετακίνηση των μελών και των υπαλλήλων της Αρχής. Ο Πρόεδρος της Αρχής εκδίδει τις σχετικές εντολές μετακίνησης. Η ισχύς των παραπάνω διατάξεων αρχίζει από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

5. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, τα μέλη της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική αγωγή ασκεί ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ο Υπουργός Δικαιοσύνης για τον Πρόεδρο και τα μέλη της Αρχής και ο Πρόεδρος της

Αρχής για τα μέλη της. Το πειθαρχικό συμβούλιο συντίθεται από έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, έναν Αρεοπαγίτη, ένα Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δύο Καθηγητές Α.Ε.Ι. σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου. Χρή γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος της Αρχής. Ο πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Για τα μέλη του συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί απαιτείται απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Το συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης με τριετή θητεία. Το συμβούλιο συνεδριάζει με την παρουσία τεσσάρων τουλάχιστον μελών, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του, και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Αν υπάρχουν περισσότερες από δύο γνώμες, οι ακολουθούντες την ασθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλούμενου. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του συμβουλίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξεως.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

6. Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.

β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.

δ) Οριστική ανάκληση άδειας.

ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή, επιστροφή ή κλείδωμα (δέσμευση) των σχετικών δεδομένων.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

7. Οι υπό στοιχεία β', γ', δ' και ε' διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία γ', δ' και ε' Διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπήν παράβασης. Πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία γ', δ' και ε' κυρώσεις. Εάν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο μπορεί να επιβληθεί και πρόστιμο για μη συμμόρφωση.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

8. Τα ποσά των προστίμων της παρ. 6 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής.

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

9. Οι πράξεις της Αρχής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα συνιστούν εκτελεστό τίτλο και επιδίδονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον τυχόν εκπρόσωπό του. Η είσπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Όπου σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας γίνεται αναφορά στην παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 2472/1997 νοείται ως αναφορά στις οικείες διατάξεις του ΓΚΠΔ και του παρόντος.

[Αιτιολογία: με το άρθρο 84 καταργείται ο νόμος 2472/1997, πλην περιορισμένου αριθμού διατάξεων οι οποίες αναφέρονται στη σχετική ρύθμιση. Προς αποφυγή δυσχερειών ως προς την εφαρμογή του δικαίου προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, νομοτεχνικώς προσφορότερο θα ήταν να ενσωματωθούν στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο οι μη καταργηθείσες διατάξεις του ν. 2472/1997 (βλ. σελ. 10-11 της από 23-08-2019 Έκθεσης της Επιστημονικής

Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων επί του νομοσχεδίου «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016», διαθέσιμη σε: https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/7b24652e-78eb-4807-9d68-e9a5d4576eff/a-prostdeddom-epi_XPress_Hamster_temp.qxp.pdf]

Άρθρο 43 Δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων από την εισαγγελική αρχή – Προσθήκη άρθρου 84Α στον ν. 4624/2019

22 Νοεμβρίου 2022, 16:44: Επίσης επισημαίνεται ότι η Ολ ΑΠ 63/2018 είχε υποβάλει παρατηρήσεις επι άρθρου 30 ΣχΝ που αφορούσε ακριβώς το ζήτημα αυτό η οποία πρέπει να μελετηθεί και να ληφθεί υπόψη.

Μετά τιμής
Σπ.Καρυδα

21 Νοεμβρίου 2022, 00:21: Είναι ανεφάρμοστη η διάταξη για την ενημέρωση με την παρ.6 και εκτός λογικής ΚΠΔ.

Είναι ανεπίτρεπτο να συγχέονται τα δικαιώματα ενημέρωσης άρθρων 53 έως 58 με το άρθρο 59. Δεν λειτουργούν. σωρευτικά. Η διάταξη θα οδηγήσει σε φοβερές δυσκολίες ως προς την εφαρμογή της.

Η διάταξη της δημοσιοποίησης των ονομάτων επιτελεί ύψιστο δημόσιο συμφέρον, τι επιπολαιότητα είναι αυτή στην ρύθμιση του?

Όπως δε ήδη σχολίασα δεν αποτελεί καν αντικείμενο της ενσωμάτωσης της Οδηγίας αλλά ειδική διάταξη που θα πρέπει να αποτελέσει περιεχόμενο του ΚΠοινΔ.

Δείτε λίγο και πρακτικές αλλοδαπών έννομων τάξεων για το ζήτημα.

Επίσης να σας υπενθυμίσω ότι η Ολ ΑΠ με γνωμοδότηση της είχε απορρίψει ως αντισυνταγματική την ίδρυση εποπτικής αρχής όσον αφορά τα πολιτικά και ποινικά δικαστήρια βλ Ολ ΑΠ 63/2018.

Πως λοιπόν τώρα ορίζεται εποπτική αρχή επι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δικαστική αρχή?

Τι εννοείται ακριβώς? Δεν σας αντιλαμβάνομαι? Τι σημαίνει αναλογως? Δεν είναι ορθή νομοθέτηση αυτή για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα!

Οπωσδήποτε πρέπει να γνωμοδοτήσει η Ολ ΑΠ και οι αρμόδιες ενώσεις να λάβουν θέση, εκτός και εάν αυτό έχει ήδη γίνει.

Δείτε σας παρακαλώ αυτή τη ρύθμιση...μας αφορά όλους.

Με τιμή!Σπ.Καρυδα

20 Νοεμβρίου 2022, 11:10: Άρθρο 43 Δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων από την εισαγγελική αρχή – Προσθήκη άρθρου 84Α στον ν. 4624/2019

[Από]

3. Η αρμόδια εισαγγελική αρχή δύναται να εκδώσει ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένη διάταξη, εφαρμοζομένων αναλόγως των άρθρων 43 έως 45 του παρόντος και ιδίως τηρουμένων των γενικών αρχών επεξεργασίας, εφόσον η δημοσιοποίηση ...

[Σε]

... εφόσον η δημοσιοποίηση ...

[Αιτιολογία: τυπογραφική διόρθωση]

Άρθρο 44 Σύσταση Μόνιμης Επιστημονικής Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων

22 Νοεμβρίου 2022, 12:49: Η Homo Digitalis χαιρετίζει στη σύσταση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης Μόνιμης Επιστημονικής Επιτροπής Προσωπικών Δεδομένων (ΜΕΕΠΔ). Στις εργασίες της επιτροπής θα πρέπει να συμμετέχουν και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, όπως οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με καταστατικούς σκοπούς που να αφορούν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες διαθέτουν εκπροσώπους με επαγγελματική και επιστημονική εμπειρία στον τομέα αυτόν.

Κεφάλαιο Ζ 'ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 45 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 46 Καταργούμενες διατάξεις

22 Νοεμβρίου 2022, 12:20: Στην περίπτωση 3, καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α' 93), επειδή αυτό κάνει αναφορά στα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994 τα οποία επίσης καταργούνται. Επειδή αυτό το εδάφιο του 3959/2011 αναφέρει ότι "Όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παράβασης των άρθρων 1 και 2 και τα εν λόγω στοιχεία ενδέχεται να είναι ουσιώδη για τη διακρίβωση της παράβασης αυτής, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται, τηρουμένης, πάντως, της αρχής της αναλογικότητας, να ζητεί την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994 (Α' 121)", η Homo Digitalis επισημάνει την κατάργηση της σχετικής εξουσίας από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισής της στον παρόν Σχ.Νόμου.

22 Νοεμβρίου 2022, 10:54: Με βάση το ΣχΝ το απόρρητο μπορεί να αρθεί για όλα τα κακουργήματα και πολλά πλημμελήματα. Η νομοθετική αυτή επιλογή είναι πιθανώς προβληματική, από το στιγμή που το Σύνταγμα προβλέπει την άρση του απορρήτου «για την διακρίβωση ιδιαίτερως σοβαρών εγκλημάτων» (άρ. 19 Σ.). Εν τούτοις, με το άρ. 46 ΣχΝ καταργείται η δυνατότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού να ζητήσει την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για εντοπισμό παραβιάσεων του ανταγωνισμού, κατά το άρ. 39 παρ. 1 περ. ζ' του ν. 3959/2011. Η δυνατότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού να έχει πρόσβαση σε στοιχεία που προκύπτουν από έτερες διαδικασίες νόμιμης άρσης του απορρήτου έχει επιβεβαιωθεί και με την υπ' αριθμ 154/2021 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Παράλληλα η δυνατότητα υποβολής αιτήματος άρσης του απορρήτου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού προστέθηκε στο άρ. 39 του ν. 3959/2011 μόλις μετά τη θέση σε ισχύ του άρ. 42 του ν. 4886/2022 (Α' 12/24-1-2022). Επομένως κρίνεται εσφαλμένος ο περιορισμός αυτός του δικαιώματος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, που πιθανώς έχει και ισχυρά ερείσματα στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο, ενώ δημιουργεί και αντίφαση σε σχέση με πρόσφατες νομοθετικές επιλογές.

20 Νοεμβρίου 2022, 11:31: Άρθρο 46 Καταργούμενες διατάξεις

[Από]

[καινούριο]

[Σε]

5. Η παράγραφος 6 του άρθρου 67 του ν. 4624/2019 (Α' 137). [Αιτιολογία: να καταργηθεί η ρύθμιση της παραγράφου 6 του άρθρου 67 του ν. 4624/2019, καθώς έρχεται σε ευθεία σύγκρουση με τον προστατευτικό ρόλο της προηγούμενης διαβούλευσης με την Αρχή, δεν προβλέπονταν στην οδηγία, και αντίκειται στις αιτιολογικές σκέψεις 59 και 60 της οδηγίας και στο άρ. 67 παρ. 5 του ν. 4624/2019]

20 Νοεμβρίου 2022, 11:07: Άρθρο 46 Καταργούμενες διατάξεις

[Από]

2. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της περ. α' του άρθρου 1 του ν. 3649/2008 (Α' 39).

[Σε]

2. ΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΕΙ [Αιτιολογία: το άρθρο 1 του ν. 3649/2008 (Α' 39) δεν περιλαμβάνει περίπτωση α'. Να προσδιοριστεί ποια διάταξη επιχειρείται να καταργηθεί]

22 Νοεμβρίου 2022, 12:50 | Η Homo Digitalis δεν έχει να προσθέσει κάποιο σχόλιο σχετικά με τον εν λόγω άρθρο. Ωστόσο, στο σημείο αυτό και καθώς φτάνουμε στο τέλος του Σχ.Νόμου, θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε ότι ο ν.4624/2019 έχει αποτύχει να μεταφέρει το Άρθρο 55 της Οδηγίας 2016/680, το οποίο αφορά την εκπροσώπηση υποκειμένων δεδομένων και ρητά αναφέρει ότι "το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να αναθέσει σε μη κερδοσκοπικό φορέα, οργανισμό ή ένωση που έχει συσταθεί δεόντως σύμφωνα με το δίκαιο κράτους μέλους, με καταστατικούς σκοπούς που είναι προς το δημόσιο συμφέρον, και το οποίο δρα στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων όσον αφορά την προστασία

των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να υποβάλει την καταγγελία για λογαριασμό του και να ασκήσει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 52, 53 και 54 για λογαριασμό του.” Η αποτυχία αυτή του ν.4624/2019, αποτελεί ένα από τα κύρια σημεία της καταγγελίας της Homo Digitalis ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς βρίσκεται σε άμεση αντίθεση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/680 και στερεί από τα υποκείμενα δεδομένων στην ελληνική επικράτεια ένα υποχρεωτικού χαρακτήρα δικαίωμα που προβλέπει η Οδηγία 2016/680, αυτό του να αναθέσουν σε μία οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών να ασκήσει τα δικαιώματα τους για λογαριασμό τους. Τονίζουμε ότι το άρθρο 41 του ν.4624/2019 που αναφέρεται σε σχετική εκπροσώπηση αφορά τις διατάξεις του Κανονισμού 2016/679 και όχι τις διατάξεις της Οδηγίας 2016/680, οι οποίες μεταφέρονται στην ελληνική έννομη τάξη με το Κεφάλαιο Δ του ν.4624.2019 και το άρθρο 43 επόμενα. Επειδή το παρόν Σχ. Νόμου δεν προτείνει την εισαγωγή διάταξης άρθρου στον ν.4624/2019 που να επιλύει τη σημαντική αυτή παράβλεψη του έλληνα νομοθέτη, η Homo Digitalis επιζητεί με το σχόλιο αυτό την εισαγωγή σχετικού άρθρου προκειμένου ο ν.4624/2019 να μην παραβιάζει το άρθρο 55 της Οδηγίας 2016/680 και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρο 9 ^Α (προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) Παρ. 1 άρθρου 25 (αρχή αναλογικότητας και αρχή του κράτους δικαίου)	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)	Άρθρο 8 και 48 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
☐	Κανονισμός	
☐	Οδηγία	Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 119).

☐	Απόφαση	
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Παρ. 2 του άρθρου 6 και άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
☐	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
-----	---	--

		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☒	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	

28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
-----	---	--

		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
	<p align="center">Άρθρο 34 Ορισμός του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων σε δημόσιους φορείς - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 6 ν. 4624/2019</p> <p>Η παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p>«5. Ο δημόσιος φορέας δημοσιοποιεί τα στοιχεία επικοινωνίας του ΥΠΔ. Γνωστοποιεί επίσης στην Αρχή το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του ΥΠΔ.».</p>	<p align="center">Άρθρο 6 Ορισμός του υπεύθυνου προστασίας δεδομένων σε δημόσιους φορείς</p> <p>1. Οι δημόσιοι φορείς ορίζουν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (εφεξής: ΥΠΔ).</p> <p>2. Μπορεί να ορίζεται ένας μόνο ΥΠΔ για περισσότερους δημόσιους φορείς, λαμβάνοντας υπόψη την οργανωτική δομή και το μέγεθός τους.</p> <p>3. Ο ΥΠΔ επιλέγεται βάσει επαγγελματικών προσόντων και, ιδίως βάσει των εξειδικευμένων γνώσεών του στο δίκαιο της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των πρακτικών περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και βάσει των ικανοτήτων του να εκπληρώσει τα καθήκοντα του άρθρου 8.</p> <p>4. Ο ΥΠΔ μπορεί να είναι υπάλληλος του δημόσιου φορέα με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή να εκπληρώνει τα καθήκοντά του βάσει σύμβασης παροχής υπηρεσιών.</p> <p>5. Ο δημόσιος φορέας δημοσιοποιεί τα στοιχεία επικοινωνίας του ΥΠΔ και τα ανακοινώνει στην Αρχή, εκτός και εάν αυτό δεν επιτρέπεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή λόγω τήρησης του καθήκοντος εχεμύθειας (εμπιστευτικότητα), που προβλέπεται από τον νόμο.</p>
	<p align="center">Άρθρο 35 Πεδίο εφαρμογής του ν. 4624/2019 - Αντικατάσταση άρθρου 43 ν. 4624/2019</p> <p>Το άρθρο 43 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p align="center">«Άρθρο 43 Αντικείμενο-Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας)</p> <p>1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ρυθμίζουν την</p>	<p align="center">Άρθρο 43 Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 1 και 2 της Οδηγίας)</p> <p>Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στην επεξεργασία</p>

<p>προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους.</p> <p>2. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που καθορίζονται στην παρ. 1.</p> <p>3. Η επεξεργασία που πραγματοποιείται από τις αρμόδιες αρχές για σκοπούς άλλους από αυτούς που προβλέπονται στην παρ. 1 υπόκειται στις διατάξεις του ΓΚΠΔ, όπου αυτός εφαρμόζεται, και των Κεφαλαίων Α, Β και Γ του παρόντος.».</p>	<p>δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την πρόληψη, διερεύνηση, ανίχνευση ή δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους. Στις ως άνω περιπτώσεις οι δημόσιες αρχές θεωρούνται πάντοτε ως υπεύθυνοι επεξεργασίας. Οπου στο παρόν Κεφάλαιο περιλαμβάνονται διατάξεις για τους εκτελούντες την επεξεργασία, οι διατάξεις του εφαρμόζονται και σε αυτούς.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 36</p> <p style="text-align: center;">Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρων 44, 53, 58 και 71 ν. 4624/2019</p> <p>1. Διαγράφεται ο αριθμός 1 προ της μόνης παραγράφου του άρθρου 44 του ν. 4624/2019 (Α' 137).</p> <p>2. Η περ. ιδ) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p>«ιδ) «αρμόδια αρχή»:</p> <p>ιδα) κάθε δημόσια αρχή αρμόδια για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας ασφάλειας και της αποτροπής τους ή</p> <p>ιδβ) κάθε άλλος, δημόσιος ή ιδιωτικός, οργανισμός ή φορέας στον οποίο ανατίθενται ρόλος δημόσιας αρχής και η εκτέλεση δημοσίων εξουσιών για τους σκοπούς της πρόληψης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, περιλαμβανομένων της προστασίας από απειλές κατά της δημόσιας</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 44</p> <p style="text-align: center;">Ορισμοί</p> <p style="text-align: center;">(άρθρο 3 της Οδηγίας)</p> <p>1. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:</p> <p>α) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»), το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως σε όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου·</p> <p>β) «επεξεργασία»: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται, με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων</p>

<p>ασφάλειας και της αποτροπής τους».</p> <p>3. Η περ. ιε) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019 αντικαθίσταται ως εξής: «ιε) «εποπτική αρχή»: η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (εφεξής: Αρχή), ή, για τα άλλα κράτη – μέλη, η ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία έχει συσταθεί από αυτά σύμφωνα με το άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680».</p> <p>4. Η περ. ιζ) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019, περί ορισμού της «συγκατάθεσης» καταργείται.</p> <p>5. α) Στην περ. ζ) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019, περί ορισμού του «υπευθύνου επεξεργασίας», η λέξη «δημόσια» αντικαθίσταται με τη λέξη «αρμόδια» και η περ. ζ) διαμορφώνεται ως εξής: «ζ) «υπεύθυνος επεξεργασίας»: η αρμόδια αρχή η οποία, μόνη ή από κοινού με άλλους, καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».</p> <p>β) Στην περ. θ) του άρθρου 44 του ν. 4624/2019, περί ορισμού του «αποδέκτη», οι λέξεις «δημόσια» και «δημόσιες» αντικαθίστανται, αντιστοίχως, με τις λέξεις «αρμόδια» και «αρμόδιες» και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής: «θ) «αποδέκτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η αρμόδια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, προς τα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι. Ωστόσο, οι αρμόδιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με το ενωσιακό ή άλλο δίκαιο δεν θεωρούνται ως αποδέκτες: η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω αρμόδιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας»</p>	<p>προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή·</p> <p>γ) «περιορισμός της επεξεργασίας»: η επισήμανση αποθηκευμένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με στόχο τον περιορισμό της επεξεργασίας τους στο μέλλον·</p> <p>δ) «κατάρτιση προφίλ»: οποιαδήποτε μορφή αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συνίσταται στη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την αξιολόγηση ορισμένων προσωπικών πτυχών ενός φυσικού προσώπου, ιδίως για την ανάλυση ή την πρόβλεψη πτυχών που αφορούν την απόδοση στην εργασία, στην οικονομική κατάσταση, στην υγεία, στις προσωπικές προτιμήσεις, στα ενδιαφέροντα, στην αξιοπιστία, στη συμπεριφορά, στη θέση ή στις μετακινήσεις τού εν λόγω φυσικού προσώπου·</p> <p>ε) «ψευδωνυμοποίηση»: η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να μην μπορούν πλέον να αποδοθούν σε συγκεκριμένο υποκείμενο των δεδομένων χωρίς τη χρήση συμπληρωματικών πληροφοριών, εφόσον οι εν λόγω συμπληρωματικές πληροφορίες διατηρούνται χωριστά και υπόκεινται σε τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα δεν μπορούν να αποδοθούν σε ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο·</p> <p>στ) «σύστημα αρχειοθέτησης»: κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι προσβάσιμα με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια, είτε το σύνολο αυτό είναι συγκεντρωμένο είτε αποκεντρωμένο</p>
---	---

<p>γ) Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 53 του ν. 4624/2019, περί γενικών πληροφοριών σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων, η λέξη «δημόσιας» αντικαθίσταται από τη λέξη «αρμόδιας» και το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 53 Γενικές πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων (άρθρα 12 και 13 της Οδηγίας) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει γενικές και ευχερώς προσβάσιμες στο κοινό πληροφορίες σε απλή και κατανοητή γλώσσα και μέσω του διαδικτυακού τόπου της αρμόδιας αρχής αναφορικά με: α) τους σκοπούς της επεξεργασίας, β) το δικαίωμα του υποκειμένου να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόσβαση, διόρθωση, διαγραφή ή περιορισμό της επεξεργασίας, γ) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου επεξεργασίας και του ΥΠΔ, δ) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή, και ε) τα στοιχεία επικοινωνίας της Αρχής.» δ) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4624/2019, περί δικαιώματος υποβολής καταγγελίας στην Αρχή, η λέξη «δημόσιες» αντικαθίσταται από τη λέξη «αρμόδιες» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία στην Αρχή, εάν πιστεύει ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 43 παραβιάζει τα δικαιώματά του. Αυτό δεν ισχύει για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, όταν επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά στο πλαίσιο της δικαστικής λειτουργίας και των δικαστικών</p>	<p>είτε κατανεμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση· ζ) «υπεύθυνος επεξεργασίας»: η δημόσια αρχή η οποία, μόνη ή από κοινού με άλλους, καθορίζει τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· η) «εκτελών την επεξεργασία»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή άλλος φορέας που επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας· θ) «αποδέκτης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας, προς τα οποία κοινολογούνται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε πρόκειται για τρίτον είτε όχι. Ωστόσο, οι δημόσιες αρχές που ενδέχεται να λάβουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συγκεκριμένης έρευνας σύμφωνα με το ενωσιακό ή άλλο δίκαιο δεν θεωρούνται ως αποδέκτες· η επεξεργασία των δεδομένων αυτών από τις εν λόγω δημόσιες αρχές πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας δεδομένων ανάλογα με τους σκοπούς της επεξεργασίας· ι) «παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»: η παραβίαση της ασφάλειας που οδηγεί σε τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, μεταβολή, άνευ άδειας κοινολόγηση ή πρόσβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία· ια) «γενετικά δεδομένα»: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στα γενετικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου που κληρονομήθηκαν ή αποκτήθηκαν, όπως προκύπτουν, ιδίως, από ανάλυση βιολογικού δείγματος του εν λόγω φυσικού προσώπου και τα οποία παρέχουν μοναδικές πληροφορίες σχετικά με τη φυσιολογία ή την υγεία του εν λόγω φυσικού προσώπου· ιβ) «βιομετρικά δεδομένα»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία</p>
--	---

καθηκόντων τους. Η Αρχή ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για την πρόοδο και το αποτέλεσμα της καταγγελίας και για τη δυνατότητα άσκησης αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης επί της καταγγελίας του, σύμφωνα με το άρθρο 20.»

ε) Στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 71 του ν. 4624/2019, περί διάκρισης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και επαλήθευσης της ταυτότητάς τους, η λέξη «δημόσια» αντικαθίσταται από τη λέξη «αρμόδια» και το άρθρο 71 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 71

Διάκριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και επαλήθευση της ταυτότητάς τους (άρθρο 7 της Οδηγίας)

Κατά την επεξεργασία, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διακρίνει, στο μέτρο του εφικτού, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που βασίζονται σε πραγματικές καταστάσεις και αυτά που βασίζονται σε προσωπικές εκτιμήσεις. Για το σκοπό αυτό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας προσδιορίζει τις αξιολογήσεις που βασίζονται σε προσωπικές εκτιμήσεις ως τέτοιες, στο μέτρο του εφικτού στο πλαίσιο της εν λόγω επεξεργασίας. Πρέπει επίσης να είναι δυνατό να προσδιοριστεί ποιά αρμόδια αρχή διατηρεί τα αρχεία στα οποία βασίζεται η αξιολόγηση κατόπιν προσωπικής εκτίμησης.».

προκύπτουν από ειδική τεχνική επεξεργασία συνδεδεμένη με φυσικά, βιολογικά ή συμπεριφορικά χαρακτηριστικά φυσικού προσώπου, και τα οποία επιτρέπουν ή επιβεβαιώνουν την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση του εν λόγω φυσικού προσώπου, όπως εικόνες προσώπου ή δακτυλοσκοπικά δεδομένα·

ιγ) «δεδομένα που αφορούν στην υγεία»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία σχετίζονται με τη σωματική ή ψυχική υγεία ενός φυσικού προσώπου, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας, και τα οποία αποκαλύπτουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της υγείας του·

ιδ) «ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»: δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, γενετικά δεδομένα, βιομετρικά δεδομένα για την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση ενός φυσικού προσώπου, δεδομένα που αφορούν την υγεία, δεδομένα που αφορούν τη σεξουαλική ζωή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό φυσικού προσώπου·

ιε) «εποπτική αρχή»: Ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η οποία έχει συσταθεί από το κράτος-μέλος σύμφωνα με το άρθρο 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680·

ιστ) «διεθνής οργανισμός»: οργανισμός και οι υπαγόμενοι σε αυτόν φορείς που διέπονται από το δημόσιο διεθνές δίκαιο ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που έχει ιδρυθεί δυνάμει ή επί τη βάση συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων χωρών·

ιζ) «συγκατάθεση»: κάθε οικειοθελής, για τις ανάγκες της συγκεκριμένης περίπτωσης, αδιαμφισβήτητη και μετά από ενημέρωση του υποκειμένου σαφής ένδειξη της επιθυμίας του με την οποία εκδηλώνει με δήλωση ή σαφή θετική ενέργεια ότι συμφωνεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας

τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Άρθρο 53

Γενικές πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων (άρθρα 12 και 13 της Οδηγίας)

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει γενικές και ευχερώς προσβάσιμες στο κοινό πληροφορίες σε απλή και κατανοητή γλώσσα και μέσω του διαδικτυακού τόπου της δημόσιας αρχής αναφορικά με:

- α) τους σκοπούς της επεξεργασίας,
- β) το δικαίωμα του υποκειμένου να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας πρόσβαση, διόρθωση, διαγραφή ή περιορισμό της επεξεργασίας,
- γ) την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου επεξεργασίας και του ΥΠΔ,
- δ) το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή, και
- ε) τα στοιχεία επικοινωνίας της Αρχής.

Άρθρο 58

Δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή (άρθρο 17 της Οδηγίας)

1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να υποβάλει καταγγελία στην Αρχή, εάν πιστεύει ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν από δημόσιες αρχές για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 43 παραβιάζει τα δικαιώματά του. Αυτό δεν ισχύει για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, όταν επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά στο πλαίσιο της δικαστικής λειτουργίας και των δικαστικών καθηκόντων τους. Η Αρχή ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για την πρόοδο και το αποτέλεσμα της καταγγελίας και για τη δυνατότητα άσκησης αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της απόφασης επί της καταγγελίας του, σύμφωνα με το άρθρο 20.

	<p>2. Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας σχετικά με την επεξεργασία ενώπιον της Αρχής, αντί της αρμόδιας εποπτικής αρχής άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Αρχή πρέπει να διαβιβάσει, χωρίς καθυστέρηση, στην εποπτική αρχή του άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την καταγγελία που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της. Στην περίπτωση αυτή, η Αρχή ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων σχετικά με τη διαβίβαση της καταγγελίας του και του παρέχει κατόπιν αιτήματός του οποιαδήποτε βοήθεια.</p> <p style="text-align: center;">Άρθρο 71 Διάκριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και επαλήθευση της ταυτότητάς τους (άρθρο 7 της Οδηγίας)</p> <p>Κατά την επεξεργασία, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διακρίνει, στο μέτρο του εφικτού, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που βασίζονται σε πραγματικές καταστάσεις και αυτά που βασίζονται σε προσωπικές εκτιμήσεις. Για το σκοπό αυτό, ο υπεύθυνος επεξεργασίας προσδιορίζει τις αξιολογήσεις που βασίζονται σε προσωπικές εκτιμήσεις ως τέτοιες, στο μέτρο του εφικτού στο πλαίσιο της εν λόγω επεξεργασίας. Πρέπει επίσης να είναι δυνατό να προσδιοριστεί ποιά δημόσια αρχή διατηρεί τα αρχεία στα οποία βασίζεται η αξιολόγηση κατόπιν προσωπικής εκτίμησης.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 37 Αντικατάσταση τίτλου του Τμήματος II του Κεφαλαίου Δ του ν. 4624/2019</p> <p>Ο τίτλος του Τμήματος II του Κεφαλαίου Δ του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής: «ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ».</p>	<p style="text-align: center;">ΤΜΗΜΑ II ΝΟΜΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 39 Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Αντικατάσταση άρθρου 46 ν. 4624/2019</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 46 Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 10 της Οδηγίας)</p> <p>1. Η επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα</p>

Το άρθρο 46 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 46

Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 10 της Οδηγίας)

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων για την αποκλειστική ταυτοποίηση ενός φυσικού προσώπου ή δεδομένων που αφορούν στην υγεία ή τη σεξουαλική ζωή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό επιτρέπονται μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 43 και εφόσον: α) προβλέπονται από τον νόμο ή το δίκαιο της Ένωσης και β) επιβάλλονται για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου, ή γ) η επεξεργασία αυτή αφορά σε δεδομένα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων.

2. Όταν η επεξεργασία αφορά στις ειδικές κατηγορίες δεδομένων της παρ. 1, εφαρμόζονται κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία του υποκειμένου των δεδομένων, όπως: α) ειδικές προδιαγραφές και απαιτήσεις για την ασφάλεια και για τον έλεγχο επεξεργασίας, β) συγκεκριμένες και σύντομες προθεσμίες εντός των οποίων επανεξετάζεται και τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της περαιτέρω τήρησης των εν λόγω δεδομένων, γ) μέτρα για την ευαισθητοποίηση των προσώπων που συμμετέχουν στην επεξεργασία των δεδομένων, δ) περιορισμοί στην πρόσβαση στα εν

επιτρέπεται μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαία για την ενάσκηση των καθηκόντων του υπεύθυνου επεξεργασίας.

2. Όταν υποβάλλονται σε επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφαρμόζονται οι κατάλληλες διασφαλίσεις για τα προστατευόμενα έννομα συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων. Οι κατάλληλες διασφαλίσεις μπορεί να είναι ιδίως:

α) ειδικές απαιτήσεις για την ασφάλεια των δεδομένων ή την παρακολούθηση της προστασίας των δεδομένων·

β) ειδικές προθεσμίες εντός των οποίων τα δεδομένα πρέπει να επανεξετάζονται για διαγραφή·

γ) μέτρα για την ενδυνάμωση της ευαισθητοποίησης του προσωπικού που συμμετέχει στις εργασίες επεξεργασίας·

δ) περιορισμοί στην πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του υπεύθυνου επεξεργασίας (του αρμόδιου φορέα)·

ε) επεξεργασία των δεδομένων αυτών με χωροταξικό και οργανωτικό διαχωρισμό·

στ) η ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

ζ) η κρυπτογράφηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· ή

η) ειδικοί κώδικες δεοντολογίας για τη διασφάλιση της νόμιμης επεξεργασίας σε περίπτωση διαβίβασης ή επεξεργασίας για άλλους σκοπούς.

<p>λόγω δεδομένα εντός της αρμόδιας αρχής, ε) τήρηση και επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων κατά τρόπο διακριτό από την επεξεργασία άλλων κατηγοριών δεδομένων, στ) ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που ανήκουν στις ειδικές κατηγορίες, εφόσον αυτό δεν παρεμποδίζει την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας, ζ) κρυπτογράφηση των δεδομένων, η) ειδικές διαδικαστικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν τη νόμιμη επεξεργασία και την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων σε περίπτωση διαβίβασης ή επεξεργασίας των δεδομένων αυτών για άλλους σκοπούς.».</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 40 Επεξεργασία για άλλους σκοπούς - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 4624/2019</p> <p>Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 47 του ν. 4624/2019 (Α' 137) καταργείται και το άρθρο 47 διαμορφώνεται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 47</p> <p style="text-align: center;">Επεξεργασία για άλλους σκοπούς (άρθρο 4 της Οδηγίας)</p> <p>Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό διαφορετικό από εκείνον για τον οποίο έχουν συλλεγεί, επιτρέπεται εάν ο άλλος σκοπός είναι ένας από τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 43, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εξουσιοδοτημένος να επεξεργάζεται δεδομένα για το σκοπό αυτό και η επεξεργασία που διενεργείται είναι απαραίτητη και ανάλογη προς τον σκοπό αυτό.»</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 47 Επεξεργασία για άλλους σκοπούς (άρθρο 4 της Οδηγίας)</p> <p>Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπό διαφορετικό από εκείνον για τον οποίο έχουν συλλεγεί, επιτρέπεται εάν ο άλλος σκοπός είναι ένας από τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 43, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εξουσιοδοτημένος να επεξεργάζεται δεδομένα για το σκοπό αυτό και η επεξεργασία που διενεργείται είναι απαραίτητη και ανάλογη προς τον σκοπό αυτό. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλο σκοπό, που δεν αναφέρεται στο άρθρο 43, επιτρέπεται εφόσον προβλέπεται ρητώς στον νόμο.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 41 Συγκατάθεση του υποκειμένου - Αντικατάσταση άρθρου 49 ν. 4624/2019</p>	

Το άρθρο 49 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 49

Συγκατάθεση του υποκειμένου

1. Όταν η επεξεργασία που βασίζεται στο άρθρο 45Α προβλέπει, σύμφωνα με ρητή διάταξη νόμου, τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων ή όταν η προβλεπόμενη στο άρθρο 45Α επεξεργασία αφορά μέτρα που έχει ζητήσει το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι σε θέση να αποδείξει ότι το υποκείμενο των δεδομένων συγκατατέθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα ή αιτήθηκε μέτρα που συνεπάγονται τέτοια επεξεργασία.

2. Πριν από την παροχή της συγκατάθεσης, το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται σχετικά με τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται σε επεξεργασία και ιδίως στην περίπτωση που η επεξεργασία αφορά ειδικές κατηγορίες δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας, την προβλεπόμενη διάρκεια αυτής και τους συνήθεις αποδέκτες των δεδομένων. Το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται επίσης για τις κατά νόμο συνέπειες της συγκατάθεσης ή της μη παροχής της, καθώς και για το δικαίωμα ανάκλησης αυτής.

3. Η συγκατάθεση της παρ. 1 είναι σαφής, συγκεκριμένη, έγγραφη και απαλλαγμένη ελαττωμάτων βούλησης δήλωση, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων δηλώνει ότι συμφωνεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η συγκατάθεση θεωρείται έγκυρη μόνο όταν βασίζεται στην ελεύθερη απόφαση του υποκειμένου. Για τη διαπίστωση της ελεύθερης βούλησης και δήλωσης του υποκειμένου

Άρθρο 49

Συγκατάθεση

1. Στον βαθμό που η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνει, σύμφωνα με τον νόμο, βάσει συγκατάθεσης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει την παροχή συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων.

2. Σε περίπτωση που η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων παρέχεται στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης η οποία αφορά και άλλα θέματα, η αίτηση για λήψη της συγκατάθεσης πρέπει να παρουσιάζεται κατά τρόπο διακριτό από τα άλλα θέματα, σε μία εύληπτη και ευχερώς προσβάσιμη μορφή και με χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας.

3. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του ανά πάσα στιγμή. Η ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θίγει τη νομιμότητα της επεξεργασίας με βάση τη συγκατάθεση που παρασχέθηκε πριν από την ανάκλησή της. Το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται για αυτό το δικαίωμά του πριν από την παροχή της συγκατάθεσής του.

4. Η συγκατάθεση παράγει τα έννομα αποτελέσματά της μόνο όταν βασίζεται στην ελεύθερη βούληση του υποκειμένου των δεδομένων. Κατά την αξιολόγηση εάν η συγκατάθεση παρεσχέθη ελεύθερα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις υπό τις οποίες αυτή παρεσχέθη. Το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται για τον επιδιωκόμενο σκοπό της επεξεργασίας. Εάν είναι απαραίτητο σύμφωνα με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης ή κατόπιν αιτήματος, το υποκείμενο των δεδομένων ενημερώνεται επίσης για τις συνέπειες της άρνησης της συγκατάθεσης.

5. Σε περίπτωση ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η

<p>αξιολογούνται οι συνθήκες και περιστάσεις υπό τις οποίες δόθηκε.</p> <p>4. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του ανά πάσα στιγμή. Η ανάκληση της συγκατάθεσης δεν θίγει τη νομιμότητα της επεξεργασίας που βασίστηκε στη συγκατάθεση προ της ανάκλησής της.</p> <p>5. Εάν η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων παρέχεται στο πλαίσιο γραπτής δήλωσης, η οποία αφορά και άλλα θέματα, το αίτημα για συγκατάθεση υποβάλλεται κατά τρόπο ώστε να είναι σαφώς διακριτό από τα άλλα θέματα, σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας απλή διατύπωση.</p> <p>6. Εάν πρόκειται για επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων, η συγκατάθεση αναφέρεται ρητά στην ειδική κατηγορία δεδομένων.».</p>	<p>συγκατάθεση πρέπει να αναφέρεται ρητώς στα δεδομένα αυτά.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 42 Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων - Αντικατάσταση άρθρου 52 ν. 4624/2019</p> <p>Το άρθρο 52 του ν. 4264/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 52 Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων (άρθρο 11 της Οδηγίας)</p> <p>1. Απαγορεύεται η λήψη απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, η οποία παράγει δυσμενή έννομα αποτελέσματα για το υποκείμενο των δεδομένων ή το επηρεάζει σημαντικά, εκτός εάν προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή το δικαίο της Ένωσης, η οποία ορίζει τις κατάλληλες εγγυήσεις για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων και κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν την ειδική και</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 52 Αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων (άρθρο 11 της Οδηγίας)</p> <p>1. Η λήψη απόφασης που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία, η οποία παράγει δυσμενή έννομα αποτελέσματα στο υποκείμενο των δεδομένων ή το επηρεάζει σημαντικά, επιτρέπεται μόνον εφόσον προβλέπεται από τον νόμο.</p> <p>2. Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν εφαρμόζονται σε ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εκτός εάν υφίστανται κατάλληλα μέτρα για τη διαφύλαξη των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων.</p>

<p>εύληπτη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, το δικαίωμα εξασφάλισης ανθρώπινης παρέμβασης εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας και το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να διατυπώσει τις απόψεις του, να απαιτήσει αιτιολόγηση της απόφασης που ελήφθη κατόπιν της εν λόγω αξιολόγησης και να αμφισβητήσει ή να ζητήσει επανεξέταση της απόφασης.</p> <p>2. Οι αποφάσεις της παρ. 1 δεν επιτρέπεται να βασίζονται σε επεξεργασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 46, εκτός εάν τούτο προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου ή από το δίκαιο της Ένωσης και υφίστανται κατάλληλα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων, των ελευθεριών και των έννομων συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι διασφαλίσεις που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 46.</p> <p>3. Απαγορεύεται η κατάρτιση προφίλ που έχει ως αποτέλεσμα διακρίσεις σε βάρος φυσικών προσώπων με βάση τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 46.».</p>	<p>3. Απαγορεύεται η κατάρτιση προφίλ που οδηγεί σε διακρίσεις σε βάρος φυσικών προσώπων βάσει ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.</p>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 43 Διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Προθεσμίες αποθήκευσης και επανεξέτασης - Περιορισμός της επεξεργασίας - Αντικατάσταση άρθρου 73 ν. 4624/2019</p> <p>Το άρθρο 73 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 73 Διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα - Προθεσμίες αποθήκευσης και επανεξέτασης – Περιορισμός της επεξεργασίας (άρθρο 5 της Οδηγίας)</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 73 Διόρθωση και διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και περιορισμός της επεξεργασίας (άρθρο 5 της Οδηγίας)</p>

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διορθώνει ανακριβή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διαγράφει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χωρίς καθυστέρηση, εάν η επεξεργασία τους είναι παράνομη και αυτά πρέπει να διαγραφούν προς εκπλήρωση νομικής υποχρέωσης ή η γνώση τους δεν είναι πλέον απαραίτητη για την εκπλήρωση των σκοπών της επεξεργασίας.

3. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που η μέγιστη διάρκεια αποθήκευσης δεδομένων καθορίζεται στο δίκαιο της Ένωσης ή σε διεθνή συμφωνία που αποτελεί τη βάση της σχετικής αποθήκευσης, ο νόμος ή οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις καθορίζουν τη μέγιστη περίοδο αποθήκευσης. Με τη λήξη αυτής της περιόδου, τα δεδομένα διαγράφονται.

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3, ο νόμος ή οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις μπορούν να προβλέπουν ότι, μετά την πάροδο μιας συγκεκριμένης περιόδου αποθήκευσης, επανεξετάζεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας αν είναι αναγκαία η διατήρηση των δεδομένων. Η εν λόγω επανεξέταση βασίζεται σε ανάλυση κριτηρίων αναγκαιότητας και αναλογικότητας. Στα κριτήρια, τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της αρχικής περιόδου αποθήκευσης και την περιοδική επανεξέταση της αναγκαιότητας διατήρησης δεδομένων, περιλαμβάνονται, ιδίως, η κατηγορία του υποκειμένου των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 70, η ηλικία του υποκειμένου, η βαρύτητα του ποινικού αδικήματος και της αντίστοιχης ποινικής κύρωσης, η σοβαρότητα του κινδύνου ή της πιθανολογούμενης απειλής κατά της δημόσιας ασφάλειας, η ύπαρξη εκκρεμών ποινικών ερευνών, η τυχόν

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διορθώνει ανακριβή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διαγράφει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα χωρίς καθυστέρηση, εάν η επεξεργασία τους είναι παράνομη, και αυτά πρέπει να διαγραφούν προς εκπλήρωση νομικής υποχρέωσης ή η γνώση τους δεν είναι πλέον απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

3. Οι παράγραφοι 3 έως και 5 του άρθρου 56 εφαρμόζονται αναλόγως. Ο αποδέκτης ενημερώνεται επίσης εάν έχουν διαβιβαστεί ανακριβή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν διαβιβαστεί παράνομα.

4. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων από νομικές διατάξεις μέγιστων προθεσμιών αποθήκευσης ή διαγραφής, ο υπεύθυνος επεξεργασίας προβλέπει τη διαγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή την περιοδική επανεξέταση της ανάγκης για την αποθήκευσή τους και εξασφαλίζει με διαδικαστικές ρυθμίσεις την τήρηση των προθεσμιών αυτών.

<p>παραγραφή, η υποτροπή και η ανάγκη για προστασία των θυμάτων.</p> <p>5. Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων συμμετέχει στη διαδικασία επανεξέτασης της αναγκαιότητας περαιτέρω διατήρησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.</p> <p>6. Οι παρ. 3 έως και 5 του άρθρου 56 εφαρμόζονται αναλόγως. Ο αποδέκτης ενημερώνεται επίσης αν έχουν διαβιβαστεί ανακριβή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν διαβιβαστεί παράνομα.</p> <p>7. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος ήδη κατά τον σχεδιασμό των σχετικών επεξεργασιών και των αντίστοιχων συστημάτων και διαδικασιών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 69.».</p>	
<p style="text-align: center;">Άρθρο 44 Καταργούμενες διατάξεις - Αντικατάσταση άρθρου 84 ν. 4624/2019</p> <p>Το άρθρο 84 του ν. 4624/2019 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">«Άρθρο 84</p> <p>Καταργείται ο ν. 2472/1997 (Α' 50), περί προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 13, της σύστασης της Αρχής με την παρ. 1 του άρθρου 15, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 18 και του άρθρου 21 που αφορά στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 3471/2006 (Α' 133), οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ.».</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 84 Καταργούμενες διατάξεις</p> <p>Ο ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», με την επιφύλαξη των ορισμών του άρθρου 2, όπου γίνεται ρητή παραπομπή σε αυτούς σε σχετική με τα προσωπικά δεδομένα νομοθεσία, του δεύτερου έως και του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β του άρθρου 2 για την ανακοίνωση και δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του εδαφίου β της παραγράφου 2 του άρθρου 3, μόνο ως προς τα αδικήματα που περιγράφονται σε αυτό, του τρίτου έως και του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ανωτέρου νόμου για την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης, του άρθρου 13 παράγραφος 3, της σύστασης της</p>

		Αρχής με την παράγραφο 1 του άρθρου 15, του άρθρου 18 παράγραφοι 2 και 3 και του άρθρου 21 που αφορά την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του ν. 3471/2006 (Α 133) τα οποία διατηρούνται σε ισχύ, καταργείται.
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	Καταργούμενες διατάξεις
	<p style="text-align: center;">Άρθρο 50 παρ. 1 Καταργούμενες διατάξεις</p> <p>Καταργούνται:</p> <p>1. Τα άρθρα 3, 4, 5 και 7 του ν. 2225/1994 (Α' 121), περί άρσης του απορρήτου.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 3</p> <p style="text-align: center;">Άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας</p> <p>1. Αίτηση για άρση του απορρήτου μπορεί να υποβάλλει μόνο δικαστική ή άλλη πολιτική, στρατιωτική ή αστυνομική δημόσια αρχή στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται το θέμα εθνικής ασφάλειας που επιβάλλει την άρση.</p> <p>2. Η αίτηση υποβάλλεται προς τον Εισαγγελέα Εφετών του τόπου της αιτούσας αρχής ή του τόπου όπου πρόκειται να επιβληθεί η άρση, εκτός αν στην αιτούσα αρχή, με βάση διάταξη νόμου και απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου έχει ήδη αποσπασθεί και υπηρετεί με αποκλειστική απασχόληση συγκεκριμένος εισαγγελικός λειτουργός, οπότε, στην περίπτωση αυτή, η ανωτέρω αίτηση υποβάλλεται σε αυτόν. Ο πιο πάνω, κατά περίπτωση, αρμόδιος εισαγγελικός λειτουργός αποφασίζει μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες για την άρση ή όχι του απορρήτου με διάταξή του στην οποία περιέχονται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 στοιχεία. Αν κατά την κρίση του, μετά από εισήγηση της αιτούσας αρχής, ειδικές περιστάσεις εθνικής ασφάλειας επιβάλλουν την παράλειψη ή τη συνοπτική παράθεση ορισμένων από τα στοιχεία αυτά, γίνεται ειδική μνεία στη διάταξη.</p> <p style="text-align: center;">Άρθρο 4 Άρση του απορρήτου για διακρίβωση εγκλημάτων</p>

1. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από:

α) τα άρθρα 134, 135 παρ. 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, 159, 159Α, 168 παρ. 1, 187 παρ. 1, 2, 187Α παρ. 1 και 4, 207, 208 παρ. 1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παρ. 2 και 3β', 264 περ. β' και γ', 265, 270, 272, 275 περ. β', 291 παρ. 1 περ. β' και γ', 292Α παρ. 4 εδ. β' και παρ. 5, 299, 310 παρ. 2 εδ. β', 322, 323Α παρ. 1, 2, 4, 5 και 6, 324 παρ. 2 και 3, 336 σε βάρος ανηλίκου, 338 παρ. 1 σε βάρος ανηλίκου, 339 παρ. 1 περ. α' και β', 342 παρ. 1 και 2, 348Α παρ. 4, 348Γ παρ. 1 περ. α' και β', 349 παρ. 1 και 2, 351 παρ. 1, 2, 4 και 5, 351Α παρ. 1 περ. α' και β' και 3, 370Α, 370Δ, 374, 380, 385 παρ. 1 περ. α' και β' του Ποινικού Κώδικα,

β) τα άρθρα 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 46, 47, 59, 140 και 144 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα,

γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013,

ε) το άρθρο 157 παρ. 1γ του ν. 2960/2001,

στ) το άρθρο 3 περ. ιε' του ν. 3691/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998,

ζ) το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2803/2000,

η) το άρθρο 45 παρ. 1 περ. α', β' και γ' του ν. 3691/2008,

θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986.

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των εγκλημάτων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 209 και των άρθρων 210, 210Α, 211 του Ποινικού Κώδικα, της παρ. 2 του άρθρου 265, καθώς επίσης και για τα εγκλήματα των παρ. 1, 2, 3, 4 εδάφιο α' και 6 του άρθρου 292Α, του άρθρου 292Β, του άρθρου 292Γ, της παρ. 3 του άρθρου 339, της παρ. 2 του άρθρου 342, του άρθρου 346, του άρθρου 348, των παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 348Α, του άρθρου 348Β, της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 348Γ και της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 351Α, των άρθρων 370Γ και

370Ε, του άρθρου 372, του άρθρου 379, του άρθρου 386 και του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα.

Επιπλέον, η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των εγκλημάτων που προβλέπονται από το άρθρο 11 του ν. 3917/2011, το άρθρο 15 του ν. 3471/2006 και το άρθρο 10 του ν. 3115/2003.

1α. Η άρση του απορρήτου είναι επίσης επιτρεπτή για τη διακρίβωση παραβάσεων των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (Α` 112).

1β. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από τον ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α` 153), όπως ο νόμος αυτός εκάστοτε ισχύει.

1γ. Η άρση του απορρήτου είναι επίσης επιτρεπτή για τη διακρίβωση παραβάσεων του άρθρου 93α του ν. 4099/2012 (Α` 250).

1δ. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση της προσβολής που τελείται στο διαδίκτυο σε βαθμό κακουργήματος δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων που προβλέπονται στον ν. 2121/1993 (Α` 25).

2. Η άρση στις περιπτώσεις αυτές είναι επιτρεπτή μόνο αν αιτιολογημένα το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο διαπιστώσει ότι η διερεύνηση της υπόθεσης ή η εξακρίβωση του τόπου διαμονής του κατηγορουμένου είναι αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής χωρίς αυτήν.

3. Η άρση στρέφεται μόνο κατά συγκεκριμένου προσώπου ή προσώπων που έχουν σχέση με την υπόθεση που ερευνάται ή για τα οποία, βάσει συγκεκριμένων περιστατικών, προκύπτει ότι λαμβάνουν ή μεταφέρουν συγκεκριμένα μηνύματα που αφορούν ή προέρχονται από τον κατηγορούμενο ή χρησιμοποιούνται ως σύνδεσμοί του.

4. Η άρση του απορρήτου στις περιπτώσεις του παρόντος άρθρου

επιβάλλεται με διάταξη του Συμβουλίου Εφετών ή Πλημμελειοδικών στην καθ' ύλην και κατά τόπον αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η διακρίβωση του συγκεκριμένου εγκλήματος με το οποίο σχετίζεται η άρση.

5. Την αίτηση για την άρση υποβάλλει στο Συμβούλιο ο καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιος εισαγγελέας, ο οποίος εποπτεύει ή ενεργεί προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση και ο ανακριτής, ο οποίος ενεργεί τακτική ανάκριση για τα πιο πάνω εγκλήματα. Το Συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες για την άρση ή όχι του απορρήτου, με διάταξή του, στην οποία περιέχονται τα κατά την παρ. 2 του άρθρου 5 στοιχεία.

Στις περιπτώσεις των παρ. 1α και 1γ την άρση μπορεί να ζητήσει και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με απόφαση της Εκτελεστικής της Επιτροπής, η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών ή τον ανακριτή, οι οποίοι την υποβάλλουν στο Συμβούλιο Εφετών.

6. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις την άρση μπορεί να διατάξει ο εισαγγελέας που ενεργεί την προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση και ο ανακριτής που ενεργεί την τακτική ανάκριση. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο εισαγγελέας ή ο ανακριτής υποχρεούνται να εισαγάγουν το ζήτημα με σχετική αίτηση τους στο Συμβούλιο μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών. Η ισχύς της διάταξης του Εισαγγελέα ή του ανακριτή για την άρση παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της τριήμερης αυτής προθεσμίας ή, αν το ζήτημα εισαχθεί εμπροθέσμως, από την έκδοση της σχετικής διάταξης του Συμβουλίου.

7. Στις περιπτώσεις εγκλημάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητα των στρατιωτικών δικαστηρίων την άρση του απορρήτου επιβάλλει, με απόφασή του, το δικαστικό συμβούλιο του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου στρατιωτικού δικαστηρίου μετά από αίτηση του ασκούντος την ποινική δίωξη ή του ανακριτή που ενεργεί τακτική ανάκριση.

Άρθρο 5

Διαδικασία άρσης του απορρήτου

1. Η διάταξη που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος νόμου περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το όργανο που διατάσσει την άρση, β) τη δημόσια αρχή ή τον εισαγγελέα ή τον ανακριτή που ζητούν την επιβολή της άρσης, γ) το σκοπό της επιβολής της άρσης, δ) τα μέσα ανταπόκρισης ή επικοινωνίας στα οποία επιβάλλεται η άρση, ε) την εδαφική έκταση εφαρμογής και τη χρονική διάρκεια της άρσης, στ) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.

2. Η διάταξη που επιβάλλει την άρση του απορρήτου για διακρίβωση εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου, περιλαμβάνει, εκτός των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου, και τα εξής:

α) το όνομα του προσώπου ή των προσώπων κατά των οποίων λαμβάνεται το μέτρο της άρσης και τη διεύθυνση διαμονής τους, εφόσον είναι γνωστή, β) την αιτιολογία επιβολής της άρσης.

3. Διάταξη που απορρίπτει αίτημα άρσης του απορρήτου περιέχει μόνο:

α) το όργανο που αποφασίζει, β) τη δημόσια αρχή που είχε ζητήσει την επιβολή της άρσης, γ) την ημερομηνία έκδοσης της διάταξης.

4. Απόσπασμα της διάταξης, που περιλαμβάνει το διατακτικό της, παραδίδεται με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα, το οποίο πρέπει να καλύπτει τις προϋποθέσεις ασφαλείας του απορρήτου του περιεχομένου:

α) Στον πρόεδρο ή το διοικητικό συμβούλιο ή τον γενικό διευθυντή ή τον εκπρόσωπο του νομικού προσώπου, στο οποίο υπάγεται το μέσο ανταπόκρισης ή επικοινωνίας. Σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης, το ως άνω απόσπασμα παραδίδεται στον επιχειρηματία.

β) Αν το νομικό πρόσωπο υπάγεται στον έλεγχο ή την εποπτεία του κράτους, το ως άνω απόσπασμα παραδίδεται και

στον Υπουργό που εποπτεύει το νομικό αυτό πρόσωπο ή στον Υπουργό που προΐσταται της δημόσιας υπηρεσίας.

Το ηλεκτρονικό κωδικοποιημένο μήνυμα, το οποίο λαμβάνει η Αρχή Διασφάλισης Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), περιέχει όλο το κείμενο της διάταξης που επιβάλλει την άρση του απορρήτου. Η σχετική αλληλογραφία είναι απόρρητη και τηρείται σε ειδικό αρχείο, στο οποίο έχουν πρόσβαση ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. και ένα ακόμη μέλος της Ολομέλειας που ορίζεται από αυτήν, καθώς και μέλη του προσωπικού της, τα οποία είναι ειδικά εξουσιοδοτημένα προς τούτο από την Ολομέλεια της Αρχής. Ο Πρόεδρος της Α.Δ.Α.Ε. ενημερώνει σε κάθε περίπτωση τον Πρόεδρο της Βουλής και τους αρχηγούς των κομμάτων, που εκπροσωπούνται στη Βουλή και κοινοποιεί τη διάταξη στον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Με απόφαση της Ολομέλειας της Α.Δ.Α.Ε. όλες οι διατάξεις περί άρσεως του απορρήτου που έχουν αποθηκευτεί σε φυσικά αρχεία στην Αρχή από την ίδρυσή της, ψηφιοποιούνται και μετατρέπονται σε ηλεκτρονικά αρχεία. Με ίδια απόφαση ορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία της ψηφιοποίησης.

Μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την πιο πάνω ψηφιοποίηση, τα φυσικά αρχεία καταστρέφονται.».

5. Μετά την εκτέλεση της διάταξης συντάσσονται μία ή περισσότερες, κατά τις περιστάσεις, εκθέσεις από την υπηρεσία η οποία διενήργησε τις πράξεις άρσης του απορρήτου. Οι εκθέσεις υπογράφονται από το εντεταλμένο όργανο της αιτούσας αρχής και σε αυτές αναφέρονται: α) οι ενέργειες που έγιναν για την εκτέλεση της διάταξης,

β) ο τόπος, η ημερομηνία και ο τρόπος εκτέλεσης των πιο πάνω ενεργειών,

γ) το ονοματεπώνυμο των υπαλλήλων που τις διενήργησαν, εφόσον το κρίνει αναγκαίο το όργανο που εξέδωσε τη διάταξη.

Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών διαβιβάζονται με απόδειξη, μέσα σε

κλειστό ψάκελο, στην αιτούσα αρχή, στη δικαστική αρχή, που εξέδωσε τη διάταξη και στην Α.Δ.Α.Ε

6. Η χρονική διάρκεια της άρσης του απορρήτου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες Παρατάσεις της διάρκειας αυτής, οι οποίες δεν υπερβαίνουν κάθε φορά τους δύο (2) μήνες, μπορούν να διαταχθούν με τη διαδικασία, που προβλέπεται κατά περίπτωση, για την επιβολή του μέτρου και υπό τον όρο ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι της άρσης. Σε κάθε περίπτωση οι παρατάσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν συνολικά τη διάρκεια των δέκα (10) μηνών. Το ανώτατο αυτό χρονικό όριο δεν ισχύει στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η άρση διατάσσεται για λόγους εθνικής ασφάλειας.

7. Μετά τη λήξη της διάρκειας της άρσης, ή μετά τη λήξη του επιτρεπόμενου ανώτατου χρονικού ορίου της παύει αυτοδικαίως η άρση του απορρήτου.

8. Με διάταξη του οργάνου που επέβαλε την άρση μπορεί να διαταχθεί η παύση της και πριν από την πάροδο της ορισμένης διάρκειάς της, αν εκπληρώθηκε ο σκοπός ή έλειψαν οι λόγοι επιβολής του μέτρου.

9. Στις περιπτώσεις του άρθρου 4, η Α.Δ.Α.Ε. δύναται, μετά τη λήξη του μέτρου της άρσης, να αποφασίζει τη γνωστοποίηση της επιβολής του μέτρου αυτού στους θιγόμενους, με τη σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και υπό την προϋπόθεση, ότι δεν διακυβεύεται ο σκοπός για τον οποίο διατάχθηκε.

Τα στοιχεία που είχαν συλλεγεί ή κατασχεθεί και το υλικό που εγγράφηκε ή αποτυπώθηκε σε εκτέλεση της διάταξης για την άρση του απορρήτου σε περίπτωση διακρίβωσης εγκλημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 4, επισυνάπτονται στη δικογραφία, αν συνιστούν αποδεικτικά μέσα για την ποινική δίωξη κατά την κρίση της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη. Στις περιπτώσεις των παρ. 1α και 1γ του άρθρου 4 και της περ. ζ` της παρ. 3 του

άρθρου 36 του ν. 4443/2016 (Α` 232) τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται επιπλέον κατά τη διοικητική διαδικασία για τη διαπίστωση της παράβασης των άρθρων 3 έως 7, 29 και 30 του ν. 3340/2005 (Α` 112), του άρθρου 93α του ν. 4099/2012 (Α` 250), καθώς και των διατάξεων των στοιχείων (α) και (β) του άρθρου 14 και του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς (Κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (L 173) και επισυνάπτονται στη σχετική δικογραφία κατά τη διαδικασία ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

Διαφορετικά επιστρέφονται στον κύριό τους, εφόσον έχει αποφασισθεί η κατά το πρώτο εδάφιο γνωστοποίηση του μέτρου. Αν δεν συντρέχει αυτή η περίπτωση καταστρέφονται ενώπιον της αρχής που εξέδωσε τη διάταξη και συντάσσεται έκθεση για την καταστροφή.

Υποχρεωτικώς καταστρέφεται το υλικό που δεν έχει σχέση με τον λόγο επιβολής του μέτρου. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις άρσης του απορρήτου για λόγους εθνικής ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 3.

10. Το περιεχόμενο της ανταπόκρισης η επικοινωνίας, το οποίο έγινε γνωστό λόγω της άρσης του απορρήτου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με αυτή στοιχείο απαγορεύεται, με ποινή ακυρότητας, να χρησιμοποιηθεί και να ληφθεί υπόψη ως άμεση ή έμμεση απόδειξη σε άλλη ποινική, πολιτική, διοικητική και πειθαρχική δίκη και διοικητική διαδικασία για σκοπό διαφορετικό από εκείνον που είχε καθορισθεί με τη διάταξη. Κατ` εξαίρεση η αρχή που εξέδωσε τη διάταξη μπορεί, κατά την αιτιολογημένη κρίση της, να επιτρέψει με νεότερη διάταξη της να χρησιμοποιηθούν και να ληφθούν

υπόψη τα παραπάνω στοιχεία, αν χρησιμεύουν για τη διακρίβωση άλλου ιδιαίτερος σοβαρού εγκλήματος από αυτά που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, καθώς και για υπεράσπιση κατηγορουμένου σε ποινική δίκη για πλημμέλημα ή κακούργημα.

11. Υπάλληλος της υπηρεσίας, στην οποία ανήκει το μέσο ανταποκρισης η επικοινωνίας για το οποίο επιβλήθηκε η άρση, αν, παρότι είναι αρμόδιος, δεν παρέχει στο εντεταλμένο όργανο πληροφορία σχετική με το περιεχόμενο της διάταξης και τεχνική ή υπηρεσιακή γενικά συνδρομή για την εκτέλεση της τιμωρείται, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Αν ανακοινώνει σε τρίτους ή χρησιμοποιεί το περιεχόμενο των κάθε είδους μηνυμάτων, πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση του λόγω της άρσης του απορρήτου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται αν ανακοινώνει σε τρίτους ή γνωστοποιεί οπωσδήποτε το γεγονός της άρσης του απορρήτου, καθώς και αν παραβιάσει την υποχρέωση εχεμύθειάς του κατά τη διαδικασία άρσης του απορρήτου που προβλέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 47/2005 (Α` 64).

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται όλες οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη θέση σε εφαρμογή και λειτουργία της διαδικασίας της παρ. 4 ως προς την παράδοση του αποσπάσματος της διάταξης με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα.

13. Δημιουργείται ηλεκτρονική πλατφόρμα παράδοσης της διάταξης του εισαγγελικού λειτουργού της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3649/2008 για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για λόγους εθνικής ασφάλειας, η οποία λειτουργεί στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), με σκοπό την αποστολή και παράδοση αποσπασμάτων των διατάξεων για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών

με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα στους αποδέκτες που ορίζονται στις περ. α' και β' της παρ. 4 και την αποστολή και παράδοση ολόκληρου του κειμένου των διατάξεων για την άρση του απορρήτου στην Α.Δ.Α.Ε.. Με απόφαση του Διοικητή της Ε.Υ.Π. καθορίζονται όλες οι τεχνικές και διαδικαστικές λεπτομέρειες για τη θέση σε εφαρμογή και λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και την εν γένει λειτουργία της διαδικασίας της παρ. 4 ως προς την κατά τα ανωτέρω παράδοση των διατάξεων με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα.

Άρθρο 7

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

- α) Το ν.δ 792/1971 (ΦΕΚ 1 Α).
- β) Το άρθρο 1 παρ. 1 περ. ιβ του α.ν 511/1947 (ΦΕΚ 299 Α), που κυρώθηκε με το ν. 539/1948.
- γ) Το άρθρο 3 του ν 4277/1929 (ΦΕΚ 265 Α) που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 52 παρ. 3 του ν δ. 165/1973 (ΦΕΚ 228 Α)
- δ) Το άρθρο 3 περ. α του Τηλεφωνικού Κανονισμού, που έχει εγκριθεί με την απόφαση 1130/1969 του Δ.Σ. του Ο.Τ.Ε. (ΦΕΚ 820 Β`) και το άρθρο 5 παρ. 4 εδάφιο 2 του ίδιου Κανονισμού, όπως αντικαταστάθηκε με την απόφαση 1198/1971 του παραπάνω Συμβουλίου (ΦΕΚ 797 Β`). όπως ισχύουν μετά την απόφαση 1845/1984 του ίδιου Συμβουλίου (ΦΕΚ 678 Β`).
- ε) Το άρθρο 88β της απόφασης 103782/16.05.1960 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 310 Β`).
- στ) Το άρθρο 3α του Νέου Τηλεγραφικού Κανονισμού Εσωτερικού που έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ Β799/1971 με την πράξη 737655/301112/1.9.1971 του Διοικητή και Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Τ.Ε., το άρθρο 5 παρ. 7, 8, 9, του ίδιου Κανονισμού και το

	<p>άρθρο 17 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του ίδιου Κανονισμού, όπως η παράγραφος 3 έχει τροποποιηθεί με την απόφαση 1277/1973 του Δ.Σ. του Ο.Τ.Ε. που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1122/1973 τεύχος Β` με την πράξη 301, 122/3091/75/28.8.1973 του Διοικητή και Προέδρου του Δ.Σ. του Ο.Τ.Ε., όπως ισχύουν μετά την απόφαση 1852/18.9.1984 του ίδιου Συμβουλίου (ΦΕΚ 823 Β).</p> <p>ζ) Τα άρθρα 33 παρ. 1, 34, 35, 36 και 37 του Κανονισμού Ταχυδρομικής Υπηρεσίας - Επιστολικού Ταχυδρομείου (1953) κατά το μέρος τους που αναφέρονται στις κατά το άρθρο 19 του Συντάγματος επιστολές.</p> <p>η) Κάθε άλλη διάταξη νόμου, γενική ή ειδική, που αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο.</p>
<p>2. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3649/2008 (Α' 39), περί έγκρισης της διάταξης άρσης του απορρήτου.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 5</p> <p style="text-align: center;">Εποπτεία - Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων</p> <p>1. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ε.Υ.Π., το προσωπικό της:</p> <p>α. Υποχρεούται, κατά τη συλλογή και επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα, να τηρεί τις διατάξεις των ν. 2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α), όπως ισχύει, 3471/2006 (ΦΕΚ 133 Α) και 3115/2003 (ΦΕΚ 47 Α) και των εκτελεστικών διατάξεων του τελευταίου.</p> <p>β. Ενεργεί, ύστερα από διάταξη του εισαγγελικού λειτουργού της παραγράφου 3 του παρόντος και τηρουμένων των διατάξεων του ν. 3115/2003, άρση απορρήτου επιστολών και τηλεφωνικής ή άλλης επικοινωνίας, καθώς και καταγραφή δραστηριότητας προσώπων με ειδικά τεχνικά μέσα και ιδίως με συσκευή ήχου και εικόνας εκτός κατοικίας. Η διάταξη αυτή υποβάλλεται προς έγκριση μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών. Η ισχύς της διάταξης αρχίζει από την έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών.</p> <p>γ. Μπορεί να συλλέγει πληροφορίες, τηρουμένων και των διατάξεων του ν.</p>

	<p>3115/2003, όπως κάθε φορά ισχύει, για ζητήματα εθνικής ασφαλείας με διείσδυση, ύστερα από εντολή του Διοικητή της Ε.Υ.Π. και έγκριση του ασκούντος την εποπτεία εισαγγελέα.</p> <p>δ. Μπορεί να δρα υπό κάλυψη στοιχείων ταυτότητας, ιδιότητας ή εργασίας ατομικά ή συλλογικά κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον εσωτερικό κανονισμό της.</p> <p>2. Εντεταλμένο προσωπικό της Ε.Υ.Π., εφόσον κριθεί αναγκαίο και ύστερα από αίτηση της αρμόδιας αρχής, μπορεί να μετέχει στον έλεγχο που προβλέπεται από το άρθρο 5 του ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α), διατυπώνοντας απλή γνώμη για το αν ένας αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια, καθώς και αν συντρέχουν στο πρόσωπο του οι προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ανεπιθύμητος κατά το άρθρο 82 του ίδιου νόμου.</p> <p>3. Στην Ε.Υ.Π. αποσπάται ύστερα από απόφαση του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ένας εισαγγελικός λειτουργός για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί την τριετία, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των ειδικών επιχειρησιακών δράσεων της, που αφορούν θέματα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ασκεί όσες άλλες Αρμοδιότητες του ανατίθενται με διατάξεις του παρόντος νόμου.</p> <p>Αν ο εισαγγελικός λειτουργός απουσιάζει ή για οποιονδήποτε λόγο κωλύεται, αναπληρώνεται από τον εισαγγελικό λειτουργό που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 του ν. 2265/1994.</p> <p>4. Το προσωπικό της Ε.Υ.Π. εκπαιδεύεται στη χρήση όπλων και ειδικών μέσων και μηχανημάτων. Για την οπλοκατοχή και οπλοφορία εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του ν. 3169/2003 (ΦΕΚ 189 Α). Η Ε.Υ.Π. διαθέτει προσωπικό που φέρει υπηρεσιακό οπλισμό για την προστασία του και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων της.</p>
<p>3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί υποβολής</p>	<p>«Άρθρο 39</p> <p>Διεξαγωγή ερευνών</p>

αιτήματος για την άρση του απορρήτου από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

1. Προς εκπλήρωση των καθηκόντων της Επιτροπής Ανταγωνισμού που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, οι εντεταλμένοι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ασκούν εξουσίες φορολογικού ελεγκτή και έχουν την αρμοδιότητα ιδίως:

α) να ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, καθώς και την ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους και έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις πληροφορίες στις οποίες έχει πρόσβαση η υπό έλεγχο επιχείρηση,

β) να προβαίνουν σε κατασχέσεις, να λαμβάνουν ή να αποκτούν υπό οποιαδήποτε μορφή αντίγραφο ή απόσπασμα των βιβλίων, εγγράφων, καθώς και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων τα οποία αφορούν σε επαγγελματικές πληροφορίες και, όταν το κρίνουν σκόπιμο, να συνεχίζουν την έρευνα πληροφοριών και να επιλέγουν αντίγραφα ή αποσπάσματα στους χώρους της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή σε άλλους καθορισμένους χώρους,

γ) να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, των εξυπηρετητών τους και το υπολογιστικό νέφος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων αυτών,

δ) να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων,

ε) να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο, βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος και στο μέτρο των αναγκών αυτού,

στ) να ενεργούν έρευνες σε χώρους, γήπεδα ή μεταφορικά μέσα εκτός εκείνων που αναφέρονται στην περ. δ` της παρ. 1 του άρθρου 39, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα τα οποία συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου και ενδέχεται να είναι σημαντικά για την απόδειξη παράβασης,

ζ) να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και να ζητούν από κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων, ή από τρίτο πρόσωπο επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και τον σκοπό του ελέγχου και να καταγράφουν τις σχετικές απαντήσεις.

Τα είδη αποδεικτικών στοιχείων που γίνονται δεκτά ως τέτοια ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού περιλαμβάνουν έγγραφα, προφορικές δηλώσεις, ηλεκτρονικά μηνύματα, ανεξαρτήτως εάν τα εν λόγω μηνύματα φαίνεται ότι δεν έχουν αναγνωσθεί ή έχουν διαγραφεί, καταγραφές και κάθε άλλο αντικείμενο το οποίο περιέχει πληροφορίες, ανεξαρτήτως της μορφής του και του μέσου επί του οποίου είναι αποθηκευμένες οι πληροφορίες.

Η διαδικασία συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου,

καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Κατά την άσκηση των εξουσιών τους, σύμφωνα με την περ. στ`, οι υπάλληλοι Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συντάγματος για το άσυλο της κατοικίας.

Όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παράβασης των άρθρων 1 και 2 και τα εν λόγω στοιχεία ενδέχεται να είναι ουσιώδη για τη διακρίβωση της παράβασης αυτής, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται, τηρουμένης, πάντως, της αρχής της αναλογικότητας, να ζητεί την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τα άρθρα 4 και 5 του ν. 2225/1994 (Α` 121).

2. Η σχετική εντολή παρέχεται εγγράφως από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή τον εξουσιοδοτημένο από αυτόν Αντιπρόεδρο, Γενικό Διευθυντή ή Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προσδιορίζει το αντικείμενο και τον σκοπό της έρευνας και αναφέρει τις κυρώσεις που προβλέπονται σε περιπτώσεις παρεμπόδισης ή δυσχέρασης αυτής ή άρνησης εμφάνισης των αιτούμενων βιβλίων, στοιχείων και λοιπών εγγράφων ή χορήγησης αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους.

3. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν Αντιπρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μπορούν να ζητούν, εγγράφως, τη συνδρομή των δημόσιων αρχών και υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, για τη διεξαγωγή των ερευνών που αναφέρονται στις περ. α` μέχρι ζ` της παρ. 2. Η εν λόγω συνδρομή μπορεί επίσης να ληφθεί ως προληπτικό μέτρο.

4. Για τους ελέγχους και τις έρευνες που έγιναν, συντάσσεται από αυτόν που τις διεξήγαγε έκθεση, αντίγραφο της

οποίας κοινοποιείται στις οικείες επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

5. Με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 44, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει με απόφασή της, στις επιχειρήσεις και στις ενώσεις επιχειρήσεων που αρνούνται να υποβληθούν ή παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες των παρ. 1, 2 και 3 με οποιονδήποτε τρόπο, χρηματική κύρωση ανά ημέρα μη συμμόρφωσης. Αυτή, όσον αφορά στις επιχειρήσεις και στις ενώσεις επιχειρήσεων, καθορίζεται αναλογικά προς τον μέσο ημερήσιο συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών της δυστροπούσας επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης οικονομική χρήση με ανώτατο όριο το 3% αυτού του κύκλου εργασιών και υπολογίζονται από την ημερομηνία που ορίζει η οικεία απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Περαιτέρω, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλει σε οποιονδήποτε άλλο επιδεικνύει την ως άνω συμπεριφορά, χρηματική κύρωση τουλάχιστον δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) έως δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ και στους υπαλλήλους των ως άνω επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων που επιδεικνύουν την ως άνω συμπεριφορά, πρόστιμο τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ έως δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό, ακόμα και αν υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που ορίζεται στο τρίτο εδάφιο. Κατά την επιμέτρηση των ανωτέρω λαμβάνονται ιδίως υπόψη η σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, η απαξία των πράξεων και η επίπτωσή τους στην έκβαση της έρευνας.

6. Σε περίπτωση άρνησης ή παρεμπόδισης με οποιονδήποτε τρόπο

	<p>των εντεταλμένων υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού ή των εντεταλμένων οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση των καθηκόντων τους, αυτοί μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των εισαγγελικών αρχών και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής. Η συνδρομή αυτή μπορεί να ζητηθεί και προληπτικά.</p>
<p>4. Η περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 93 του ν. 4099/2012 (Α' 250), η περ. ζ' της παρ. 3 του άρθρου 36 του ν. 4443/2016 (Α' 232) και η περ. η' της παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 4514/2018 (Α' 14), περί υποβολής αιτήματος για την άρση του απορρήτου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 93 του ν. 4099/2012 Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (άρθρα 97-98 της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ)</p> <p>1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου και των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του. Σε περίπτωση διάθεσης στην Ελλάδα μεριδίων ΟΣΕΚΑ ή άλλου οργανισμού συλλογικών επενδύσεων που έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει επίσης την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 89 έως και 92, καθώς και των διατάξεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ.</p> <p>2. Στο πλαίσιο της εποπτείας που ασκεί, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ενεργεί είτε άμεσα, είτε σε συνεργασία με άλλες αρχές, είτε αναθέτοντας αρμοδιότητες σε τρίτους που ενεργούν υπό την πλήρη ευθύνη της, είτε προσφεύγοντας στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.</p> <p>3. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της παραγράφου 1, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να:</p> <p>α) έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο υπό οποιαδήποτε μορφή και να λαμβάνει αντίγραφο του,</p> <p>β) απαιτεί πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο και, εφόσον είναι απαραίτητο, να καλεί και να λαμβάνει μαρτυρικές καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο, εφαρμοζόμενων των διατάξεων των παραγράφων 9 έως και 13 του άρθρου 22 του ν. 3340/2005 (Α' 112),</p>

γ) διενεργεί επιτόπιους ελέγχους σε οποιοδήποτε πρόσωπο, έχοντας επιπροσθέτως τη δυνατότητα να εφαρμόσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 22 του ν. 3340/2005,

δ) απαιτεί:

αα) τα υπάρχοντα αρχεία κίνησης δεδομένων που τηρούνται από πάροχο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών όταν υπάρχει εύλογη υπόνοια παράβασης και όταν τα υπάρχοντα αρχεία είναι κρίσιμα για τη διερεύνηση παραβάσεων του παρόντος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και

ββ) τις υπάρχουσες καταγραφές τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ή ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή άλλα αρχεία κίνησης δεδομένων, τα οποία τηρούνται από ΟΣΕΚΑ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΠΕΥ/ΕΠΕΥ, θεματοφύλακες ή άλλες οντότητες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ε) απαιτεί τη διακοπή κάθε πρακτικής που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του,

στ) ζητεί τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων,

ζ) ζητεί την προσωρινή απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας,

η) απαιτεί την παροχή πληροφοριών από τις εταιρείες διαχείρισης, τις ΑΕΕΜΚ ή τους θεματοφύλακες,

θ) λαμβάνει κάθε μέτρο ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής συμμόρφωση των εταιρειών διαχείρισης, των ΑΕΕΜΚ και των θεματοφυλάκων προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του, καθώς και των εκτελεστικών μέτρων της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ,

ι) απαιτεί την αναστολή της έκδοσης, της εξαγοράς ή της εξόφλησης των μεριδίων ΟΣΕΚΑ, προς το συμφέρον των μεριδιούχων ή του κοινού,

ια) ζητεί την αναστολή διαπραγμάτευσης και αποφασίζει τη διαγραφή των μεριδίων ΟΣΕΚΑ που

έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα,

ιβ) ανακαλεί την άδεια λειτουργίας που έχει χορηγήσει σε έναν ΟΣΕΚΑ ή μια εταιρεία διαχείρισης ή την έγκριση που έχει χορηγήσει σε έναν θεματοφύλακα,

ιγ) υποβάλλει έγκληση και

ιδ) αναθέτει σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές ή άλλους εμπειρογνώμονες τη διενέργεια εξακριβώσεων ή ερευνών.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καθορίζει τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλουν τα εποπτευόμενα πρόσωπα, πλέον των αναφερομένων σε άλλες διατάξεις του παρόντος νόμου στοιχείων, τον χρόνο και τρόπο υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 36 του ν. 4443/2016

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

[άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014]

1. Για την υλοποίηση των σκοπών και την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί τις αρμοδιότητές της με οποιονδήποτε από τους παρακάτω τρόπους:

α) άμεσα,

β) σε συνεργασία με άλλες αρχές ή με τους φορείς της αγοράς,

γ) με ανάθεση κατ'εξουσιοδότηση και υπό την εποπτεία της προς τους φορείς της αγοράς,

δ) μετά από αίτησή της προς τις δικαστικές ή εισαγγελικές Αρχές.

2. Για να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τα εντεταλμένα όργανά της μπορούν να:

α) Έχουν άμεση και ακώλυτη πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα, βιβλία, στοιχεία ή άλλα δεδομένα οποιασδήποτε μορφής (έγγραφης, ηλεκτρονικής, μαγνητικής ή άλλης) συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, επεξεργασίας και μεταφοράς

δεδομένων και λαμβάνουν αντίγραφα αυτών δίχως να χωρεί έναντι αυτών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς η επίκληση επαγγελματικού ή άλλου απορρήτου για τη μη παροχή της πρόσβασης και των αντιγράφων, υπό την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

β) Ζητούν και λαμβάνουν πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων όσων συμμετέχουν διαδοχικά στη διαβίβαση εντολών ή στη διεξαγωγή των σχετικών εργασιών, καθώς και από τους εντολείς αυτών.

γ) Όσον αφορά τα παράγωγα επί εμπορευμάτων, ζητούν και λαμβάνουν πληροφορίες από συμμετέχοντες σε σχετικές αγορές άμεσης παράδοσης μέσω των τυποποιημένων μορφοτύπων, λαμβάνουν αναφορές σχετικά με συναλλαγές και έχουν άμεση πρόσβαση στα συστήματα των διαπραγματευτών.

δ) Διεξάγουν επιτόπιες επιθεωρήσεις και έρευνες σε χώρους που δεν αποτελούν ιδιωτικές κατοικίες φυσικών προσώπων.

ε) αα. Μπορούν να εισέρχονται στην επαγγελματική εγκατάσταση φυσικών και νομικών προσώπων και να προβαίνουν σε κατάσχεση εγγράφων, βιβλίων, στοιχείων και δεδομένων, οποιασδήποτε μορφής (έγγραφης, ηλεκτρονικής, μαγνητικής ή άλλης) συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, επεξεργασίας και μεταφοράς δεδομένων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι τα έγγραφα, βιβλία, στοιχεία ή δεδομένα αυτά που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου, ενδέχεται να είναι κρίσιμα για τη στοιχειοθέτηση παράβασης κατάχρησης προνομιακής πληροφορίας ή χειραγώγησης της αγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014.

ββ. Για την κατάσχεση που πραγματοποιείται κατά τα παραπάνω συντάσσεται έκθεση κατάσχεσης. Η έκθεση υπογράφεται από τον ελεγκτή

της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που ενεργεί την κατάσχεση και από το ελεγχόμενο πρόσωπο ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή προκειμένου περί νομικών προσώπων, από πρόσωπο που μετέχει στη διοίκηση ή διαχείριση του ελεγχόμενου νομικού προσώπου ή από τον εσωτερικό ελεγκτή του ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο του ελεγχόμενου νομικού προσώπου. Η έκθεση κατάσχεσης συντάσσεται σε τρία αντίγραφα. Τα δύο αντίγραφα κρατούνται από τον ελεγκτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και το άλλο παραδίδεται στον υπογράφοντα ελεγχόμενο ή σε εκείνο από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου που υπέγραψε την έκθεση κατάσχεσης για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου. Σε περίπτωση άρνησης των παραπάνω να υπογράψουν, γίνεται σχετική μνεία στην έκθεση κατάσχεσης. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση κατάσχεσης υπογράφεται από τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου, αντίγραφο αυτής επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στο ελεγχόμενο πρόσωπο κατά του οποίου επιβλήθηκε η κατάσχεση, εντός δέκα εργασίμων ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της κατάσχεσης, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 47 έως 57 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Το ελεγχόμενο πρόσωπο δικαιούται να λάβει αντίγραφα των κατασχεθέντων βιβλίων, στοιχείων και λοιπών εγγράφων με δαπάνες του.

γγ. Η έκθεση κατάσχεσης περιλαμβάνει κατ ελάχιστο:

- τον τίτλο «Έκθεση Κατάσχεσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς»,
- το χρόνο διενέργειας της κατάσχεσης,
- τον τόπο της κατάσχεσης, δηλαδή τα στοιχεία της εγκατάστασης, καθώς και τη νομική μορφή, επωνυμία ή πλήρη στοιχεία ταυτότητας του ελεγχόμενου προσώπου,

- το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του εντεταλμένου οργάνου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την ταυτότητα του Προϊσταμένου του,

- τον αριθμό και τη χρονολογία εντολής ελέγχου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

- την αιτιολογία για τη διενέργεια της κατάσχεσης,

- την υπογραφή των ενεργούντων την κατάσχεση εντεταλμένων οργάνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και την υπογραφή του ελεγχόμενου προσώπου ή του προσώπου του δεύτερου εδαφίου της παραπάνω υποπερίπτωσης ββ που υπέγραψε για λογαριασμό του ελεγχόμενου προσώπου,

- το αντικείμενο της κατάσχεσης. Στην έκθεση κατάσχεσης πρέπει να γίνεται σαφής, ακριβής και λεπτομερειακή περιγραφή των κατασχεθέντων αντικειμένων, ώστε να μην επιδέχεται παρερμηνεία και να μην δημιουργούνται αμφιβολίες για το είδος και πλήθος των στοιχείων ή αντικειμένων που κατασχέθηκαν.

δδ. Τα εντεταλμένα όργανα που ενεργούν την κατάσχεση εφοδιάζονται, αν είναι δυνατό, με αντίγραφα των εγγράφων που κατασχέθηκαν και με φωτογραφίες ή άλλες αναπαραστάσεις των πραγμάτων που κατασχέθηκαν και μπορούν να αλλοιωθούν ή είναι δύσκολο να φυλαχθούν.

εε. Τα κατασχεθέντα φυλάσσονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Σε κάθε περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αποφασίσει την άρση της κατάσχεσης, αν δεν είναι πιθανόν ότι από αυτόν το λόγο θα δημιουργηθούν δυσχέρειες στην διακρίβωση της αλήθειας.

στστ. Η είσοδος στην κατοικία φυσικού προσώπου για την έρευνα και κατάσχεση κατά τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω υποπερίπτωση αα επιτρέπεται μόνον με τη συνδρομή εκπροσώπου της δικαστικής αρχής, εφαρμοζομένων αναλόγως των οικείων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

ζζ. Η κατάσχεση των στοιχείων της ανωτέρω υποπερίπτωσης αα μπορεί να πραγματοποιηθεί από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζητώντας, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, και την παροχή σχετικής συνδρομής από το ΣΔΟΕ του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τα σχετικώς προβλεπόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004.

ηη. Αν κατά την έρευνα και κατάσχεση παρίσταται εκπρόσωπος της δικαστικής αρχής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

στ) Αιτούνται και λαμβάνουν νομίμως υφιστάμενα αρχεία καταγραφής τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και άλλα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, ανώνυμες εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης όπως ορίζονται στο άρθρο 36 του Ν. 3606/2007, πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα ή άλλα πρόσωπα που τηρούν νομίμως τα ως άνω αρχεία στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

ζ) αα. Καλούν και λαμβάνουν ένορκες μαρτυρικές καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο, για την απόκτηση πληροφοριών.

ββ. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων, πραγματοποιείται στην έδρα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου 215 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 216 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εξετάζονται στην κατοικία τους.

γγ. Το πρόσωπο που πρόκειται να καταθέσει κλητεύεται εγγράφως σε ορισμένη ημέρα και ώρα. Η κλήση υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της καθ ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

δδ. Η κλήση περιέχει συνοπτική περιγραφή της υπόθεσης για την οποία πρόκειται να εξεταστεί ο μάρτυρας, μνημονεύει την αρχή στην οποία αυτός καλείται και αναγράφει ότι, αν αυτός δεν εμφανιστεί, επιβάλλεται διοικητικό

πρόστιμο σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 37 του παρόντος.

εε. Η κλήση επιδίδεται στο εξεταζόμενο πρόσωπο, με δικαστικό επιμελητή, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των άρθρων 155 έως 164 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα για την οποία καλείται προς εξέταση. Η προθεσμία κλήσης μπορεί να παρατείνεται σε τρεις εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός του νομού Αττικής. Η προθεσμία κλήσης παρατείνεται σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, εφόσον το εξεταζόμενο πρόσωπο έχει την κατοικία ή έδρα του εκτός της ελληνικής επικράτειας.

στστ. Η λήψη μαρτυρικών καταθέσεων πραγματοποιείται ενώπιον ενός τουλάχιστον υπαλλήλου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ενός δημοσίου υπαλλήλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως γραμματέα, οι οποίοι έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από την Εκτελεστική Επιτροπή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ζζ. Ο μάρτυρας, πριν καταθέσει, καλείται να δηλώσει το όνομα και το επώνυμό του, τον τόπο της γέννησης και της κατοικίας του, καθώς και την ηλικία του.

ηη. Ως προς τον τρόπο λήψης των μαρτυρικών καταθέσεων, τον όρκο των μαρτύρων και ως προς το επαγγελματικό απόρρητο των μαρτύρων εφαρμόζονται αναλόγως και οι διατάξεις των άρθρων 210, 212, 216 παρ. 2, 218, 219 παρ. 1, 221, 223-226 και 227 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Για τη μαρτυρική κατάθεση συντάσσεται από τον γραμματέα έκθεση. Η έκθεση πρέπει να αναφέρει τον τόπο και την ημερομηνία της κατάθεσης, την ώρα κατά την οποία άρχισε και τελείωσε η κατάθεση, τα ονοματεπώνυμα και την κατοικία του υπαλλήλου που έλαβε την κατάθεση, του γραμματέα και του μάρτυρα, καθώς

και ακριβή περιγραφή όσων κατατέθηκαν από τον μάρτυρα. Η έκθεση διαβάζεται από όλα τα παρευρισκόμενα κατά την εξέταση πρόσωπα και υπογράφεται από αυτά. Αν κάποιος από τα πρόσωπα αυτά αρνείται να υπογράψει, αυτό αναφέρεται στην έκθεση και επιβάλλεται σε αυτό διοικητικό πρόστιμο κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 37 του παρόντος νόμου. Η έκθεση είναι άκυρη, αν λείπουν η χρονολογία (εκτός αν προκύπτει με βεβαιότητα από το όλο περιεχόμενο της έκθεσης ή από άλλα έγγραφα που επαναλαμβάνονται σε αυτήν), η αναγραφή των ονομάτων και των επωνύμων ή η υπογραφή των προσώπων που παρευρέθηκαν στην κατάθεση. Η έκθεση συντάσσεται σε δύο αντίγραφα από τα οποία ένα αντίγραφο δίδεται στον μάρτυρα και το άλλο τίθεται με ευθύνη του υπαλλήλου που έλαβε την κατάθεση στο φάκελο της υπόθεσης.

θθ. Ψευδείς ή ανακριβείς μαρτυρικές καταθέσεις τιμωρούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 224 του Ποινικού Κώδικα.

ιι. Αν σε οποιοδήποτε στάδιο της έρευνας που διεξάγεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προκύψουν πραγματικά περιστατικά επί τη βάση των οποίων αποδίδεται σε συγκεκριμένο πρόσωπο η τέλεση παράβασης του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, στο πρόσωπο αυτό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Ο φερόμενος ως παραβάτης έχει δικαίωμα να λάβει γνώση της έκθεσης ελέγχου και του υπόλοιπου αποδεικτικού υλικού κατά το μέρος που τον αφορά, καθώς και να εκπροσωπείται από συνήγορο. Τυχόν προηγούμενη ένορκη εξέτασή του δεν λαμβάνεται σε καμία περίπτωση υπόψιν εναντίον του και παραμένει σε ειδικό αρχείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

3. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου να εκπληρώσει τα καθήκοντά της δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, μπορεί να:

α) Ζητεί την αναστολή διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων τα οποία σχετίζονται με παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

β) Ζητεί την προσωρινή διακοπή, κάθε πρακτικής την οποία η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θεωρεί αντίθετη με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

γ) Προβαίνει σε προσωρινή απαγόρευση άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας προσώπων που αδειοδοτούνται ή πιστοποιούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για τα οποία υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι ευθύνονται για παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.

δ) Λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν. Στην τελευταία περίπτωση μπορεί να αξιώσει από οποιονδήποτε εκδότη ή άλλο πρόσωπο που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.

ε) αα. Ζητεί από τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων φυσικών και νομικών προσώπων και συγκεκριμένα την απαγόρευση κίνησης κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών μέσων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα θυρίδων θησαυροφυλακίου του ελεγχόμενου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, καθώς και την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου του ελεγχόμενου εφόσον υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι αυτά

σχετίζονται με ενδεχόμενες παραβάσεις των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014. Η δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων του ελεγχόμενου προσώπου πραγματοποιείται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην οποία αναφέρεται, επί ποινή ακυρότητας, η διάρκεια ισχύος της, η οποία δεν υπερβαίνει το ένα έτος. Η ισχύς της παραπάνω διάταξης μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα ενός ακόμη έτους με βούλευμα του οικείου συμβουλίου πλημμελειοδικών.

ββ. Η δέσμευση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης της διάταξης του εισαγγελέα πλημμελειοδικών στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό στον οποίο απευθύνεται. Η επίδοση κατά τα παραπάνω γίνεται παραχρήμα από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών και μπορεί να λαμβάνει χώρα με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο ακόμη και με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Από της επιδόσεως απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Η διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών εκδίδεται και χωρίς προηγούμενη κλήση του ελεγχόμενου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται και στον ελεγχόμενο, καθώς και στον τρίτο, σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών μέσων ή κοινής θυρίδας. Η επίδοση της διατάξεως στον ελεγχόμενο γίνεται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της. Προκειμένου για ακίνητα, η διάταξη περί απαγόρευσης εκποίησης εκδίδεται και χωρίς προηγούμενη κλήση του ελεγχόμενου και επιδίδεται αμελλητί τόσο στον ελεγχόμενο όσο και στον αρμόδιο φύλακα μεταγραφών, ο οποίος υποχρεούται να προβεί την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία

και να αρχειοθετήσει το έγγραφο που του κοινοποιήθηκε. Ο ελεγχόμενος δικαιούται να ζητήσει την άρση της διάταξης με αίτηση προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών εντός είκοσι ημερών από την επίδοση σε αυτόν. Κατά των απορριπτικών διατάξεων του εισαγγελέα ο ελεγχόμενος δικαιούται να προσφύγει στο συμβούλιο πλημμελειοδικών εντός δέκα ημερών από την επίδοση σε αυτόν της απορριπτικής διάταξης, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Σε περίπτωση που ανακύψουν νέα στοιχεία κατά την έρευνα, τόσο ο ελεγχόμενος, όσο και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαιούνται να ζητήσουν από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών την ανάκληση της διάταξης.

στ) Αναφέρεται στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών για την ποινική διερεύνηση υποθέσεων που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πλαίσιο των διατάξεων της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ όπως αυτές ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 28 έως 33 του παρόντος νόμου.

ζ) Ζητεί δια του αρμόδιου εισαγγελέα πλημμελειοδικών την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών κατά τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Ν. 2225/1994, για την προστασία της ελευθερίας και ανταπόκρισης και επικοινωνίας, προκειμένου να λάβουν τα υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παράβασης των διατάξεων των στοιχείων α ή β του άρθρου 14 ή του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και τα εν λόγω αρχεία ενδέχεται να είναι ουσιώδη για τη διακρίβωση της παράβασης αυτής.

4. Τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκούν τις οριζόμενες στην παράγραφο 2 αρμοδιότητές τους μόνον εφόσον δοθεί σχετική έγγραφη εντολή από τον Γενικό Διευθυντή ή από τον Προϊστάμενο της καθ ύλην αρμόδιας Διεύθυνσης της

Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η εντολή δίδεται είτε σε ορισμένο ελεγκτή είτε σε ομάδα ελεγκτών. Στην τελευταία περίπτωση, η εντολή πρέπει να ορίζει και τον ελεγκτή που είναι ο επικεφαλής του ελέγχου.

5. Οι έλεγχοι, η λήψη πληροφοριών και στοιχείων, οι έρευνες, καθώς και οι κατασχέσεις των παραπάνω αναφερομένων περιπτώσεων της παράγραφο 2, πραγματοποιούνται σε οποιαδήποτε για το ελεγχόμενο πρόσωπο εργάσιμη ώρα. Κατ'εξαιρέση και σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις οι παραπάνω ενέργειες μπορεί να πραγματοποιηθούν και εκτός εργασίμων ωρών με την παρουσία εκπροσώπων της Δικαστικής Αρχής, επιφυλασσόμενων των ρυθμίσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί νυκτερινής έρευνας σε κατοικία.

Με την επιφύλαξη των διαλαμβανομένων στην υποπερίπτωση στστ της περίπτωση ε της παραγράφου 2, τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μεταβαίνουν στην εγκατάσταση του ελεγχόμενου προσώπου. Ο επικεφαλής του ελέγχου αναζητεί κατά προτεραιότητα το ελεγχόμενο πρόσωπο ή οποιονδήποτε υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή προκειμένου περί νομικού προσώπου, πρόσωπο που μετέχει στη διοίκηση ή διαχείριση του ελεγχόμενου νομικού προσώπου, τον εσωτερικό ελεγκτή του ή οποιονδήποτε υπάλληλο του εν λόγω προσώπου, προκειμένου να ανακοινώσει το σκοπό της επίσκεψής του, δείχνει την υπηρεσιακή του ταυτότητα, επιδίδει αντίγραφο της εντολής και αμέσως γίνεται έλεγχος.

6. Στους ελέγχους και τις κατασχέσεις που διεξάγονται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις στην επαγγελματική εγκατάσταση ή την κατοικία προσώπων που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος καλείται να συμμετάσχει και εκπρόσωπός της. Η κλήση προς συμμετοχή γίνεται με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο. Η τυχόν μη συμμετοχή του δεν επιφέρει καμία ακυρότητα.

7. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή του ΣΔΟΕ και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ) σύμφωνα με το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία τους. Στην περίπτωση αυτή, το ΣΔΟΕ ή η ΓΓΔΕ αναλόγως, κοινοποιούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σχετική έκθεση ελέγχου με τα τυχόν ευρήματα που αφορούν σε παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

8. Οι αστυνομικές, λιμενικές και λοιπές δημόσιες αρχές και υπηρεσίες υποχρεούνται, όταν τους ζητηθεί, να συνδράμουν άμεσα και αποτελεσματικά τα εντεταλμένα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθώς επίσης και να χορηγούν κάθε σχετική πληροφορία και στοιχείο.

9. Τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν και ως ΕΠΕΥ και διαμεσολαβούν στην κατάρτιση συναλλαγών οφείλουν να παρέχουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο των αναφερόμενων στην περίπτωση α της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, και οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες που αφορούν κάθε μορφής συμβάσεις, καταθέσεις ή λογαριασμούς που τηρούν στο όνομά τους ή στο όνομα επενδυτών πελατών τους, και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με τα παραπάνω, οι οποίες είναι αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, μη δικαιούμενα να επικαλεστούν το τραπεζικό ή άλλο απόρρητο.

10. Το τραπεζικό απόρρητο δεν ισχύει έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος προκειμένου περί ασκήσεως εποπτείας στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, καθώς και περί ελέγχου θεμάτων που συνδέονται εν γένει με την εποπτεία της εύρυθμης λειτουργίας της κεφαλαιαγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού της

Συμβουλίου, μπορεί να ζητεί από την Τράπεζα της Ελλάδος να της παρέχει οποιοσδήποτε πληροφορίες ως προς κάθε μορφής συμβάσεις, καταθέσεις ή λογαριασμούς οποιουδήποτε προσώπου σε πιστωτικά ιδρύματα, και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με τα παραπάνω, όταν τούτο απαιτείται για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στην οποία η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει τα ζητούμενα στοιχεία, υποχρεούται να τα χρησιμοποιεί αποκλειστικώς για την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων, τηρουμένων ιδίως των διατάξεων των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου 76 του Ν. 1969/1991 και του άρθρου 44 του παρόντος νόμου.

11. Τα πρόσωπα από τα οποία ζητούνται έγγραφα, στοιχεία, κάθε μορφής δεδομένα και οιοσδήποτε πληροφορίες στο πλαίσιο της άσκησης των δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του παρόντος νόμου αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς υποχρεούνται σε άμεση, πλήρη και ακριβή παροχή αυτών, μη δικαιούμενα να επικαλεστούν τραπεζικό, επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο.

12. Η γνωστοποίηση πληροφοριών προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και του παρόντος νόμου, δεν θεωρείται ότι παραβιάζει κάποιον περιορισμό στη δημοσιοποίηση πληροφοριών ο οποίος επιβάλλεται δια συμβατικής υποχρέωσης ή δια νομοθετικής ή κανονιστικής ή άλλης διοικητικής διατάξεως και δεν επισύρει στο πρόσωπο που προβαίνει στη γνωστοποίηση αυτή καμία απολύτως κύρωση διοικητική ή ποινική εκ μόνου του λόγου της γνωστοποίησεως.

13. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις και όπου θεμελιώνεται αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς έναντι ιδιωτών ή υπαλλήλων τρίτων

προσώπων για ενέργεια ή παράλειψη, η τυχόν μη σχετική συνδρομή των τελευταίων στη νόμιμη πρόσκληση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τιμωρείται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 169 ΠΚ, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση επιβολής βαρύτερης ποινής με άλλη ποινική διάταξη. Για την τιμωρία αξιόποινων πράξεων που τελούνται σε βάρος υπαλλήλων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων τους ακολουθείται υποχρεωτικά η αυτόφωρη διαδικασία.

Άρθρο 67
Ορισμός των αρμόδιων αρχών και
αρμοδιότητες
(Άρθρα 67, 69 και παρ. 1 του άρθρου
72 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ)

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών και της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ πράξεων. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 3, της παραγράφου 3 του άρθρου 9, των άρθρων 14, 16 έως 23, 29 της ενότητας Α' του άρθρου 34 εκτός των παραγράφων 2 και 3 της ενότητας αυτής, της ενότητας Β' του άρθρου 34 εκτός των παραγράφων 2 και 3 της ενότητας αυτής, της ενότητας Α' του άρθρου 35 εκτός των παραγράφων 2 έως 6 και της παραγράφου 8 της ενότητας αυτής, της ενότητας Β' του άρθρου 35 εκτός των παραγράφων 2, 3 και 6 της ενότητας αυτής, των άρθρων 39 έως 42, 93 και 96 του παρόντος, του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, καθώς και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων αυτών και των αντίστοιχων άρθρων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων που παρέχουν επενδυτικές και παρεπόμενες υπηρεσίες ή ασκούν

	<p>επενδυτικές δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα επιχειρήσεων τρίτων χωρών που είναι πιστωτικά ιδρύματα.</p> <p>2. Στο πλαίσιο της κατά την προηγούμενη παράγραφο εποπτείας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά περίπτωση, έχουν όλες τις εξουσίες εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών ελέγχου και επιβολής επανορθωτικών μέτρων, που είναι αναγκαίες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τον παρόντα, τον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014, την Οδηγία 2014/65/ΕΕ, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών πράξεων, ιδίως σε περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις παραβατικής συμπεριφοράς.</p> <p>3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά το λόγο της αρμοδιότητας τους, σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να:</p> <p>α) έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο ή άλλο στοιχείο, σε οποιαδήποτε μορφή, τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να είναι συναφή με την εκτέλεση των εποπτικών καθηκόντων της, και να λαμβάνει αντίγραφό τους,</p> <p>β) απαιτεί πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο και, εφόσον είναι απαραίτητο, να καλεί και να θέτει ερωτήματα σε οποιοδήποτε πρόσωπο προκειμένου να αποκτήσει πληροφορίες,</p> <p>γ) διενεργεί γενικούς ή ειδικούς, επιτόπιους ελέγχους ή έρευνες σε εποπτευόμενους, σύμφωνα με το νόμο αυτό, φορείς, ιδίως στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις παραβατικής συμπεριφοράς. Οι παραπάνω έλεγχοι είναι δειγματοληπτικοί,</p> <p>δ) απαιτεί πληροφορίες από τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και τις ελεγκτικές εταιρείες για τις οικονομικές καταστάσεις των Α.Ε.Π.Ε.Υ., των πιστωτικών ιδρυμάτων, των επιχειρήσεων τρίτων χωρών, των ρυθμιζόμενων αγορών, των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και των ΑΕΕΔ,</p>
--	--

ε) παραπέμπει θέματα στις αρμόδιες αρχές με σκοπό την άσκηση ποινικής δίωξης,

στ) αναθέτει επαληθεύσεις και ελέγχους σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές, ελεγκτικές εταιρείες και άλλους εμπειρογνώμονες,

ζ) απαιτεί ή να ζητά πληροφορίες συμπεριλαμβανομένης κάθε σχετικής τεκμηρίωσης, από οποιοδήποτε πρόσωπο σχετικά με το μέγεθος και το σκοπό θέσης ή έκθεσης που δημιουργήθηκε μέσω παραγωγού επί εμπορευμάτων, και σχετικά με κάθε στοιχείο του ενεργητικού ή παθητικού στην υποκείμενη αγορά,

η) λαμβάνει κάθε μέτρο που μπορεί να εξασφαλίσει ότι οι Α.Ε.Π.Ε.Υ., τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ρυθμιζόμενες αγορές και άλλα πρόσωπα για τα οποία ισχύει ο παρών νόμος ή ο Κανονισμός (ΕΕ) 600/2014 εξακολουθούν να συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας,

θ) προβαίνει σε δημόσιες ανακοινώσεις, ι) αναστέλλει την εμπορική προώθηση ή την πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων ή δομημένων καταθέσεων όταν η Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει αναπτύξει ή εφαρμόσει αποτελεσματική διαδικασία έγκρισης προϊόντων ή δεν συμμορφώνεται με άλλο τρόπο με την παράγραφο 3 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου,

ια) αναστέλλει την εμπορική προώθηση ή την πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων ή δομημένων καταθέσεων όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 40, 41 ή 42 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 600/2014,

ιβ) απαιτεί την απομάκρυνση φυσικού προσώπου από το διοικητικό συμβούλιο των Α.Ε.Π.Ε.Υ., των διαχειριστών αγοράς ή των πιστωτικών ιδρυμάτων. Προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων, αυτή η εξουσία ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος είτε ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είτε με δική της πρωτοβουλία κατά το λόγο της

αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 67,

ιγ) ζητά από οποιοδήποτε πρόσωπο να λαμβάνει μέτρα για τη μείωση του μεγέθους μιας θέσης ή έκθεσης.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί επιπροσθέτως να:

α) απαιτεί την αναστολή της διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικού μέσου,

β) διαγράφει η ίδια ή να απαιτεί τη διαγραφή χρηματοπιστωτικού μέσου από την διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή την απόσυρση ενός χρηματοπιστωτικού μέσου από τη διαπραγμάτευση σε οποιοδήποτε άλλο πλαίσιο διενέργειας συναλλαγών,

γ) περιορίζει τη δυνατότητα οποιουδήποτε προσώπου να διενεργεί συναλλαγές σε παράγωγο επί εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης ορίων στο μέγεθος της θέσης που μπορεί να κατέχει οποιοδήποτε πρόσωπο οποιαδήποτε στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο 57 του παρόντος,

δ) απαιτεί τα υφιστάμενα αρχεία τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ή ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή άλλα αρχεία διακίνησης δεδομένων που κατέχουν οι Α.Ε.Π.Ε.Υ., τα πιστωτικά ιδρύματα ή άλλα εποπτευόμενα πρόσωπα, που υπόκεινται στον παρόντα, στον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014 και την Οδηγία 2014/65/ΕΕ και να λαμβάνουν αντίγραφά τους,

ε) ζητά τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τη διαδικασία του στοιχείου ε` της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του ν. 4443/2016,

στ) απαγορεύει προσωρινά την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας, για περίοδο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, από φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται ή συνεργάζονται με εποπτευόμενους φορείς,

ζ) απαιτεί την προσωρινή ή οριστική διακοπή κάθε πρακτικής ή συμπεριφοράς την οποία θεωρεί αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, καθώς και των

κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014 και να προλαμβάνει την επανάληψη της εν λόγω πρακτικής ή συμπεριφοράς,

η) ζητά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τα υφιστάμενα αρχεία κίνησης δεδομένων που τηρούνται από πάροχο τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών όταν υπάρχει εύλογη υπόνοια παράβασης των διατάξεων του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ ή των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, και εφόσον τα εν λόγω αρχεία σχετίζονται ή ενδέχεται να είναι σχετικά με τη διερεύνηση παραβάσεων των ως άνω διατάξεων,

θ) καλεί και να λαμβάνει ένορκες μαρτυρικές καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο για την απόκτηση πληροφοριών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 4443/2016.

5. Για την επίτευξη του σκοπού της εποπτείας της παραγράφου 1 η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ελέγχει τα πιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα επιχειρήσεων τρίτων χωρών που είναι πιστωτικά ιδρύματα, ως προς την εφαρμογή των διατάξεων για τις οποίες έχει αρμοδιότητα εποπτείας, ασκώντας, επιπλέον των αναφερομένων στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, και τις εξουσίες ελέγχου που της παρέχει ο ν. 4261/2014.

6. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά περίπτωση, ασκούν τις εποπτικές τους αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών ελέγχου και επιβολής επανορθωτικών μέτρων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, καθώς και τις εξουσίες για την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 69:

α) άμεσα,

	<p>β) σε συνεργασία με άλλες αρχές, γ) με αίτηση προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές.</p> <p>7. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλουν οι εποπτευόμενοι φορείς, ο χρόνος και τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό τεχνικό θέμα, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014 και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού και της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.</p>
<p>5. Η παρ. 4 του άρθρου 10 και η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 4577/2018 (Α' 199), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων για ζητήματα κυβερνοασφάλειας.</p>	<p style="text-align: center;">Άρθρο 10 Εφαρμογή και επιβολή (Άρθρο 15 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)</p> <p>1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας:</p> <p>α) αξιολογεί τη συμμόρφωση των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 και των επιπτώσεών τους στην ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,</p> <p>β) απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών να παρέχουν:</p> <p>αα) τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση της ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και των πληροφοριών τους, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, τεκμηριωμένων και εγκεκριμένων πολιτικών ασφάλειας,</p> <p>ββ) στοιχεία που να αποδεικνύουν την ουσιαστική εφαρμογή πολιτικών ασφάλειας, όπως τα αποτελέσματα επιθεώρησης ασφάλειας που έχει διενεργηθεί είτε από την Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας είτε από εξουσιοδοτημένο από αυτήν όργανο και, στη δεύτερη αυτή περίπτωση, να θέτουν τα αποτελέσματά τους, καθώς και όλα τα σχετικά στοιχεία στη διάθεση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας.</p> <p>Όταν ζητούνται αυτές οι πληροφορίες ή τα στοιχεία, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας δηλώνει τον σκοπό του αιτήματος και προσδιορίζει τις</p>

ειδικότερες πληροφορίες που ζητούνται.

2. Μετά την αξιολόγηση των πληροφοριών ή των αποτελεσμάτων των επιθεωρήσεων ασφάλειας που αναφέρονται στην περίπτωση β` της παραγράφου 1, η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας μπορεί να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες προς τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών για την αποκατάσταση των εντοπισμένων ελλείψεων.

3. Κατά την αντιμετώπιση συμβάντων που οδηγούν σε παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων, συνεργάζεται με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας καθορίζονται η μεθοδολογία αξιολόγησης της περίπτωσης α` και η διαδικασία παροχής πληροφοριών της περίπτωσης β` της παραγράφου 1.

Άρθρο 12

Εφαρμογή και επιβολή (Άρθρο 17 της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ)

1. Η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας:

- α) αξιολογεί και αναλαμβάνει δράση επιβάλλοντας τα απαραίτητα εποπτικά μέτρα, όταν της παρέχονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο II. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να υποβάλλονται από μια αρμόδια αρχή άλλου κράτους-μέλους, στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία,
- β) απαιτεί από τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών:
 - αα) να παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για την εκτίμηση της ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και των πληροφοριών τους, συμπεριλαμβανομένων τεκμηριωμένων και εγκεκριμένων πολιτικών ασφάλειας,

	<p>ββ) να διορθώνουν οποιαδήποτε παράλειψη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 11.</p> <p>2. Αν ένας πάροχος ψηφιακών υπηρεσιών έχει την κύρια εγκατάστασή του ή αντιπρόσωπο σε ένα κράτος-μέλος, αλλά τα συστήματα δικτύου και πληροφοριών του βρίσκονται σε ένα ή περισσότερα άλλα κράτη-μέλη, η αρμόδια αρχή του κράτους-μέλους της κύριας εγκατάστασης ή του αντιπροσώπου και οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών-μελών συνεργάζονται και παρέχουν αμοιβαία συνδρομή, εφόσον απαιτείται. Η συνδρομή και η συνεργασία μπορεί να καλύπτουν ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των σχετικών αρμόδιων αρχών και αιτήματα για τη λήψη των ανωτέρω αναφερόμενων εποπτικών μέτρων.</p> <p>3. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, ύστερα από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, καθορίζονται τα μέτρα της περίπτωσης α` και η διαδικασία παροχής πληροφοριών της περίπτωσης β` της παραγράφου 1.</p>
--	--

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων			
Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς		Αντικείμενο συναρμοδιότητας	
Κεφάλαιο ΣΤ	Οικονομικών, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας		Ρυθμίσεις για προστασία προσωπικών δεδομένων	
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων			
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)
Άρθρο 47 παρ. 1	Κοινή απόφαση	Διοικητής της Ε.Υ.Π. και Υπουργός Δικαιοσύνης	Καθορισμός τεχνικών και διαδικαστικών λεπτομερειών για τη θέση σε εφαρμογή και	

			λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ε.Υ.Π. και την εν γένει τήρηση της διαδικασίας για την παράδοση των διατάξεων κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8.	
Άρθρο 47 παρ. 2	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης	Καθορισμός των τεχνικών και διαδικαστικών λεπτομερειών για τη θέση σε εφαρμογή και λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Δ.Α.Ε.Ε.Β. που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 8 και την εν γένει τήρηση της διαδικασίας για την παράδοση των διατάξεων κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 8.	
Άρθρο 47 παρ. 3	Κοινή απόφαση	Υπουργοί Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης	Καθορισμός των τεχνικών και διαδικαστικών λεπτομερειών για τη θέση σε εφαρμογή και λειτουργία της διαδικασίας ως προς την παράδοση, με ηλεκτρονικό κρυπτογραφημένο μήνυμα, του αποσπάσματος ή ολόκληρης της διάταξης ή του βουλεύματος αντίστοιχα, που εκδίδονται για τη διακρίβωση των εγκλημάτων του άρθρου 6.	
Άρθρο 47 παρ. 4			4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την	

			<p>έναρξη ισχύος του παρόντος, μετά από πρόταση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η σύναψη συμβάσεων εκ μέρους κρατικών δομών για την προμήθεια λογισμικών ή συσκευών παρακολούθησης του άρθρου 370ΣΤ του Ποινικού Κώδικα για την εκπλήρωση των σκοπών τους.</p>	
Άρθρο 47 παρ. 5		<p>Υπουργός Οικονομικών και αρμόδιο για την εποπτεία της ΕΥΠ μέλος της Κυβέρνησης</p>	<p>Δύναται να προβλέπεται αποζημίωση για τους δημόσιους λειτουργούς, τους υπαλλήλους και τα πάσης φύσεως στελέχη που απασχολούνται στο δημόσιο, για τους ιδιώτες εμπειρογνώμονες και για τα μέλη των ομάδων εργασίας του άρθρου 24, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων περί αμοιβής ή αποζημίωσης λόγω συμμετοχής σε συμβούλια και επιτροπές του δημόσιου τομέα.</p>	
Άρθρο 47 παρ. 6	Υπουργική απόφαση	<p>Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μετά από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας</p>	<p>Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων, καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρεια σε σχέση με τη συμμετοχή στο</p>	

			Εθνικό Δίκτυο SOC του άρθρου 31 φορέων που παρέχουν υπηρεσίες κυβερνοασφάλειας και δραστηριοποιούνται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.	
Άρθρο 47 παρ. 7	Υπουργική απόφαση	Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μετά από εισήγηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας	Καθορισμός: - αρχιτεκτονικής και των ειδικότερων λειτουργικών και τεχνικών απαιτήσεων και προδιαγραφών της υποδομής του Ενοποιημένου SOC και των τομεακών SOC, - των ειδών των δεδομένων, τα οποία τίθενται σε επεξεργασία και διαμοιράζεται το Εθνικό Δίκτυο SOC, οι διαδικασίες για την αναφορά και αντιμετώπιση συμβάντων και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του παρόντος.	

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
29.11.2022 16:42

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

SPYRIDON-ADONIS GEORGLADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
29.11.2022 18:03

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

NIKOLAOS DENDIAS NIKOLAOS DENDIAS
29.11.2022 16:54

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ

NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS NIKOLAOS PANAGIOTOPOULOS
29.11.2022 18:24

ATHANASIOS PLEVRIS ATHANASIOS PLEVRIS
29.11.2022 16:42

KONSTANTINOS CHATZIDAKIS KONSTANTINOS CHATZIDAKIS
29.11.2022 16:43

ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡ-
ΓΕΙΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

KONSTANTINOS SKREKAS KONSTANTINOS SKREKAS
29.11.2022 18:38

KONSTANTINOS TSIARAS KONSTANTINOS TSIARAS
29.11.2022 16:43

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
29.11.2022 17:35

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟ-
ΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙ-
ΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

MAVROUDIS VORIDIS MAVROUDIS VORIDIS
29.11.2022 17:33

CHRISTOS STYLIANIDIS CHRISTOS STYLIANIDIS
29.11.2022 16:42

IOANNIS PLAKIOTAKIS IOANNIS PLAKIOTAKIS
29.11.2022 16:45

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

GEORGIOS GERAPETRITIS GEORGIOS GERAPETRITIS
29.11.2022 16:42

KYRIAKOS PIERRAKAKIS KYRIAKOS PIERRAKAKIS
29.11.2022 17:16

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

THEODOROS SKYLAKAKIS THEODOROS SKYLAKAKIS
29.11.2022 18:38

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

**ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

MILTIADIS VARVITSIOTIS MILTIADIS VARVITSIOTIS
29.11.2022 18:02

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥ-
ΠΟΥΡΓΟ**

IOANNIS OIKONOMOU IOANNIS OIKONOMOU
29.11.2022 16:48

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

STYLIANOS PETSAS STYLIANOS PETSAS
29.11.2022 17:33

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ